

Sénat de Belgique

Session ordinaire 1999-2000



2-59

Séances plénières
Jeudi 29 juin 2000

Séance de l'après-midi

Annales

Belgische Senaat

Gewone Zitting 1999-2000

Handelingen

Plenaire vergaderingen
Donderdag 29 juni 2000

Namiddagvergadering

2-59

Les **Annales** contiennent le texte intégral des discours dans la langue originale. Ce texte a été approuvé par les orateurs.
Les traductions – *imprimées en italique* – sont publiées sous la responsabilité du service des Comptes rendus. Pour les interventions longues, la traduction est un résumé.

La pagination mentionne le numéro de la législature depuis la réforme du Sénat en 1995, le numéro de la séance et enfin la pagination proprement dite.

Pour toute commande des Annales et des Questions et Réponses du Sénat et de la Chambre des représentants: Service des Publications de la Chambre des représentants, Place de la Nation 2 à 1008 Bruxelles, tél. 02/549.81.95 ou 549.81.58.

Ces publications sont disponibles gratuitement sur les sites Internet du Sénat et de la Chambre:
www.senate.be www.lachambre.be

Abréviations - Afkortingen

AGALEV	Anders Gaan Leven
CVP	Christelijke Volkspartij
ECOLO	Écologistes
PRL-FDF-MCC	Parti Réformateur Libéral – Front Démocratique des Francophones – Mouvement des Citoyens pour le Changement
PS	Parti Socialiste
PSC	Parti Social Chrétien
SP	Socialistische Partij
VL. BLOK	Vlaams Blok
VLD	Vlaamse Liberalen en Democraten
VU-ID	Volksunie-ID21

De **Handelingen** bevatten de integrale tekst van de redevoeringen in de oorspronkelijke taal. Deze tekst werd goedgekeurd door de sprekers. De vertaling – *cursief gedrukt* – verschijnt onder de verantwoordelijkheid van de dienst Verslaggeving. Van lange uiteenzettingen is de vertaling een samenvatting.

De nummering bestaat uit het volgnummer van de legislatuur sinds de hervorming van de Senaat in 1995, het volgnummer van de vergadering en de paginering.

Voor bestellingen van Handelingen en Vragen en Antwoorden van Kamer en Senaat:
Dienst Publicaties Kamer van volksvertegenwoordigers, Natieplein 2 te 1008 Brussel, tel. 02/549.81.95 of 549.81.58.

Deze publicaties zijn gratis beschikbaar op de websites van Senaat en Kamer:
www.senate.be www.dekamer.be

Sommaire

Composition des commissions et délégations.....	6
Prise en considération de propositions.....	6
Questions orales.....	6
Question orale de M. Michiel Maertens au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur «sa visite prévue en Israël et dans les territoires palestiniens» (n° 2-307).....	6
Question orale de Mme Gerda Staveaux-Van Steenberghe au ministre de l'Intérieur et au ministre de la Justice sur «la primeur en matière de drogues à Charleroi» (n° 2-296).....	8
Question orale de Mme Anne-Marie Lizin au ministre de l'Intérieur et au ministre de la Justice sur «les enlèvements parentaux» (n° 2-298).....	10
Question orale de Mme Clotilde Nyssens au ministre de la Justice sur «l'application des dispositions nouvelles relatives au Code de la nationalité belge» (n° 2-308).....	11
Question orale de Mme Marie Nagy au ministre de l'Intérieur sur «les mesures prises en vue de favoriser l'inscription des Européens non-belges sur les listes électorales» (n° 2-304).....	13
Question orale de Mme Mia De Schamphelaere au ministre de l'Intérieur sur «la délivrance d'une carte d'identité aux personnes très âgées» (n° 2-309).....	15
Question orale de M. Hugo Vandenberghe au ministre de l'Intérieur et au ministre de la Justice sur «les déclarations de l'opérateur britannique des ferrys P&O» (n° 2-310).....	16
Question orale de M. Chris Vandembroeke au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur «le report de la mise à la retraite anticipée du personnel enseignant» (n° 2-306).....	17
Question orale de Mme Marie-José Laloy au ministre de la Justice sur «l'article 53 de la loi relative à la protection de la jeunesse et le respect de la dignité humaine des mineurs incarcérés» (n° 2-305).....	19
Question orale de M. Chokri Mahassine au ministre des Finances sur «le précompte professionnel des artistes du spectacle étrangers» (n° 2-302).....	20
Question orale de M. Jacques Devolder au ministre de l'Économie et de la Recherche scientifique sur «le code de conduite pour la vente de produits par internet» (n° 2-301).....	22
Question orale de M. Patrik Vankrunkelsven au secrétaire d'État à l'Énergie et au Développement	

Inhoudsopgave

Samenstelling van de commissies en afvaardigingen.....	6
Inoverwegingneming van voorstellen.....	6
Mondelinge vragen.....	6
Mondelinge vraag van de heer Michiel Maertens aan de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over «zijn voorziene bezoek aan Israël en de Palestijnse gebieden» (nr. 2-307).....	6
Mondelinge vraag van mevrouw Gerda Staveaux-Van Steenberghe aan de minister van Binnenlandse Zaken en aan de minister van Justitie over «de drugsprimeur in Charleroi» (nr. 2-296).....	8
Mondelinge vraag van mevrouw Anne-Marie Lizin aan de minister van Binnenlandse Zaken en aan de minister van Justitie over «de ontvoeringen van kinderen door één van de ouders» (nr. 2-298).....	10
Mondelinge vraag van mevrouw Clotilde Nyssens aan de minister van Justitie over «de toepassing van de nieuwe bepalingen betreffende het Wetboek van de Belgische nationaliteit» (nr. 2-308).....	11
Mondelinge vraag van mevrouw Marie Nagy aan de minister van Binnenlandse Zaken over «de maatregelen die worden genomen met het oog op de inschrijving van niet-Belgische Europeanen op de kieslijsten» (nr. 2-304).....	13
Mondelinge vraag van mevrouw Mia De Schamphelaere aan de minister van Binnenlandse Zaken over «de uitreiking van een identiteitskaart aan hoogbejaarde personen» (nr. 2-309).....	15
Mondelinge vraag van de heer Hugo Vandenberghe aan de minister van Binnenlandse Zaken en aan de minister van Justitie over «de verklaringen van de Britse ferry-operator P&O» (nr. 2-310).....	16
Mondelinge vraag van de heer Chris Vandembroeke aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over «het terugschroeven van de vervroegde pensionering van leerkrachten» (nr. 2-306).....	17
Mondelinge vraag van mevrouw Marie-José Laloy aan de minister van Justitie over «artikel 53 van de wet op de jeugdbescherming en de eerbied voor de menselijke waardigheid van opgesloten minderjarigen» (nr. 2-305).....	19
Mondelinge vraag van de heer Chokri Mahassine aan de minister van Financiën over «de bedrijfsvoorheffing voor buitenlandse podiumkunstenars» (nr. 2-302).....	20
Mondelinge vraag van de heer Jacques Devolder aan de minister van Economie en Wetenschappelijk Onderzoek over «de gedragsregels voor de verkoop van producten via internet» (nr. 2-301).....	22
Mondelinge vraag van de heer Patrik Vankrunkelsven aan de staatssecretaris voor Energie	

durable sur «la réduction progressive du recours à l'énergie nucléaire» (n° 2-303).....	23	en Duurzame Ontwikkeling over “de afbouw van het gebruik van kernenergie” (nr. 2-303)	23
Proposition de loi modifiant l'article 73 de la nouvelle loi communale (de Mme Jeannine Leduc et consorts, Doc. 2-119).....	25	Wetsvoorstel tot wijziging van artikel 73 van de nieuwe gemeentewet (van mevrouw Jeannine Leduc c.s., Stuk 2-119)	25
Proposition de loi modifiant l'article 73 de la nouvelle loi communale en ce qui concerne l'interdiction, pour les parents et alliés, de siéger dans un même conseil communal (de M. Patrik Vankrunkelsven, Doc. 2-168).....	25	Wetsvoorstel tot wijziging van artikel 73 van de nieuwe gemeentewet, betreffende het verbod voor bloed- en aanverwanten om in dezelfde gemeenteraad zitting te nemen (van de heer Patrik Vankrunkelsven, Stuk 2-168).....	25
Proposition de loi modifiant l'article 73 de la nouvelle loi communale (de M. Chokri Mahassine, Doc. 2-205).....	25	Wetsvoorstel tot wijziging van artikel 73 van de nieuwe gemeentewet (van de heer Chokri Mahassine, Stuk 2-205).....	25
Discussion générale	25	Algemene bespreking.....	25
Discussion des articles de la proposition de loi modifiant l'article 73 de la nouvelle loi communale (de Mme Jeannine Leduc et consorts, Doc. 2-119).....	27	Artikelsgewijze bespreking van het wetsvoorstel tot wijziging van artikel 73 van de nieuwe gemeentewet (van mevrouw Jeannine Leduc c.s., Stuk 2-119).....	27
Proposition de loi modifiant l'article 24 de la loi du 20 juillet 1971 sur les funérailles et sépultures (de Mme Jeannine Leduc et consorts, Doc. 2-258).....	28	Wetsvoorstel tot wijziging van artikel 24 van de wet van 20 juli 1971 op de begraafplaatsen en de lijkbezorging (van mevrouw Jeannine Leduc c.s., Stuk 2-258)	28
Reprise de la discussion générale	28	Hervatting van de algemene bespreking.....	28
Discussion des articles	34	Artikelsgewijze bespreking	34
Projet de loi modifiant, en ce qui concerne la cotisation due par les employeurs pour le chômage résultant de causes économiques, la loi du 29 juin 1981 établissant les principes généraux de la sécurité sociale des travailleurs salariés (Doc. 2-452) (Procédure d'évocation).....	36	Wetsontwerp tot wijziging, wat de door de werkgevers verschuldigde bijdrage voor werkloosheid wegens economische oorzaken betreft, van de wet van 29 juni 1981 houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers (Stuk 2-452) (Evocatieprocedure)	36
Discussion générale	36	Algemene bespreking	36
Discussion des articles	37	Artikelsgewijze bespreking	37
Conflit d'intérêts entre le Parlement flamand et la Chambre des représentants concernant le projet de loi modifiant l'annexe au Code judiciaire (Doc. 2-442)	39	Belangenconflict tussen het Vlaams Parlement en de Kamer van volksvertegenwoordigers over het wetsontwerp tot wijziging van het bijvoegsel bij het Gerechtelijk Wetboek (Stuk 2-442).....	39
Discussion.....	39	Bespreking.....	39
Ordre des travaux.....	43	Regeling van de werkzaamheden	43
Votes.....	45	Stemmingen.....	45
Projet de loi modifiant la loi du 30 juillet 1979 relative aux radiocommunications et la loi du 21 mars 1991 portant réforme de certaines entreprises publiques économiques (Doc. 2-453) (Procédure d'évocation)	45	Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 30 juli 1979 betreffende de radioberichtgeving en van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven (Stuk 2-453) (Evocatieprocedure)	45
Projet de loi déterminant les conditions auxquelles les autorités locales peuvent bénéficier d'une aide financière de l'État dans la cadre de la politique urbaine (Doc. 2-456) (Procédure d'évocation)	46	Wetsontwerp tot bepaling van de voorwaarden waaronder de plaatselijke overheden een financiële bijstand kunnen genieten van de Staat in het kader van het stedelijk beleid (Stuk 2-456) (Evocatieprocedure)	46
Proposition de loi modifiant l'article 24 de la loi du 20 juillet 1971 sur les funérailles et sépultures (de Mme Jeannine Leduc et consorts, Doc. 2-258).....	47	Wetsvoorstel tot wijziging van artikel 24 van de wet van 20 juli 1971 op de begraafplaatsen en de lijkbezorging (van mevrouw Jeannine Leduc c.s., Stuk 2-258).....	47
Proposition de loi modifiant l'article 73 de la		Wetsvoorstel tot wijziging van artikel 73 van de	

nouvelle loi communale (de Mme Jeannine Leduc et consorts, Doc. 2-119).....	47	nieuwe gemeentewet (van mevrouw Jeannine Leduc c.s., Stuk 2-119).....	47
Projet de loi modifiant, en ce qui concerne la cotisation due par les employeurs pour le chômage résultant de causes économiques, la loi du 29 juin 1981 établissant les principes généraux de la sécurité sociale des travailleurs salariés (Doc. 2-452) (Procédure d'évocation).....	48	Wetsontwerp tot wijziging, wat de door de werkgevers verschuldigde bijdrage voor werkloosheid wegens economische oorzaken betreft, van de wet van 29 juni 1981 houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers (Stuk 2-452) (Evocatieprocedure).....	48
Conflit d'intérêts entre le Parlement flamand et la Chambre des représentants concernant le projet de loi modifiant l'annexe au Code judiciaire (Doc. 2-442)	49	Belangenconflict tussen het Vlaams Parlement en de Kamer van volksvertegenwoordigers over het wetsontwerp tot wijziging van het bijvoegsel bij het Gerechtelijk Wetboek (Stuk 2-442).....	49
Demande d'explications de Mme Marie Nagy à la vice-première ministre et ministre de la Mobilité et des Transports sur «le projet de mise à 3 ou 4 voies de la ligne 124 dans le cadre du développement du réseau express régional» (n° 2-173).....	49	Vraag om uitleg van mevrouw Marie Nagy aan de vice-eerste minister en minister van Mobiliteit en Vervoer over «het plan om de lijn 124 op 3 of 4 sporen te brengen in het kader van de ontwikkeling van het gewestelijk expresnet» (nr. 2-173)	49
Demande d'explications de Mme Sabine de Bethune au ministre de l'Intérieur sur «l'occupation de femmes dans les services d'incendie» (n° 2-165)	53	Vraag om uitleg van mevrouw Sabine de Bethune aan de minister van Binnenlandse Zaken over «de tewerkstelling van vrouwen bij de brandweer» (nr. 2-165)	53
Demande d'explications de M. Frans Lozie au ministre de l'Intérieur sur «l'organisation des contrats de sécurité à partir de 2001» (n° 2-159)	58	Vraag om uitleg van de heer Frans Lozie aan de minister van Binnenlandse Zaken over «de regeling voor de veiligheidscontracten vanaf 2001» (nr. 2-159).....	58
Demande d'explications de Mme Erika Thijs au ministre de l'Intérieur sur «les éloignements des Tsiganes Rom» (n° 2-168).....	61	Vraag om uitleg van mevrouw Erika Thijs aan de minister van Binnenlandse Zaken over «de verwijderingen van de Roma-zigeuners» (nr. 2-168).....	61
Demande d'explications de M. Georges Dallemagne au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur «la résolution de l'OIT sur le travail forcé en Birmanie (Myanmar)» (n° 2-171).....	65	Vraag om uitleg van de heer Georges Dallemagne aan de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over «de resolutie van de IAO over de dwangarbeid in Birma (Myanmar)» (nr. 2-171).....	65
Demande d'explications de M. Johan Malcorps au premier ministre sur «l'exécution par la Belgique des engagements pris dans le protocole de Kyoto» (n° 2-169)	69	Vraag om uitleg van de heer Johan Malcorps aan de eerste minister over «de uitvoering door België van de in het Kyoto-protocol aangegane verbintenissen» (nr. 2-169)	69
Excusés	72	Berichten van verhindering	72
Annexe		Bijlage	
Votes nominatifs.....	73	Naamstemmingen.....	73
Dépôt de propositions.....	77	Indiening van voorstellen	77
Propositions prises en considération.....	78	In overweging genomen voorstellen	78
Envoi d'une proposition de loi à une autre commission	78	Verzending van een wetsvoorstel naar een andere commissie.....	78
Demandes d'explications.....	78	Vragen om uitleg	78
Non-Évocations	80	Non-Evocaties	80
Messages de la Chambre	80	Boodschappen van de Kamer	80
Cour d'arbitrage – Arrêts.....	81	Arbitragehof – Arresten.....	81
Cour d'arbitrage – Questions préjudicielles	82	Arbitragehof – Prejudiciële vragen	82
Cour d'arbitrage – Recours.....	83	Arbitragehof – Beroepen	83

Présidence de M. Armand De Decker

(La séance est ouverte à 15h 10.)

Composition des commissions et délégations

M. le président. – Le Sénat est saisi d'une demande tendant à remplacer M. Jean-Luc Dehaene par M. Luc Van den Brande comme membre effectif dans la délégation à l'Assemblée parlementaire de l'Organisation pour la sécurité et la coopération en Europe. (*Assentiment*)

Prise en considération de propositions

M. le président. – La liste des propositions à prendre en considération a été distribuée.

Je prie les membres qui auraient des observations à formuler de me les faire connaître avant la fin de la séance.

Sauf suggestion divergente, je considérerai ces propositions comme prises en considération et renvoyées à la commission indiquée par le Bureau. (*Assentiment*)

(La liste des propositions prises en considération figure en annexe.)

Questions orales**Question orale de M. Michiel Maertens au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur «sa visite prévue en Israël et dans les territoires palestiniens» (n° 2-307)**

M. le président. – M. Antoine Duquesne, ministre de l'Intérieur, répondra au nom de M. Louis Michel, vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères.

M. Michiel Maertens (AGALEV). – *A la suite d'une erreur administrative, l'ancien texte de ma question, rédigé voici quelques semaines, est parvenu à l'administration. Entre-temps, le voyage dont il est question a été annulé. Les problèmes restent cependant les mêmes. Depuis 52 ans, cinq millions de réfugiés palestiniens vivent loin de leurs propres habitations, dans différents camps. A 110 reprises déjà, la résolution 194/III des Nations unies a été approuvée à l'unanimité des États membres, à l'exception d'Israël. A l'occasion de la annulation de cette visite en Israël et dans les territoires palestiniens, il nous semble opportun de demander au ministre d'accorder son attention à ce problème que les Israéliens n'ont manifestement pas envie de résoudre. C'est pourtant un élément essentiel pour parvenir à une paix durable dans la région.*

En septembre prochain, la toute dernière déclaration internationale sur la situation palestinienne sera faite et la problématique devrait définitivement être résolue. Tout montre pourtant que, comme dans les accords d'Oslo, le destin des réfugiés ne sera à nouveau pas abordé parce qu'Israël n'y est toujours pas disposé. C'est pourquoi il ne peut être question d'un accord de paix durable au Moyen-Orient, ce qui ne fera qu'aggraver la tension. La résolution

Voorzitter: de heer Armand De Decker

(De vergadering wordt geopend om 15.10 uur.)

Samenstelling van de commissies en afvaardigingen

De voorzitter. – Bij de Senaat is een voorstel ingediend om in de afvaardiging bij de Parlementaire Assemblee van de Organisatie voor de veiligheid en de samenwerking in Europa de heer Jean-Luc Dehaene te vervangen door de heer Luc Van den Brande als effectief lid. (*Instemming*)

Inoverwegingneming van voorstellen

De voorzitter. – De lijst van de in overweging te nemen voorstellen werd rondgedeeld.

Leden die opmerkingen mochten hebben, kunnen die vóór het einde van de vergadering mededelen.

Tenzij er afwijkende suggesties zijn, neem ik aan dat die voorstellen in overweging zijn genomen en verzonden naar de commissies die door het Bureau zijn aangewezen. (*Instemming*)

(De lijst van de in overweging genomen voorstellen wordt in de bijlage opgenomen.)

Mondelinge vragen**Mondelinge vraag van de heer Michiel Maertens aan de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over «zijn voorziene bezoek aan Israël en de Palestijnse gebieden» (nr. 2-307)**

De voorzitter. – De heer Antoine Duquesne, minister van Binnenlandse Zaken, antwoordt namens de heer Louis Michel, vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken.

De heer Michiel Maertens (AGALEV). – Door een administratief foutje is de oude tekst van mijn vraag, die dateert van enkele weken geleden, op de administratie toegekomen. De reis waarvan sprake is ondertussen afgelast. De problematiek blijft echter dezelfde. Sinds 52 jaar leven vijf miljoen Palestijnse vluchtelingen in verschillende kampen ver weg van hun eigen huizen. Al 110 keer werd VN-resolutie 194/III met eenparigheid van stemmen, op Israël na, door de VN goedgekeurd. Naar aanleiding van dat afgelaste bezoek aan Israël en de Palestijnse gebieden, lijkt het ons aangewezen om de aandacht van de minister te vragen voor dit probleem waarvoor een manifeste Israëlische onwil bestaat om het op te lossen. Dit is nochtans een van de basiselementen om te komen tot een duurzame vrede in de regio.

In september aanstaande zal over de Palestijnse situatie de allerlaatste internationale verklaring worden afgelegd, waardoor de problematiek definitief zou moeten opgelost zijn. Alles wijst er nochtans op dat, net zoals in de Oslo-akkoorden, het lot van de vluchtelingen weer niet aan de orde zal komen, omdat Israël daartoe nog steeds niet bereid is. Daarom kan er geen sprake zijn van een duurzaam vredesakkoord in het Midden-Oosten, en zal de nu groeiende

194/III stipule pourtant expressément que les réfugiés palestiniens ont le droit de rentrer chez eux et le droit à une protection et une assistance totales comme tout réfugié où qu'il soit dans le monde. C'est la seule et unique condition pour connaître une paix durable au Moyen-Orient. Sur ce point, nous souhaitons, à la suite de la suppression de la visite et de la déclaration prévue en septembre, déposer dans les tout prochains jours une résolution au Sénat en demandant l'urgence.

J'aimerais savoir quelles démarches le gouvernement belge compte entreprendre pour attirer l'attention sur l'application de la résolution 194/III au niveau européen et international. Quelles propositions concrètes le ministre fera-t-il et, s'il n'en fait pas, quelles sont les raisons concrètes d'une telle attitude ?

M. Antoine Duquesne, ministre de l'Intérieur. – La solution convenable du problème des réfugiés palestiniens revêt une importance capitale pour l'établissement d'une paix véritable au Moyen-Orient. Il s'agit toutefois d'une question très complexe et assortie d'une haute charge émotionnelle. Cette question comporte d'ailleurs une dimension régionale, puisque les réfugiés palestiniens ont trouvé refuge en Jordanie, au Liban, en Syrie et en Cisjordanie-Gaza.

Depuis 1948, un nombre impressionnant de résolutions de l'ONU, en relation directe ou indirecte avec la situation des réfugiés palestiniens, y compris la résolution 242, a en effet été adopté. La résolution 194/III de l'assemblée générale de l'ONU du 11 décembre 1948 a établi le droit au retour des Palestiniens en affirmant, en son article 11, que les réfugiés désireux de réintégrer leur foyer et de vivre en paix avec leurs voisins devraient être autorisés à le faire à la date la plus rapprochée possible et que des compensations devraient être payées pour la propriété de ceux qui choisiraient de ne pas retourner, ainsi que pour les pertes et dommages aux propriétés qui, selon les principes du droit international, devraient être compensés.

La Conférence de Madrid, qui a lancé à la fin de l'année 1991 le processus de paix, a établi qu'un des cinq groupes de travail du volet multilatéral des négociations de paix s'occupe de la question des réfugiés palestiniens. Malheureusement, celui-ci, tout en faisant œuvre utile, n'a pas pu s'engager dans les aspects les plus politiques de la question. Les accords d'Oslo qui traitent spécifiquement des pourparlers de paix israélo-palestiniens ont renvoyé la solution de ce problème complexe aux négociations dites « finales » entre Israël et Palestiniens. Ces négociations en vue d'un règlement permanent du statut des Palestiniens ont malheureusement pris un retard énorme et n'ont pas permis jusqu'ici de déboucher sur des bases d'entente suffisantes pour dégager dans un accord cadre les grandes lignes des solutions qui feraient partie d'un accord global définitif dont l'échéance est prévue le 13 septembre 2000.

La mise en œuvre d'un règlement définitif de la question des réfugiés palestiniens postulera l'implication active de la communauté internationale. Cette dernière assume une responsabilité morale dans la résolution d'une des crises de réfugiés les plus tragiques de la période postérieure à la seconde guerre mondiale, que ce soit par le biais de l'assistance financière ou par d'autres formes d'aide. Quel que soit l'attachement de l'Union européenne ou de la

spanning weer verder oplopen. De VN-resolutie 194/III stipuleert nochtans uitdrukkelijk dat de Palestijnse vluchtelingen recht hebben op terugkeer en op volledige bescherming en bijstand, zoals alle vluchtelingen waar ook ter wereld. Dit is de enige, maar dan ook enige voorwaarde om tot een duurzame vrede in het Midden-Oosten te komen. Wij wensen daarover eerstdaags ook een resolutie neer te leggen in de Senaat, en daartoe de spoedbehandeling te vragen in het licht van de afgelaste reis en de verklaring van september.

Graag vernam ik van de minister welke stappen de Belgische regering zal ondernemen om de toepassing van de resolutie 194/III onder de aandacht te brengen op Europees en op internationaal vlak. Welke concrete voorstellen zal de minister doen en, als hij dat niet doet, welke zijn daarvoor dan de concrete redenen?

De heer Antoine Duquesne, minister van Binnenlandse Zaken. – *Een fatsoenlijke oplossing van het probleem van de Palestijnse vluchtelingen is van kapitaal belang voor een duurzame vrede in het Midden-Oosten. Het is evenwel een uiterst complexe en emotioneel geladen kwestie. Ze heeft ook een regionale dimensie, aangezien vele Palestijnse vluchtelingen een toevluchtsoord hebben gevonden in Jordanië, Libanon, Syrië en in Cisjordanie en Gaza.*

Sedert 1948 werd inderdaad een indrukwekkend aantal VN-resoluties aangenomen die direct of indirect verband houden met de situatie van deze vluchtelingen, waaronder resolutie 242. Resolutie 194/III van de algemene vergadering van de Verenigde Naties van 11 december 1948 stelde het recht van de Palestijnen vast om terug te keren. Zij bevestigt in artikel 11 dat de vluchtelingen die naar hun huizen willen terugkeren en in vrede leven met hun burens daartoe zo snel mogelijk de toelating zouden moeten krijgen. Wie niet wenst terug te keren, moet een vergoeding krijgen voor zijn eigendommen alsook voor de geleden verliezen en de schade aan de eigendommen die overeenkomstig de beginselen van het internationaal recht moeten worden vergoed.

De Conferentie van Madrid, die eind 1991 het vredesproces opstartte, besliste dat één van de vijf werkgroepen van het multilaterale luik van de vredesonderhandelingen zich zou bezighouden met de kwestie van de Palestijnse vluchtelingen. Die werkgroep heeft weliswaar nuttig werk verricht, maar heeft geen vooruitgang kunnen boeken met betrekking tot de meest politieke vragen. In de akkoorden van Oslo wordt de oplossing van dit complexe probleem doorverwezen naar de zogenaamde 'finale' onderhandelingen tussen Israël en de Palestijnen over het statuut van de Palestijnen. In die onderhandelingen werd evenwel een enorme vertraging opgelopen. Er is nog niet voldoende eensgezindheid bereikt om de krachtlijnen vast te leggen in een raamakkoord, dat dan tegen 13 september 2000 deel zou uitmaken van een definitief globaal akkoord.

Voor de toepassing van een definitieve regeling voor de Palestijnse vluchtelingen is de actieve betrokkenheid nodig van de internationale gemeenschap. Zij draagt immers een morele verantwoordelijkheid bij de oplossing van één van de meest tragische vluchtelingenproblemen sedert het einde van de Tweede Wereldoorlog. Hoezeer de Europese Unie of België ook gehecht zijn aan de beginselen van internationaal recht, de betrokken partijen en volkeren zullen blij moeten geven van realisme en politiek pragmatisme, zonder daarbij

Belgique aux principes du droit international, les parties concernées et leurs peuples auront à faire preuve de réalisme et de pragmatisme politique, sans toutefois que ce pragmatisme ne se substitue aux principes du droit international. À la suite des recommandations du Conseil européen de Luxembourg en décembre 1997, l'Union européenne a créé un groupe de travail informel chargé de formuler des suggestions aux parties pour la résolution de cette question. La Belgique participe à cet exercice qui s'avère toutefois assez difficile tant que les parties elles-mêmes dans le cadre d'un règlement définitif n'auront pas établi les paramètres des solutions convenues sur cette question. En effet, l'étude même de facteurs apparemment techniques peut être ressentie par les parties comme une tentative d'interférence dans les négociations directes.

Enfin, le ministre rappelle que la Belgique verse chaque année une contribution volontaire au budget ordinaire de l'UNRWA qui s'élève, pour l'année 2000, à 24 millions de francs belges.

M. Michiel Maertens (AGALEV). – *En réaction à la réponse du ministre, je me permettrai de dire comme Shakespeare : « Words, words, words ».*

Il s'agit de la position non seulement de la Belgique, mais aussi de la communauté internationale et certainement de l'Union européenne. On ne cherche pas de véritable solution. Cela s'appelle du pragmatisme, ce que les Palestiniens interprètent comme l'impossibilité de rentrer chez eux.

Aucune solution définitive ne pourra être dégagée pour le Moyen-Orient aussi longtemps que le problème des Palestiniens n'aura pas été résolu.

Au Zimbabwe, les Nations unies dédommagent les fermiers blancs qui ont été chassés de leurs terres, mais des millions de Palestiniens, dans une situation identique, sont abandonnés à leur sort. Il y a donc deux poids deux mesures. Le gouvernement belge doit clairement déclarer qu'une telle situation est inadmissible. Seule l'honnêteté est à la base de la paix.

M. Antoine Duquesne, ministre de l'Intérieur. – Je transmettrai votre message.

Question orale de Mme Gerda Staveaux-Van Steenberge au ministre de l'Intérieur et au ministre de la Justice sur « la primeur en matière de drogues à Charleroi » (n° 2-296)

M. le président. – M. Jaak Gabriëls, ministre de l'Agriculture et des Classes moyennes, répondra au nom de M. Marc Verwilghen, ministre de la Justice.

Mme Gerda Staveaux-Van Steenberge (VL. BLOK). – *Le 25 novembre 1999, j'ai adressé une question écrite sur la politique du gouvernement en matière de drogues. Je n'ai pas encore obtenu de réponse, alors qu'il avait promis une étude sur les résultats de la circulaire en matière de drogues envoyée par le ministre De Clerck sous la précédente législature.*

Dernièrement, le substitut du procureur du Roi de Charleroi, M. Marlière, a déclaré qu'on se montrerait très tolérant à l'égard de la consommation de drogues douces parce qu'une

evenwel de internationale rechtsregels met voeten te treden. Ingevolge de aanbevelingen van de Europese Raad van Luxemburg van december 1997 richtte de Europese Unie een informele werkgroep op die aan de partijen suggesties voor oplossingen moest aanreiken. België werkt daar actief aan mee, doch dit blijft zeer moeilijk zolang de partijen zelf nog niet hebben afgesproken binnen welke kader naar oplossingen voor dit probleem kan worden gezocht. Het bestuderen van overschijnlijk technische factoren kan door de partijen immers als een poging tot inmenging in de rechtstreekse onderhandelingen aangevoeld worden.

Mijn collega van Buitenlandse Zaken herinnert eraan dat België jaarlijks een vrijwillige bijdrage overmaakt aan de United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East (UNRWA). Voor het jaar 2000 bedraagt ze 24 miljoen Belgische frank.

De heer Michiel Maertens (AGALEV). – Als reactie op het antwoord van de minister veroorloof ik mij de woorden van Shakespeare te gebruiken : “Words, words, words”.

Het gaat hier niet alleen om het Belgische standpunt, maar om het standpunt van de hele wereldgemeenschap en zeker om dat van de Europese Unie. Er wordt niet naar een echte oplossing gezocht. Men noemt dit pragmatisme. De Palestijnen interpreteren dit als is er voor hen geen thuiskomst mogelijk.

Er kan voor het Midden-Oosten geen definitieve oplossing worden gevonden zolang het probleem van de Palestijnen niet is opgelost.

De Verenigde Naties vergoeden in Zimbabwe de blanke boeren die van hun erf worden verjaagd, maar miljoenen Palestijnen verkeren in dezelfde situatie en blijven in de kou staan. Er wordt dus wel degelijk met twee maten en twee gewichten gewerkt. De Belgische regering moet duidelijk maken dat dit niet kan. Eerlijkheid en niets anders, is de basis van vrede.

De heer Antoine Duquesne, minister van Binnenlandse Zaken. – *Ik zal uw boodschap overbrengen.*

Mondelinge vraag van mevrouw Gerda Staveaux-Van Steenberge aan de minister van Binnenlandse Zaken en aan de minister van Justitie over « de drugsprimeur in Charleroi » (nr. 2-296)

De voorzitter. – De heer Jaak Gabriëls, minister van Landbouw en Middenstand, antwoordt namens de heer Marc Verwilghen, minister van Justitie.

Mevrouw Gerda Staveaux-Van Steenberge (VL. BLOK). – *Reeds op 25 november 1999 stelde ik een schriftelijke vraag over het drugsbeleid van de regering. De kritiek van Romani Prodi en de Franse president Chirac op het lakse Nederlandse drugsmodel was daaraan niet vreemd. Tot op heden mocht ik nog geen antwoord ontvangen, hoewel de regering een studie had beloofd over de resultaten van de drugscirculaire die CVP-minister De Clerck tijdens de vorige legislatuur rondstuurde.*

Recent kwam kritiek van de vice-secretaris-generaal van de

action sévère à l'encontre des supporters fumeurs de joints déclencherait des actes de violence. C'est une primeur. Le ministre couvre-t-il ces déclarations? Sur la base de quelle circulaire le substitut agit-il? Quels sont les résultats de l'étude de la circulaire de l'ancien ministre de la Justice? Le gouvernement partage-t-il le point de vue des gouvernements italien et français et du vice-secrétaire général de l'ONU, Pino Arlacchi, qui préconisent de ne pas dépenaliser la consommation de drogues et de condamner la politique de tolérance des Pays-Bas? Si c'est le cas, l'attitude du parquet de Charleroi est-elle conciliable avec la position du gouvernement?

M. Jaak Gabriëls, ministre de l'Agriculture et des Classes moyennes. – *Dans le cadre de l'Euro 2000, l'action des services de police est axée par priorité sur le maintien de l'ordre et la protection des personnes et des biens des spectateurs et des habitants des villes où le tournoi est organisé. C'est dans ce contexte qu'il faut situer les déclarations du substitut du parquet de Charleroi, M. Marlière. Ce dernier n'a d'ailleurs pas déclaré qu'on ferait preuve d'une grande tolérance à l'égard de la consommation de drogues douces mais qu'aucun procès-verbal ne serait dressé contre les supporters qui en ont consommé. Cette attitude est parfaitement conforme à la circulaire du 8 mai 1998 de l'ancien ministre de la Justice, laquelle prévoit qu'une action répressive à l'encontre du simple consommateur de drogues douces ne constitue pas une priorité et ce conformément aux conclusions du groupe de travail parlementaire sur les drogues de 1997.*

Le 23 novembre dernier, le service de la politique criminelle a déposé ses conclusions sur l'étude qualitative de la circulaire de mon prédécesseur. Cette étude fait l'objet d'une évaluation par les parquets et les parquets généraux, notamment en vue d'une adaptation de la circulaire de 1998.

Les professeurs De Ruyver et Casselman ont transmis, en janvier, une étude réalisée à ma demande sur la question de la drogue dans notre pays. Lors de la réunion du Conseil des ministres du 27 janvier 2000, le gouvernement a décidé de créer un groupe de travail chargé d'analyser le problème dans son ensemble.

Selon le plan fédéral de sécurité et de détention, ce groupe de travail doit remettre en novembre un projet de note de politique générale fédérale portant sur une évaluation de la situation actuelle; une analyse de la situation dans les pays voisins, plus particulièrement en France et aux Pays-Bas, et sur des recommandations en la matière. Ce groupe de travail se réunit régulièrement. Il est donc trop tôt pour définir la

VN, Pino Arlacchi, op het uit de strafrechtelijke sfeer halen van softdrugs. Op vraag van collega Bert Schoofs in de Kamer antwoordde de minister van Justitie dat één dag na het bezoek van Pino Arlacchi nog geen conclusies konden worden getrokken. "Snel en efficiënt" – zoals premier Verhofstadt het regeringsbeleid omschreef – is anders.

Intussen titelde De Morgen op 16 juni: "Allen naar de blow-in van Charleroi". De substituut-procureur des Konings, de heer Marlière, had immers verklaard dat men zeer tolerant zou staan tegenover het gebruik van softdrugs. Een strenge aanpak van supporters die joints roken, zou geweld uitlokken. Voorwaar, een primeur voor België.

Het spreekt voor zich dat er nu eindelijk eens duidelijkheid moet worden geschapen.

Worden de uitlatingen van substituut Marlière gedekt door de minister? Op basis van welke circulaire treedt de substituut op? Wat zijn de resultaten van de studie van de circulaire die de gewezen minister van Justitie rondstuurde over het drugsgebruik? Volgt de Belgische regering het standpunt van onder meer de Italiaanse en Franse regering, maar ook van Pino Arlacchi, om druggebruik in de strafrechtelijke sfeer te houden en om het gedoogbeleid in Nederland te veroordelen? Zo ja, hoe valt dit te rijmen met het optreden van het parket in Charleroi?

De heer Jaak Gabriëls, minister van Landbouw en Middenstand. – In het kader van Euro 2000 is de actie van de politiediensten en de rijkswacht vanzelfsprekend prioritair gericht op de ordehandhaving en de bescherming van de personen en de goederen van de toeschouwers en de inwoners van de steden waar het tornooi wordt georganiseerd. In dat verband moeten de verklaringen van substituut Marlière van het parket van Charleroi worden begrepen. Deze laatste heeft niet verklaard dat men zeer tolerant zou staan tegenover het gebruik van softdrugs, maar dat tegenover enkele supporters bij wie werd vastgesteld dat ze drugs gebruikten, geen proces-verbaal is opgesteld, rekening houdend met de bovenvermelde imperatieven van het vrijwaren van de openbare orde en van het beschermen van personen en goederen. Deze houding strookt volledig met de omzendbrief van 8 mei 1998 van de toenmalige minister van Justitie die bepaalt dat een repressieve aanpak van de gewone gebruiker van softdrugs geen prioriteit uitmaakt en dit overeenkomstig de conclusies van de parlementaire werkgroep inzake drugs van 1997. In die conclusies wordt gesteld dat een repressieve tussenkomst tegenover de gewone druggebruiker pas als *ultimum remedium* geldt. De verklaringen van substituut Marlière zijn dus in overeenstemming met de omzendbrief van mijn voorganger en met de conclusies van de parlementaire werkgroep inzake drugs van 1997. De dienst strafrechtelijk beleid heeft op 23 november 1999 zijn conclusies neergelegd inzake de studie van de omzendbrief die werd gevraagd door mijn voorganger. Deze studie wil een kwalitatieve en geen kwantitatieve studie zijn van de impact van de omzendbrief van 8 mei 1998, maakt momenteel het voorwerp uit van een evaluatie door de parketten en de parketten-generaal. Twee evaluatievergaderingen werden daartoe reeds georganiseerd, meer bepaald met het oog op het aanpassen van de omzendbrief van 1998, een suggestie die in aanmerking werd genomen in de studie van de dienst voor Strafrechtelijk Beleid. De professoren De Ruyver en

politique du gouvernement en la matière.

Mme Gerda Staveaux-Van Steenberge (VL. BLOK). – *Je remercie le ministre pour sa réponse circonstanciée. Mais il n'a rien dit sur le fait que l'U.E. s'insurge contre la consommation et la légalisation des drogues douces. Peut-être pourrai-je poser une question supplémentaire au ministre de la Justice.*

Question orale de Mme Anne-Marie Lizin au ministre de l'Intérieur et au ministre de la Justice sur «les enlèvements parentaux» (n° 2-298)

M. le président. – M. Jaak Gabriëls, ministre de l'Agriculture et des Classes moyennes, répondra au nom de M. Marc Verwilghen, ministre de la Justice.

Mme Anne-Marie Lizin (PS). – *Le ministre peut-il préciser si les enlèvements parentaux internationaux font partie ou non des missions confiées à la direction générale de la police judiciaire, dans le cadre des missions spécialisées de police judiciaire et de l'appui à ces missions ?*

L'article 4, troisièmement, point E, mentionne, en tant que compétences de cette division : « la grande criminalité et la criminalité organisée contre les personnes, y compris les meurtres, les violences et menaces, la traite des êtres humains, les attentats aux mœurs, les disparitions, les enlèvements et les prises d'otages ».

Cette disposition concerne-t-elle aussi l'enlèvement parental au sens de l'article 360bis du code pénal ?

Cette matière devrait, selon moi, y figurer dans l'intérêt des enfants enlevés et aussi des parents lésés.

M. Jaak Gabriëls, ministre de l'Agriculture et des Classes moyennes. – Je vous donne lecture de la réponse communiquée par le ministre Verwilghen : « Je constate que cette question orale est également adressée à mon collègue de l'Intérieur.

Après une concertation entre les cabinets, je suis en mesure de vous communiquer que les enlèvements parentaux internationaux entrent dans le champ d'application de l'article 9, troisième alinéa, E, de l'arrêté royal relatif au commissaire général et aux directions générales de la Police fédérale.

Cet arrêté royal est actuellement soumis à l'avis du Conseil

Casselman hebben in januari een studie die ik had besteld over de stand van zaken inzake de drugsproblematiek in ons land, aangeboden. De regering heeft op de ministerraad van 27 januari 2000 beslist een werkgroep op te richten om deze problematiek in zijn geheel te onderzoeken. Volgens het federaal veiligheids- en detentieplan moet de werkgroep in november een ontwerp van beleidsnota op federaal niveau afleveren aangaande de volgende punten: een evaluatie van de huidige toestand; een stand van zaken in de ons omringende landen, meer bepaald in Frankrijk en Nederland, en aanbevelingen terzake.

Deze werkgroep vergadert geregeld. Mijn kabinet neemt deel aan de vergaderingen die worden voorgezeten door de minister van Volksgezondheid, mevrouw Magda Aelvoet.

Het is bijgevolg voorbarig om nu al mee te delen welk beleid de Belgische regering terzake denkt te voeren.

Mevrouw Gerda Staveaux-Van Steenberge (VL. BLOK). – Ik dank de minister voor zijn uitgebreid antwoord.

De E.U. verzet zich ten eerste tegen het gebruik en tegen de legalisering van softdrugs. De minister heeft daar niets van gezegd. Ik kan daarover misschien nog een bijkomende vraag stellen aan de minister voor Justitie.

Mondelinge vraag van mevrouw Anne-Marie Lizin aan de minister van Binnenlandse Zaken en aan de minister van Justitie over «de ontvoeringen van kinderen door één van de ouders» (nr. 2-298)

De voorzitter. – De heer Jaak Gabriëls, minister van Landbouw en Middenstand, antwoordt namens de heer Marc Verwilghen, minister van Justitie.

Mevrouw Anne-Marie Lizin (PS). – *Kan de minister me zeggen of internationale ontvoeringen door één van de ouders onder de bevoegdheid vallen van de algemene directie van de gerechtelijke politie, meer bepaald in het kader van de gespecialiseerde opdrachten?*

Artikel 4, tertio, punt E, vermeldt dat deze afdeling bevoegd is voor "de grote criminaliteit en de georganiseerde criminaliteit tegen personen, met inbegrip van moorden, geweld en bedreiging, mensenhandel, zedenschennis, verdwijningen, ontvoeringen en gijzelingen".

Heeft deze bepaling ook betrekking op de ontvoering door één van de ouders, in de zin van artikel 360bis van het Strafwetboek?

Mijns inziens zou dat het geval moeten zijn, zowel in het belang van de ontvoerde kinderen als van de benadeelde ouders.

De heer Jaak Gabriëls, minister van Landbouw en Middenstand. – Ik lees het antwoord voor van minister Verwilghen.

"Ik stel vast dat deze mondelinge vraag ook gericht is aan mijn collega van Binnenlandse Zaken. Na overleg tussen de kabinetten, kan ik u meedelen dat de internationale ontvoeringen door één van beide ouders onder de toepassing vallen van artikel 9, derde alinea, E, van het koninklijk besluit dat betrekking heeft op het commissariaat-generaal en de algemene directies van de federale politie.

Dit koninklijk besluit ligt op dit ogenblik voor advies bij de

d'État.

Par ailleurs, les missions décrites dans l'arrêté royal ont déjà été définies, dans une large mesure, à l'article 102 de la loi organisant un service de police intégrée, structurée à deux niveaux. Il s'agit d'une énumération des missions de police judiciaire dans la lutte contre les phénomènes qui supposent une approche spécialisée et globale. »

Question orale de Mme Clotilde Nyssens au ministre de la Justice sur «l'application des dispositions nouvelles relatives au Code de la nationalité belge» (n° 2-308)

M. le président. – M. Jaak Gabriëls, ministre de l'Agriculture et des Classes moyennes, répondra au nom de M. Marc Verwilghen, ministre de la Justice.

Mme Clotilde Nyssens (PSC). – Lors du conseil communal de Schaerbeek, ma commune, j'ai été quelque peu interloquée lorsque l'officier de l'état civil a déclaré que pas une des demandes de nationalité, introduites sur la base de la nouvelle loi en vigueur depuis le 1^{er} mai 2000, n'aboutirait dans le délai prévu, lequel devait permettre aux intéressés de remplir leur devoir d'électeur le 8 octobre prochain, alors que certains avaient accompli les démarches précisément dans le but de remplir plus activement leur devoir de citoyenneté.

J'ai interrogé l'échevin de l'état civil quant aux causes du retard pris au niveau de la procédure d'acquisition de la nationalité, procédure que le présent gouvernement a décidé de faciliter plutôt que d'accorder le droit de vote aux ressortissants étrangers.

On relève trois causes.

Nombre de personnes ne peuvent produire l'acte de naissance requis pour la constitution du dossier car il leur est difficile de l'obtenir dans leur pays d'origine. Une loi plus souple permet d'apporter au dossier des documents équivalents. Cependant, les administrations communales ont des pratiques différentes en la matière. Celle de Schaerbeek, par exemple, n'accepte pas facilement les documents équivalents, notamment ceux délivrés par des ambassades en Belgique.

Le ministre de la Justice ou de l'Intérieur a-t-il donné des explications ou adressé des circulaires aux communes, relatives aux documents pouvant remplacer l'acte de naissance, comme prévu dans la loi que nous avons votée ici ?

Tout d'abord, beaucoup de personnes ont habité plusieurs communes. Pour beaucoup d'entre elles, retourner dans toutes les communes où elles ont résidé pour obtenir des certificats de résidence ou de domicile est un véritable parcours du combattant. Je me demande donc s'il n'est pas possible, pour la commune du dernier lieu de résidence, d'interroger le registre national et d'obtenir ainsi d'emblée la liste des domiciles ou résidences de l'intéressé.

Ensuite, je ne comprends donc pas la réponse donnée par l'échevin de l'état civil de ma commune, disant que c'est à chaque intéressé de s'adresser aux différentes communes où il a habité. Je voudrais donc savoir si ces personnes peuvent demander à leur administration communale d'interroger le registre national pour obtenir du même coup un certificat de résidence reprenant leurs domiciliations successives depuis leur arrivée en Belgique.

Raad van State.

De opdrachten in dit KB werden al grotendeels vastgesteld in artikel 102 van de wet op de geïntegreerde politiediensten en hebben betrekking op de strijd tegen fenomenen die een gespecialiseerde en omvattende benadering vergen."

Mondelinge vraag van mevrouw Clotilde Nyssens aan de minister van Justitie over «de toepassing van de nieuwe bepalingen betreffende het Wetboek van de Belgische nationaliteit» (nr. 2-308)

De voorzitter. – De heer Jaak Gabriëls, minister van Landbouw en Middenstand, antwoordt namens de heer Marc Verwilghen, minister van Justitie.

Mevrouw Clotilde Nyssens (PSC). – *Tijdens de vergadering van de gemeenteraad van Schaerbeek, mijn gemeente, was ik even uit mijn lood geslagen toen van de ambtenaar van de burgerlijke stand meedeelde dat geen enkele van de aanvragen tot het bekomen van de Belgische nationaliteit, die werden ingediend op basis van de nieuwe wet, binnen de voorziene termijn zal kunnen worden afgehandeld. Dit is nochtans nodig om op 8 oktober eerstkomend te kunnen gaan stemmen. Heel wat aanvragen waren precies om die reden ingediend en de huidige regering heeft de naturalisatieprocedure versoepeld, liever dan stemrecht toe te kennen aan vreemdelingen.*

Volgens de schepen bevoegd voor de burgerlijke stand zijn er drie redenen voor de achterstand.

Het is voor veel aanvragers onmogelijk in hun land van herkomst een geboortebewijs te bekomen. Indien de wet op dat punt soepeler zou zijn, zouden zij gelijkwaardige documenten kunnen voorleggen. Niet alle gemeentebesturen volgen daarin hetzelfde beleid. In Schaerbeek aanvaardt men bijvoorbeeld zeer moeilijk gelijkwaardige documenten die door de ambassades in België worden uitgereikt.

Heeft de minister van Justitie of van Binnenlandse Zaken de gemeenten erop gewezen dat de geboorteakte volgens de nieuwe wet door een gelijkwaardig document mag worden vervangen?

Voor personen die in verschillende gemeenten gewoond hebben, is het een ware kruistocht om al de verblijfsvergunningen op te halen. Kan de gemeente waarin de betrokkene laatst heeft gewoond het Rijksregister niet raadplegen en een lijst laten opstellen met alle vorige verblijfplaatsen? Volgens de schepen voor de burgerlijke stand van mijn gemeente moet de betrokkene zich wenden tot alle gemeenten waarin hij heeft gewoond. Ik begrijp dat niet. Ik wil dus weten of deze personen aan hun gemeente kunnen vragen om het Rijksregister in te kijken en een verblijfsbewijs uit te reiken waarop alle opeenvolgende woonplaatsen vermeld staan sinds hun aankomst in België.

De derde reden die wordt aangevoerd, is dat de parketten, vooral in Brussel, talmen bij het overmaken van de bij wet opgelegde ontvangstmelding. Ik verneem dat er voor 900 van de 1100 in mijn gemeente ingediende aanvragen nog geen ontvangstmelding is binnengekomen. Nochtans schrijft de wet voor dat dit document onverwijld moet worden opgemaakt.

Enfin, il semblerait que les parquets et, en particulier, celui de Bruxelles, tardent beaucoup à délivrer l'accusé de réception prévu par la loi. Je me suis laissé dire que, dans la commune dont je parle, sur les 1.149 demandes introduites, plus de 900 n'auraient pas reçu l'accusé de réception, que les parquets auraient dû délivrer sans délai, selon la loi.

Je sais que les parquets sont confrontés à des problèmes de personnel. Je crois savoir, à cet égard, que le ministre de la Justice a promis l'engagement de juristes complémentaires pour traiter tous ces dossiers. Délivrer un accusé de réception, et non examiner le dossier, semble prendre beaucoup de temps au parquet de Bruxelles, ce que je déplore.

Monsieur le Ministre, pouvez-vous me dire si des instructions ont été données aux communes concernant le problème des actes de naissance, si une commune peut prendre la responsabilité d'interroger le registre national et, enfin, si des directives ne devraient pas être données aux parquets pour faire avancer les procédures.

Je suis un peu désolée de voir que certains avaient posé un geste de citoyenneté en demandant à bénéficier de la loi en vigueur depuis le 1^{er} mai 2000, dans l'espoir de pouvoir exercer leur droit de vote le 8 octobre, et que la plupart d'entre eux ne le pourront pas pour des motifs de retard de procédure.

M. Jaak Gabriëls, ministre de l'Agriculture et des Classes moyennes. – De la part de mon collègue de la Justice, Marc Verwilghen, je vais vous donner la réponse suivante.

La loi du 1^{er} mars 2000, modifiant certaines dispositions relatives au Code de la nationalité belge, est entrée en vigueur le 1^{er} mai.

Quant à la notion de document équivalent, il a déjà été répondu à une question similaire de M. le sénateur Daif, le 18 mai 2000.

À peine de contredire les termes exprès de l'article 5 du CNB, ainsi que l'économie générale de la loi du 1^{er} mars 2000, il va de soi que le document équivalent délivré valablement par les autorités diplomatiques ou consulaires du pays de naissance des demandeurs peut valablement être produit par les étrangers se trouvant dans l'impossibilité de se procurer leur acte de naissance.

S'il appartient à l'officier de l'état civil, et non plus au juge, en vertu de l'article 70 du code civil, d'apprécier l'impossibilité pour l'étranger de se procurer son acte de naissance, il ne saurait toutefois, une fois cette impossibilité constatée, refuser le dépôt d'un document équivalent délivré par les autorités diplomatiques ou consulaires du pays de naissance.

Pour ce qui est de la preuve de la durée de résidence, je vous renvoie à la réponse donnée par le ministre de l'Intérieur à la question orale du 19 juin 2000 de Mme Genot, députée, concernant la nouvelle procédure de naturalisation et le certificat de résidence. Mon collègue estime que la commune de résidence de l'administré devrait effectuer elle-même les démarches chaque fois qu'il y a lieu à délivrance d'un certificat de résidence par l'une ou plusieurs autres communes où l'administré a résidé précédemment. Mon collègue a également déclaré que cette manière de procéder sera recommandée aux communes. Je suis pleinement d'accord

Ik weet dat de parketten met een personeelstekort te kampen hebben en dat de minister beloofd heeft bijkomende juristen aan te werven voor het behandelen van al die dossiers, maar ik betreur toch dat dit ontvangstbewijs niet vlugger wordt opgestuurd.

Kan de minister mij zeggen of de gemeenten instructies hebben gekregen in verband met de problemen met de geboorteakten, of een gemeente het initiatief kan nemen om het Rijksregister te raadplegen en of het niet raadzaam is het parket richtlijnen te geven om de procedure te bespoedigen.

Een aantal personen hebben een daad van burgerschap verricht door de Belgische nationaliteit aan te vragen teneinde aan de komende verkiezingen te kunnen deelnemen. Het spijt mij te moeten vaststellen dat dit onmogelijk zal zijn door de vertraging in de procedure.

De heer Jaak Gabriëls, minister van Landbouw en Middenstand. – Namens mijn collega van Justitie, de heer Marc Verwilghen, kan ik volgend antwoord verstrekken.

De wet van 1 maart 2000, tot wijziging van een aantal bepalingen betreffende de Belgische nationaliteit is op 1 mei jongstleden van kracht geworden.

Op 18 mei 2000 heb ik al geantwoord op een vraag van de heer Daif met betrekking tot het gelijkwaardig document.

Conform artikel 5 van het Wetboek van de Belgische Nationaliteit en de algemene strekking van de wet van 1 maart 2000 kan het document, dat geldig werd uitgereikt door de diplomatieke of consulaire overheden van het land van geboorte van de aanvrager, als gelijkwaardig document in het dossier worden opgenomen als de aanvrager onmogelijk een geboorteakte kan voorleggen.

De ambtenaar van de burgerlijke stand, die krachtens artikel 70 van het Burgerlijk Wetboek voortaan kan beoordelen of de aanvrager werkelijk in de onmogelijkheid verkeert om zijn geboorteakte voor te leggen, kan het door de diplomatieke of consulaire overheden uitgereikte gelijkwaardig document dan ook niet weigeren.

Voor het bewijs van de verblijfsduur in België verwijs ik naar het antwoord dat de minister van Binnenlandse Zaken op 19 juni 2000 in de Kamer heeft gegeven op de mondelinge vraag van mevrouw Genot met betrekking tot de nieuwe naturalisatieprocedure en de verblijfsvergunning. Mijn collega van Justitie is van oordeel dat het de taak is van de gemeente waar de burger is ingeschreven om alle nodige démarches te doen om van de gemeenten waar de aanvrager vroeger was ingeschreven een verblijfsattest te krijgen. Hij heeft eraan toegevoegd dat hij de gemeenten zal aanbevelen deze procedure te volgen. Ik ben het daar volkomen mee eens.

Met betrekking tot het door de parketten uit te reiken

avec cette réponse. Il n'est pas conforme à l'esprit de la loi d'imposer à l'intéressé d'aller chercher un certificat de résidence dans toutes et chacune des communes où il a pu résider.

En ce qui concerne les accusés de réception par le parquet de Bruxelles, comme je l'ai rappelé dans ma réponse à la question orale du 19 juin 2000 de M. Jean-Jacques Viseur, député, la circulaire du 25 avril 2000 précise expressément, si besoin était, que les termes "immédiatement" et "sans délai" utilisés à plusieurs reprises dans les articles 12bis, 15 et 21 du Code de la nationalité belge, reflètent la volonté du législateur de voir les obligations incombant à l'officier de l'état civil et au procureur du Roi accomplies sans aucun retard.

Les juristes de parquets nécessaires ont été désignés pour le parquet de Bruxelles.

Mme Clotilde Nyssens (PSC). – Je transmettrai à l'officier de l'état civil concerné la réponse du ministre ainsi que les réponses précédentes.

Je voudrais ajouter que six juristes ont été désignés pour le parquet de Bruxelles mais qu'ils ne sont pas encore à pied d'œuvre. Il existe un problème de délai entre le moment du recrutement du personnel et celui de sa mise au travail. La décision politique est prise mais ces juristes ne sont toujours pas sur le terrain.

Question orale de Mme Marie Nagy au ministre de l'Intérieur sur «les mesures prises en vue de favoriser l'inscription des Européens non-belges sur les listes électorales» (n° 2-304)

Mme Marie Nagy (ECOLO). – Lors des prochaines élections communales, les ressortissants de l'Union européenne résidant sur le territoire de la Belgique pourront participer au vote.

Se référant à des chiffres communiqués par le ministère de l'Intérieur, la presse souligne le faible taux d'inscription et fait état d'importantes disparités entre les communes.

Ces disparités sont probablement liées au type de publicité faite à cette possibilité offerte aux ressortissants de l'Union européenne. En effet, si dans certaines communes, cette publicité est totalement absente, dans d'autres communes, l'approche est plus volontaire et se traduit par des campagnes dans les médias.

Aussi, j'aimerais savoir quel est l'état actuel des inscriptions, sur la base des chiffres dont vous disposez à ce jour.

Estimez-vous que les mesures nécessaires ont été prises dans toutes les communes pour permettre à l'électeur d'être inscrit en temps utile avant le scrutin afin que la Belgique remplisse ainsi l'obligation prévue à l'article 8, paragraphe 1^{er} de la directive européenne du 19 décembre 1994 fixant les modalités de l'exercice du droit de vote et d'éligibilité aux élections municipales ?

J'aimerais aussi savoir quelles campagnes d'information et de sensibilisation à la participation ont été ou sont prévues par votre département avant la clôture de la période d'inscription.

M. Antoine Duquesne, ministre de l'Intérieur. – C'est avec plaisir que je vais répéter à l'intention de Mme Nagy ce que

ontvangstbewijs heb ik de heer Jean-Jacques Viseur op 19 juni in de Kamer geantwoord dat de circulaire van 25 april 2000 uitdrukkelijk stelt dat de termen "onmiddellijk" en "zonder uitstel" in de artikelen 12bis, 15 en 21 van het Wetboek van de Belgische Nationaliteit uitdrukking geven aan de wil van de wetgever dat de verplichtingen die hij de ambtenaar van de burgerlijke stand en de procureur des Konings oplegt, zonder uitstel worden nagekomen.

Voor het parket van Brussel zijn de noodzakelijke bijkomende juristen aangewezen.

Mevrouw Clotilde Nyssens (PSC). – *Ik zal de betrokken ambtenaar van de burgerlijke stand op de hoogte brengen van dit en de vorige antwoorden van de minister.*

De zes juristen die voor het parket van Brussel zijn aangewezen, zijn nog niet actief bezig omdat er enige tijd verloopt tussen de aanwerving van het personeel en de effectieve tewerkstelling. De politieke beslissing is genomen, maar de juristen zijn nog aan de slag gegaan.

Mondelinge vraag van mevrouw Marie Nagy aan de minister van Binnenlandse Zaken over «de maatregelen die worden genomen met het oog op de inschrijving van niet-Belgische Europeanen op de kieslijsten» (nr. 2-304)

Mevrouw Marie Nagy (ECOLO). – *De Europese onderdanen die op het Belgisch grondgebied verblijven, kunnen aan de volgende gemeenteraadsverkiezingen deelnemen.*

De pers, zich baserend op cijfers van het ministerie van Binnenlandse Zaken, wijst op de geringe belangstelling voor de inschrijving en op de grote verschillen tussen de gemeenten, die waarschijnlijk te wijten zijn aan de uiteenlopende manieren waarop deze mogelijkheid wordt bekendgemaakt.

Hoe staat het op dit ogenblik met de inschrijvingen?

Hebben alle gemeenten de nodige maatregelen genomen om de kiezers de gelegenheid te geven zich tijdig te laten inschrijven, zodat België de verplichting nakomt van artikel 8, paragraaf 1, van de Europese richtlijn van 19 december 1994 over de uitoefening van het passief en actief kiesrecht bij de gemeenteraadsverkiezingen?

Welke campagnes werden of worden door uw departement vóór het afsluiten van de inschrijvingsperiode gevoerd om de betrokkenen te informeren of ertoe aan te zetten aan de verkiezingen deel te nemen?

De heer Antoine Duquesne, minister van Binnenlandse Zaken. – *Ik zal voor mevrouw Nagy met genoegen het*

j'ai déjà eu l'occasion de dire plusieurs fois à la Chambre, en y ajoutant les dernières informations.

Selon la directive européenne du 19 décembre 1994, dans les États membres où le vote est obligatoire, l'inscription des autres ressortissants de l'Union européenne ne peut se faire d'office. Ils doivent manifester leur volonté expresse d'exercer leur droit de vote.

Par ailleurs, l'État membre de résidence doit informer en temps utile et dans les formes appropriées les ressortissants des autres États membres des conditions et modalités d'exercice du droit de vote et d'éligibilité dans cet État. Dans le respect de cette obligation d'information, un avis a été publié dans les journaux dès le début du mois de mars et rappelé ultérieurement; un dépliant d'information a été diffusé de façon générale via les administrations communales et les bureaux de poste. Ce dépliant a ensuite été envoyé aux communes en nombre suffisant pour qu'elles soient en mesure d'en adresser un exemplaire à chaque citoyen de l'Union réunissant les conditions de l'électorat. Des exemplaires supplémentaires de ce dépliant ont été envoyés aux écoles européennes. Des formulaires de demande ont été placés sur le site Internet consacré aux élections. J'ai d'ailleurs moi-même réduit au minimum les formalités nécessaires pour demander cette inscription puisqu'il ne faut ni se déplacer ni même utiliser le support papier étant donné que les formalités peuvent s'accomplir par le biais d'Internet. Lors de toutes les conférences de presse que j'ai données sur l'organisation des élections, j'ai mis l'accent sur l'inscription des citoyens de l'Union. Enfin, un spot télévisé a été diffusé la semaine dernière sur RTL-TVi et sur VTM.

Les chiffres des inscriptions ont évolué comme suit : au 24 mars, il y avait 5.928 inscrits ; au 26 mai, 20.259 ; au 9 juin, 24.443 ; au 16 juin, 27.602 et au 26 juin, 31.552.

Dans les dernières semaines, on compte sur une progression de plus ou moins 3.000 inscriptions par semaine. En extrapolant, on peut donc escompter 18.000 inscriptions supplémentaires d'ici le 31 juillet.

Il faut aussi remarquer qu'aucune inscription n'est encore enregistrée au registre national pour la Ville d'Anvers ni pour six des dix-neuf communes bruxelloises. En effet, certaines communes regroupent probablement les demandes en vue d'une décision unique du collègue échevinal.

Un envoi personnalisé du ministre à chaque citoyen de l'Union réunissant les conditions de l'électorat reviendrait à dix millions – 20 francs par lettre – et ferait double emploi avec les initiatives demandées aux communes par le département.

Le nombre d'inscriptions est vérifié chaque week-end dans le registre national et est communiqué, par commune, sur les sites Web susmentionnés.

Je voudrais dire enfin que l'information est une chose mais que la volonté de participer en est une autre. On ne peut bien entendu utiliser aucune mesure de contrainte. Au vu de ces chiffres, je me demande très franchement ce qui se passerait si le vote n'était pas obligatoire pour les Belges ! La question posée est beaucoup plus fondamentale : elle concerne le fonctionnement de notre démocratie et la volonté, par-delà les discours que tiennent les uns et les autres, de participer au

antwoord herhalen dat ik al herhaaldelijk in de Kamer gegeven heb, aangevuld met de jongste gegevens.

Volgens de Europese richtlijn van 19 december 1994 worden de Europese onderdanen die verblijven in een lidstaat waar er kiesplicht is, daar niet automatisch op de kieslijsten ingeschreven. Ze moeten hun wil tot uitoefening van hun kiesrecht uitdrukkelijk kenbaar maken.

De lidstaat moet de Europese onderdanen dus tijdig en op de gepaste wijze op de hoogte brengen van de regels voor de uitoefening van het actief en passief kiesrecht. Te dien einde is er begin maart in de pers een bericht verschenen, dat later nog eens is herhaald. Via de gemeentebesturen en politiekantoren werden informatiebrochures verspreid. Nadien werden er naar de gemeenten nog voldoende brochures gestuurd zodat ze er alle in aanmerking komende onderdanen van de Unie een konden bezorgen. Deze brochure werd vervolgens ook naar de Europese scholen gestuurd. Het aanvraagformulier staat ook op de internetsite over de verkiezingen. Ik heb in al mijn persconferenties over de organisatie van de verkiezingen de klemtoon gelegd op de inschrijving van de Europese burgers. Tot slot is er vorige week op RTL-TVi en VTM nog een televisiespot uitgezonden.

Op 24 maart waren er 5.928 inschrijvingen ; op 26 mei, 20.259 ; op 9 juni, 24.443 ; op 16 juni, 27.602 en op 26 juni, 31.552.

In de laatste weken rekt men op ongeveer 3.000 inschrijvingen per week, zodat wij tegen 31 juli nog ongeveer 18.000 nieuwe inschrijvingen mogen verwachten.

Ik wijs erop dat er in het Rijksregister nog geen enkele inschrijving is binnengekomen voor de stad Antwerpen en voor zes van de negentien Brusselse gemeenten. Misschien onderwerpen sommige gemeenten alle aanvragen aan een gezamenlijke goedkeuring door het schepencollege.

Een persoonlijke brief van de minister aan iedere betrokkene zou in het totaal 20 miljoen kosten en zou een overlapping zijn van de initiatieven die het departement aan de gemeenten heeft gevraagd.

Het aantal inschrijvingen wordt wekelijks gecontroleerd in het rijksregister en per gemeente op de vermelde websites vermeld.

De informatie is één zaak, maar de wil om deel te nemen is een andere. Er kan hier geen enkele dwang worden uitgeoefend. Als ik de cijfers bekijk, vraag ik me wel af wat het resultaat zou zijn als er in België geen kiesplicht bestond. Het gaat hier om het functioneren van onze democratie en de wil om aan het democratisch proces deel te nemen. De gemeenteraadsverkiezingen bieden al degenen die op ons grondgebied verblijven, de mogelijkheid om de organisatie van onze samenleving op lokaal vlak te beïnvloeden.

processus démocratique qui constitue un devoir et qui est une opportunité, sur le plan communal, pour ceux qui vivent sur notre territoire, d'exercer une influence l'organisation de la société au niveau des entités locales.

Mme Marie Nagy (ECOLO). – Je partage tout à fait les préoccupations de M. Le ministre en ce qui concerne les motifs pour lesquels des citoyens participent à la vie démocratique par l'intermédiaire du vote. Cependant, nous savons que la situation varie d'une commune à l'autre. Certaines envoient à chaque ressortissant de l'Union une lettre d'information, ainsi qu'un formulaire qu'il peut renvoyer par fax à la maison communale. Par contre, d'autres communes demandent que la personne se déplace. Cette inégalité dans la manière de traiter l'information n'est pas idéale pour réussir la participation de ces gens aux élections communales. Même si vous signalez qu'il est possible d'avoir recours à Internet, je sais que la disparité est déjà très grande dans des situations classiques. Des campagnes d'informations un peu plus développées, menées par exemple par les télévisions communautaires, sont peut-être plus efficaces que des avis officiels inscrits dans des journaux. Il s'agit donc d'un test important pour notre pays.

M. Antoine Duquesne, ministre de l'Intérieur. – Nous avons fait un effort exceptionnel mais il ne faut pas fantasmer sur ce que pourrait être la volonté de citoyens de l'Union et leur participation à une élection. En tout cas, dans un régime démocratique et dans le respect du droit, il n'est pas possible de leur imposer ce qu'ils ne veulent pas.

Par ailleurs, si vous êtes au courant de faits précis, si des communes n'appliquent pas les instructions que j'ai données par circulaire, il faut m'en informer. Elles n'ont pas le droit d'appeler ces étrangers à la maison communale puisque, selon les instructions, la demande adressée par simple coup de téléphone suffit. De même, la transmission du document par courrier ou par Internet est suffisante. Si vous connaissez des faits précis, vous devez donc m'en faire part.

Question orale de Mme Mia De Schamphelaere au ministre de l'Intérieur sur «la délivrance d'une carte d'identité aux personnes très âgées» (n° 2-309)

Mme Mia De Schamphelaere (CVP). – L'arrêté royal du 29 juillet 1985 relatif aux cartes d'identité stipule que celles-ci ont une durée de validité maximale de dix ans.

Des personnes très âgées, voire grabataires, sont convoquées à la maison communale pour renouveler leur carte d'identité.

Le renouvellement décennal de la carte d'identité s'applique-t-il également aux personnes de plus de 80 ans ? Une réglementation plus souple ne peut-elle être envisagée pour les personnes très âgées ?

M. Antoine Duquesne, ministre de l'Intérieur. – Je compte prendre, dans les prochains jours, une décision modifiant l'arrêté royal. Le renouvellement de la carte d'identité ne sera plus imposé au-delà de l'âge de 75 ans. De surcroît, même avant cet âge, lorsque la personne concernée souffre d'un handicap ou peut difficilement se déplacer, les communes doivent lui apporter toute leur assistance de manière à faciliter sa tâche. Je vois avec plaisir que cette nouvelle vous satisfait.

Mevrouw Marie Nagy (ECOLO). – *Ik deel de mening van de minister over de deelname van de burger aan het democratisch proces via de verkiezingen.*

We weten nochtans dat de situatie in iedere gemeente anders is. In sommige gemeenten worden de Europese onderdanen door de gemeente aangeschreven, in andere gemeenten moeten ze zich zelf verplaatsen. Dat komt de deelname niet ten goede. Ook de mogelijkheid om via internet in te schrijven zal daar niet veel aan veranderen.

Televisiecampagnes op de openbare zenders zijn wellicht efficiënter dan officiële berichten in de pers. Het gaat hier om een belangrijke test voor ons land.

De heer Antoine Duquesne, minister van Binnenlandse Zaken. – *Wij hebben een uitzonderlijke inspanning gedaan, maar we moeten ons ook geen illusies maken over de wil van de Europese burgers om aan verkiezingen deel te nemen. Wij kunnen hen tot niets verplichten.*

Indien u echter op de hoogte bent van concrete feiten of indien de gemeenten de instructies in de circulaire niet toepassen, moet u mij daarvan op de hoogte brengen. Ze hebben het recht niet om de vreemdelingen te vragen zelf naar het gemeentehuis te komen. Een eenvoudige telefonische aanvraag of een aanvraag via de post of internet is voldoende.

Mondelinge vraag van mevrouw Mia De Schamphelaere aan de minister van Binnenlandse Zaken over «de uitreiking van een identiteitskaart aan hoogbejaarde personen» (nr. 2-309)

Mevrouw Mia De Schamphelaere (CVP). – Het koninklijk besluit van 29 juli 1985 betreffende de identiteitskaarten bepaalt dat identiteitskaarten maximum tien jaar geldig zijn.

Ook hoogbejaarde en soms bedlegerige mensen worden opgeroepen om hun identiteitskaart op het gemeentehuis te komen vernieuwen.

Moet de tienjaarlijkse vernieuwing van de identiteitskaart ook gelden voor 80-plussers? Is het niet mogelijk in een soepele regeling te voorzien voor hoogbejaarde mensen?

De heer Antoine Duquesne, minister van Binnenlandse Zaken. – *Ik zal weldra een beslissing nemen over de aanpassing van het koninklijk besluit. Boven de 75 jaar zal de identiteitskaart niet meer moeten worden vernieuwd. Vóór die leeftijd kunnen de gemeenten voor alle mogelijke hulp zorgen aan gehandicapten of personen die zich moeilijk kunnen verplaatsen.*

Question orale de M. Hugo Vandenberghe au ministre de l'Intérieur et au ministre de la Justice sur «les déclarations de l'opérateur britannique des ferrys P&O» (n° 2-310)

M. le président. – M. Jaak Gabriëls, ministre de l'Agriculture et des Classes moyennes, répondra au nom de M. Marc Verwilghen, ministre de la Justice.

M. Hugo Vandenberghe (CVP). – *A la suite du décès de 58 personnes au cours de leur transfert de Zeebrugge vers Douvres, le ministre de la Justice a déclaré mardi dernier, en commission de l'Intérieur et des Affaires administratives du Sénat, que l'opérateur britannique des ferrys P&O soupçonnait la présence d'un envoi suspect de cigarettes et d'alcool dans le camion concerné et qu'il en avait informé les autorités britanniques.*

Hier, P&O a licencié son porte-parole pour avoir fait des déclarations inexactes. Dans un communiqué de presse, P&O a déclaré qu'il n'était légalement pas responsable du contrôle des camions avant leur embarquement à bord des ferrys, un tel contrôle relevant des autorités portuaires. Le communiqué précise que le décès des Chinois aurait été découvert à l'occasion d'une fouille du camion par la douane britannique, dans le cadre d'une enquête qui lui est propre. Il ajoute que les clients britanniques n'ont jamais été alertés par P&O ni par leur agent à Zeebrugge, et que ni l'armateur ni son agent n'avaient le moindre soupçon concernant ce camion et sa cargaison.

Manifestement, il y a une contradiction entre la déclaration du ministre et celle de l'armateur.

Le ministre peut-il me dire sur quelles données et informations se fondait sa communication à la commission? Qui a informé les autorités britanniques?

M. Jaak Gabriëls, ministre de l'Agriculture et des Classes moyennes. – *Les déclarations faites par le ministre en commission sont basées sur les premiers résultats de l'enquête menée par le parquet de Bruges chez P&O, à Zeebrugge, ainsi que sur les informations échangées entre-temps entre les départements concernés.*

Des réserves ont clairement été faites concernant les informations qui résulteront des demandes d'assistance judiciaire et de la poursuite de l'enquête.

Le parquet de Bruges a fait savoir au ministre que le douane belge et la gendarmerie n'ont pas été informées par l'armateur mais que le douane britannique a bien contrôlé le camion.

Le point de vue exprimé par P&O dans la presse devra être étudié de plus près. Les éventuels soupçons de P&O au sujet d'un trafic de tabac ou de cigarettes ne constituent qu'une simple piste qui a été évoquée en commission du Sénat, compte tenu de l'analyse des premières données. Il appartient à P&O de nous donner des précisions à ce sujet. Il n'y a donc pas de contradiction entre les déclarations.

L'enquête devra déterminer qui a informé les autorités britanniques. Il est possible que la douane britannique ait agi de sa propre initiative. La douane et la gendarmerie belges n'étant pas au courant du transport, il est peu probable que ces services aient informés les autorités britanniques. Compte tenu des premiers résultats de l'enquête, on peut supposer

Mondelinge vraag van de heer Hugo Vandenberghe aan de minister van Binnenlandse Zaken en aan de minister van Justitie over «de verklaringen van de Britse ferry-operator P&O» (nr. 2-310)

De voorzitter. – De heer Jaak Gabriëls, minister van Landbouw en Middenstand, antwoordt namens de heer Marc Verwilghen, minister van Justitie.

De heer Hugo Vandenberghe (CVP). – Naar aanleiding van het overlijden van 58 personen tijdens hun overbrenging van Zeebrugge naar Dover verklaarde de minister van Justitie vorige dinsdag in de senaatscommissie voor de Binnenlandse Zaken en de Administratieve Aangelegenheden dat de Britse ferry-operator P&O een verdachte zending van sigaretten en alcohol in de betrokken truck vermoedde en dat hij de Britse overheid hierover inlichtte.

Gisteren ontsloeg P&O zijn woordvoerder wegens het afleggen van onjuiste verklaringen. In een persmededeling verklaarde P&O wettelijk gezien niet verantwoordelijk te zijn voor het checken van de vrachtwagens voor ze aan boord van de ferry's worden geladen. De persmededeling luidt in dat verband: "Dat nazicht rust bij de havenautoriteiten. De dood van de Chinezen kwam aan het licht toen de Britse douane de truck doorzocht. Dit onderzoek was volledig gesteund op eigen onderzoek en procedures van die douane. Britse klanten werden nooit door P&O gealarmeerd, ook niet door hun agent in Zeebrugge. Noch de rederij, noch haar agent hadden enig vermoeden betreffende die bepaalde vrachtwagen of lading."

Er is kennelijk een tegenstelling tussen de verklaring van de minister en die van de rederij.

Kan de minister mij medelen op basis van welke gegevens en inlichtingen hij zijn mededeling aan de commissie heeft gebaseerd? Wie heeft de Britse overheid ingelicht?

De heer Jaak Gabriëls, minister van Landbouw en Middenstand. – De verklaringen van de minister in de commissie voor de Binnenlandse Zaken en de Administratieve Aangelegenheden zijn gebaseerd op de eerste resultaten van het onderzoek door het parket van Brugge bij P&O in Zeebrugge en op de informatie die inmiddels door de bevoegde departementen werd uitgewisseld.

Er werd duidelijk voorbehoud gemaakt voor de informatie die door de rechtshulpverzoeken en het verdere onderzoek aan het licht zal worden gebracht.

Het parket van Brugge meldde mij dat de Belgische douane noch de rijkswacht werden ingelicht door de rederij P&O, maar dat de Britse douane een controle uitvoerde op de vracht.

Anderzijds neem ik vandaag kennis van de persartikelen met betrekking tot de standpunten van P&O. Deze standpunten moeten nader worden bekeken. Dat P&O mogelijk dacht aan een smokkel van tabak en sigaretten, is slechts een denkrichting die in de senaatscommissie werd geformuleerd. Deze mogelijkheid werd geopperd op grond van de analyse van de eerste gegevens. P&O moet hierover uitsluitel geven. Van een kennelijke tegenstelling is er dus geen sprake.

Wie de Britse overheid heeft ingelicht, zal moeten blijken uit het onderzoek. Het is mogelijk dat de Britse douane ambtshalve is opgetreden. De Britse overheid kan bezwaarlijk

que l'armateur a informé la douane britannique. Cela semble être l'usage quand un chauffeur paie comptant.

J'insiste sur le fait que ces éléments doivent être confirmés par la douane britannique ainsi que par l'armateur.

M. Hugo Vandenberghe (CVP). – *Dix jours après ces événements tragiques, on ignore toujours ce qui s'est réellement passé lors du contrôle du camion. En commission, le ministre de la Justice a simplement évoqué l'hypothèse d'un transport frauduleux d'alcool et de cigarettes. On n'envisageait donc pas l'hypothèse selon laquelle les autorités britanniques n'auraient pas été informées par P&O. Le ministre a clairement déclaré que P&O avait fait part aux autorités britanniques de ses soupçons concernant un chargement suspect de cigarettes et d'alcool. Nous avons entendu diverses déclarations de P&O qui, elles aussi, comportent des contradictions. Le porte-parole de P&O a d'ailleurs été licencié. Aussi, nous attendons les déclarations des ministres compétents pour voir clair dans cette affaire.*

Question orale de M. Chris Vandembroeke au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur «le report de la mise à la retraite anticipée du personnel enseignant» (n° 2-306)

M. Chris Vandembroeke (VU-ID). – *Le marché du travail connaîtra bien des changements à moyen et à long terme. La mise à la retraite anticipée sera de moins en moins fréquente compte tenu du vieillissement croissant de la population.*

De quelle manière et à quel rythme va-t-on allonger la carrière ? Des discussions sont en cours avec le ministre Vandembossche en ce qui concerne la carrière des fonctionnaires. Des voix s'élèvent pour s'opposer à la mise à la retraite des enseignants à 55 ans. Dans ce secteur aux exigences spécifiques, il faut se pencher sur la question du rythme de la fin de carrière.

Que pense le ministre de l'aptitude au travail des enseignants plus âgés au regard des exigences actuelles et futures liées à cette profession ? Ne faut-il pas prévoir des recyclages adaptés pour les enseignants âgés ?

Étant donné la compétence exclusive des communautés dans ce domaine, je me demande si la discussion relative à la mise en disponibilité ne doit pas avoir lieu avec les ministres compétents en matière d'enseignement.

M. Frank Vandembroucke, ministre des Affaires sociales et des Pensions. – *Étant donné ses occupations professionnelles et ses publications, le sénateur Vandembroecke est bien placé*

door de Belgische douane of rijkswacht zijn ingelicht aangezien deze diensten blijkbaar niet op de hoogte waren van het transport. Op grond van de eerste gegevens van het onderzoek zou men kunnen vermoeden dat de rederij de Britse douane heeft ingelicht. Deze werkwijze wordt blijkbaar gevolgd wanneer een chauffeur contant betaalt.

Ik herhaal dat dit nog moet worden bevestigd door de Britse douane en door de rederij.

De heer Hugo Vandenberghe (CVP). – Tien dagen na de dramatische gebeurtenissen kan nog steeds niet duidelijk worden gemaakt wat er precies in Zeebrugge is gebeurd wat de controle van de betrokken vrachtwagen betreft. In de commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden heeft de minister van Justitie het enkel gehad over een hypothese over het vervoer van alcohol en sigaretten met overtreding van de accijnswetgeving. Men dacht dus niet aan de hypothese dat P&O de Britse overheid niet zou hebben ingelicht. Volgens de duidelijke verklaringen van de minister had P&O aan de bevoegde Britse overheden gesignaleerd dat men een vermoeden had over een verdachte lading sigaretten en alcohol. We hoorden reeds verschillende verklaringen van P&O. Ik stel vast dat er daarin ook tegenstellingen zitten. Men heeft de woordvoerder van P&O trouwens ontslagen. Het optrekken van de paraplu gaat dus onverkort verder. We wachten de verdere verklaringen van de bevoegde ministers af om de mist over het Kanaal te verdrijven.

Mondelinge vraag van de heer Chris Vandembroeke aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over «het terugschroeven van de vervroegde pensionering van leerkrachten» (nr. 2-306)

De heer Chris Vandembroeke (VU-ID). – Gelet op de amendering van de programmawet is deze vraag enigszins achterhaald, maar ik wil ze toch nog graag stellen.

Op korte en middellange termijn zal er heel wat veranderen op de arbeidsmarkt. Het gecombineerd effect van ontgroening, vergrijzing en vergrijzing in de vergrijzing maakt dat er steeds minder sprake zal zijn van vervroegde carrièrebeëindiging.

De vraag rijst dan ook op welke manier en tegen welk tempo voor een verlenging van de carrière geopteerd zal worden. Over de plannen dienaangaande voor de ambtenaren is er nog altijd discussie met minister Luc Vandembossche. En er worden ook nog heel wat bezwaren geformuleerd tegen de uittreding van leerkrachten vanaf 55 jaar.

De modernisering van het lerarenambt doet de vraag rijzen naar het tempo van de carrièreafbouw overeenkomstig de specifieke eisen in dit arbeidssegment.

Hoe evalueert de minister de arbeidsgeschiktheid van oudere leerkrachten overeenkomstig de actuele en toekomstgerichte eisen? Moet geen extra aandacht uitgaan naar passende vormen van bijscholing voor oudere leerkrachten? Gelet op de exclusieve bevoegdheid terzake van de gemeenschappen vraag ik mij af of de discussie over de terbeschikkingstelling niet moet worden gevoerd met de bevoegde ministers van onderwijs.

De heer Frank Vandembroucke, minister van Sociale Zaken en Pensioenen. – Senator Vandembroecke is gezien zijn professionele werkzaamheden en publicaties goed geplaatst

pour évaluer l'importance du défi démographique.

Nous nous trouvons face à une autre société dans laquelle les personnes vivent de plus en plus longtemps et étudient également plus longtemps. On ne peut considérer, dans la société du 21ème siècle, que les personnes ne sont productives qu'entre 25 et 55 ans et qu'elles peuvent se retirer de la vie active ou être mises sur le côté dès 55 ans. Tant le secteur public que le secteur privé doivent se forger une nouvelle vision du cycle de vie et du cycle professionnel.

La loi programme propose trois mesures pour les pensions du secteur public, et donc aussi pour le personnel enseignant.

Il s'agit tout d'abord d'encourager les fonctionnaires désireux de travailler au-delà de 60 ans en leur accordant un complément de pension.

Il s'agit ensuite de dresser une liste des professions éprouvantes du secteur public. Les personnes qui exercent ces professions pourront bénéficier d'un tantième plus favorable en fin de carrière. Enfin, on envisage d'autres possibilités de départ à la retraite. Aujourd'hui les fonctionnaires peuvent épuiser leurs congés durant les cinq années qui précèdent leur mise à la retraite. Ces années de congé sont assimilées à des années d'activité de service. Cette mesure a été prise à une époque où il y avait beaucoup trop de jeunes enseignants sur le marché. Il s'agissait de favoriser l'emploi. Mais aujourd'hui, la situation est tout autre.

La nouvelle réglementation a fait l'objet d'une concertation avec les organisations syndicales et a recueilli l'assentiment des gouvernements des communautés. Je suis donc étonné de l'émoi de ces derniers jours.

Lors des négociations avec les organisations syndicales, notre intention était déjà de trouver des formules de mise à la retraite plus adaptées aux besoins actuels. On part du principe que tous les agents de la fonction publique, donc aussi les enseignants, doivent avoir le droit à un crédit temps durant leur carrière, et ce même avant l'âge de 55 ans. Cette solution est mieux adaptée à la société actuelle qui est plus évolutive, nous oblige à nous recycler plus que par le passé et nous soumet à un stress plus grand.

Cette proposition sera discutée avec les organisations professionnelles. Ayant remarqué qu'il y avait eu un malentendu avec la ministre flamande de l'Enseignement, Mme Vanderpoorten, j'ai eu un entretien avec elle. J'ai constaté que, dans l'ensemble, nos points de vue se rejoignent. Un groupe de travail a été mis sur pied afin d'harmoniser nos propositions, le but étant aussi que les négociations qu'elle mène avec les enseignants en vue de la revalorisation de la carrière intègrent bien la réforme des pensions que je souhaite concrétiser.

Je suis disposé à adapter des lois et des dispositions réglementaires si cela s'avère nécessaire dans le cadre de formules alternatives, plus modernes et mieux adaptées de mise à la retraite.

Afin de concrétiser cet engagement, nous accepterons un amendement à la loi programme engageant le gouvernement à concrétiser ces formules alternatives le plus rapidement possible sous la forme de prescriptions réglementaires.

Une concertation approfondie a lieu. Nous rencontrerons

om het belang van de demografische uitdaging in te schatten.

We staan voor een andere samenleving waarin mensen steeds langer zullen leven en ook langer zullen studeren. Het zou paradoxaal zijn om er in de samenleving van de 21e eeuw vanuit te blijven gaan dat mensen tussen hun 25e en hun 55e levensjaar productief alles geven wat ze kunnen om dan als ze 55 zijn opgelucht uit het beroepsleven te stappen of opzij gezet te worden. We moeten een andere opvatting krijgen over levenscyclus en professionele cyclus zowel voor de privé-sector als voor de overheidssector, en dus ook voor het onderwijs.

In de programmawet worden drie maatregelen voorgesteld voor de overheidspensioenen en die gelden dus ook voor het onderwijzend personeel. Ten eerste is het de bedoeling ambtenaren die ervoor kiezen om na hun zestigste actief te blijven, aan te moedigen via een pensioencomplement. Ten tweede zal een lijst worden opgemaakt van zware beroepen in de overheidssector. Personen die deze beroepen uitoefenen, kunnen rekenen op een gunstiger tantième op het einde van hun loopbaan. Ten derde wordt gestreefd naar nieuwe uitstapmogelijkheden. Vandaag kunnen ambtenaren in de vijf jaar die hun oppensioenstelling voorafgaat, verlof opnemen. Die verlofjaren worden beschouwd als actieve dienst. Die regeling dateert uit een periode dat er een enorm overschot was aan jonge leerkrachten en is ingevoerd als een soort van tewerkstellingsmaatregel. Vandaag is de situatie helemaal anders.

De nieuwe regeling in de programmawet is er gekomen na het verplichte overleg met de representatieve vakbondsorganisaties en met instemming van de verschillende gemeenschapsregeringen. Ik was dan ook enigszins verbaasd over de commotie van de voorbije dagen, maar ik neem aan die het gevolg is van een gebrek aan doorstroming.

Op het ogenblik dat over die zaak overleg is gepleegd met de vakbondsorganisaties was de bedoeling al aanwezig om te onderhandelen over alternatieve uitstapformules die beter aan de noden van vandaag zijn aangepast. In "het protocol van niet-akkoord" met de vakbondsorganisaties is dit trouwens duidelijk gestipuleerd. Er wordt vanuit gegaan dat iedereen die in overheidsdienst werkt, en dus ook in het onderwijs, tijdens de loopbaan recht moet hebben op een tijdscrediet, ook vóór de leeftijd van 55 jaar. Dat past beter bij de hedendaagse samenleving waarin we meer te maken hebben met veranderingen, ons meer dan vroeger moeten bijscholen en ook meer onder stress staan.

Dat voorstel zal met de vakorganisaties worden besproken. Omdat ik gemerkt had dat er een communicatiestoornis was met de Vlaamse minister van Onderwijs, mevrouw Vanderpoorten, heb ik gisterenmorgen met haar een persoonlijk gesprek gehad. Ik heb daarbij vastgesteld dat we wezenlijk dezelfde opvatting hebben over die aangelegenheid. Er is dan ook een werkgroep opgericht om onze voorstellen goed op elkaar af te stemmen en de onderhandelingen die zij met de onderwijswereld zal voeren over de herwaardering van de loopbaan, goed in te passen in de pensioenhervorming die ik wil realiseren. Ik heb ook meteen gezegd, de vakorganisaties wisten dat overigens al, dat ik bereid ben om verdere reglementaire schikkingen te treffen en wetten aan te passen als dat nodig is om tegemoet te komen aan

aussi les représentants des autres gouvernements du pays dont celui de la Communauté française. Cette dernière est aussi exclusivement compétente pour la gestion de son personnel. Les politiques en matière de pension et de personnel doivent être harmonisées.

L'émoi actuel est compréhensible car les agents se fondent sur les droits qui sont prévus dans le système actuel. C'est pourquoi une période transitoire est prévue jusque 2010. Ensuite, il faut en arriver à un autre système et à une autre conception de la carrière. Il s'agit d'un défi social fondamental.

Nous devons nous y atteler calmement mais résolument.

Question orale de Mme Marie-José Laloy au ministre de la Justice sur «l'article 53 de la loi relative à la protection de la jeunesse et le respect de la dignité humaine des mineurs incarcérés» (n° 2-305)

M. le président. – M. Jaak Gabriëls, ministre de l'Agriculture et des Classes moyennes, répondra au nom de M. Marc Verwilghen, ministre de la Justice.

Mme Marie-José Laloy (PS). – Je lis dans la presse du 22 juin 2000 qu'un jeune de 17 ans, placé en prison, sur la base de l'article 53 de la loi relative à la protection de la jeunesse du 8 avril 1955, fut violé par son codétenu.

Je me souviens d'avoir lu dans la presse d'octobre 1999 qu'un jeune de 16 ans, placé à la prison de Verviers, toujours sur la base de l'article 53, s'est suicidé par pendaison dans sa cellule.

L'article 53 modifié par la loi du 2 février 1994 prévoit que le jeune de plus de 14 ans peut être placé en prison sous certaines conditions.

L'article 53bis dans la loi dispose, lui, que «l'article 53 est abrogé à une date qui sera fixée par arrêté royal délibéré en Conseil des ministres».

Entre-temps, le Sénat a abrogé par la loi l'article 53 pour le 1^{er} janvier 2002 au plus tard.

Ces deux incidents graves démontrent encore une fois combien cet article 53 est néfaste pour les mineurs.

M. le ministre de la Justice ne compte-t-il pas abroger par

alternatieve, modernere en meer aangepaste uitstapformules.

Om dit engagement duidelijk te onderstrepen zullen we een amendement op de sociale programmawet aanvaarden dat aan de regering de machtiging geeft om dergelijke alternatieve formules zo snel mogelijk in reglementaire voorschriften om te zetten. Dat komt de geloofwaardigheid ten goede. Ik heb begrepen dat iedereen er inmiddels van overtuigd is dat er een grondig overleg plaatsheeft.

We zullen ook met de vertegenwoordigers van andere regeringen van het land, waaronder de Franse Gemeenschapsregering, moeten overleggen. Ook de Franse Gemeenschap is exclusief bevoegd voor haar personeelsbeleid. Het pensioenbeleid en het personeelsbeleid moeten op elkaar worden afgestemd.

Deze kwestie brengt natuurlijk heel wat commotie teweeg omdat mensen ervan uitgaan dat ze rechten putten uit het systeem waarin ze zitten. Aan de rechten van een overgangsgeneratie mag zeker niet worden geraakt. Zo zal de huidige regeling van de gelijkstelling van het verlof voorafgaand aan de oppensioenstelling blijven bestaan tot 2010. Nadien moet er een ander systeem komen en een andere opvatting over de loopbaan. We staan voor een fundamentele maatschappelijke uitdaging en ik denk dat de heer Vandembroeke net als minister Vanderpoorten daarover niet anders denken.

Het komt er nu op aan dat idee te realiseren. Het was trouwens een van de punten in de beleidsnota die ik na mijn aantreden in Kamer en Senaat heb ingediend. Ik meen dat we hieraan rustig, maar vastberaden moeten voortwerken.

Mondelinge vraag van mevrouw Marie-José Laloy aan de minister van Justitie over «artikel 53 van de wet op de jeugdbescherming en de eerbied voor de menselijke waardigheid van opgesloten minderjarigen» (nr. 2-305)

De voorzitter. – De heer Jaak Gabriëls, minister van Landbouw en Middenstand, antwoordt namens de heer Marc Verwilghen, minister van Justitie.

Mevrouw Marie-José Laloy (PS). – Ik lees in de pers dat een jongere van 17 jaar, die op grond van artikel 53 van de wet op de jeugdbescherming werd opgesloten in de gevangenis, verkracht werd door zijn medegedetineerde.

Ik herinner me dat een jongere van 16 jaar, die eveneens op grond van dat artikel 53 in de gevangenis van Verviers was geplaatst, zich heeft verhangen.

Artikel 53, zoals gewijzigd door de wet van 2 februari 1994, bepaalt dat een jongere van meer dan 14 jaar onder zekere voorwaarden in de gevangenis kan worden opgesloten. Volgens artikel 53bis zal artikel 53 op een bij in Ministerraad overlegd koninklijk besluit bepaalde datum worden opgeheven. Inmiddels heeft de Senaat bij wet bepaald dat artikel 53 uiterlijk op 1 januari 2002 wordt opgeheven. De twee gebeurtenissen tonen nogmaals aan hoe nadelig artikel 53 voor de minderjarigen is. Overweegt de minister niet om artikel 53 vóór 1 januari 2002 op te heffen? Welke maatregelen zal de minister in afwachting van de opheffing van artikel 53 nemen omtrent de levensvoorwaarden van opgesloten minderjarigen teneinde hun menselijke

arrêté royal l'article 53 avant l'échéance du 1^{er} janvier 2002 fixée par le Sénat ?

En attendant l'abrogation de l'article 53, quelles sont les mesures que M. le ministre a prises ou compte prendre concernant les conditions de vie des mineurs incarcérés afin que celles-ci respectent la dignité humaine ?

M. Jaak Gabriëls, ministre de l'Agriculture et des Classes moyennes. – Je vous lirai la réponse du ministre de la Justice en néerlandais car elle contient des éléments techniques et juridiques.

En ce qui concerne la suppression, à partir du 1^{er} janvier 2002, de l'article 53 de la loi du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse (détention d'un mineur d'âge dans une maison d'arrêt pour une durée qui n'excédant pas quinze jours) (loi du 4 mai 1999, parue au Moniteur Belge le 2 juin 1999), la réponse à la première question est la suivante.

Aussi longtemps que les négociations avec les communautés sur une capacité d'accueil suffisante des institutions fermées pour l'exécution des ordonnances et jugements des tribunaux de la jeunesse n'auront pas abouti concrètement, il n'y a aucune raison d'anticiper la date du 1er janvier 2002.

En ce qui concerne la deuxième question, il a été décidé le 16 décembre 1999, après une réunion à mon cabinet avec les commissaires aux droits de l'enfant des deux communautés, de rappeler aux directions des établissements pénitentiaires les dispositions réglementaires en matière de prise en charge des mineurs détenus, fixées à la section 4, sous-section 3, des instructions générales pour les établissements pénitentiaires, en particulier l'article 146. Les mineurs qui y sont placés en détention préventive doivent, en toutes circonstances, être isolés des autres détenus.

Le grand problème est la solitude des mineurs qui, conformément à l'article 37c de la convention internationale des droits de l'enfant, doivent être séparés des adultes détenus. Les commissaires aux droits de l'enfant devraient insister auprès des ministres des communautés pour que les éducateurs et les conseillers rencontrent plus fréquemment les mineurs détenus pour une courte période.

Question orale de M. Chokri Mahassine au ministre des Finances sur «le précompte professionnel des artistes du spectacle étrangers» (n° 2-302)

M. Chokri Mahassine (SP). – Demain débute, avec le festival de Torhout-Werchter, la saison des festivals d'été. Les festivals pop sont devenus impensables sans l'intervention de nombreux artistes étrangers. Cette présence entraîne toutefois de nombreux frais, dont le précompte professionnel.

Pour les artistes américains qui se produisent en Belgique, le précompte professionnel de 18 % n'est pas dû s'ils n'ont pas de base fixe en Belgique, s'ils n'y résident pas plus de 90 jours durant la période imposable et si leurs revenus n'ont pas dépassé 3000 USD pendant la période concernée.

Selon l'avis du 25 avril 1997, numéro 11, un organisateur belge est en tout état de cause tenu de retenir le précompte professionnel. A la fin de l'année d'imposition, les artistes concernés peuvent demander le remboursement du précompte

waardigheid te eerbiedigen?

De heer Jaak Gabriëls, minister van Landbouw en Middenstand. – *Ik zal het antwoord van de minister van Justitie, dat technische en juridische elementen bevat, in het Nederlands voorlezen*

Wat betreft de opheffing van artikel 53 van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming (bewaring van een minderjarige voor niet langer dan vijftien dagen in een huis van arrest), met ingang van 1 januari 2002 (wet van 4 mei 1999 verschenen in het Belgisch Staatsblad op 2 juni 1999), luidt het antwoord op de eerste vraag als volgt.

Zolang de onderhandelingen met de gemeenschappen over de voldoende capaciteit van de door hen ter beschikking gestelde gesloten instellingen voor uitvoering van de beschikkingen en vonnissen van de jeugdrechtbanken niet concreet zijn uitgewerkt, is er geen reden om op de datum van 1 januari 2002 vooruit te lopen.

Wat de tweede vraag betreft, werd op 16 december 1999 na een vergadering op mijn kabinet met de kinderrechtcommissarissen van de twee gemeenschappen beslist de gevangenisdirecties te herinneren aan de reglementaire bepalingen inzake de opvang van minderjarige gedetineerden, zoals bepaald in afdeling 4, onderafdeling 3, van de algemene instructie voor de strafinrichtingen, in het bijzonder aan artikel 146. De in voorlopige bewaring geplaatste minderjarigen worden in alle omstandigheden van de andere gedetineerden afgezonderd.

Het grote probleem is de eenzaamheid van de minderjarigen, die conform artikel 37c van het internationaal verdrag inzake de rechten van het kind van volwassen gedetineerden gescheiden worden. De kinderrechtcommissarissen zouden bij de gemeenschapsministers aandringen op frequenter bezoek van de opvoeders en consulenten aan de voor korte tijd gedetineerde minderjarigen.

Mondelinge vraag van de heer Chokri Mahassine aan de minister van Financiën over «de bedrijfsvoorheffing voor buitenlandse podiumkunstenaars» (nr. 2-302)

De heer Chokri Mahassine (SP). – Morgen begint met het festival Torhout-Werchter het seizoen van de zomerfestivals. De popfestivals kunnen niet meer zonder vele buitenlandse acts. Hieraan zijn evenwel veel kosten verbonden, zoals onder meer bedrijfsvoorheffing.

Voor Amerikaanse podiumkunstenaars die in België optreden, is geen 18% bedrijfsvoorheffing verschuldigd, indien zij in België geen vaste basis hebben, er niet meer dan 90 dagen gedurende het belastbaar tijdperk verblijven en hun inkomsten gedurende dit tijdperk 3.000 USD niet te boven gaan.

Volgens het bericht van 25 april 1997, nummer 11, is een Belgische organisator echter in alle gevallen verplicht om de bedrijfsvoorheffing in te houden. De betrokken podiumkunstenaars kunnen na het betreffende jaar om

indûment retenu. L'administration des impôts semble appliquer ce strict point de vue dans la pratique.

Les aspects suivants ont toutefois été perdus de vue.

Premièrement, le point de vue administratif est contraire au principe selon lequel l'administration fiscale doit prouver sa compétence en matière de taxation et l'importance de la base imposable. En d'autres termes, elle doit se trouver dans les conditions requises pour prélever l'impôt.

A cet égard, il convient d'ailleurs de souligner que l'administration fiscale est mieux armée que l'organisateur pour collecter les informations relatives à la résidence et aux revenus.

Deuxièmement, l'administration fait, par facilité, reposer entièrement la charge de la preuve sur l'organisateur, alors que celui-ci n'a guère de vue globale, à l'exception de ce qu'il paie lui-même aux artistes et des déclarations éventuelles de ces derniers.

Dans la pratique, ces 18 % sont entièrement à charge de l'organisateur, ce qui accroît encore les frais d'organisation. Ne serait-il pas plus simple de ne retenir le précompte professionnel que si l'artiste a gagné plus de 3000 USD ? Cette adaptation allégerait en outre la tâche de l'administration.

Il découle de ce qui précède qu'un affinement du point de vue actuel de l'administration est souhaitable, voire nécessaire.

Quel est le point de vue du ministre en la matière ?

M. Didier Reynders, ministre des Finances. – *M. Mahassine fait manifestement référence à la situation des habitants des États-Unis qui travaillent comme artistes indépendants en Belgique sans y disposer d'une base fixe.*

Ces artistes peuvent uniquement obtenir une exonération d'impôts en Belgique si leur séjour dans notre pays durant la période fiscale concernée – c'est-à-dire l'année civile complète – n'excède pas 90 jours et si leurs revenus ne dépassent pas 3000 dollars américains.

À défaut de preuve, au moment des prestations imposables, que les conditions sont réunies pour bénéficier immédiatement des avantages de la convention, le droit belge doit être appliqué pour préserver les droits du Trésor belge. En vertu d'un principe généralement admis, toute personne qui souhaite bénéficier des avantages de l'une ou l'autre disposition de la convention, telle que l'exonération d'impôts, doit prouver qu'il répond aux conditions. La mesure figurant au point 11 de l'avis adressé aux organisateurs de représentations ou de manifestations sportives en Belgique a un double objectif, à savoir préserver les droits du Trésor belge et protéger les organisateurs qui sont légalement responsables du versement du précompte professionnel. Le même système est d'application en Belgique et aux Pays-Bas, par exemple pour l'Euro 2000.

Il est parfaitement possible d'affiner encore ce système. J'ai déjà eu plusieurs entretiens avec des organisateurs de spectacles et de manifestations sportives et j'espère que nous

teruggave van de ten onrechte ingehouden bedrijfsvoorheffing verzoeken. De belastingadministratie blijkt dit streng standpunt ook in de praktijk om te zetten.

Volgende aspecten worden hierbij evenwel uit het oog verloren.

Ten eerste, de administratieve zienswijze is in strijd met het principe dat de belastingadministratie haar heffingsbevoegdheid en de omvang van de belastbare basis moet aantonen. Met andere woorden, zij moet zich in de voorwaarden bevinden om tot belastingheffing over te gaan.

In dit verband dient overigens te worden opgemerkt dat de belastingsadministratie beter dan de organisator gewapend is om de nodige informatie inzake verblijf en inkomsten in te zamelen.

Ten tweede, gemakkelijks halve legt de administratie de volledige bewijslast bij de organisator, ofschoon deze met uitzondering van informatie omtrent wat hijzelf betaalt aan de podiumkunstenaars en eventuele verklaringen terzake van de podiumkunstenaars zelf, toch moeilijk een globaal overzicht kan hebben.

In de praktijk valt 18% volledig ten laste van de organisator, waardoor de reeds hoge organisatiekosten verder toenemen. Zou het niet eenvoudiger zijn de bedrijfsvoorheffing slechts te innen als de podiumkunstenaar meer dan 3.000 USD inkomsten heeft gehad? Deze aanpassing zou bovendien de administratie doen verminderen.

Uit het bovenstaande blijkt duidelijk dat een verfijning van het huidige administratieve standpunt zo niet noodzakelijk dan wel wenselijk is.

Graag vernemen wij het standpunt van de minister terzake.

De heer Didier Reynders, minister van Financiën. – De heer Mahassine verwijst duidelijk naar de situatie van inwoners van de Verenigde Staten die als zelfstandige artiesten in België optreden zonder in ons land over een vaste basis te beschikken. Deze artiesten kunnen in België slechts vrijstelling van belasting krijgen indien hun verblijf in ons land gedurende het belastbaar tijdperk – het volledige kalenderjaar – de 90 dagen niet overschrijdt en het totaal van hun inkomsten niet hoger ligt dan 3000 USD.

Indien op het ogenblik van de belastbare feiten echter niet is aangetoond dat deze voorwaarden zijn vervuld, zodat de verdragsvoordelen onmiddellijk kunnen worden verleend, dient het Belgisch recht te worden toegepast om de rechten van de Belgische Schatkist te vrijwaren. Het is een algemeen aanvaard principe dat iedereen die van de voordelen van een of andere verdragsbepaling wenst te genieten, zoals belastingvrijstelling, moet aantonen dat aan de voorwaarden daarvoor is voldaan. De maatregel die is opgenomen in punt 11 van het bericht aan de inrichters van vertoningen of sportmanifestaties in België heeft dan ook een dubbel doel, namelijk de rechten van de Belgische Schatkist te vrijwaren én de organisatoren te beschermen die wettelijk gezien verantwoordelijk zijn voor de storting van de bedrijfsvoorheffing. Eenzelfde stelsel geldt in België en Nederland bijvoorbeeld ook voor Euro 2000.

Het is echter perfect mogelijk dit stelsel nog te verfijnen. Daartoe heb ik al een paar besprekingen gevoerd met

aboutirons effectivement à un système plus précis. Toutefois, la loi actuelle s'applique encore provisoirement non seulement aux festivals mais aussi à une manifestation sportive comme l'Euro 2000.

Question orale de M. Jacques Devolder au ministre de l'Économie et de la Recherche scientifique sur «le code de conduite pour la vente de produits par internet» (n° 2-301)

M. Jacques Devolder (VLD). – On n'arrête pas le développement d'Internet et nous devons nous réjouir que les technologies de pointe dans le domaine des télécommunication soient à la disposition d'un public de plus en plus large. Cette évolution a pour conséquence une croissance constante du commerce via Internet. De plus en plus d'entreprises disposent de leur service de vente on line. Cependant, le fait qu'elles ne doivent pas payer le loyer d'un magasin et qu'il leur faut beaucoup moins de personnel ne fait pas baisser leurs prix de vente, au contraire. De plus, elles échappent à certaines dispositions légales auxquelles sont soumis les autres commerçants. Je pense au jour de repos hebdomadaire obligatoire ou aux jours fériés. C'est là une forme de concurrence déloyale. Aux Pays-Bas, cette situation a amené la création d'un groupe d'action.

Qu'a entrepris le ministre pour soumettre le commerce via Internet à certaines règles de conduite, en vue d'éviter la concurrence déloyale?

M. Charles Picqué, ministre de l'Économie et de la Recherche scientifique. – Que les transactions aient lieu on ou off line, le consommateur doit toujours être informé et protégé de la même manière. Le commerce électronique requiert un équilibre entre un cadre réglementaire souple et la protection du consommateur. Il est placé sur le même pied que la vente par correspondance. Cela n'exclut pas des mesures appropriées.

Je suis chargé de l'application de la directive sur le commerce électronique qui est notamment basée sur le principe de la neutralité technologique. La note d'orientation que je soumettrai au Conseil des ministres confirme ce principe.

Dans la plupart des cas, les problèmes de concurrence ne sont pas vraiment causés par le prix du produit, mais par le fait que le commerce on line ne doit pas assurer certains frais, comme ceux de l'infrastructure. Par contre, les coûts de transport et les frais de port peuvent être très élevés. La concurrence entre le commerce traditionnel et les autres formes de commerce n'est d'ailleurs pas neuve. Il n'entre pas dans mes intentions de réglementer une situation qui offre un

organisatoren van optredens en sportmanifestaties en ik hoop dat we ook effectief tot een verfijning zullen komen.

Voorlopig geldt echter nog de bestaande wet, niet enkel voor festivals, maar ook voor een sportmanifestatie zoals Euro 2000.

Mondelinge vraag van de heer Jacques Devolder aan de minister van Economie en Wetenschappelijk Onderzoek over «de gedragsregels voor de verkoop van producten via internet» (nr. 2-301)

De heer Jacques Devolder (VLD). – De opmars van internet is niet meer te stuiten. We kunnen ons er uiteraard alleen maar over verheugen dat de spits technologie inzake telecommunicatie binnen het bereik komt van een steeds breder publiek, ook in ons land.

Een gevolg van deze evolutie is dat de verkoop via internet alsnog intenser wordt. Steeds meer bedrijven schakelen inderdaad over op *on line* verkoop van hun producten en doen behoorlijk goede zaken. Aangezien ze geen winkelhuur hoeven te betalen en evenmin veel verkoops personeel nodig hebben, hebben ze niet zelden een streepje voor op de concurrentie, al is uit een studie van de Harvard Business School gebleken dat beide factoren niet noodzakelijk tot lagere verkoopprijzen leiden, integendeel.

We moeten deze evolutie dan ook met de nodige aandacht volgen. Verkopers via internet ontsnappen immers ook aan enkele wettelijke bepalingen waaraan andere handelaars zich wel moeten houden. Een ervan is de verplichte wekelijkse rustdag. Terloops denk ik hier ook aan de sperperiodes die we het handelsleven opleggen naar aanleiding van specifieke feestperiodes zoals Pasen, Kerstmis en Sinterklaas. Heel wat handelaars maken zich dan ook zorgen over deze vorm van oneerlijke concurrentie. In Nederland heeft dit overigens al geleid tot de oprichting van een actiegroep.

Heeft de minister al iets ondernomen om de handel via internet aan bepaalde gedragsregels te onderwerpen om oneerlijke concurrentie te vermijden? Zo ja, wat heeft hij precies gedaan?

De heer Charles Picqué, minister van Economie en Wetenschappelijk Onderzoek. – Of de transacties nu *on line* of *off line* verlopen, de consument moet altijd op dezelfde manier worden geïnformeerd en beschermd. De ontwikkeling van de elektronische handel vereist een soepel reglementair kader. Er moet wel een evenwicht worden gevonden tussen die soepelheid en de bescherming van de gebruiker. Vertrouwen is een noodzakelijk element om tot een uitbreiding van dit soort handel te komen.

De elektronische handel wordt gelijkgesteld met de verkoop op afstand. Bijgevolg zijn de regels van die verkoop van toepassing. Dit neemt niet weg dat er eventueel bijzondere, aangepaste maatregelen moeten worden genomen.

Ik ben belast met de toepassing van de richtlijn op de elektronische handel. Deze is hoofdzakelijk gebaseerd op het principe van de technologische neutraliteit. De oriënteringsnota over de elektronische handel die ik aan de Ministerraad zal voorleggen, bekrachtigt eveneens dat principe. In deze nota wordt overigens rekening gehouden met de bezorgdheid die de bedrijven hebben geuit tijdens de forums die in de drie gewesten van het land plaats hadden.

choix au consommateur. Le tout est de bien l'informer.

M. Jacques Devolder (VLD). – *J'insiste pour que la note soit soumise le plus rapidement possible au Conseil des ministres. Il doit y avoir concurrence mais les règles de conduites doivent être les mêmes pour le commerce on line et off line. Sinon nous pourrions assister, à long terme, à la mort de l'une ou de l'autre forme de commerce.*

Question orale de M. Patrik Vankrunkelsven au secrétaire d'État à l'Énergie et au Développement durable sur «la réduction progressive du recours à l'énergie nucléaire» (n° 2-303)

M. Patrik Vankrunkelsven (VU-ID). – *Un an presque après l'adoption de l'accord gouvernemental, il est bon d'évaluer son application dans l'utilisation de l'énergie atomique en Belgique. Contrairement à ce qui se passe en Allemagne, peu de décisions ont été prises. La seule mesure concrète vise à fermer les centrales de 40 ans ou plus. Le secrétaire d'État ne juge-t-il pas ce seuil un peu trop élevé, d'autant plus qu'en Allemagne, il a été fixé à 32 ans?*

Le secrétaire d'État a dit que l'Agence européenne pour l'environnement serait consultée sur le démantèlement. Est-ce le cas? Si oui, quels ont été les résultats de cette consultation?

L'accord gouvernemental prévoit la création d'une commission d'évaluation du scénario de démantèlement. A-t-elle été mise sur pied? Si oui, quels sont ses résultats?

Le secrétaire d'État envisage-t-il une concertation avec le secteur afin d'établir un scénario concret de sortie du nucléaire? Enfin, quand pense-t-il qu'un plan concret sera établi?

M. Olivier Deleuze, secrétaire d'État à l'Énergie et au Développement durable. – *En Allemagne, on a opté pour le seuil de 32 ans car les centrales produisent environ 30% de*

De problemen in verband met de concurrentie worden in de meeste gevallen niet zozeer veroorzaakt door de prijs van het product op zich, maar wel doordat bij *on line* verkoop sommige kosten, zoals die voor infrastructuur, worden vermeden. Er komen evenwel andere kosten in de plaats. Zo kunnen de vervoer- en portkosten heel hoog oplopen. De concurrentie tussen de traditionele en de andere vormen van handel drijven is overigens niet nieuw, ze is ontstaan bij de postorderverkoop. Het gaat hier dus om een normale concurrentie tussen verschillende vormen van handel drijven. Ik ben dan ook niet van plan een toestand te reglementeren die de gebruiker de keuze laat de handelsvorm te kiezen die hem het best past. Wel hecht ik veel belang aan de manier waarop de consument wordt geïnformeerd. Een goede informatie blijft immers de beste waarborg voor de bescherming van de consument.

De heer Jacques Devolder (VLD). – Ik dring erop aan dat de nota zo snel mogelijk aan de Ministerraad wordt voorgelegd. Concurrentie moet er zijn, maar de spelregels moeten bij *on line* verkoop dezelfde zijn als bij *off line* verkoop. Als dit niet het geval is kan dit op lange termijn de dood van de ene of de andere manier van verkopen betekenen.

Mondelinge vraag van de heer Patrik Vankrunkelsven aan de staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling over "de afbouw van het gebruik van kernenergie" (nr. 2-303)

De heer Patrik Vankrunkelsven (VU-ID). – We zijn ongeveer één jaar na de goedkeuring van de regeerakkoorden en daarom is het goed de uitvoering ervan te evalueren. Ook de recente gebeurtenissen in Duitsland hebben mij geïnspireerd enkele vragen te stellen bij het gebruik van kernenergie in ons land.

In tegenstelling tot de evolutie in Duitsland zie ik bijzonder weinig afspraken tot stand komen om het regeerakkoord op dit punt uit te voeren. Het enige concrete dat ik daarin terugvind is dat kerncentrales van 40 jaar of ouder zullen worden gesloten. Verder staan er enkel enkele vage beloften in vermeld.

Acht de staatssecretaris de leeftijd van veertig jaar niet wat hoog, zeker nu we vaststellen dat in Duitsland een gemiddelde leeftijd van slechts 32 jaar werd vooropgesteld. Voor zover ik weet verschilt de kwaliteit van onze kerncentrales niet noemenswaardig van die van de Duitse.

De staatssecretaris heeft gezegd dat het Europees milieuoorgeschap zou worden geconsulteerd over de afbouw. Is dat gebeurd en zo ja, welk resultaat heeft dit opgeleverd?

Het regeerakkoord vermeldt dat een commissie zou worden opgericht om het afbouwscenario te toetsen, onder meer in functie van de haalbaarheid. Is deze commissie intussen opgericht en zo ja, met welk resultaat?

Plant de staatssecretaris een overleg met de sector om tot een concreet uitstapscenario te komen?

Tenslotte, tegen welke datum denkt de staatssecretaris tot een concreet plan te komen?

De heer Olivier Deleuze, staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling. – Ik dank de heer Vankrunkelsven voor zijn vragen.

l'électricité. En Belgique, nous l'avons fixé à 40 ans puisque 60% de notre électricité est produite dans les centrales nucléaires.

L'Agence européenne pour l'environnement a été consultée mais n'a pu s'exprimer parce que cette matière échappe à ses compétences. C'est pourquoi je m'attelle actuellement à la constitution d'un groupe d'experts internationaux. Des membres de l'Agence européenne en feront partie.

Une concertation est bien entendu prévue avec le secteur. Il existe d'ailleurs une concertation permanente entre moi-même et ce secteur dans le cadre de mes compétences en matière de gaz et d'électricité. Samedi dernier, une audition publique a eu lieu à l'initiative de la commission Ampère dont j'ai légèrement adapté le mandat afin qu'elle nous aide à appliquer le scénario de fermeture des centrales de plus de 40 ans. Le rapport final de cette commission sera rendu public en octobre. La commission d'experts internationaux disposera d'un Peer-review du rapport et formulera des commentaires.

Comme la loi le prévoit, je prépare pour mai 2001 un plan indicatif concernant la production future d'électricité dans notre pays.

M. Patrik Vankrunkelsven (VU-ID). – *La durée de vie des centrales dépend donc de la part d'énergie qu'elles produisent. Je crois cependant que c'est aussi une question de sécurité. On ne peut prolonger indéfiniment la vie des centrales. Je me demande si cette décision d'aller jusqu'à 40 ans n'est pas dangereuse, d'autant plus qu'en Allemagne, on a opté pour 32 ans et qu'un certain nombre de centrales plus anciennes seront même fermées plus tôt.*

Of veertig jaar een te lange periode vormt, moet ieder voor zichzelf uitmaken, maar mijns inziens is die zeer goed te verantwoorden, ook vanuit een vergelijking met wat er in Duitsland gebeurt. Daar heeft men voor 32 jaar gekozen, maar in Duitsland is ongeveer dertig procent van de elektriciteit afkomstig van kerncentrales. In België kiezen wij nu voor 40 jaar, omdat bij ons zestig procent van de elektriciteit in kerncentrales wordt geproduceerd. Er is dus een zekere logica tussen deze cijfers.

Het Europees milieuagentschap werd inderdaad over de regeringsverklaring geraadpleegd, maar dat kan zich over de kwestie niet uitspreken, omdat iets dergelijks niet tot zijn takenpakket behoort. Precies daarom zijn we op het ogenblik bezig met het samenstellen van een internationale commissie van experts. Ook mensen van het Europees milieuagentschap zullen daar deel van uitmaken.

Natuurlijk is er overleg met de sector voorzien. Zoals men wellicht wel kan vermoeden is er trouwens een voortdurend overleg tussen mijzelf en de sector in het raam van mijn bevoegdheden voor de gas- en de elektriciteitssector. Het overleg met de operatoren van deze sector slaat op alle aspecten van mijn bevoegdheden inzake energie.

De timing is de volgende. Vorige zaterdag vond er een publieke auditie plaats in de lokalen van de Nationale Bank, op initiatief van de commissie-Ampère. Het mandaat van deze commissie, die tijdens de vorige legislatuur werd opgericht, heb ik lichtjes aangepast en in lijn gebracht met de inhoud van de regeringsverklaring, zodat de commissie het scenario van de sluiting van kerncentrales die 40 jaar oud zijn, kan helpen uitvoeren. Het eindverslag van de commissie-Ampère wordt in oktober publiek gemaakt. De commissie van internationale experts, onder wie de mensen van het Europees milieuagentschap, zullen voor een *Peer-review* van het verslag verzorgen en dit van de nodige commentaar voorzien. Er zal ook een burgerconferentie plaatsvinden. Ik maak trouwens graag van deze gelegenheid gebruik om de Senaat ervoor te danken dat hij vorige week deze procedure heeft aanvaard.

Het verslag en de *Peer-review* zullen allicht leiden tot een gemeenschappelijk debat, mogelijk ook, maar het is niet aan mij om daarover beslissingen te nemen, tot een parlementair debat.

Zoals de wet bepaalt, zal er tegen mei 2001 een indicatief plan gereed zijn over de productie van elektriciteit in ons land in de toekomst.

De heer Patrik Vankrunkelsven (VU-ID). – Het antwoord van de staatssecretaris was duidelijk wat de methode, de timing en de planning betreft. Ik heb echter bedenkingen bij het antwoord op de eerste vraag, meer bepaald bij het feit dat de levensduur van de kerncentrales wordt gekoppeld aan het aandeel in de energie dat door deze centrales wordt opgewekt. Ik meen dat de leeftijd van de centrale ook een kwestie van veiligheid is. Men kan toch niet ongebreideld, omwille van het grote aandeel in de productie van elektriciteit, de levensduur van deze kerncentrales verlengen. Terwijl oorspronkelijk een levensduur van vijftientig jaar was vooropgesteld, heeft men die voortdurend verlengd. Ik vraag me af of de optie om tot veertig jaar te gaan, niet gevaarlijk is, des te meer omdat men in Duitsland slechts tot tweeëndertig

M. Olivier Deleuze, secrétaire d'État à l'Énergie et au Développement durable. – *La sécurité est bien entendu très importante. Le gouvernement en tient déjà compte dans ses décisions sur l'énergie. Je suis certain que M. Duquesne, compétent pour l'aspect sécurité, y est attentif.*

Proposition de loi modifiant l'article 73 de la nouvelle loi communale (de Mme Jeannine Leduc et consorts, Doc. 2-119)

Proposition de loi modifiant l'article 73 de la nouvelle loi communale en ce qui concerne l'interdiction, pour les parents et alliés, de siéger dans un même conseil communal (de M. Patrik Vankrunkelsven, Doc. 2-168)

Proposition de loi modifiant l'article 73 de la nouvelle loi communale (de M. Chokri Mahassine, Doc. 2-205)

Discussion générale

M. le président. – Je vous propose de joindre la discussion de ces propositions de loi. (*Assentiment*)

Mme Erika Thijs (CVP), corapporteuse. – *Les auteurs de la proposition de loi relative à la modification de l'article 73 de la nouvelle loi communale m'ont demandé de présenter un rapport oral.*

Mme Leduc, M. Vankrunkelsven et M. Mahassine ont décidé de déposer un amendement commun à la proposition la plus ancienne, à savoir celle de Mme Leduc. En effet, à la Chambre, on discute actuellement en commission d'une proposition beaucoup plus globale, mais qui n'aboutira pas durant la présente session à une modification de la loi. Les auteurs ont dès lors estimé préférable de soumettre au vote l'amendement susmentionné, qui a une moindre portée mais qui recueille un consensus et pourra éventuellement être adopté au Sénat et à la Chambre avant les vacances parlementaires.

Les trois auteurs ont posé le problème de l'incompatibilité jusqu'au troisième degré pour la présence dans un conseil communal. La solution consiste à ramener l'incompatibilité du troisième au deuxième degré. De plus, quand l'incompatibilité cesse d'exister, le candidat éliminé doit pouvoir à nouveau siéger, comme cela se passait autrefois pour les personnes qui accomplissaient leur service militaire.

Au cours de la discussion, on a constaté qu'il serait opportun de supprimer dès à présent l'incompatibilité du troisième degré, dans l'attente d'un débat de fond sur la suppression

jaar gaat en omdat een aantal oudere centrales er zelfs vroeger zullen worden gesloten. Over dit aspect van mijn vraag vind ik het antwoord van de minister zeker niet bevredigend. Ik vraag me af of het aspect veiligheid geen groter aandeel zou moeten krijgen in deze beslissing.

De heer Olivier Deleuze, staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling. – Het aspect veiligheid is natuurlijk heel belangrijk. De regering houdt er bij al zijn beslissingen inzake energiepolitiek rekening mee. Minister Duquesne is bevoegd voor het aspect veiligheid. Ik ben zeker dat hij er aandacht voor heeft.

Wetsvoorstel tot wijziging van artikel 73 van de nieuwe gemeentewet (van mevrouw Jeannine Leduc c.s., Stuk 2-119)

Wetsvoorstel tot wijziging van artikel 73 van de nieuwe gemeentewet, betreffende het verbod voor bloed- en aanverwanten om in dezelfde gemeenteraad zitting te nemen (van de heer Patrik Vankrunkelsven, Stuk 2-168)

Wetsvoorstel tot wijziging van artikel 73 van de nieuwe gemeentewet (van de heer Chokri Mahassine, Stuk 2-205)

Algemene bespreking

De voorzitter. – Ik stel voor deze wetsvoorstellen samen te bespreken. (*Instemming*)

Mevrouw Erika Thijs (CVP), corapporteur. – De indieners van het wetsvoorstel betreffende de wijziging van artikel 73 van de nieuwe gemeentewet hebben me gevraagd om een mondeling verslag uit te brengen.

Mevrouw Leduc, de heer Vankrunkelsven en de heer Mahassine hebben besloten om een gezamenlijk amendement in te dienen op het oudste voorstel, namelijk het voorstel van mevrouw Leduc. De aanleiding hiervoor was dat de commissie voor de Binnenlandse Zaken, Algemene Zaken en Openbaar Ambt van de Kamer van volksvertegenwoordigers op dit ogenblik een voorstel behandelt dat veel omvattender is, doch blijkbaar niet tot een oplossing komt die nog deze zitting zou kunnen leiden tot een wetswijziging. Daarom vonden genoemde indieners het beter het voormelde amendement met een minimale draagwijdte waarover een consensus bestaat, ter stemming voor te leggen, zodat het zowel door de Senaat als door de Kamer nog vóór het reces eventueel kan worden aanvaard.

De drie indieners hebben het probleem gesteld van de onverenigbaarheid tot in de derde graad voor het lidmaatschap van de gemeenteraad. De oplossing bestaat erin ervoor te zorgen dat de onverenigbaarheid teruggebracht wordt van de derde tot de tweede graad. Daarnaast moest er ook voor gezorgd worden, dat wanneer de onverenigbaarheid ophoudt te bestaan, de geweerde kandidaat opnieuw kan zetelen, net zoals dat geregeld wordt voor mensen die

éventuelle de l'incompatibilité familiale.

Beaucoup de commissaires ont évoqué la discrimination existant entre les couples mariés et les cohabitants. Étant donné qu'il est urgent de modifier la loi avant les élections communales, les auteurs ont déposé un amendement proposant la suppression pure et simple de l'incompatibilité du troisième degré.

Mme Nagy a déposé un amendement n° 2 par lequel elle souhaite conserver l'incompatibilité jusqu'au troisième degré lorsqu'il s'agit de candidats de la même liste. De plus, elle veut supprimer la discrimination existant entre les couples mariés et les cohabitants ayant conclu un contrat de vie commune en maintenant l'incompatibilité pour ces derniers. M. Dallemagne a déposé un sous-amendement à l'amendement n°1. Il craint en effet la suppression de l'incompatibilité du troisième degré pour le collège échevinal, parce qu'il s'agit d'un cercle très restreint et que la présence de deux parents au sein de celui-ci pourrait être assez lourde de conséquence.

L'article 1er a été adopté à l'unanimité des onze membres présents. L'amendement n° 2 à l'article 2 a été rejeté par 5 voix contre 4 et 2 abstentions.

En ce qui concerne le sous-amendement n° 3 une erreur a eu lieu lors de l'enregistrement des votes et on effectue actuellement les vérifications nécessaires.

L'amendement n° 1 a été adopté par dix voix et une abstention. L'article ainsi amendé a été adopté par dix voix et une abstention. L'ensemble de la proposition de loi amendée a été adopté par dix voix et une abstention. Confiance a été faite à la rapporteuse pour la présentation d'un rapport oral en séance plénière.

M. Georges Dallemagne (PSC). – Etant donné la rapidité avec laquelle nous avons travaillé en commission cette semaine et le fait que nous ayons un rapport oral, une incertitude existe sur le point de savoir si l'amendement que j'avais déposé a été rejeté ou accepté.

En ce qui me concerne j'ai noté qu'il avait été accepté par six voix pour et quatre abstentions. Etant donné l'incertitude qui règne à ce sujet, je souhaiterais redéposer cet amendement qui stipule que les membres du collège des bourgmestres et échevins ne peuvent être parents ou alliés jusqu'au 3ème degré inclusivement. Il s'agissait d'accepter d'une manière générale la proposition de loi déposée par Mme Leduc tout en gardant une incompatibilité, en ce qui concerne les membres du collège des bourgmestres et échevins, allant jusqu'au 3ème degré inclusivement, de manière à éviter des liens de parenté trop étroits entre certains membres du collège des bourgmestres et échevins.

voorheen hun militaire dienstplicht moesten vervullen.

Tijdens de bespreking kwam aan bod dat het goed was om nu reeds de derdegraadsonverenigbaarheid af te schaffen in afwachting van een debat ten gronde over de al dan niet afschaffing van de familiale onverenigbaarheid.

De problematiek van de discriminatie van de gehuwde koppels ten overstaan van de samenwonenden werd door veel commissieleden naar voor gebracht. Vermits de tijd dringt om nog vóór de verkiezingen een wetswijziging door te voeren, hebben mevrouw Leduc en de heren Mahassine en Vankrunkelsven een amendement ingediend dat de minimale optie, met name de loutere afschaffing van de derdegraadsonverenigbaarheid, inhoudt.

Nog twee andere leden dienden amendementen in. Mevrouw Nagy diende een amendement nummer twee in waarbij ze de onverenigbaarheid tot de derde graad wenst te bewaren indien het om kandidaten van dezelfde lijst gaat. Bovendien wil ze de discriminatie tussen gehuwden en feitelijk samenwonenden met samenlevingscontract opheffen door deze laatsten ook te laten vallen onder de onverenigbaarheid. De heer Dallemagne diende een subamendement nummer drie in op amendement nummer één. In zijn amendement wijst hij op de vrees voor een afschaffing van de derdegraadsonverenigbaarheid in het schepencollege omdat deze kring veel kleiner is en het gewicht van twee verwanten meer zou kunnen doorwegen.

Na de discussie in de commissie werd er gestemd. Het artikel één wordt aangenomen met eenparigheid van de elf aanwezige leden. Amendement nummer twee op artikel twee wordt verworpen met vijf tegen vier stemmen bij twee onthoudingen.

Wat subamendement drie betreft is er wellicht een verkeerde notering van de stemmen geweest. Op dit ogenblik kijkt men de verslagen na om dit na te gaan.

Amendement nummer één werd aangenomen met tien stemmen bij één onthouding. Het aldus geamendeerde artikel wordt aangenomen met tien stemmen bij één onthouding. Het geamendeerde wetsvoorstel wordt in zijn geheel aangenomen met tien stemmen bij één onthouding. Het vertrouwen wordt aan de rapporteur geschonken voor een mondeling verslag in de plenaire vergadering.

De heer Georges Dallemagne (PSC). – Door de snelheid waarmee we in de commissie hebben gewerkt en het feit dat er enkel een mondeling verslag is, is het niet duidelijk of mijn amendement werd aangenomen of verworpen. Ikzelf heb genoteerd dat het met zes stemmen bij vier onthoudingen werd aangenomen. Voor alle zekerheid zal ik het amendement opnieuw indienen. Het bepaalt dat de leden van het college van burgemeester en schepenen geen bloed- of aanverwanten mogen zijn tot en met de derde graad. Aldus wordt het voorstel van mevrouw Leduc aanvaard, maar met behoud van die onverenigbaarheid. Ik zal dus mijn amendement opnieuw indienen. Ik herinner me heel goed hoe het in de commissie werd behandeld, maar we beschikken niet over een verslag.

Je dépose donc à nouveau mon amendement. J'ai un souvenir assez précis de la manière dont celui-ci a été traité en commission, mais nous ne disposons pas aujourd'hui de compte-rendu sur lequel nous pouvons marquer notre accord.

M. le président. – Mme Lizin n'est pas là pour nous éclairer à ce sujet, mais il y a deux rapporteurs. Que disent-ils à ce sujet ?

Vous prétendez que votre amendement a été adopté ?

M. Georges Dallemagne (PSC). – C'est ce que j'ai noté en commission.

M. le président. – Que disent les rapporteurs ?

M. Georges Dallemagne (PSC). – Le rapport n'a pas été approuvé en commission.

M. le président. – La commission a fait confiance aux rapporteurs.

M. Georges Dallemagne (PSC). – Indépendamment de cette discussion, je propose simplement de redéposer cet amendement.

M. le président. – Cette question sera tranchée lors de la discussion des articles.

– **La discussion générale est close.**

Discussion des articles de la proposition de loi modifiant l'article 73 de la nouvelle loi communale (de Mme Jeannine Leduc et consorts, Doc. 2-119)

(Pour le texte adopté par la commission de l'Intérieur et des Affaires administratives, voir document 2-119/5.)

– **L'article 1^{er} est adopté sans observation.**

M. le président. – L'article 2 est ainsi libellé :

À l'article 73 de la nouvelle loi communale sont apportées les modifications suivantes :

A) À l'alinéa 1^{er}, première phrase, les mots « troisième degré » sont remplacés par les mots « deuxième degré ».

B) L'alinéa 4 est supprimé.

À cet article, M. Dallemagne propose l'amendement n° 3 (voir document 2-119/3) ainsi libellé :

Ajouter à l'article 73 de la nouvelle loi communale un dernier alinéa, rédigé comme suit :

« Les membres du collège des bourgmestre et échevins ne peuvent être parents ou alliés jusqu'au troisième degré inclusivement. »

– **Le vote sur cet amendement et sur l'article 2 est réservé.**

– **Il sera procédé ultérieurement aux votes réservés ainsi qu'au vote sur l'ensemble du projet de loi.**

De voorzitter. – Mevrouw Lizin is niet aanwezig en kan ons dus geen verduidelijking geven, maar er zijn twee rapporteurs. Wat zeggen zij daarover? U beweert dat uw amendement werd aangenomen?

De heer Georges Dallemagne (PSC). – *Dat is wat ik tijdens de commissievergadering heb genoteerd.*

De voorzitter. – Wat zeggen de rapporteurs daarover?

De heer Georges Dallemagne (PSC). – *Het verslag werd in de commissie niet goedgekeurd.*

De voorzitter. – De commissie heeft vertrouwen gegeven aan de rapporteurs.

De heer Georges Dallemagne (PSC). – *Los van deze discussie stel ik voor dat ik dit amendement opnieuw indien.*

De voorzitter. – De vergadering zal zich over dit probleem uitspreken bij de artikelsgewijze bespreking.

– **De algemene bespreking is gesloten.**

Artikelsgewijze bespreking van het wetsvoorstel tot wijziging van artikel 73 van de nieuwe gemeentewet (van mevrouw Jeannine Leduc c.s., Stuk 2-119)

(Voor de tekst aangenomen door de commissie voor de Binnenlandse Zaken en de Administratieve Aangelegenheden, zie stuk 2-119/5.)

– **Artikel 1 wordt zonder opmerking aangenomen.**

De voorzitter. – Artikel 2 luidt :

In artikel 73 van de nieuwe gemeentewet worden de volgende wijzigingen aangebracht :

A) In de eerste zin van het eerste lid worden de woorden « derde graad » vervangen door de woorden « tweede graad ».

B) Het vierde lid wordt opgeheven.

Op dit artikel heeft de heer Dallemagne amendement nr. 3 ingediend (zie stuk 2-119/3) dat luidt :

Aan artikel 73 van de nieuwe gemeentewet een laatste lid toevoegen, luidende :

« Personen die bloed- of aanverwant zijn tot en met de derde graad, kunnen geen lid zijn van eenzelfde college van burgemeester en schepenen. »

– **De stemming over dit amendement en over artikel 2 wordt aangehouden.**

– **De aangehouden stemmingen en de stemming over het wetsontwerp in zijn geheel hebben later plaats.**

Proposition de loi modifiant l'article 24 de la loi du 20 juillet 1971 sur les funérailles et sépultures (de Mme Jeannine Leduc et consorts, Doc. 2-258)

Reprise de la discussion générale

Mme Christine Cornet d'Elzius (PRL-FDF-MCC), rapporteuse. – Je voudrais vous demander de faire une petite rectification technique à l'amendement numéro 12 du gouvernement. En effet, dans le titre, on parle de la loi du 20 juillet 1972, or il faut lire 1971.

La proposition de loi qui nous est soumise aujourd'hui a déjà été discutée en séance plénière du jeudi 18 mai et je m'en réfère donc au rapport que j'avais fait à cette date.

Plusieurs amendements ont été redéposés après l'approbation de ce rapport, notamment par Mmes Nagy et De Schamphelaere mais également par le gouvernement.

L'amendement numéro 4 du gouvernement visait à remplacer l'article 24 par un texte plus précis.

Après discussion en séance plénière, il a été décidé de commun accord de renvoyer la proposition en commission. Le gouvernement a proposé de déposer un nouvel amendement numéro 12 remplaçant l'amendement numéro 4 et comportant tout ce qui pouvait emporter le consensus dans les sous-amendements qui avaient été déposés.

Cet amendement reprenait en fait la philosophie des sous-amendements déposés par M. Lozie, Mmes Nagy, Leduc et moi-même que nous avons, en conséquence, retirés.

L'amendement du gouvernement précisait donc : « Les cendres du défunt sont traitées avec respect et dignité et ne peuvent faire l'objet d'aucune activité commerciale,... ».

En ce qui concerne l'urne mise à la disposition des proches, la dispersion ou l'inhumation à un endroit autre que le cimetière, l'amendement du gouvernement est nettement plus précis. Je vous invite à le lire du premier au dernier point. Ce nouveau texte contient des précisions afin de parer aux abus, notamment le manque de respect pour les cendres après le décès des proches. Cet amendement a été adopté par huit voix contre une et une abstention. L'ensemble de la proposition de loi ainsi amendée a été adoptée par huit voix contre une et une abstention.

J'enlève à présent ma casquette de rapporteuse pour émettre une considération personnelle à propos d'un point qui, pour moi, reste flou. Si le désir de bon nombre de personnes de conserver un souvenir d'un proche défunt me paraît une idée très louable et respectueuse, on peut se demander, même si cela est repris dans la loi, ce qu'il adviendra de certaines urnes lorsque ces personnes disparaîtront à leur tour. Leurs héritiers, si elles en ont, ou des tiers, y attacheront-ils la même attention et le même soin ?

Mme Mia De Schamphelaere (CVP). – Nous discutons pour la deuxième fois en séance plénière de la proposition de loi visant à autoriser la conservation et l'enterrement privés des cendres d'un défunt. Nous confirmons que nous sommes partisans d'une dispersion des cendres immédiatement après le service funèbre. En effet, lorsqu'elle

Wetsvoorstel tot wijziging van artikel 24 van de wet van 20 juli 1971 op de begraafplaatsen en de lijkbezorging (van mevrouw Jeannine Leduc c.s., Stuk 2-258)

Hervatting van de algemene bespreking

Mevrouw Christine Cornet d'Elzius (PRL-FDF-MCC), rapporteur. – Ik zou u willen vragen een kleine technische verbetering aan te brengen in amendement nummer 12 van de regering. In de titel is er sprake van de wet van 20 juli 1972, maar dat moet 1971 zijn.

Dit wetsvoorstel werd reeds besproken in de plenaire vergadering van donderdag 18 mei en ik verwijs dus naar het verslag dat ik toen heb uitgebracht.

Verscheidene amendementen werden na goedkeuring van het verslag opnieuw ingediend, met name door de dames Nagy en De Schamphelaere, maar ook door de regering.

Amendement nummer 4 van de regering strekt ertoe artikel 24 door een duidelijker tekst te vervangen. Na discussie in openbare vergadering werd besloten het voorstel terug naar de commissie te zenden. De regering heeft een nieuw amendement nummer 12 ingediend; het vervangt amendement nummer 4 en verenigt alle elementen uit de sub-amendementen waarover een consensus kan worden bereikt.

Dit amendement neemt de filosofie over van de sub-amendementen van de heer Lozie, de dames Nagy en Leduc en mezelf, die wij dientengevolge hebben ingetrokken.

Het amendement van de regering preciseerde dus : “De as van de overledene wordt met respect en eerbied behandeld en kan geen voorwerp uitmaken van een commerciële activiteit,...”

Over het ter beschikking stellen van de urne aan de nabestaanden, over de uitstrooiing en de begraving op een andere plaats dan de begraafplaats is het regeringsamendement heel wat preciezer. Ik nodig u uit het van het eerste tot het laatste punt te lezen. De nieuwe tekst bevat preciseringen die dienen om misbruiken te voorkomen, met name het gebrek aan eerbied voor de as na het overlijden van de nabestaanden. Dit amendement werd aangenomen met acht stemmen tegen één stem bij één onthouding. Het aldus geamendeerde voorstel werd in zijn geheel aangenomen met acht stemmen tegen één stem bij één onthouding.

Ik wil nu een persoonlijke beschouwing formuleren over een punt dat voor mij vaag blijft. Dat heel wat personen een herinnering aan een overleden nabestaande willen bewaren is lovenswaardig, maar wat zal er met de urnen gebeuren als deze mensen op hun beurt verdwijnen, ook al geeft de wet hierover uitsluitel? Zullen hun erfgenamen, voor zover die er zijn, of anderen er dezelfde aandacht en zorg aan besteden?

Mevrouw Mia De Schamphelaere (CVP). – Voor de tweede maal bespreken wij in voltallige vergadering het voorstel van wet dat een private bewaring en begraving van de as van een overledene mogelijk maakt. Voor de tweede maal bevestigen wij voorstanders te zijn van vrije asverstrooiing onmiddellijk na de rouwdienst. Als deze verstrooiing gebeurt op een plek

se passe dans un lieu symbolique ou émotionnel, cela peut accentuer le rituel de séparation et soulager la douleur des proches.

La conservation et l'enterrement privés des cendres est en contradiction totale avec les objectifs de notre législation sur les funérailles et sépultures.

Cette législation est apparue à l'origine de la Belgique et avait pour but d'empêcher la création de cimetières distincts pour croyants et non-croyants. Le caractère public et collectif des cimetières communaux a permis au dix-neuvième siècle d'améliorer les relations entre l'Église et l'État.

La loi de 1971 a définitivement interdit la création de cimetières privés. Cette législation est aujourd'hui dépassée parce que ses objectifs sont trop idéologiques et ne s'inscrivent plus dans notre culture. Nous voyons aujourd'hui beaucoup d'avantages aux espaces communs, où la mémoire de tous les défunts sans distinction peut être honorée. Le caractère commun et public des cimetières évite toute distinction en fonction de la célébrité, des opinions ou de l'origine sociale. La vénération éventuelle d'une personne après sa mort reste dans le domaine public.

Cette proposition de loi ignore la préoccupation sociale de la législation existante. Elle permet la création de lieux d'inhumation des urnes et de columbariums dans des domaines privés. En plus des familles, des groupes et associations désirant se distinguer pour des raisons culturelles, sociales ou idéologiques peuvent opter pour ces lieux privés de conservation et d'enterrement des urnes.

Il y a plus grave. Lors de la discussion de la modification de la loi en 1998, des objections ont été formulées par les communautés juive et musulmane contre le caractère public et collectif des cimetières. Le monopole des cimetières communaux n'a cependant pas été remis en question à l'époque, mais une grande force de persuasion a été nécessaire.

Lorsque le législateur estime maintenant que la seule motivation sociale des cimetières communaux est la santé publique, beaucoup de choses peuvent être remises en question.

A l'avenir, n'importe quel groupe et donc n'importe quelle communauté religieuse pourra exiger un cimetière privé. En application du principe d'égalité, une seule condition pourra être imposée, à savoir la sauvegarde de la santé publique. Les personnes qui aménageront des cimetières privés pourront se limiter à indiquer comment elles respecteront les directives relatives à la santé publique qui sont actuellement d'application pour les cimetières communaux.

La proposition dont nous discutons peut avoir des conséquences sociales importantes. La commémoration des défunts devient une affaire privée et le respect des défunts n'est plus considéré comme une valeur prise en charge par la communauté. L'élimination des abus commerciaux visée par les amendements est une amélioration importante de la proposition, mais ne répond pas à nos objections essentielles.

Le traitement égal de tous les défunts a toujours été un principe important de notre législation et c'est précisément à ce principe qu'il est porté atteinte. Pour nous l'égalité réside

die voor de overledene symbolisch of emotioneel belangrijk is, kan dit het afscheidsritueel verdiepen en misschien wel het verdriet voor de nabestaanden verlichten.

Het private bewaren of begraven van de as van overledenen staat volgens ons haaks op de maatschappelijke doelstellingen van onze wetgeving op de begraafplaatsen en de lijkbezorging. Deze wetgeving is historisch ontstaan in het jonge België en had toen voornamelijk tot doel te beletten dat er aparte begraafplaatsen voor gelovigen en voor niet-gelovigen zouden komen. Door het openbare en collectieve karakter van de gemeentelijke begraafplaatsen te beklemtonen werd de verhouding tussen kerk en staat in de negentiende eeuw verder uitgeklaard. Zoals in de commissie werd opgemerkt, bleven er naast de gemeentelijke begraafplaatsen nog altijd privé-begraafplaatsen bestaan, bijvoorbeeld rond kastelen en abdijen, maar de meeste ervan zijn ouder dan België zelf. Bovendien verbood de wet van 1971 definitief het oprichten van nieuwe privé-begraafplaatsen. Men zou vandaag kunnen opperen dat deze wetgeving duidelijk voorbijgestreefd is, omdat de doelstellingen ervan al te ideologisch gekleurd zijn en dus niet meer kunnen worden ingepast in onze cultuur. Toch zien wij ook vandaag tal van voordelen in een gemeenschappelijk ingerichte ruimte waar alle overledenen zonder onderscheid kunnen worden herdacht. Het gezamenlijk en openbaar karakter van de herdenkingsplaats maakt het immers moeilijk om een onderscheid te cultiveren al naargelang bekendheid, gezindheid of sociale afkomst. Ook de eventuele persoonsverheerlijking na de dood blijft in de openbaarheid.

Dit voorstel van wet negeert de maatschappelijke bekommernis van de bestaande wetgeving. Met dit wetsvoorstel wordt het immers mogelijk om familiale urnevelden en columbaria in privé-eigendommen in te richten. Niet alleen families, ook groepen en verenigingen die zich om culturele, sociale of ideologische redenen willen onderscheiden, kunnen voortaan voor deze privé-bewaring of -begraving van urnen opteren.

Er is echter meer. Wij weten dat er bij de bespreking van de wetswijziging in 1998 door de Joodse en de islamitische gemeenschappen heel wat bezwaren werden geformuleerd tegen het openbaar en collectief karakter van de gemeenschappelijke begraafplaatsen. Toch werd toen het monopolie van de gemeentelijke begraafplaatsen niet op de helling gezet. Daarvoor was wel heel wat overtuigingskracht nodig.

Wanneer nu, zoals blijkt uit het commissieverslag, de wetgever van oordeel zou zijn dat de enige maatschappelijke doelstelling van de gemeentelijke begraafplaatsen de volksgezondheid is, wordt er wel heel wat op de helling gezet. Dit voorstel zal immers tot gevolg hebben dat eender welke groep en dus ook eender welke religieuze gemeenschap privé-begraafplaatsen kunnen opeisen. In toepassing van het gelijkheidsbeginsel kan er immers nog maar één voorwaarde worden gesteld, namelijk de volksgezondheid. De inrichters van de privé-begraafplaatsen zullen nog enkel moeten aangeven hoe zij de richtlijnen in verband met de volksgezondheid die nu gelden voor de gemeentelijke begraafplaatsen, zullen naleven.

Het eerder beperkte voorstel dat wij bespreken, beoogt in te gaan op een misschien terechte persoonlijke vraag van

dans le caractère public et commun des cimetières actuels.

Nous pensions que ces valeurs de société figuraient également dans les premiers amendements d'Ecolo, soutenus par Agalev, VU & ID, ainsi que le PRL. Ils étaient également soutenus par une éminent sénateur SP.

Nous déposons donc à nouveau notre amendement parce que l'élimination des abus commerciaux est certainement une amélioration importante, mais insuffisante à nos yeux. Pour nous, la société doit se sentir concernée par la façon dont nous honorons nos défunts et le caractère commun et public des cimetières en est le garant.

Mme Magdeleine Willame-Boonen (PSC). – Le fait que la proposition de loi de Mme Leduc soit aujourd'hui rediscutée est intéressant à plus d'un titre. En effet, d'abord, cette proposition touche à un sujet grave, élément essentiel du débat politique de ce jour. Il est beaucoup question d'euthanasie. Aux États-Unis, un débat est mené sur la peine de mort. Dans notre assemblée, nous discutons, de manière plus réduite, des cendres.

Je serai très claire : à moins que l'amendement déposé par Mme De Schamphelaere ne soit accepté par le Sénat, le PSC votera contre le texte finalement adopté par la commission. En effet, pour nous, l'urne qui contient les restes d'une dépouille a une valeur considérable qui doit faire l'objet d'un profond respect.

Dans la proposition qui nous est soumise, les responsabilités du propriétaire de l'urne ne sont pas clairement précisées. Si la famille du défunt se disloque, après quelques générations, qu'advient-il de ces cendres?

La conservation des cendres à domicile s'inscrit dans le contexte de civilisations qui n'ont peut-être plus grand-chose en commun avec notre mode de vie actuel : la femme, gardienne du foyer, les aînés que l'on vénérât sur des autels domestiques avec leurs rites.

Deuxième argument : aucune sanction n'est prévue en cas de non-respect des cendres. On peut assister à l'élévation d'un certain nombre de mausolées privés, phénomène qui, compte tenu de l'existence de sectes, peut entraîner des dérives. Les cultes parallèles ou les vénération particulières peuvent aussi donner lieu à des exagérations.

mensen die hun verdriet bij een plots overlijden op een bijzondere manier willen verwerken. Dit beperkte voorstel heeft echter wel bijzonder verregaande maatschappelijke gevolgen. Het herdenken van onze doden wordt uitdrukkelijk een louter privé-aangelegenheid. Het respect voor de overledene wordt afhankelijk gemaakt van privé-voorkeuren. Het respect voor de overledene wordt niet langer beschouwd als een vanzelfsprekend door de gemeenschap gedragen waarde. Het uitsluiten van de commerciële misbruiken waartoe de toegevoegde amendementen strekken, is natuurlijk een belangrijke verbetering van het voorstel, maar komt niet tegemoet aan onze wezenlijke bezwaren.

De gelijke behandeling van alle overledenen was altijd een belangrijk principe in onze wetgeving en juist dat principe wordt nu onderuit gehaald. Wij willen geen gelijkheid om de gelijkheid en geen toepassing van het gelijkheidsbeginsel zonder redelijke grondslag. Voor ons ligt die redelijke grondslag in de openbaarheid en in het gemeenschapskarakter van de begraafplaatsen zoals wij die nu kennen. Wij dachten dat deze samenlevingswaarden ook werden verwoord in de eerste amendementen van Ecolo, op bepaalde momenten gesteund door Agalev, van VU & ID en van de PRL. Bovendien werden ze krachtig gesteund door een eminent SP-senator. Wij dienen ons amendement dus opnieuw in omdat het uitsluiten van de commerciële misbruiken wel een belangrijke verbetering inhoudt, maar nog onvoldoende is. Voor ons moet de samenleving betrokken blijven bij de wijze waarop onze doden worden geëerd en herdacht en het gemeenschappelijk en open karakter van de begraafplaatsen staat hiervoor borg.

Mevrouw Magdeleine Willame-Boonen (PSC). – *Dit voorstel betreft een essentieel politiek debat. Er wordt veel gesproken over euthanasie en in de VS wordt gedebatteerd over de doodstraf. Wij hebben het over de as van de overledenen.*

De PSC zal tegenstemmen tenzij het amendement van mevrouw De Schamphelaere wordt aangenomen. Voor ons moet de urne het voorwerp van diep respect zijn. In het voorstel worden de verantwoordelijkheden van de eigenaar van de urne niet duidelijk omschreven. Wat gebeurt er met de as wanneer de familie na enkele generaties uit elkaar valt? De bewaring van de as thuis behoort tot beschavingen waarmee onze huidige levenswijze niet veel gemeen meer heeft. Er is ook geen enkele sanctie voorzien wanneer geen respect voor de as wordt opgebracht. Er kunnen privé-mausoleums worden opgericht, wat via bepaalde sekten, cultussen of vereringen tot ontsporingen kan leiden. Getuigt dit voorstel niet van naïviteit? Kijk naar sommige grafschendingen op de klassieke kerkhoven.

Mijn belangrijkste argument is dat ik me afvraag of de bewaring van de as thuis de betrokkenen gaat helpen in hun rouwproces. Dat geldt met name bij een gewelddadige dood.

Zoals mevrouw De Schamphelaere heeft benadrukt, riskeert deze wet de gelijkheid in gevaar te brengen. Sinds 1789 zijn de begraafplaatsen binnen een lekenstaat burgerlijk en neutraal van aard. Ze vallen onder de bevoegdheid van de gemeenten. Door de asbezorging te privatiseren zet men een stap te ver.

N'y a-t-il pas là un angélisme naïf, avec des dérapages possibles ? Il suffit de voir ce qui se passe parfois dans des cimetières classiques en matière de violation de sépultures.

Troisième argument important : je me demande si, sur le plan psychologique, le fait de pouvoir conserver les cendres à domicile va vraiment aider les personnes concernées à effectuer le travail de deuil. Ainsi, par exemple, dans les cas de mort violente, la conservation des cendres ne va sans doute pas aider la famille endeuillée à accomplir un travail sur elle-même.

Enfin, il y a quelque chose d'un peu particulier, comme l'a souligné Mme De Schamphelaere : cette loi risque de mettre l'égalité entre les personnes en péril. Depuis 1789, les cimetières, dans un État laïque, sont civils et neutres. Ils relèvent des compétences communales. Je crois à cet égard qu'en privatisant les cendres, on va un peu trop loin.

M. Josy Dubié (ECOLO). – Je parle en mon nom et pas du tout au nom de mon groupe. Je voudrais vous dire que, personnellement, je me moque totalement de ce l'on fera de mes cendres si, d'aventure, je suis incinéré. Apparemment, ce sera le cas. De toute manière, je m'en moque puisque, par définition, je ne serai plus là pour m'en préoccuper étant mort et de plus brûlé.

Je comprends, bien sûr, que d'autres puissent avoir une autre opinion que la mienne.

Je voterai contre la proposition de loi. Je voudrais vous dire pourquoi.

Je comprends, bien sûr, les raisons humanitaires tout à fait recommandables qui ont poussé les auteurs de cette proposition de loi à la mettre en avant. Je pense d'ailleurs, et je le regrette, qu'elle sera votée.

Je voudrais cependant attirer votre attention sur un danger potentiel grave. Et je pèse mes mots. En effet, j'ai l'impression que si on vote cette proposition de loi, on ouvrira une boîte de Pandore. Cette boîte de Pandore consiste en l'article 3. Que prévoit cet article ? "Les cendres des corps incinérés pourront être mises dans une urne à la disposition des proches pour être conservées à un endroit autre que le cimetière."

Je pense que cela ouvre la porte à pas mal de dérives. Qui pourrait, en effet, empêcher demain un groupe religieux, politique ou sectaire d'ériger à un gourou sectaire, politique ou religieux un mausolée qui deviendrait alors un lieu de pèlerinage ?

Je voudrais donner un exemple. Qu'est-ce qui aurait pu empêcher, si la loi avait été votée, les proches de Léon Degrelle - je ne sais pas si celui-ci a été incinéré, mais s'il avait été incinéré et si cela se passait maintenant - de récupérer ses cendres et d'ériger, dans une de leurs propriétés, un mausolée qui permettrait aux adorateurs d'Hitler de venir se recueillir et qui deviendrait ainsi une sorte de lieu de pèlerinage ?

Je vous demande d'y réfléchir. La loi n'empêche absolument pas que cela puisse se produire.

Je pense donc qu'il existe un danger. Qu'est-ce qui pourrait empêcher que de tels mausolées ne pullulent, hébergeant des

De heer Josy Dubié (ECOLO). – *Ik spreek uit eigen naam en niet uit naam van mijn fractie. Eigenlijk laat het me koud wat er na mijn dood met mij gebeurt, maar ik kan begrijpen dat anderen daar anders over denken.*

Ik zal tegenstemmen. Ik begrijp uiteraard de humanitaire beweegredenen van de indieners van het voorstel. Ik vrees echter dat hierdoor de doos van Pandora wordt geopend, met name artikel 3. Wie zal morgen een religieuze of politieke groepering of sekte kunnen beletten een mausoleum voor een goeroe op te richten, dat dan een pelgrimsoord wordt? Wie zou, indien de wet had bestaan, de aanhangers van Léon Degrelle hebben kunnen beletten een mausoleum op te richten waar de bewonderaars van Hitler bij elkaar konden komen? Ik vraag u daarover na te denken. De wet verhindert dat immers niet. Wie zal beletten dat overal dergelijke mausoleums van weinig achtenswaardige personen worden opgericht? Ik zelf heb de mausoleums van Komeiny, Lenin en Mao Tse Toeng gezien. Collega Georges Dallemagne had recent het voorrecht het mausoleum van Kim Il-Sung te bezoeken.

cendres de personnes peu recommandables ?

J'ai personnellement vu dans ma vie les mausolées de l'imam Khomeiny, de Lénine, de Mao Tsé-Toung. Je crois que Georges Dallemagne, ici présent, a eu le grand privilège récemment de se recueillir sur le mausolée de Kim Il-Sung.

M. Georges Dallemagne (PSC). – Je ne l'ai pas fait. J'ai été le premier parlementaire à ne pas le faire.

M. Josy Dubié (ECOLO). – Trêve de plaisanteries et toutes proportions gardées, je vous rends attentifs au danger que représente cette loi qui pourrait permettre à certains d'ériger des mausolées où des personnages peu recommandables pourraient être honorés. Il existe un danger potentiel et c'est la raison pour laquelle je voterai contre cette proposition de loi.

M. Patrik Vankrunkelsven (VU-ID). – *Cette proposition de loi excite les esprits et le nombre important d'amendements déposés en est la preuve.*

Avec Mme Nagy, j'ai déposé un amendement visant à autoriser la dispersion des cendres dans un autre lieu que le cimetière. Nous sommes cependant d'avis qu'elles ne peuvent pas être conservées ou enterrées dans des lieux privés.

Certains intervenants ont cité le principe d'égalité. J'ai personnellement un argument supplémentaire. Je comprends que pour certaines personnes le processus de deuil soit facilité par la détention de l'urne à domicile, mais je crains aussi un effet inverse. La conservation des cendres à domicile ou dans un lieu proche de la maison peut allonger ce processus, voire l'amplifier jusqu'à le rendre irréversible. Le bon sens doit l'emporter et nous plaignons pour que l'on interdise les inhumations en dehors des cimetières, mais que l'on autorise la dispersion des cendres en d'autres endroits.

Mme Jeannine Leduc (VLD). – *Il y a quelques semaines, à ma demande, le Sénat a décidé de renvoyer en commission le texte de cette proposition ainsi que les amendements y afférents. Cette sage décision a permis de mettre fin à certains malentendus. Tous les amendements ont à nouveau fait l'objet d'une discussion détaillée. De nouveaux amendements prenant en compte les préoccupations exprimées concernant d'éventuels abus et dérives ont été déposés.*

Je remercie le ministre d'avoir fait rédiger par ses services un amendement intégrant les plupart des amendements déjà déposés et rencontrant les préoccupations et les souhaits des membres de la commission. Ce texte a été soumis à la commission et y a recueilli un large consensus.

Rien n'est plus personnel à l'individu que son propre décès. Actuellement, on observe un intérêt croissant pour tout ce qui concerne la mort et, en particulier, ce qu'il est convenu d'appeler la dernière demeure. Les gens décident à l'avance

De heer Georges Dallemagne (PSC). – *Ik heb dat niet gedaan. Ik was het eerste parlamentslid om dat niet te doen.*

De heer Josy Dubié (ECOLO). – *Ik wijs dus op het gevaar dat dit voorstel het mogelijk maakt mausoleums voor weinig achtenswaardige personen op te richten. Daarom zal ik tegenstemmen.*

De heer Patrik Vankrunkelsven (VU-ID). – Dit wetsvoorstel heeft de gemoederen danig in beweging gebracht. Alleen al het groot aantal ingediende amendementen is hiervoor een bewijs.

Ik begrijp deze beroering omdat het om een zeer gevoelige materie gaat. Samen met mevrouw Nagy heb ik een amendement ingediend om toe te laten de as op een andere plaats dan het kerkhof te verstrooien. We zijn echter van oordeel dat ze niet in privé-plaatsen kunnen worden bewaard of begraven.

Enkele sprekers wezen op het gelijkheidsbeginsel. Ik ga daar niet dieper op in. Ik heb persoonlijk nog wel een bijkomend argument. Ik begrijp dat er in het raam van de absolute individuele vrijheid van de mens wordt geopperd dat het rouwproces kan worden vergemakkelijkt als de urne bijvoorbeeld in huis, op de schoorsteen, kan worden bewaard. Dat is voor sommige personen misschien wel waar, maar ik vrees dat dit ook een omgekeerd effect kan hebben. Het bewaren van de as in huis of op een plaats dichtbij het huis zal volgens mij eerder aanleiding geven tot een verlenging van het rouwproces of, erger nog, tot het totaal verstrikt geraken in het rouwproces zodat dit laatste onomkeerbaar wordt. Daarom moet het gezond verstand de bovenhand halen en moeten we ervoor pleiten het begraven buiten de kerkhoven te verbieden, maar het verstrooien van de as ook op een aantal andere plaatsen toe te laten.

Mevrouw Jeannine Leduc (VLD). – Ik wens eerst even de bespreking van dit voorstel in de plenaire vergadering van enkele weken geleden in herinnering te brengen.

Deze vergadering verliep vrij woelig en uiteindelijk werd, mede op mijn voorstel, beslist om de teksten en amendementen opnieuw naar de commissie te verzenden. Dit bleek de juiste beslissing te zijn omdat ze volgens mij tot een beter resultaat heeft geleid. Het voorstel waarover wij ons vandaag moeten uitspreken, bewijst dit.

De verzending naar de commissie gaf ons tevens de mogelijkheid om enkele misverstanden en wrijvingen op te klaren. Alle amendementen werden opnieuw uitvoerig besproken, niemand kan dat ontkennen, en er werden, onder meer door mijzelf, nieuwe amendementen ingediend die rekening hielden met de opmerkingen en uitingen van vrees voor misbruiken.

Dankzij het voorstel van de minister om door zijn diensten

des modalités de leurs obsèques et du sort qui devra être réservé à leur dépouille mortelle. Certains préfèrent encore l'enterrement traditionnel tandis que d'autres, de plus en plus nombreux, optent pour la crémation. Ce choix est lié à la fois au type de maladie qui a provoqué le décès et à la perception contemporaine de la vie et de la mort.

L'augmentation du nombre de crémations –actuellement plus de 35.000 par an – va de pair avec l'augmentation de la demande d'autres possibilités de destination des cendres. Au cours des derniers siècles, dans la culture occidentale, l'enterrement était d'usage. Cependant, en remontant le cours de notre histoire et de celle d'autres peuples, on s'aperçoit que la conservation des cendres dans des urnes ou leur dispersion est une tradition séculaire.

La situation dans nos pays voisins – France et Pays-Bas – ainsi que dans les pays anglo-saxons ou du Nord de l'Europe montre que la liberté de disposer des cendres des défunts ne donne pas lieu à des abus ou à des dérives comme l'idolâtrie. Pourquoi les choses seraient-elles différentes en Belgique? D'ailleurs, il me paraît inconcevable que notre pays adopte des règles particulières alors qu'il fait partie de l'Europe unie. Je considère que les Belges sont suffisamment responsables pour se conduire de manière respectueuse à l'égard de leurs défunts. Il n'y a donc aucune raison de leur interdire de décider eux-mêmes ce qu'il convient de faire avec leurs cendres.

Certains estiment que cela porterait atteinte au principe d'égalité. Je refuse d'entrer dans cette discussion parce que je pense que chacun doit pouvoir choisir librement ce qu'il adviendra de sa dépouille. Aussi, celui qui opte pour la crémation doit pouvoir décider de la destination de ses cendres.

Je rappelle qu'outre les cimetières des villes et des communes, notre pays compte pas moins de 223 autres cimetières. On ne peut donc prétendre que le principe d'égalité soit violé. D'ailleurs, les règles constitutionnelles relatives à l'égalité et à la non-discrimination n'excluent pas une différence de traitement entre catégories de personnes, pour autant que cette différence soit fondée sur un critère objectif. En l'occurrence, ce critère est la santé publique. Les cendres humaines étant composées à raison de 99% de minéraux, elles sont inoffensives pour l'environnement. Elles ne présentent donc aucune danger pour la santé publique, ce qui n'est pas le cas d'un cadavre.

Les risque d'abus sont inexistant, comme le montre l'étude de la situation dans les pays voisins. De même, les dangers de dérives comme l'idolâtrie me paraissent nuls. J'ai le sentiment qu'on cherche à attribuer à ce projet des intentions dont il est dépourvu. Les gens souhaitent vraiment conserver à domicile ou disperser dans un endroit familier les cendres de leurs défunts, conformément aux souhaits de ceux-ci. Personne n'envisage de créer un mausolée. Actuellement, on trouve les mausolées dans les cimetières, pas dans les jardins privés où ils nécessiteraient un permis de bâtir. La conservation des cendres d'un être cher a manifestement une valeur symbolique et affective pour de très nombreuses personnes, et ce depuis des siècles, dans des cultures diverses.

Il n'existe aucune raison objective pour refuser la mise à

een amendement te laten opstellen waarin de meeste eerder ingediende amendementen zouden worden verwerkt, en dat rekening zou houden met de wensen en bekommernissen van de commissieleden, kon er aan de commissie een tekst worden voorgelegd die een ruime consensus wegdroeg. Ik ben de minister en zijn kabinet daar zeer dankbaar voor.

Niets is persoonlijker dan de eigen dood. Meer dan in het verleden is er een groeiende belangstelling en aandacht voor alles wat verbonden is met de dood en in het bijzonder met wat men de laatste rustplaats noemt. Mensen bepalen zelf vooraf hoe hun begrafenisplechtigheid moet verlopen en op welke wijze met hun stoffelijk overschot moet omgegaan worden. Sommigen blijven kiezen voor een traditionele begraafplaats en dat is hun goed recht. Steeds meer mensen kiezen echter voor crematie. Op dit ogenblik gaat het om meer dan 35.000 crematies per jaar en dit aantal blijft stijgen. Deze keuze heeft enerzijds te maken met de ziekte waaraan mensen overlijden en anderzijds met een eigentijdse kijk op leven en sterven.

Samen met het groeiend aantal crematies stijgt de vraag naar andere mogelijkheden van asbestemming. Begraafplaatsen was de laatste eeuwen in onze Westerse cultuur gebruikelijk, maar wanneer we dieper in onze geschiedenis en in deze van andere volkeren graven, zien we dat asbewaring in urnen en asverstrooiing een eeuwenlange traditie is. Mensen zijn eeuwenlang zorgzaam en met eerbied en respect omgegaan met de stoffelijke resten van hun dierbare overledenen, ongeacht of ze nu begraven werden of hun as in urnen bewaard werd of op een bijzondere plaats werd uitgestrooid.

Wat is de situatie in de ons omringende landen? In Frankrijk is de bestemming van de as volledig vrij. Er geldt enkel een verbod de as op een openbare plaats uit te strooien. In Nederland mag de as in een gesloten asbus in huis bewaard worden en laat men de asverstrooiing op een zelfgekozen plek toe. In Noord-Europa en in de Angelsaksische landen bemoeit de overheid zich niet met hetgeen zij als een privé-aangelegenheid beschouwt.

Nergens wordt melding gemaakt van enig misbruik. Er worden ook geen gevallen gemeld van handel, plaatsen van verering of andere extreme toestanden. Waarom zou men in België niet met dezelfde zorgzaamheid handelen? Trouwens, hoe kan België binnen een verenigd Europa bijzondere regelingen opleggen? Overal gaan mensen op een verantwoordelijke wijze en met de nodige eerbied om met de as van hun overledenen. Er zijn dus geen redenen om te verbieden dat mensen zelf kunnen bepalen wat er met hun as dient te gebeuren.

Men zegt dat wij het gelijkheidsbeginsel zouden schenden. Ik wil de discussie niet aangaan of dit gelijkheidsbeginsel gerespecteerd wordt omdat ik het principe hanteer dat elke mens vrij zijn lijkbehandeling mag kiezen. Indien hij voor crematie kiest, moet hij zelf kunnen bepalen wat er met zijn as gebeurt.

Op dit ogenblik bestaan er trouwens nog talrijke begraafplaatsen buiten de stedelijke of gemeentelijke begraafplaatsen. Bij de laatste telling werden er niet minder dan 223 geteld. Ongetwijfeld kennen wij zelf in onze omgeving dergelijke begraafplaatsen die nu nog worden gebruikt.

disposition des cendres. Aussi, je vous demande d'approuver cette proposition de loi.

– **La discussion générale est close.**

Discussion des articles

(Pour le texte adopté par la commission de l'Intérieur et des Affaires administratives, voir document 2-258/13.)

– **L'article 1^{er} est adopté.**

M. le président. – L'article 2 est ainsi libellé:

L'article 24 de la loi du 20 juillet 1971 sur les funérailles et sépultures, modifié par la loi du 28 décembre 1998, est remplacé par la disposition suivante

« Art. 24. - Les cendres des corps incinérés peuvent être recueillies dans des urnes qui sont, dans l'enceinte du cimetière:

- 1° soit inhumées à au moins huit décimètres de profondeur;
- 2° soit placées dans un columbarium.

Les cendres des corps incinérés peuvent être:

- 1° soit dispersées sur une parcelle du cimetière réservée à cet effet;

Ik zou dus niet zeggen dat het gelijkheidsbeginsel geschonden wordt. De grondwettelijke regels inzake gelijkheid en niet-discriminatie sluiten trouwens niet uit dat er een verschil in behandeling bestaat tussen categorieën van personen, als dit verschil op een objectief criterium berust en het redelijk verantwoord is. In dit geval is het objectief criterium de volksgezondheid. De menselijke as bestaat voor 99% uit mineralen. De impact op het milieu werd wetenschappelijk onderzocht. Daaruit bleek dat as volkomen onschadelijk is voor het milieu en dus geen enkel gevaar inhoudt voor de volksgezondheid. Dit kan niet gezegd worden van een lijk.

Er werd ook gewezen op mogelijke misbruiken. Ik heb onderzoek gedaan in de ons omringende landen: nergens werd enig misbruik gemeld.

Ook het argument van de verering houdt geen steek. Jaarlijks gaan bijvoorbeeld duizenden mensen naar de begraafplaats van Elvis Presley. Is dat dan geen verering? Ik zie niet in dat in mijn of andermans tuin of aan een vijver een soort van verering zou worden georganiseerd. Ik denk dat de mensen meer gezond verstand hebben en dat men dit voorstel verkeerde bedoelingen wil toedichten. Wij moeten nagaan wat op dit ogenblik leeft bij de mensen. De mensen willen echt de as van hun overledene, als die dat zelf gewild heeft, bewaren in huis of uitstrooien op een vertrouwde plaats. Daarmee wordt niemand geschaad. Niemand denkt eraan om mausolea op te richten. Die vinden we nu op kerkhoven, niet in privé-tuinen, want daarvoor moet een bouwvergunning worden aangevraagd. Het symbolische en gevoelsgeladen karakter van het bewaren van as van een dierbare is nadrukkelijk aanwezig bij heel veel mensen. Dit gevoel is van alle tijden. Het is een eeuwenoud gebruik dat geldt in vele culturen.

Er zijn, als we er eerlijk en objectief over nadenken, geen redenen om het vrijgeven van de as te verbieden. Daarom vraag ik u dit voorstel goed te keuren. Wie zijn wij trouwens om een verbod op te leggen aan mensen die deze terechte vraag hebben?

– **De algemene bespreking is gesloten.**

Artikelsgewijze bespreking

(Voor de tekst aangenomen door de commissie voor de Binnenlandse Zaken en de Administratieve Aangelegenheden, zie stuk 2-258/13.)

– **Artikel 1 wordt aangenomen.**

De voorzitter. – Artikel 2 luidt:

Artikel 24 van de wet van 20 juli 1971 op de begraafplaatsen en de lijkbezorging, gewijzigd bij de wet van 28 december 1998, wordt vervangen als volgt:

«Art. 24. - De as van de gecremeerde lijken kan in urnen worden geplaatst die binnen de omheining van de begraafplaats:

- 1° hetzij op ten minste acht decimeter diepte worden begraven;
- 2° hetzij in een columbarium worden bijgezet.

De as van gecremeerde lijken kan:

- 1° hetzij worden uitgestrooid op een daartoe bestemd

2° soit dispersées sur la mer territoriale contiguë au territoire de la Belgique, aux conditions que le Roi détermine.

Les cendres du défunt sont traitées avec respect et dignité et ne peuvent faire l'objet d'aucune activité commerciale, à l'exception des activités afférentes à la dispersion ou à l'inhumation des cendres, ou à leur translation à l'endroit où elles seront conservées.

Si le défunt l'a spécifié par écrit ou à la demande des parents, s'il s'agit d'un mineur d'âge, ou, le cas échéant à la demande du tuteur, les cendres des corps incinérés peuvent:

1° être dispersées à un endroit autre que le cimetière. Cette dispersion ne peut toutefois se faire sur le domaine public, à l'exception du cimetière visé aux alinéas 1^{er} et 2. S'il s'agit d'un terrain qui n'est pas la propriété du défunt ou de ses proches, une autorisation écrite préalable du propriétaire dudit terrain est requise. La dispersion des cendres se fait consécutivement à la crémation;

2° être inhumées à un endroit autre que le cimetière, conformément aux dispositions prévues à l'alinéa 1^{er}, 1°. Cette inhumation ne peut toutefois se faire sur le domaine public, à l'exception du cimetière visé aux alinéas 1^{er} et 2. S'il s'agit d'un terrain qui n'est pas la propriété du défunt ou de ses proches, une autorisation écrite préalable du propriétaire dudit terrain est requise. L'inhumation se fait consécutivement à la crémation;

3° être mises dans une urne à la disposition des proches pour être conservées à un endroit autre que le cimetière. S'il est mis fin à la conservation des cendres à un endroit autre que le cimetière, les cendres sont soit transférées par le proche qui en assure la conservation ou par ses héritiers en cas de décès de celui-ci, dans un cimetière pour y être inhumées, placées dans un columbarium ou dispersées, soit dispersées en mer territoriale contiguë au territoire de la Belgique.

La personne qui prend réception des cendres est responsable du respect de ces dispositions.

Le Roi peut déterminer d'autres conditions auxquelles doivent répondre la conservation, l'inhumation ou la dispersion des cendres visées à l'alinéa 4. »

À cet article, Mme De Schamphelaere propose l'amendement n° 13 (voir document 2-258/11) ainsi libellé:

À l'article 24 proposé, supprimer le texte à partir du 2° du quatrième alinéa.

- **Le vote sur cet amendement et sur l'article 2 est réservé.**
- **Il sera procédé ultérieurement aux votes réservés ainsi qu'au vote sur l'ensemble de la proposition de loi.**

perceel van de begraafplaats;

2° hetzij worden uitgestrooid op de aan het grondgebied van België grenzende territoriale zee onder de voorwaarden die de Koning bepaalt.

De as van de overledene wordt met respect en eerbied behandeld en kan geen voorwerp uitmaken van een commerciële activiteit, met uitzondering van die activiteiten die verband houden met het uitstrooien of begraven van de as of met het overbrengen ervan naar de plaats waar de as bewaard zal worden.

Indien de overledene dit schriftelijk heeft bepaald of op verzoek van de ouders indien het om een minderjarige gaat, of, in voorkomend geval, op verzoek van de voogd, kan de as van gecremeerde lijken:

1° worden uitgestrooid op een andere plaats dan de begraafplaats. Deze uitstrooiing kan evenwel niet gebeuren op het openbaar domein, uitgezonderd de begraafplaats bedoeld in het eerste en het tweede lid. Indien het een terrein betreft dat niet in eigendom is van de overledene of zijn nabestaanden, is een voorafgaande, schriftelijke toestemming van de eigenaar van het betrokken terrein vereist. De asuitstrooiing gebeurt aansluitend op de crematie;

2° worden begraven op een andere plaats dan de begraafplaats, overeenkomstig de bepalingen vervat in het eerste lid, 1°. Deze begraafplaats kan evenwel niet gebeuren op het openbaar domein, uitgezonderd de begraafplaats bedoeld in het eerste en het tweede lid. Indien het een terrein betreft dat niet in eigendom is van de overledene of zijn nabestaanden, is een voorafgaande, schriftelijke toestemming van de eigenaar van het betrokken terrein vereist. De begraafplaats gebeurt aansluitend op de crematie;

3° in een urne ter beschikking worden gesteld van de nabestaanden om te worden bewaard op een andere plaats dan de begraafplaats. Indien er een einde komt aan de bewaring van de as op een andere plaats dan de begraafplaats, wordt de as door toedoen van de nabestaande die er de zorg voor heeft of zijn erfgenamen in geval van diens overlijden, ofwel naar een begraafplaats gebracht om er begraven, in een columbarium bijgezet of uitgestrooid te worden ofwel op de aan het grondgebied van België grenzende territoriale zee uitgestrooid te worden.

De persoon die de as in ontvangst neemt, is verantwoordelijk voor de naleving van deze bepalingen.

De Koning kan nadere voorwaarden bepalen waaraan de in het vierde lid bedoelde bewaringen, begravingen of uitstrooiingen moeten voldoen.»

Op dit artikel heeft mevrouw De Schamphelaere amendement nr. 13 ingediend (zie stuk 2-2-258/11) dat luidt:

In het voorgestelde artikel 24 de tekst schrappen vanaf het 2° van het vierde lid tot het einde van het artikel.

- **De stemming over dit amendement en over artikel 2 wordt aangehouden.**
- **De aangehouden stemmings en de stemming over het wetsvoorstel in zijn geheel hebben later plaats.**

Projet de loi modifiant, en ce qui concerne la cotisation due par les employeurs pour le chômage résultant de causes économiques, la loi du 29 juin 1981 établissant les principes généraux de la sécurité sociale des travailleurs salariés (Doc. 2-452) (Procédure d'évocation)

Discussion générale

M. Jan Remans (VLD), rapporteur. – *La commission des Affaires sociales du Sénat a examiné le projet de loi au cours de sa réunion du 14 juin 2000. Il instaure une cotisation patronale pour le chômage résultant de causes économiques ; Le ministre a expliqué que le projet permet d'exécuter une dernière partie de l'accord interprofessionnel 1999-2000 conclu par les partenaires sociaux, le 8 décembre 1998. Les mesures suivantes ont été convenues : une augmentation de 0,08% de la cotisation patronale annuelle dont le produit est évalué à 600 millions de francs, une augmentation de 0,5% à 1,5% de la cotisation de solidarité perçue sur les catégories élevées de pécule de vacances dont le produit est estimé à 575 millions de francs et une responsabilisation des entreprises qui déclarent un nombre élevé de jours de chômage économique dont le produit est estimé à 250 millions.*

Le gouvernement a décidé de limiter cette mesure en principe à 2000 et 2001. Une évaluation aurait lieu ensuite.

Deux amendements ont été déposés par M. Kelchtermans et Mme De Schamphelaere.

Le premier vise à ne percevoir la cotisation que si les limites fixées sont dépassées deux années de suite.

Le deuxième vise à remplacer, pour les calculs de l'ONSS, la période de référence portant sur les trois premiers trimestres de l'année civile précédente et du quatrième trimestre de l'année qui précède celle-ci par une année civile complète.

Ces amendements ont fait l'objet d'une discussion approfondie en commission. Ils ont été rejetés par 7 voix contre 3. L'ensemble du projet a été adopté par 7 voix et 3 abstentions.

Mme Mia De Schamphelaere (CVP). – *Sur le fond, nous sommes favorables à la responsabilisation des employeurs qui ne font pas un usage correct du chômage pour causes économiques. Le chômage temporaire ne peut se transformer en chômage structurel, en travail saisonnier déguisé ou en travail à temps partiel. Nous n'approuvons cependant pas les critères retenus par le gouvernement afin de déterminer l'usage abusif du chômage pour causes économiques. Si le projet est voté, les employeurs devront payer une cotisation supplémentaire de 60 francs par travailleur, par jour de chômage, pour tous les jours de chômage au-dessus de 10%. Concrètement, cela signifie que, pour une moyenne de 220 jours de travail, on considère que, dès le 23ème jour de chômage, il y a usage abusif du chômage temporaire pour causes économiques.*

Nous craignons que ces mesures plutôt que de favoriser la responsabilisation, ne mènent à une réduction du nombre de

Wetsontwerp tot wijziging, wat de door de werkgevers verschuldigde bijdrage voor werkloosheid wegens economische oorzaken betreft, van de wet van 29 juni 1981 houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers (Stuk 2-452) (Evocatieprocedure)

Algemene bespreking

De heer Jan Remans (VLD), rapporteur. – De senaatscommissie voor Sociale Aangelegenheden heeft het wetsontwerp in haar vergadering van 14 juni besproken. Het voert een werkgeversbijdrage in voor werkloosheid om economische redenen. De minister heeft uitgelegd dat het ontwerp een laatste deel uitvoert van het interprofessioneel akkoord 1999-2000, dat de sociale gesprekspartners sloten op 8 december 1998. Volgende maatregelen werden overeengekomen: de verhoging van de jaarlijkse werkgeversbijdrage met 0,08%, waarvan de opbrengst op 600 miljoen frank wordt geraamd; een verhoging van de solidariteitsbijdrage op de hogere vakantiegeden van 0,5% naar 1,5%, verwachte opbrengst 575 miljoen frank; een responsabilisering van de bedrijven die een hogere graad aan werkloosheid om economische redenen opgeven, verwachte opbrengst 250 miljoen frank.

De regering heeft beslist de maatregel in beginsel te beperken tot 2000 en 2001. Daarna zou een evaluatie plaatsvinden.

Er werden twee amendementen ingediend door de heer Kelchtermans en mevrouw De Schamphelaere. Het eerste amendement strekt ertoe de bijdrage pas te innen indien twee jaar na elkaar de vooropgestelde grenzen worden overschreden. Het tweede amendement wil de referteperiode voor de RSZ-berekeningen die betrekking heeft op de eerste drie kwartalen van het voorgaande kalenderjaar en van het vierde kwartaal van het jaar daarvoor, vervangen door de aangiften van een volledig kalenderjaar.

Deze amendementen werden in de commissie uitgebreid besproken. Ze werden verworpen met 7 stemmen tegen 3 stemmen. Het wetsontwerp in zijn geheel werd goedgekeurd met 7 stemmen bij 3 onthoudingen.

Mevrouw Mia De Schamphelaere (CVP). – Ten gronde zijn we het natuurlijk eens met de responsabilisering van werkgevers die op een niet correcte wijze gebruik maken van de tijdelijke werkloosheid om economische redenen. Tijdelijke werkloosheid mag niet afglijden naar structurele werkloosheid, verdoken seizoenarbeid of deeltijdse arbeid. We zijn het echter niet eens met de door de regering in het wetsontwerp gehanteerde criteria om onrechtmatig gebruik te bepalen. Na goedkeuring van het ontwerp zal door de werkgevers een extra bijdrage van 60 frank per werknemer per werkloosheidsdag moeten worden betaald voor iedere werkloosheidsdag boven de 10 procent. Dat betekent concreet dat op gemiddeld 220 werkdagen al vanaf de 23ste werkloosheidsdag wordt geoordeeld dat de tijdelijke werkloosheid om economische redenen onterecht wordt gebruikt.

We vrezen dan ook dat de goedkeuring van het ontwerp niet

contrats à durée indéterminée au profit des contrats temporaires ou des intérimis. Le projet ne stimule pas l'emploi.

Nos amendements visent à instaurer des critères plus réalistes permettant de mieux définir chômage économique et chômage structurel.

– **La discussion générale est close.**

Discussion des articles

(Pour le texte adopté par la commission des Affaires sociales, voir document 2-452/4.)

M. le président. – L'article 2 est ainsi libellé:

Dans l'article 38 de la loi du 29 juin 1981 établissant les principes généraux de la sécurité sociale des travailleurs salariés, modifié pour la dernière fois par l'arrêté royal du 29 mars 1999, il est inséré un § 3sexies rédigé comme suit:

« § 3sexies. Les employeurs auxquels est applicable la loi du 27 juin 1969 révisant l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs sont, dans les conditions énoncées ci-après, redevables d'une cotisation annuelle calculée sur la base d'une partie des jours de chômage qu'ils ont déclarés pour leurs travailleurs manuels en application de l'article 51 de la loi du 3 juillet 1978 relative au contrat de travail.

Le produit de cette cotisation est destiné au régime des vacances annuelles des travailleurs manuels.

L'Office national de sécurité sociale (ONSS) est chargé du calcul, de la perception et du recouvrement de cette cotisation ainsi que du transfert du produit de celle-ci à l'Office national des vacances annuelles.

Cette cotisation est assimilée à une cotisation de sécurité sociale, notamment en ce qui concerne les déclarations avec justification des cotisations, les délais de paiement, l'application des sanctions civiles et des sanctions pénales, la surveillance, la désignation du juge compétent en cas de litige, la prescription en matière d'actions en justice, le privilège et la communication du montant de la déclaration de créance de l'institution chargée de la perception et du recouvrement des cotisations.

Dans le cadre de cette mesure, on entend par:

– m = le nombre total de jours de chômage en application de l'article 51 de la loi du 3 juillet 1978 relative aux contrats de travail, déclaré par l'employeur pour l'ensemble de tous les travailleurs manuels et apprentis, assujettis aux lois relatives aux vacances annuelles des travailleurs salariés coordonnées le 28 juin 1971, occupés au cours des trois premiers trimestres de l'année calendrier précédente et du quatrième trimestre de l'année qui précède celle-ci, diminué de 10% de la somme des jours visés à l'article 24 de l'arrêté royal du 28 novembre 1969 pris en exécution de la loi, du 27 juin 1969 révisant l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs et des jours déclarés comme jours assimilés auprès de l'ONSS, augmenté des jours de repos compensatoire prévus par la convention collective de travail conclue annuellement au sein de la commission paritaire de la construction pour

zozeer de responsabilisering zal bevorderen, maar zal leiden tot een vermindering van de buffer van werknemers met een contract van onbepaalde duur en dat die vervangen zullen worden door werknemers met een tijdelijk contract of door uitzendarbeid. Het ontwerp bevordert de werkgelegenheid niet. Onze amendementen willen meer realistische criteria invoeren om de structurele en economische werkloosheid beter af te lijnen.

– **De algemene bespreking is gesloten.**

Artikelsgewijze bespreking

(Voor de tekst aangenomen door de commissie voor de Sociale Aangelegenheden, zie stuk 2-452/4.)

De voorzitter. – Artikel 2 luidt:

In het artikel 38 van de wet van 29 juni 1981 houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers, laatst gewijzigd bij het koninklijk besluit van 29 maart 1999, wordt een § 3sexies ingevoegd, luidende:

«§ 3sexies. De werkgevers op wie de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders toepasselijk is, zijn, onder de hierna vermelde voorwaarden, een jaarlijkse bijdrage verschuldigd berekend op basis van een gedeelte van de dagen werkloosheid die zij voor hun handarbeiders met toepassing van artikel 51 van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten hebben aangegeven.

De opbrengst van deze bijdrage is bestemd voor het stelsel van de jaarlijkse vakantie der handarbeiders.

De Rijkdienst voor sociale zekerheid (RSZ) is belast met de berekening, de inning en de invordering van deze bijdrage, alsook met de overdracht van de opbrengst ervan aan de Rijkdienst voor jaarlijkse vakantie.

Deze bijdrage wordt gelijkgesteld met een socialezekerheidsbijdrage, inzonderheid wat betreft de aangiften met verantwoording van de bijdragen, de termijn inzake betaling, de toepassing van de burgerlijke sancties en van de strafbepalingen, het toezicht, de aanwijzing van de rechter bevoegd in geval van betwisting, de verjaring inzake rechtsvorderingen, het voorrecht en de mededeling van het bedrag van de schuldvordering van de instelling, belast met de inning en invordering van de bijdragen.

In het raam van deze maatregel wordt verstaan onder:

– m = het totaal aantal werkloosheidsdagen met toepassing van artikel 51 van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten die door de werkgever werden aangegeven voor alle handarbeiders en leerlingen onderworpen aan de wetten betreffende de jaarlijkse vakantie van de werknemers gecoördineerd op 28 juni 1971, die hij heeft tewerkgesteld in de loop van de eerste drie kwartalen van het voorgaande kalenderjaar en van het laatste kwartaal van het kalenderjaar dat daaraan voorafgaat verminderd met 10 % van de som van het aantal dagen bedoeld bij artikel 24 van het koninklijk besluit van 28 november 1969 tot uitvoering van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders en van de als gelijkgestelde dagen bij de RSZ aangegeven

l'ensemble de tous les travailleurs manuels et apprentis, assujettis aux lois relatives aux vacances annuelles des travailleurs salariés coordonnées le 28 juin 1971 et pendant les mêmes trimestres. Ces 10 % sont arrondis arithmétiquement à l'unité la plus proche, 0,5 étant arrondi vers le haut. Si le résultat du calcul de m donne un chiffre négatif, m est censé être égal à zéro;

– n = le nombre total de jours de chômage en application de l'article 51 de la loi du 3 juillet 1978 précitée, déclaré par l'employeur pour l'ensemble de tous les travailleurs manuels et apprentis, assujettis aux lois relatives aux vacances annuelles des travailleurs salariés coordonnées le 28 juin 1971, qu'il a occupés au cours des trois premiers trimestres de l'année calendrier précédente et du quatrième trimestre de l'année qui précède celle-ci, diminué de 20 % de la somme des jours visés à l'article 24 de l'arrêté royal du 28 novembre 1969 précité et des jours déclarés comme jours assimilés auprès de l'ONSS, augmenté des jours de repos compensatoire prévus par la convention collective de travail conclue annuellement au sein de la commission paritaire de la construction pour l'ensemble de tous les travailleurs manuels et apprentis, assujettis aux lois relatives aux vacances annuelles des travailleurs salariés coordonnées le 28 juin 1971 et pendant les mêmes trimestres. Ces 20 % sont arrondis arithmétiquement à l'unité la plus proche, 0,5 étant arrondi vers le haut. Si le résultat du calcul de n donne un chiffre négatif, n est censé être égal à zéro;

– b = le montant forfaitaire de la cotisation par jour de chômage faisant partie de m ou de n.

b est déterminé chaque année par arrêté royal, de façon à ce que la mesure visée dans le premier alinéa génère annuellement 250 millions de francs pour l'Office national des vacances annuelles.

Pour l'année 2000, b s'élève à 60 francs par jour.

La cotisation annuelle, due par l'employeur en raison du chômage résultant de causes économiques, est égale à (m + n) fois b.

Au cours du deuxième trimestre de chaque année, l'ONSS calcule le montant de la cotisation due par chaque employeur visé à l'article 21 de la loi du 27 juin 1969 précitée, pour autant que toutes les déclarations aient été reçues. En cas de réception tardive d'une ou de plusieurs déclarations, le calcul se fait après la réception de la dernière.

Le montant dû est communiqué à l'employeur au début du troisième trimestre, sauf dans le cas d'un calcul tardif où le montant lui est communiqué après ce calcul.

L'employeur doit payer le montant dû dans les mêmes délais que les cotisations de sécurité sociale relatives au deuxième trimestre.

Des modifications à la déclaration ne peuvent diminuer le montant dû.

Les dispositions qui précèdent produisent leurs effets dans les années 2000 et 2001. Le Roi peut prolonger la mesure visée au premier alinéa par arrêté délibéré en Conseil des ministres et déterminer le montant de b pour les années

dagen, vermeerderd met de dagen compensatieverlof waarin voorzien bij de jaarlijks in het paritair comité van de bouwsector gesloten collectieve arbeidsovereenkomst voor alle handarbeiders en leerlingen, onderworpen aan de wetten betreffende de jaarlijkse vakantie van de werknemers gecoördineerd op 28 juni 1971 en voor dezelfde kwartalen. Deze 10% wordt rekenkundig afgerond naar de dichtstbijzijnde eenheid, waarbij 0,5 afgerond wordt naar boven. Indien de berekening van m een negatief getal oplevert, wordt m gelijkgesteld met nul;

– n = het totaal aantal werkloosheidsdagen met toepassing van artikel 51 van de voornoemde wet van 3 juli 1978 die door de werkgever voor alle handarbeiders en leerlingen onderworpen aan de wetten betreffende de jaarlijkse vakantie van de werknemers gecoördineerd op 28 juni 1971 die hij heeft tewerkgesteld in de loop van de eerste drie kwartalen van het voorgaande kalenderjaar en van het laatste kwartaal van het kalenderjaar dat daaraan voorafgaat werden aangegeven, verminderd met 20 % van de som van het aantal dagen bedoeld bij artikel 24 van het voornoemde koninklijk besluit van 28 november 1969 en van de als gelijkgestelde dagen bij de RSZ aangegeven dagen, vermeerderd met de dagen compensatieverlof waarin voorzien bij de jaarlijks in het paritair comité van de bouwsector gesloten collectieve arbeidsovereenkomst, voor alle handarbeiders en leerlingen onderworpen aan de wetten betreffende de jaarlijkse vakantie van de werknemers gecoördineerd op 28 juni 1971 en voor dezelfde kwartalen. Deze 20% wordt rekenkundig afgerond naar de dichtstbijzijnde eenheid, waarbij 0,5 afgerond wordt naar boven. Indien de berekening van n een negatief getal oplevert, wordt n gelijkgesteld met nul;

– b = het forfaitair bedrag van de bijdrage per dag werkloosheid die deel uitmaakt van m of n.

b wordt elk jaar bij koninklijk besluit bepaald, zodanig dat de maatregel bedoeld in het eerste lid jaarlijks 250 miljoen frank oplevert voor de Rijksdienst voor Jaarlijkse Vakantie.

Voor het jaar 2000 bedraagt b 60 frank per dag.

De door de werkgever verschuldigde jaarlijkse bijdrage voor werkloosheid wegens economische oorzaken bedraagt (m + n) maal b.

In de loop van het tweede kwartaal van elk jaar, berekent de RSZ het bedrag van de bijdrage die verschuldigd is door iedere werkgever bedoeld door artikel 21 van voormelde wet van 27 juni 1969, voor zover al zijn aangiften werden ontvangen. Bij laattijdige ontvangst van één of meer aangiften gebeurt de berekening na de ontvangst van de laatste.

Het verschuldigde bedrag wordt aan de werkgever meegedeeld bij het begin van het derde kwartaal, behalve in geval van laattijdige berekening, in welk geval het bedrag hem na deze berekening wordt meegedeeld.

De werkgever moet het verschuldigde bedrag betalen binnen dezelfde termijnen als de socialezekerheidsbijdragen betreffende het tweede kwartaal.

Wijzigingen van de aangiften mogen geen vermindering van het verschuldigde bedrag met zich meebrengen.

d'application supplémentaires. Elles sont applicables pour la première fois aux cotisations dues en l'an 2000. »

À cet article, Mme De Schamphelaere et M. Kelchtermans proposent l'amendement n° 1 (voir document 2-452/2) ainsi libellé:

À l'article 2, après l'alinéa 2, insérer les mots :

« Cette cotisation n'est due que lorsque m ou n sont dépassés durant deux années civiles consécutives. »

Au même article, Mme De Schamphelaere et M. Kelchtermans proposent l'amendement n° 2 (voir document 2-452/2) ainsi libellé:

À l'alinéa 7, au point m), remplacer les mots « occupés au cours des trois premiers trimestres de l'année calendrier précédente et du quatrième trimestre de l'année qui précède celle-ci » par les mots « occupés au cours de l'année civile précédente ».

À l'alinéa 8, au point n), remplacer les mots « qu'il a occupés au cours des trois premiers trimestres de l'année calendrier précédente et du quatrième trimestre de l'année qui précède celle-ci » par les mots « occupés au cours de l'année civile précédente ».

- Le vote sur les amendements est réservé.
- Il sera procédé ultérieurement aux votes réservés ainsi qu'au vote sur l'ensemble du projet de loi.

Conflit d'intérêts entre le Parlement flamand et la Chambre des représentants concernant le projet de loi modifiant l'annexe au Code judiciaire (Doc. 2-442)

Discussion

Mme Magdeleine Willame-Boonen (PSC), rapporteuse. – Je renvoie à mon rapport écrit.

M. Ludwig Caluwé (CVP). – La motion relative au conflit d'intérêts se fonde sur l'avis émis par le Conseil d'État à propos de la nouvelle répartition des cantons judiciaires décidée par le gouvernement précédent. Selon cet avis, les facilités existantes en matière judiciaire ont été oubliées lors du remplacement du canton de Wolvertem par celui de Meise.

On est allé trop loin dans l'adaptation du projet de loi en estimant que les mêmes règles devaient être appliquées à tous les cantons bénéficiant de facilités en matière judiciaire. Au moment des discussions, personne ne s'est inquiété de cette extension. En fin de compte, le Parlement flamand fut le seul à approuver la motion selon laquelle l'adoption des

De voorgaande bepalingen hebben uitwerking in de jaren 2000 en 2001. De Koning kan, bij besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de maatregel bedoeld in het eerste lid verlengen en het bedrag van b bepalen voor de bijkomende jaren van toepassing. Zij worden voor de eerste maal toegepast op de bijdragen die voor het jaar 2000 verschuldigd zijn.»

Op dit artikel hebben mevrouw De Schamphelaere en de heer Kelchtermans amendement nr. 1 ingediend (zie stuk 2-452/2) dat luidt:

In artikel 2 na het tweede lid, toevoegen :

«deze bijdrage is slechts verschuldigd vanaf twee opeenvolgende kalenderjaren dat m of n overschreden worden.»

Op hetzelfde artikel hebben mevrouw De Schamphelaere en de heer Kelchtermans amendement nr. 2 ingediend (zie stuk 2-452/2) dat luidt:

De woorden in het zevende lid, punt m), «die hij heeft tewerkgesteld in de loop van de eerste drie kwartalen van het voorgaande kalenderjaar en van het laatste kwartaal dat daaraan voorafgaat» vervangen door de woorden «die hij heeft tewerkgesteld in de loop van het voorafgaande kalenderjaar».

De woorden in het achtste lid, punt n), «die hij heeft tewerkgesteld in de loop van de eerste drie kwartalen van het voorgaande kalenderjaar en van het laatste kwartaal dat daaraan voorafgaat» vervangen door de woorden «die hij heeft tewerkgesteld in de loop van het voorafgaande kalenderjaar».

- De stemming over de amendementen wordt aangehouden.
- De aangehouden stemmings en de stemming over het wetsontwerp in zijn geheel hebben later plaats.

Belangenconflict tussen het Vlaams Parlement en de Kamer van volksvertegenwoordigers over het wetsontwerp tot wijziging van het bijvoegsel bij het Gerechtelijk Wetboek (Stuk 2-442)

Bespreking

Mevrouw Magdeleine Willame-Boonen (PSC), rapporteur. – Ik verwijs naar mijn schriftelijk verslag.

De heer Ludwig Caluwé (CVP). – Sta mij toe even te schetsen hoe de motie met betrekking tot het belangenconflict tot stand is gekomen. Bij de opmaak van het wetsontwerp met betrekking tot de herindeling van de gerechtelijke kantons tijdens de vorige regeerperiode bracht de Raad van State een advies uit. Hierin werd opgemerkt dat de bestaande faciliteiten in gerechtszaken blijkbaar uit het oog waren verloren bij de omzetting van het kanton Wolvertem naar het kanton Meise.

Het wetsontwerp werd aangepast, maar men is hierbij te ver gegaan. Men is ervan uitgegaan dat deze regeling ook moest worden toegepast in alle kantons waar faciliteiten in

amendements lésait les intérêts flamands.

A présent, le Sénat doit se prononcer sur ce conflit d'intérêts. La Cour d'arbitrage a estimé qu'il s'agissait d'une question d'opportunité, que l'affaire devait être tranchée par une institution politique et que l'obligation de bilinguisme imposée au greffier en chef était manifestement excessive.

Le Sénat doit bien se rendre compte que nous sommes en présence d'une extension des facilités en matière judiciaire. Dans les cantons incriminés, le plaignant pourra s'exprimer dans l'autre langue nationale sans devoir faire appel à un interprète. Le Sénat doit jouer ici son rôle de Sénat des Communautés.

Le Constituant a divisé le pays en régions linguistiques pour favoriser une cohabitation harmonieuse. Ceux qui s'installent dans une région doivent s'adapter à la langue officielle de cette région; nous estimons que les facilités octroyées à l'époque doivent rester aussi limitées que possible.

C'est à la Chambre que le Parlement flamand a déposé sa motion mais la Communauté française découvrira à son tour les inconvénients du projet étant donné que dorénavant, un juge de paix d'Ath-Lessines devra avoir une connaissance approfondie du néerlandais.

Remarquons que le canton de Spa-Stavelot-Malmedy n'est pas concerné par ce règlement alors que le juge de paix devrait en principe connaître l'allemand.

Je déplore les résultats du vote en commission et j'espère qu'il en ira autrement en séance plénière. Je compte sur les sénateurs flamands pour émettre un vote conséquent en adoptant le point de vue du Parlement flamand. J'espère que cette extension manifeste des facilités en matière judiciaire sera annulée.

bestuurszaken bestaan. Dat had tot gevolg dat de regeling die bepaalt dat de hoofdgriffier en de vrederechter of zijn plaatsvervanger kennis van de andere landstaal moeten hebben, ook geldt voor het kanton Ronse, een kanton in Kortrijk, een kanton in Ieper en het nieuwe kanton Herne-Sint-Pieters-Leeuw, kantons in het Nederlands taalgebied, en de kantons Aat-Lessen en Edingen-Lens in het Franse taalgebied.

Zowel tijdens de bespreking binnen de regering als nadien bij de bespreking in het parlement is deze uitbreiding niemand opgevallen. Nadien werd opgemerkt dat de regeling in feite een onbedoelde uitbreiding van de faciliteiten inhield. Omdat er nog andere fouten in het ontwerp stonden werd een herstelwet ingediend die evenwel deze aangelegenheid niet regelde.

Vervolgens werden in de Kamer amendementen ingediend om een en ander recht te zetten. Deze amendementen werden echter verworpen. Het gevolg was dat het Vlaams Parlement bijna eenparig een motie goedkeurde, die trouwens door de meerderheid was ingediend. In die motie werd gesteld dat de Vlaamse belangen door het niet aannemen van de amendementen werden geschaad.

De Senaat moet nu een advies geven over het belangenconflict dat over het wetsontwerp tot wijziging van het bijvoegsel bij het Gerechtelijk Wetboek is ontstaan. Wij hebben in deze zaak gewacht op de uitspraak van het Arbitragehof. Het Hof heeft geoordeeld dat deze zaak in wezen een opportuniteitskwestie is waarover niet een rechtbank, maar wel een politieke instelling een uitspraak moet doen. Het Hof was wel van oordeel dat, zelfs bij een marginale toetsing van de regeling, de verplichting die aan de hoofdgriffier wordt opgelegd manifest overdreven is. Wat de verplichting voor de vrederechter of zijn plaatsvervanger betreft, was het Hof van oordeel dat het niet bevoegd was een uitspraak te doen en dat een politieke instelling zich hierover moet uitspreken.

In tegenstelling tot de tekst van het advies moet de Senaat goed beseffen dat we te maken hebben met een uitbreiding van de faciliteiten in gerechtszaken. De rechtzoekende zal zich immers in genoemde kantons voortaan rechtstreeks in de andere landstaal kunnen uitdrukken. Hij zal geen beroep meer moeten doen op een tolk. Als de vrederechter zijn taal niet verstaat, kan hij vragen dat de plaatsvervanger, die de taal wel verstaat, optreedt.

De Senaat moet vandaag zijn rol van Senaat der gemeenschappen spelen.

In het verleden heeft de grondwetgever het land ingedeeld in taalgebieden om het harmonieus samenleven te bevorderen. Wie in een taalgebied gaat wonen, past zich aan en gebruikt in de officiële omgang de taal van het gebied. Bij wijze van uitzondering werden hier en daar faciliteiten toegekend. De geschiedenis heeft ons echter geleerd dat die zo beperkt mogelijk moeten worden gehouden, omdat ze vaak aanleiding geven tot interpretatieproblemen en conflicten.

Het Vlaams Parlement heeft een belangenconflict ingeleid bij de Kamer van volksvertegenwoordigers, maar eigenlijk zal ook de Franse gemeenschap de nadelen ondervinden van het wetsontwerp tot wijziging van het bijvoegsel van het Gerechtelijk Wetboek, vermits bijvoorbeeld ook de

M. Joris Van Hauthem (VL. BLOK). – *Il s'agit du premier conflit d'intérêt que le Sénat doit traiter dans le cadre de cette législation. Sa manière d'agir ne présage rien de bon.*

La discussion en commission des Affaires institutionnelles était affligeante, les membres se montrant à peine intéressés. Seule tranchait la discussion sur la recevabilité de la motion du Parlement flamand, discussion qui a même donné lieu à un vote. C'est étonnant puisque la loi de 1980 sur les conflits d'intérêts ne le prévoit pas. En séance publique, on a revoté, ce qui constitue un précédent dangereux.

La Cour d'arbitrage a conclu à une violation du principe d'égalité sans fondement valable et a annulé l'article 11 de la loi du 25 mars 1999. L'article 10, pour lequel cette violation avait un fondement valable selon la Cour, ne l'a pas été. Certains membres de la commission ont malheureusement cru que la motion, qui concernait les deux articles, n'était plus valable. Nous avons donc discuté pendant des heures alors que la plupart des membres ne connaissaient même pas le fond de l'affaire.

Le regroupement de certains cantons judiciaires était pourtant bien nécessaire. On peut toutefois se demander pourquoi tant de communes de la périphérie bruxelloise ont été regroupées en un méga-canton. Songeons à celui de Herne-Leeuw-St-Pierre où le juge de paix doit parfaitement connaître le français alors que seul Biévène se trouve sur la frontière linguistique.

La commission et le Sénat devraient conseiller au comité de concertation de redessiner les cantons judiciaires de ce territoire. Malheureusement, la plupart des membres de la commission ne se sont même pas donné la peine de voir de quelles communes il s'agissait.

En réalité, les membres de la commission des Affaires institutionnelles n'ont pas émis de vote sur la proposition d'avis motivé mais seulement sur la question de savoir si les intérêts de la Communauté flamande étaient lésés. On n'a pas voulu non plus réserver le mercredi après-midi au vote du rapport.

vrede rechter of zijn plaatsvervanger in het kanton Aat-Lessen voortaan kennis moet hebben van de tweede landstaal.

Terloops vermeld ik dat het kanton Spa-Stavelot-Malmedy waar faciliteiten in bestuurszaken gelden, niet onder de regeling valt. Om consequent te zijn, zou men daar van de vrederechter de kennis van het Duits moeten eisen.

Ik betreur de stemuitslag in de commissie en hoop dat die anders zal zijn in plenaire vergadering. Ik herinner er nogmaals aan dat het belangenconflict het gevolg is van een nagenoeg eenparige stemming in het Vlaams Parlement over een motie ingediend door de meerderheid en hoop dan ook dat de Vlamingen in de Senaat consequent zijn en het standpunt van het Vlaams Parlement zullen volgen zodat deze manifeste uitbreiding van de faciliteiten in gerechtszaken ongedaan wordt gemaakt.

De heer Joris Van Hauthem (VL. BLOK). – Dit is het eerste belangenconflict dat de Senaat in deze legislatuur moet behandelen. De wijze waarop dat gebeurt is evenwel bedroevend en voorspelt niet veel goeds voor de toekomst.

Ik zal niet herhalen wat de heer Caluwé al heeft aangehaald. Met de wet van 25 maart 1999 tot herindeling van de gerechtelijke kantons werden in feite megakantons gecreëerd. In het gerechtelijke kanton Herne-Sint-Pieters-Leeuw bijvoorbeeld, waarin zich een taalgrensgemeente bevindt, moeten de vrederechter, zijn plaatsvervanger en de hoofdgriffier de facto tweetalig zijn of althans het bewijs leveren van een grondige kennis van de tweede landstaal.

De discussie in commissie was bedroevend. Gedurende enkele uren werd gedebatteerd over allerhande procedures, maar het merendeel van de leden van de commissie voor de Institutionele Aangelegenheden heeft nauwelijks de moeite gedaan om te weten waarover het wezenlijk ging. Een unicum was alleszins de discussie over de ontvankelijkheid van de motie van het Vlaams Parlement. Er is zelfs over gestemd. Dat is vreemd, aangezien de wet van 8 augustus 1980 die bepalingen omvat over het belangenconflict, daarover niets zegt.

Ook in openbare vergadering is nog eens gestemd over de ontvankelijkheid. Ik blijf herhalen wat ik de vorige keer al heb gezegd: dit is een gevaarlijk precedent. Bovendien werd de discussie aan het arrest van het Arbitragehof gekoppeld, dat in de loop van de procedure rond het belangenconflict kon worden verwacht. Hoewel de wet ook daarover niets vastlegt, kan men dat nog redelijkerwijze aanvaarden. Grosso modo verklaarde het Arbitragehof in zijn arrest dat het gelijkheidsbeginsel effectief was geschonden en dat er geen redelijke grond of objectief criterium bestond om, met de taalvereisten die de griffier werden opgelegd, het gelijkheidsbeginsel te schenden. Bijgevolg werd artikel 11 van de wet van 25 maart 1999 vernietigd. Ook over artikel 10, dat de taalvereisten voor de vrederechter en zijn plaatsvervanger vastlegt, verklaarde het Arbitragehof dat het gelijkheidsbeginsel werd geschonden, maar dat daarvoor wel degelijk een redelijke grond was. Artikel 10 werd dus niet vernietigd. Jammer genoeg heeft dit ertoe geleid dat sommige leden van de commissie voor de Institutionele Aangelegenheden van mening waren dat de motie van het Vlaams Parlement in feite niet meer geldig was omdat ze beide artikelen betrof. Ik betreur dus dat we een aantal uren

hebben gediscussieerd over de ontvankelijkheid en de procedure in het algemeen, maar dat nagenoeg niemand van de commissie de grond van de zaak heeft onderzocht.

Ik daag de commissieleden dan ook uit eens aan te geven welke gemeenten door de herindeling van de gerechtelijke kantons bij elkaar zijn gevoegd en welke kantons er werden gevormd. De grote meerderheid van hen weet dat niet, omdat het hen gewoon niet interesseert. Als we de zaak even grondig bekijken, merken we dat de herindeling van de gerechtelijke kantons noodzakelijk was. Gemeenten die vroeger autonoom waren, maar deel gingen uitmaken van een groter geheel, behoorden soms nog niet tot het gerechtelijke kanton van dat grotere geheel. Niemand kan tegen een redelijke hergroepering zijn. De vraag is echter waarom zoveel gemeenten in de rand rond Brussel, in een megakanton werden gegroepeerd. Zo is er het voorbeeld van Herne-Sint-Pieters-Leeuw dat één taalgrensgemeente telt, namelijk Bever. Het gevolg is dat de vrederechter van Sint-Pieters-Leeuw verplicht is zijn grondige kennis van de andere landstaal, in casu het Frans, te bewijzen. Dit was nergens voor nodig. Tijdens de voorbereidende werkzaamheden van de taalwetgeving inzake gerechtszaken werd gezegd dat in kantons met een taalgrensgemeente de vrederechter en de griffier de andere landstaal machtig moesten zijn, maar dat die kantons best zo klein mogelijk werden gehouden. Nu komt er een megakanton waardoor de taalvereisten voor de rechter en de facto dus de faciliteiten in gerechtszaken worden uitgebreid en een omvang aannemen die niet meer te verantwoorden is. Omdat het megakanton Herne-Sint-Pieters-Leeuw de taalgrensgemeente Bever bevat, waarvan de bevolking 3,3% van het totale gerechtelijke kanton uitmaakt, moet nu ook de vrederechter van Sint-Pieters-Leeuw bewijzen dat hij een grondige kennis heeft van de andere landstaal.

De commissie en de Senaat zouden het overlegcomité kunnen adviseren de gerechtelijke kantons in dat gebied te hertekenen, zodat het kanton met de taalgrensgemeente Bever veel kleiner wordt. Spijtig genoeg getroosten tachtig of negentig procent van de leden van de commissie voor de Institutionele Aangelegenheden zich niet eens de moeite om na te gaan over welke gemeenten het gaat.

In feite heeft de commissie voor de Institutionele Aangelegenheden het voorstel van gemotiveerd advies dat voorligt niet eens goedgekeurd. Op de vergadering van dinsdag jongstleden werd na tien minuten discussie over de grond van de zaak aan de commissieleden de vraag gesteld of de belangen van de Vlaamse Gemeenschap werden geschaad. Het is over die vraag dat gestemd is geworden. De meerderheid en de Franstalige senatoren van de oppositie waren van oordeel dat de belangen van de Vlaamse Gemeenschap niet waren geschaad. Over het voorstel van gemotiveerd advies dat veel verder gaat dan die vraag moest dus nog worden gestemd. Het ging dan ook niet op de woensdagnamiddag alleen maar te reserveren voor de goedkeuring van het verslag.

De voorzitter. – En de vorm van het advies...

De heer Joris Van Hauthem (VL. BLOK). – Zoals ik al zei hebben de leden van de commissie de grond van de zaak niet bestudeerd. Ze hebben vooral over procedurekwesties gediscussieerd. Als dat de wijze is waarop de Senaat belangenconflicten behandelt, dan doekt men de instelling

M. le président. – Et la forme de l'avis...

M. Joris Van Hauthem (VL. BLOK). – *Comme je l'ai déjà dit, les membres de la commission n'ont pas examiné le fond de l'affaire. Ils ont surtout discuté de questions de procédure. Si c'est ainsi que le Sénat traite les conflits d'intérêts, il*

vaudrait mieux qu'il disparaisse.

M. Patrik Vankrunkelsven (VU-ID). – *Je voudrais exprimer mon mécontentement à propos de l'évolution du dossier de la refonte des arrondissements judiciaires auquel les Flamands et de nombreux membres de la VU-ID ont apporté leur bienveillante collaboration. A un moment donné, on a constaté que cette réforme avait entraîné, secondairement, une exigence de bilinguisme imprévue au départ.*

Je regrette que les francophones se fassent tirer l'oreille pour remédier à ce problème alors que les Flamands avaient fait preuve de bonne volonté lors de l'élaboration de la loi. Il leur semble même difficile de donner un avis motivé sur un conflit d'intérêts. Mais surtout, je ne comprends pas que les néerlandophones n'aient pas le courage de s'y opposer. A Bruxelles, on est déjà parvenu à nommer un grand nombre de juges unilingues et à présent, des sénateurs flamands acceptent qu'on nomme des juges bilingues dans des cantons flamands. Cela n'augure rien de bon pour l'avenir des relations entre les Communautés.

– **Il sera procédé ultérieurement au vote sur la proposition d'avis motivé.**

Ordre des travaux

M. le président. – Le Bureau propose l'ordre du jour suivant pour la semaine prochaine :

Jeudi 6 juillet 2000

le matin à 10 heures

Demandes d'explications :

- de Mme Nathalie de T' Serclaes au Ministre des Affaires sociales et des Pensions et au Ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "la création et le financement du dépistage organisé du cancer du sein" (n° 2-178);

- de Mme Myriam Vanlerberghe au Ministre des Affaires sociales et des Pensions et au Ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "le dépistage du cancer du sein en Belgique" (n° 2-183);

- de Mme Jacinta De Roeck au Ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement et au Ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "le dépistage du cancer du sein en Belgique" (n° 2-185);

- de Mme Sabine de Bethune au Ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement et au Ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "le dépistage systématique du cancer du sein" (n° 2-190);

- de M. Paul Galand au Ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement et au Ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "les problématiques de lutte contre le cancer du sein et plus

beter op.

De heer Patrik Vankrunkelsven (VU-ID). – Na deze twee uitvoerige uiteenzettingen wens ik toch even kort ons ongenoegen te laten blijken over de evolutie van dit dossier dat ontstaan is bij de herinrichting van de gerechtelijke arrondissementen. De Vlamingen en heel wat mensen van VU-ID hebben welwillend aan dit dossier meegewerkt. Op een bepaald moment stelde men vast dat uit deze hervorming een nevenwerking was ontstaan. In de nieuwe omschrijvingen was een tweetaligheid vereist, die eigenlijk niet echt gewild was bij de aanvang van de hervorming van deze wet.

In tegenstelling tot de goede wil die de Vlamingen bij de totstandkoming van deze wet aan de dag legden is er bij de Franstaligen onwil om dit ongewild neveneffect weg te werken. Dat betreur ik ten zeerste. Er is zelfs onwil om een gemotiveerd advies over een belangenconflict te geven. Van de Franstaligen valt het misschien nog te begrijpen, maar ik begrijp helemaal niet dat de Nederlandstaligen niet de moed kunnen opbrengen om zich daartegen te verzetten. Men is er in Brussel niet alleen in geslaagd om tegen de logica in de tweetaligheid van de rechters te laten vallen en een grote groep eentalige rechters aan te stellen, maar nu stemmen de Vlaamse senatoren er ook nog mee in om tweetalige rechters in een aantal Vlaamse kantons te benoemen. Dit voorspelt weinig goeds voor de verdere samenwerking tussen de gemeenschappen.

– **De stemming over het voorstel van gemotiveerd advies heeft later plaats.**

Regeling van de werkzaamheden

De voorzitter. – Het Bureau stelt voor volgende week deze agenda voor:

Donderdag 6 juli 2000

's ochtends te 10 uur

Vragen om uitleg :

- van mevrouw Nathalie de T' Serclaes aan de Minister van Sociale Zaken en Pensioenen en aan de Minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "de georganiseerde opsporing van borstkanker en de financiering ervan" (nr. 2-178);

- van mevrouw Myriam Vanlerberghe aan de Minister van Sociale Zaken en Pensioenen en aan de Minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "de borstkankerscreening in België" (nr. 2-183);

- van mevrouw Jacinta De Roeck aan de Minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu en aan de Minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "het georganiseerd screenen naar borstkanker in België" (nr. 2-185);

- van mevrouw Sabine de Bethune aan de Minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu en aan de Minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de systematische opsporing van borstkanker" (nr. 2-190);

- van de heer Paul Galand aan de Minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu en aan de Minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de

spécialement son dépistage” (n° 2-191);

- de Mme Magdeleine Willame-Boonen au Ministre des Affaires sociales et des Pensions et au Ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur “la problématique du dépistage du cancer du sein” (n° 2-192);

- de M. Michiel Maertens au Ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur “la protection des animaux transportés et le respect des directives de l'Union européenne en la matière” (n° 2-151).

l'après-midi à 15 heures

Prise en considération de propositions.

Questions orales.

Projet de loi modifiant le Code judiciaire, la loi du 22 décembre 1998 modifiant certaines dispositions de la deuxième partie du Code judiciaire concernant le Conseil supérieur de la Justice, la nomination et la désignation de magistrats et instaurant un système d'évaluation pour les magistrats et la loi du 15 juin 1935 concernant l'emploi des langues en matière judiciaire; Doc. 2-477/1. (*Pour mémoire*)

À joindre :

Proposition de loi modifiant le Code judiciaire, en vue de créer une assemblée générale des juges de paix et des juges au tribunal de police (de M. Hugo Vandenberghe et consorts); Doc. 2-441/1.

Proposition de loi modifiant la loi du 12 juin 1991 relative au crédit à la consommation (de M. Jacques Santkin et consorts); Doc. 2-223/1 à 4.

À partir de 16.30 : Votes nominatifs sur l'ensemble des points à l'ordre du jour dont la discussion est terminée.

Demandes d'explications :

- de M. Philippe Moureaux au Vice-Premier Ministre et Ministre des Affaires étrangères sur “la possibilité de saisine de la Cour européenne des droits de l'homme par la Belgique en raison de la contrariété du programme Echelon avec les principes de la Convention européenne des droits de l'homme” (n° 2-179);

- de M. Michiel Maertens au Vice-Premier Ministre et Ministre des Affaires étrangères sur “l'absence de base juridique pour la coopération transfrontalière entre les collectivités territoriales et les autorités dans le cadre d'Interreg III” (n° 2-181);

- de M. Michiel Maertens au Vice-Premier Ministre et Ministre des Affaires étrangères sur “la position de la Belgique à l'égard de la République populaire démocratique de Corée” (n° 2-182);

- de Mme Sabine de Bethune au Vice-Premier Ministre et Ministre des Affaires étrangères sur “la peine de mort aux Etats-Unis” (n° 2-189);

- de Mme Sabine de Bethune au Ministre de l'Intérieur sur “l'attention accordée à l'égalité des chances des femmes et des hommes dans la réforme des services de police” (n° 2-175);

- de Mme Anne-Marie Lizin au Ministre de l'Intérieur sur “la

problèmes rond de strijd tegen borstkanker en meer bepaald de opsporing ervan” (nr. 2-191);

- van mevrouw Magdeleine Willame-Boonen aan de Minister van Sociale Zaken en Pensioenen en aan de Minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over “de problematiek van de opsporing van borstkanker” (nr. 2-192);

- van de heer Michiel Maertens aan de Minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over “de bescherming van dieren tijdens het vervoer en de naleving van de EU-richtlijnen ter zake” (nr. 2-151).

's namiddags te 15 uur

Inoverwegingneming van voorstellen.

Mondelinge vragen.

Wetsontwerp tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek, van de wet van 22 december 1998 tot wijziging van sommige bepalingen van deel II van het Gerechtelijk Wetboek met betrekking tot de Hoge Raad voor de Justitie, de benoeming en aanwijzing van magistraten en tot invoering van een evaluatiesysteem en van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken; Gedr. St. 2-477/1. (*Pro memorie*)

Toe te voegen :

Wetsvoorstel tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek, met het oog op de oprichting van een algemene vergadering van vrederechters en rechters in de politierechtbank (van de heer Hugo Vandenberghe c.s.); Gedr. St. 2-441/1.

Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 12 juni 1991 op het consumentenkrediet (van de heer Jacques Santkin c.s.); Gedr. St. 2-223/1 tot 4.

Vanaf 16.30 : Naamstemmingen over de afgehandelde agendapunten in hun geheel.

Vragen om uitleg :

- van de heer Philippe Moureaux aan de Vice-Eerste Minister en Minister van Buitenlandse Zaken over “de mogelijkheid tot het beroep dat België bij het Europees Hof voor de rechten van de mens dient in te stellen wegens strijdigheid van het Echelon-programma met de beginselen van het Europees Verdrag ter bescherming van de rechten van de mens” (nr. 2-179);

- van de heer Michiel Maertens aan de Vice-Eerste Minister en Minister van Buitenlandse Zaken over “de afwezigheid van een juridische grondslag voor de grensoverschrijdende samenwerking tussen territoriale collectiviteiten en autoriteiten in het kader van Interreg III” (nr. 2-181);

- van de heer Michiel Maertens aan de Vice-Eerste Minister en Minister van Buitenlandse Zaken over “de Belgische houding t.o.v. de Democratische Volksrepubliek van Noord-Korea” (nr. 2-182);

- van mevrouw Sabine de Bethune aan de Vice-Eerste Minister en Minister van Buitenlandse Zaken over “de doodstraf in de Verenigde Staten” (nr. 2-189);

- van mevrouw Sabine de Bethune aan de Minister van Binnenlandse Zaken over “de aandacht voor gelijke kansen van vrouwen en mannen bij de hervorming van de

- situation de sûreté de Tihange I" (n° 2-187);
- de M. René Thissen au Ministre de l'Intérieur sur "la situation des réfugiés Kosovars" (n° 2-193);
 - de M. Michiel Maertens au Ministre de la Justice sur "les nouveaux trafics illégaux d'armes par l'aéroport d'Ostende" (n° 2-184);
 - de M. René Thissen au Ministre de la Justice sur "l'arrêté royal en matière d'analyse ADN qui devrait être pris" (n° 2-194);
 - de M. Vincent Van Quickenborne au Ministre de l'Économie et de la Recherche scientifique sur "la note d'orientation sur le commerce électronique" (n° 2-177);
 - de M. Vincent Van Quickenborne au Ministre de l'Économie et de la Recherche scientifique sur "la suppression du système de bonus-malus et la disparition des sauts tarifaires fixes et automatiques" (n° 2-180);
 - de M. Frans Lozie au Vice-Premier Ministre et Ministre du Budget, de l'Intégration sociale et de l'Économie sociale sur "les séquelles des problèmes de l'AGCD pour ceux qui ont abordé la problématique" (n° 2-186);
 - de M. Vincent Van Quickenborne au Ministre des Télécommunications et des Entreprises et Participations publiques sur "la mise en enchères des fréquences sans fil UTMS" (n° 2-172).

le soir à 19 heures

Reprise de l'ordre du jour de la séance de l'après-midi.

– **Le Sénat est d'accord sur cet ordre des travaux.**

Votes

(Les listes nominatives figurent en annexe.)

Projet de loi modifiant la loi du 30 juillet 1979 relative aux radiocommunications et la loi du 21 mars 1991 portant réforme de certaines entreprises publiques économiques (Doc. 2-453) (Procédure d'évocation)

(Le vote n° 1 a été annulé.)

M. le président. – Nous votons d'abord sur l'amendement n° 5 de M. Caluwé.

Mme Sabine de Bethune (CVP). – *Je m'abstiendrai lors de tous les votes suivants car j'ai pairé avec M. Geens.*

Vote n° 2

Présents: 57

Pour: 18

Contre: 38

politiediensten" (nr. 2-175);

- van mevrouw Anne-Marie Lizin aan de Minister van Binnenlandse Zaken over "de veiligheid in de kerncentrale van Tihange I" (nr. 2-187);
- van de heer René Thissen aan de Minister van Binnenlandse Zaken over "de situatie van de Kosovaarse vluchtelingen" (nr. 2-193);
- van de heer Michiel Maertens aan de Minister van Justitie over "de nieuwe illegale wapentrafiëken via de luchthaven van Oostende" (nr. 2-184);
- van de heer René Thissen aan de Minister van Justitie over "het koninklijk besluit inzake DNA-analyse dat zou moeten genomen worden" (nr. 2-194);
- van de heer Vincent Van Quickenborne aan de Minister van Economie en Wetenschappelijk Onderzoek over "de oriëntatienota over de elektronische handel" (nr. 2-177);
- van de heer Vincent Van Quickenborne aan de Minister van Economie en Wetenschappelijk Onderzoek over "de afschaffing van het bonus-malussysteem en het verdwijnen van de automatische vaste tariefsprongen" (nr. 2-180);
- van de heer Frans Lozie aan de Vice-Eerste Minister en Minister van Begroting, Maatschappelijke Integratie en Sociale Economie over "de naweeën van de ABOS-problemen voor hen die de problematiek aankaartten" (nr. 2-186);
- van de heer Vincent Van Quickenborne aan de Minister van Telecommunicatie en Overheidsbedrijven en Participaties over "het veilen van draadloze UTMS-frequenties" (nr. 2-172).

's avonds te 19 uur

Hervatting van de agenda van de namiddagvergadering.

– **De Senaat is het eens met deze regeling van de werkzaamheden.**

Stemmingen

(De naamlijsten worden in de bijlage opgenomen.)

Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 30 juli 1979 betreffende de radiobeachting en van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven (Stuk 2-453) (Evocatieprocedure)

(De stemming nr. 1 werd geannuleerd.)

De voorzitter. – We stemmen eerst over het amendement nr. 5 van de heer Caluwé.

Mevrouw Sabine de Bethune (CVP). – Ik onthoud me bij alle stemmingen die volgen, omdat ik afgesproken ben met de heer Geens.

Stemming nr. 2

Aanwezig: 57

Voor: 18

Tegen: 38

Abstentions: 1

– **L'amendement n'est pas adopté.**

M. le président. – Nous votons maintenant sur l'ensemble du projet de loi.

Vote n° 3

Présents: 57

Pour: 56

Contre: 0

Abstentions: 1

– **Le projet de loi est adopté sans modification. Par conséquent, le Sénat est censé avoir décidé de ne pas l'amender.**

– **Il sera transmis à la Chambre des représentants en vue de la sanction royale.**

Projet de loi déterminant les conditions auxquelles les autorités locales peuvent bénéficier d'une aide financière de l'État dans la cadre de la politique urbaine (Doc. 2-456) (Procédure d'évocation)

M. le président. – Nous votons d'abord sur l'amendement n° 4 de M. Dallemagne.

M. Georges Dallemagne (PSC). – Il faut se féliciter des initiatives prises en matière de rénovation urbaine. Il faut souhaiter – et c'est l'objet de mes amendements – que, lorsqu'on propose une nouvelle loi ou de nouvelles initiatives en la matière, les subsides soient octroyés sur la base de critères objectifs. Il faut que cette manière d'agir soit inscrite dans la loi et que le montant des subsides alloués le soit dans les conventions entre l'Etat fédéral et les communes. Il faut que l'obligation de faire figurer ce montant soit inscrite dans la loi afin d'éviter les critères subjectifs, l'exercice d'un pouvoir discrétionnaire trop important ou encore le saupoudrage des subsides. Je pense donc qu'en la matière, il convient de travailler de manière objective et transparente afin d'éviter les tensions inutiles entre les communes qui pourraient faire valoir leur droit à ces subsides alors qu'elles n'y auraient pas accès. Je maintiens donc ces deux amendements.

Vote n° 4

Présents: 57

Pour: 9

Contre: 43

Abstentions: 5

– **L'amendement n'est pas adopté.**

– **Le même résultat de vote est accepté pour l'amendement n° 2 de M. Dallemagne. Cet amendement n'est donc pas adopté.**

M. le président. – Nous votons maintenant sur l'ensemble du projet de loi.

Vote n° 5

Onthoudingen: 1

– **Het amendement is niet aangenomen.**

De voorzitter. – We stemmen nu over het wetsontwerp in zijn geheel.

Stemming nr. 3

Aanwezig: 57

Voor: 56

Tegen: 0

Onthoudingen: 1

– **Het wetsontwerp is ongewijzigd aangenomen. Bijgevolg wordt de Senaat geacht te hebben beslist het niet te amenderen.**

– **Het zal aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden overgezonden met het oog op de bekrachtiging door de Koning.**

Wetsontwerp tot bepaling van de voorwaarden waaronder de plaatselijke overheden een financiële bijstand kunnen genieten van de Staat in het kader van het stedelijk beleid (Stuk 2-456) (Evocatieprocedure)

De voorzitter. – We stemmen eerst over het amendement nr. 4 van de heer Dallemagne.

De heer Georges Dallemagne (PSC). – *Ik verheug me over de initiatieven die op het vlak van de stadsvernieuwing worden genomen. Als er op dat vlak nieuwe wetten of initiatieven worden voorgesteld, is het wel wenselijk dat de subsidies op grond van objectieve criteria worden toegekend. Dat is de strekking van mijn amendementen. Deze werkwijze moet in de wet worden ingeschreven en het bedrag van de toegekende subsidies moet in de overeenkomsten tussen de Federale Staat en de gemeenten worden vermeld. Om de toepassing van subjectieve criteria, de uitoefening van een al te grote discretionaire bevoegdheid en de versnippering van subsidies te voorkomen, moet die verplichting in de wet worden opgenomen. Door objectiviteit en transparantie kunnen onnodige spanningen tussen de gemeenten worden vermeden. Ik handhaaf daarom deze twee amendementen.*

Stemming nr. 4

Aanwezig: 57

Voor: 9

Tegen: 43

Onthoudingen: 5

– **Het amendement is niet aangenomen.**

– **Dezelfde stemuitslag wordt aanvaard voor het amendement nr. 2 van de heer Dallemagne. Het amendement is dus niet aangenomen.**

De voorzitter. – We stemmen nu over het wetsontwerp in zijn geheel.

Stemming nr. 5

Présents: 57

Pour: 38

Contre: 10

Abstentions: 9

- **Le projet de loi est adopté sans modification. Par conséquent, le Sénat est censé avoir décidé de ne pas l'amender.**
- **Il sera transmis à la Chambre des représentants en vue de la sanction royale.**

Proposition de loi modifiant l'article 24 de la loi du 20 juillet 1971 sur les funérailles et sépultures (de Mme Jeannine Leduc et consorts, Doc. 2-258)

M. le président. – Nous votons d'abord sur l'amendement n° 13 de Mme De Schamphelaere.

Vote n° 6

Présents: 57

Pour: 20

Contre: 29

Abstentions: 8

- **L'amendement n'est pas adopté.**
- **L'article 2 est adopté.**

M. le président. – Nous votons à présent sur l'ensemble de la proposition de loi.

Vote n° 7

Présents: 57

Pour: 32

Contre: 17

Abstentions: 8

- **La proposition de loi est adoptée.**
- **Elle sera transmise à la Chambre des représentants.**

Proposition de loi modifiant l'article 73 de la nouvelle loi communale (de Mme Jeannine Leduc et consorts, Doc. 2-119)

Mme Erika Thijs (CVP), corapporteuse. – Après concertation avec le président et le secrétaire de la commission de l'Intérieur et des Affaires administratives, il apparaît qu'une erreur s'est produite lors de l'enregistrement des votes sur le sous-amendement de M. Dallemagne. Le véritable résultat est le suivant : six voix pour et cinq abstentions. Je propose dès lors de mentionner cette rectification dans les Annales et d'adapter en conséquence le texte adopté par la commission.

M. le président. – Pour résumer la situation, M. Dallemagne nous avait signalé qu'il avait le sentiment que son amendement avait été adopté en commission. Après concertation entre Mme Lizin, les rapporteurs et le secrétaire

Aanwezig: 57

Voor: 38

Tegen: 10

Onthoudingen: 9

- **Het wetsontwerp is ongewijzigd aangenomen. Bijgevolg wordt de Senaat geacht te hebben beslist het niet te amenderen.**
- **Het zal aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden overgezonden met het oog op de bekrachtiging door de Koning.**

Wetsvoorstel tot wijziging van artikel 24 van de wet van 20 juli 1971 op de begraafplaatsen en de lijkbezorging (van mevrouw Jeannine Leduc c.s., Stuk 2-258)

De voorzitter. – We stemmen eerst over het amendement nr. 13 van mevrouw De Schamphelaere.

Stemming nr. 6

Aanwezig: 57

Voor: 20

Tegen: 29

Onthoudingen: 8

- **Het amendement is niet aangenomen.**
- **Artikel 2 wordt aangenomen.**

De voorzitter. – We stemmen nu over het wetsvoorstel in zijn geheel.

Stemming nr. 7

Aanwezig: 57

Voor: 32

Tegen: 17

Onthoudingen: 8

- **Het wetsvoorstel is aangenomen.**
- **Het zal aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden overgezonden.**

Wetsvoorstel tot wijziging van artikel 73 van de nieuwe gemeentewet (van mevrouw Jeannine Leduc c.s., Stuk 2-119)

Mevrouw Erika Thijs (CVP), corapporteur. – Na samenspraak met de voorzitter en de secretaris van de commissie voor de Binnenlandse Zaken en de Administratieve Aangelegenheden zijn we het erover eens dat er een vergissing werd gemaakt bij het opnemen van de stemmen over het subamendement van de heer Dallemagne. De werkelijke uitslag was: zes stemmen voor bij vijf onthoudingen. Ik stel dan ook voor deze rechtzetting in de Handelingen te vermelden en de tekst aangenomen door de commissie in deze zin aan te passen.

De voorzitter. – De heer Dallemagne heeft ons erop gewezen dat hij het gevoel had dat zijn amendement in de commissie was goedgekeurd. Na overleg met mevrouw Lizin, de rapporteurs en de commissiesecretaris, blijkt dat inderdaad zo

de la commission, cela semble avoir été le cas. Il s'agit donc d'une erreur matérielle dans le rapport.

M. Philippe Mahoux (PS). – Il apparaît effectivement qu'il en est ainsi. Cela dit, comment allons-nous procéder ?

Considérons-nous que le texte sur lequel nous allons nous prononcer intègre l'amendement qui a été adopté par la commission, auquel cas nous ne votons pas sur l'amendement? En est-il bien ainsi?

M. le président. – Je vous propose de passer au vote sur le texte tel qu'il aurait dû nous être présenté par la commission, c'est-à-dire en intégrant l'amendement de M. Dallemagne qui prévoit que les membres du collège des bourgmestre et échevins ne peuvent être parents ou alliés jusqu'au troisième degré inclusivement. C'est donc le deuxième degré pour le conseil communal, et le troisième degré pour le collège.

Vote n° 8

Présents: 56

Pour: 55

Contre: 0

Abstentions: 1

- **La proposition de loi est adoptée.**
- **Elle sera transmise à la Chambre des représentants.**
- **À la suite de ce vote, la proposition de loi modifiant l'article 73 de la nouvelle loi communale en ce qui concerne l'interdiction, pour les parents et alliés, de siéger dans un même conseil communal (de M. Patrik Vankrunkelsven, Doc. 2-168) et la proposition de loi modifiant l'article 73 de la nouvelle loi communale (de M. Chokri Mahassine, Doc. 2-205) deviennent sans objet.**

Projet de loi modifiant, en ce qui concerne la cotisation due par les employeurs pour le chômage résultant de causes économiques, la loi du 29 juin 1981 établissant les principes généraux de la sécurité sociale des travailleurs salariés (Doc. 2-452) (Procédure d'évocation)

M. le président. – Nous votons d'abord sur l'amendement n° 1 de Mme De Schamphelaere et de M. Kelchtermans.

Vote n° 9

Présents: 54

Pour: 10

Contre: 35

Abstentions: 9

- **L'amendement n'est pas adopté.**
- **Le même résultat de vote est accepté pour l'amendement n° 2 de Mme De Schamphelaere et M. Kelchtermans. Cet amendement n'est donc pas adopté.**

M. le président. – Nous votons maintenant sur l'ensemble du projet de loi.

te zijn. Het gaat dus om een materiële vergissing in het verslag.

De heer Philippe Mahoux (PS). – *Dat blijkt inderdaad zo te zijn. Maakt het in de commissie goedgekeurde amendement nu deel uit van de tekst van het voorstel waarover we nu gaan stemmen en stemmen we dus niet over het amendement?*

De voorzitter. – Ik stel voor te stemmen over de tekst zoals de commissie hem ons had moeten voorleggen, d.i. inclusief het amendement van de heer Dallemagne dat bepaalt dat personen die bloed- of aanverwant zijn tot en met de derde graad, geen lid kunnen zijn van eenzelfde college van burgemeester en schepenen. Het is dus de tweede graad voor de gemeenteraad en de derde graad voor het college.

Stemming nr. 8

Aanwezig: 56

Voor: 55

Tegen: 0

Onthoudingen: 1

- **Het wetsvoorstel is aangenomen.**
- **Het zal aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden overgezonden.**
- **De goedkeuring van het wetsontwerp impliceert dat het wetsvoorstel tot wijziging van artikel 73 van de nieuwe gemeentewet, betreffende het verbod voor bloed- en aanverwanten om in dezelfde gemeenteraad zitting te nemen (van de heer Patrik Vankrunkelsven, Stuk 2-168) en het wetsvoorstel tot wijziging van artikel 73 van de nieuwe gemeentewet (van de heer Chokri Mahassine, Stuk 2-205) vervallen.**

Wetsontwerp tot wijziging, wat de door de werkgevers verschuldigde bijdrage voor werkloosheid wegens economische oorzaken betreft, van de wet van 29 juni 1981 houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers (Stuk 2-452) (Evocatieprocedure)

De voorzitter. – We stemmen eerst over het amendement nr. 1 van mevrouw De Schamphelaere en de heer Kelchtermans.

Stemming nr. 9

Aanwezig: 54

Voor: 10

Tegen: 35

Onthoudingen: 9

- **Het amendement is niet aangenomen.**
- **Dezelfde stemuitslag wordt aanvaard voor het amendement nr. 2 van mevrouw De Schamphelaere en de heer Kelchtermans. Het amendement is dus niet aangenomen.**

De voorzitter. – We stemmen nu over het wetsontwerp in zijn geheel.

Vote n° 10

Présents: 54

Pour: 38

Contre: 0

Abstentions: 16

- **Le projet de loi est adopté sans modification. Par conséquent, le Sénat est censé avoir décidé de ne pas l'amender.**
- **Il sera transmis à la Chambre des représentants en vue de la sanction royale.**

Conflit d'intérêts entre le Parlement flamand et la Chambre des représentants concernant le projet de loi modifiant l'annexe au Code judiciaire (Doc. 2-442)

M. le président. – Nous votons à présent sur la proposition d'avis motivé.

Vote n° 11

Présents: 53

Pour: 39

Contre: 13

Abstentions: 1

- **La proposition d'avis motivé est adoptée.**
- **Elle sera transmise au premier ministre et aux présidents du Parlement flamand et de la Chambre des représentants.**

Demande d'explications de Mme Marie Nagy à la vice-première ministre et ministre de la Mobilité et des Transports sur «le projet de mise à 3 ou 4 voies de la ligne 124 dans le cadre du développement du réseau express régional» (n° 2-173)

Mme Marie Nagy (ECOLO). – Le projet de RER qui tient tant à cœur à la ministre et qui représente pour certains une solution au problème de l'envahissement, par les voitures, de Bruxelles et de sa périphérie est un projet qui risque de réalimenter l'exode urbain en rendant la grande banlieue plus accessible. De plus, ce projet pourrait avoir un impact négatif sur plusieurs quartiers de Bruxelles. Je sais que vous êtes soucieuse de la qualité de vie de ces quartiers et que vous souhaitez que le projet de RER reçoive un accueil positif. Il faut donc essayer d'en limiter l'impact négatif.

Plusieurs aspects du projet de la SNCB contenu dans un document intitulé « Mobilité autour et dans Bruxelles » ont déjà été débattus en commission de finances. Je ne vous interrogerai aujourd'hui que sur la proposition de la SNCB de mise à quatre voies de la ligne 124 entre Bruxelles et Nivelles. Pour rassurer tout de suite ceux que ma question pourrait inquiéter, je tiens à dire que vous mesurez et contrôlez probablement bien l'impact de ces travaux de Nivelles à Linkebeek grâce aux études d'incidence et à la

Stemming nr. 10

Aanwezig: 54

Voor: 38

Tegen: 0

Onthoudingen: 16

- **Het wetsontwerp is ongewijzigd aangenomen. Bijgevolg wordt de Senaat geacht te hebben beslist het niet te amenderen.**
- **Het zal aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden overgezonden met het oog op de bekrachtiging door de Koning.**

Belangenconflict tussen het Vlaams Parlement en de Kamer van volksvertegenwoordigers over het wetsontwerp tot wijziging van het bijvoegsel bij het Gerechtelijk Wetboek (Stuk 2-442)

De voorzitter. – We stemmen nu over het voorstel van gemotiveerd advies.

Stemming nr. 11

Aanwezig: 53

Voor: 39

Tegen: 13

Onthoudingen: 1

- **Het voorstel van gemotiveerd advies is aangenomen.**
- **Het zal worden overgemaakt aan de eerste minister en aan de voorzitters van het Vlaams Parlement en van de Kamer van volksvertegenwoordigers.**

Vraag om uitleg van mevrouw Marie Nagy aan de vice-eerste minister en minister van Mobiliteit en Vervoer over «het plan om de lijn 124 op 3 of 4 sporen te brengen in het kader van de ontwikkeling van het gewestelijk expresnet» (nr. 2-173)

Mevrouw Marie Nagy (ECOLO). – *Het GEN-project ligt de minister nauw aan het hart liggen en is volgens sommigen de oplossing voor de verkeersinvasie van Brussel en van de rand. Het project dreigt echter ook de stadsvlucht opnieuw aan te moedigen doordat de voorsteden beter bereikbaar worden. Opdat dit project gunstig zou worden onthaald, moet de eventuele negatieve weerslag ervan op de leefkwaliteit in sommige Brusselse wijken zoveel als mogelijk worden beperkt.*

Verscheidene aspecten van het project van de N.M.B.S., zoals weergegeven in een document met de titel "Mobiliteit om en in Brussel", kwamen reeds ter sprake in de commissie voor de Financiën. Ik zal vandaag alleen vragen stellen over het voorstel van de N.M.B.S. om lijn 124 tussen Nijvel en Brussel op 4 sporen te brengen. Op grond van de effectenstudie en van de bouwvergunning kunt u wellicht een correcte inschatting maken van de weerslag van de werken tussen Nijvel en Linkebeek. Vanaf Linkebeek dringt lijn 124 echter een stedelijk gebied binnen en moeten heel wat gebouwen

délivrance des permis de bâtir. Mais à partir de Linkebeek, il s'agit d'entrer dans une zone urbanisée comprenant les communes de Linkebeek, Uccle et Forest dans lesquelles le dédoublement de la ligne 124 pourrait poser de graves problèmes de destruction du cadre bâti. Dans une conférence de presse tenue par plusieurs associations dont Inter-environnement, NoMo et l'association pour la réhabilitation de la gare d'Uccle-Stalle, les habitants de Bruxelles se sont inquiétés des effets de ce projet. Je souhaite ici vous faire part de leurs questions qui me semblent tout à fait pertinentes. Vos réponses rassureront tous ceux qui sont soucieux du respect de la qualité de vie et de la participation des habitants.

Le projet pose effectivement un problème de destruction de logements, de plusieurs ouvrages d'art et de gares, dont la gare classée d'Uccle-Stalle, qui a été vendue et dont le projet de réaffectation serait ainsi compromis. Des alternatives sont possibles et, lors de l'interpellation par Mme Evelyne Huytbroeck, le 24 mai dernier, de votre collègue le ministre Chabert concernant la mise à quatre voies en territoire urbain de la ligne 124, celui-ci lui répondit qu'il ne s'agissait pas d'un projet mais d'une idée, d'une piste de réflexion qui n'avait pas encore été étudiée. Pouvez-vous le confirmer ? Et, s'il ne s'agit que d'une idée, pourrait-on prévoir, lors des études de faisabilité, d'explorer aussi les solutions qui ont le moins d'impacts négatifs tout en atteignant le même résultat ?

Quand je parle de « même résultat », la question qui se pose est évidemment celle de l'augmentation de la fréquence d'utilisation ou des dessertes pour les trains en provenance de Nivelles et se rendant à Bruxelles Midi.

La proposition qui pourrait être étudiée concerne le fait de maintenir une double desserte par les lignes 124 et 26. Elle peut être intéressante en termes de nombre de trains puisqu'actuellement, la ligne 124 n'est pas utilisée au maximum et elle est moins fréquentée qu'avant la mise en œuvre du plan IC/IR.

Ces questions peuvent-elles trouver réponse ? Par rapport à votre intervention de février 2000 concernant la mise en œuvre des quatre voies sur la ligne 124, madame la vice-première ministre, des éléments neufs sont-ils intervenus ? A cette date, vous répondiez à Mme Laloy qui s'inquiétait de ce projet que vous comptiez réaliser des études et que la SNCB devrait justifier de l'impossibilité de faire autrement pour pouvoir inscrire cette question dans le futur plan décennal de la SNCB devant être approuvé avant la fin de l'année.

Récemment, le collège de la commune d'Uccle a entendu la demande des habitants. Vous me direz qu'à cette période, c'est plutôt de circonstance ! Mais les habitants peuvent profiter de toutes les périodes favorables pour obtenir une réponse de la part des autorités. Ce collège vient de prendre position en émettant un avis défavorable sur la question des quatre voies. Je crois, madame la vice-première ministre, que si l'on veut avoir de meilleures dessertes en dédoublant éventuellement la ligne plutôt qu'en réalisant de grands travaux, on pourrait contenter à la fois les usagers du train et les habitants de ce quartier sans accentuer les sentiments qu'ont parfois les Bruxellois, à tort ou à raison, de ne pas être suffisamment entendus, y compris pour des projets qui les concernent en première ligne.

Telles sont les questions que je souhaitais vous poser,

worden afgebroken om de aanleg van het derde en vierde spoor mogelijk te maken. Op een persconferentie georganiseerd door verenigingen als Interenvironnement, NoMo en de vereniging voor de renovatie van het station Ukkel-Stalle hebben de inwoners van Brussel hun ongerustheid uitgedrukt over de weerslag van het project en werden pertinente vragen gesteld. De minister kan vandaag eenieder geruiststellen die begaan is met de leefkwaliteit en de inspraak van de burgers.

Voor de uitvoering van het project moeten er inderdaad woningen, verscheidene kunstwerken en stations, waaronder het geklasseerde en inmiddels verkochte station van Ukkel-Stalle worden afgebroken. De nieuwe bestemming van het stationsgebouw komt daardoor overigens in het gedrang.

Er zijn alternatieve oplossingen mogelijk. Op de interpellatie van mevrouw Evelyne Huytbroeck op 24 mei jongstleden heeft uw collega, minister Chabert, geantwoord dat het op vier sporen brengen van lijn 124 in stedelijk gebied nog geen ontwerp was, maar enkel een idee, dat nog niet verder was onderzocht. Kunt u dat bevestigen? Als het slechts om een idee gaat, kan dan in de fase van de haalbaarheidsstudies niet worden gezocht naar de alternatieve oplossingen die hetzelfde resultaat bereiken met de minste negatieve weerslag?

Met eenzelfde resultaat bedoel ik uiteraard de verhoging van de frequentie van de treinen tussen Nijvel en Brussel-Zuid.

Het voorstel dat verder moet worden bestudeerd, is een dubbele bediening, zowel via lijn 124 als via lijn 26. Er kunnen dan méér treinen worden ingezet. Lijn 124 wordt nu trouwens minder druk bereden dan vóór het IC/IR-plan.

In februari 2000 heeft mevrouw Laloy u vragen gesteld over het op vier sporen brengen van lijn 124. U hebt toen geantwoord dat u een studie overwoog en dat de N.M.B.S. moest aantonen dat alternatieve oplossingen ontbraken alvorens het project kon worden opgenomen in het tienjarenplan. Zijn er inmiddels nieuwe elementen bekend?

Het college van de gemeente Ukkel heeft een ongunstig advies uitgebracht over de viersporigheid.

Als men erin slaagt de bediening te verbeteren door twee spoorlijnen te berijden in de plaats van grote werken uit te voeren aan één lijn, dan zullen zowel de treingebruikers als de omwonenden tevreden zijn. Anders krijgen de Brusselaars nog meer de indruk dat zij onvoldoende worden gehoord, zelfs over projecten die in de eerste plaats hen aanbelangen.

madame la vice-première ministre, et je ne doute pas de la précision de vos réponses.

(M. Jean-Marie Happart, vice-président, prend place au fauteuil présidentiel.)

Mme Isabelle Durant, vice-première ministre et ministre de la Mobilité et des Transports. – Le document « Task Force – Mobilité dans et autour de Bruxelles – Propositions de la SNCB » est un document de la SNCB à ne pas confondre avec le projet RER.

Le groupe RER à haut niveau, sous l'égide de la Conférence interministérielle, est chargé d'actualiser et de finaliser le projet RER à et autour de Bruxelles. Le groupe d'experts dont il est question dans la décision du gouvernement et qui est chargé de l'actualisation du plan financier et aussi de l'offre et de l'objectif du RER n'est autre que le bureau SUSTRAT, celui qui a réalisé les premières études en 1991. Mais, entre 1991 et 2000, la demande et la situation ont incontestablement changé ; dès lors, c'est ce même bureau qui sera chargé de faire l'actualisation.

Nous avons évoqué le RER dans cette assemblée. Voici quelques mois, à l'occasion de la question de Mme Laloy, comme vous l'avez rappelé, madame Nagy, c'est effectivement un projet d'offre de transport comprenant aussi une série de mesures d'accompagnement destinées à encourager l'usage des transports publics.

De l'offre RER s'ensuit la nécessité d'étudier les moyens qui sont nécessaires pour l'assurer et notamment – mais pas uniquement – les infrastructures.

Un volet important de l'amélioration de l'offre de transport consiste en une augmentation de la fréquence de dessertes, fréquence particulièrement pauvre en région bruxelloise et en proche banlieue.

Ceci constitue un avantage direct pour les Bruxellois qui pourront bénéficier, dans l'ensemble des gares de la Région, d'un service de transport public très rapide – six minutes d'Uccle - Stalle à Bruxelles - Midi – à une fréquence comparable à celle de la Stib. Les gares et les trains en région bruxelloise servent également au déplacement intra-urbain.

Un autre avantage découlera de la réduction de la circulation routière qui proviendra d'un report modal des automobilistes vers les transports en commun, tant depuis la banlieue qu'en ville, du fait des mesures qui accompagneront l'offre et feront partie intégrante du projet RER.

Les potentialités de croissance de fréquences sur la ligne 124, supérieures il y a quelques années, seront examinées en priorité et feront l'objet de mesures à court terme, sans attendre les éventuelles nouvelles infrastructures.

En effet, un volet important du projet RER comportera des mesures à court terme allant dans le sens d'une utilisation optimale des moyens matériels – infrastructures et matériel roulant – et humains existants. Les premières mesures sont mises à l'étude conjointement dans la révision du plan de transport de la SNCB, prévue dans le cadre du second avenant au contrat de gestion.

Les éventuels besoins en nouvelles infrastructures seront évalués en recherchant une utilisation optimale de celles-ci, c'est-à-dire, a contrario, en cherchant à ne créer que celles qui

(Voorzitter: de heer Jean-Marie Happart, ondervoorzitter.)

Mevrouw Isabelle Durant, vice-eerste minister en minister van Mobiliteit en Vervoer. – Het document "Task Force – Mobiliteit in en om Brussel – Voorstellen van de N.M.B.S." is een N.M.B.S.-document dat niet met het GEN-project mag worden verward.

De GEN-groep op hoog niveau werd door de interministeriële conferentie belast met het actualiseren en het afronden van het GEN-project in en rond Brussel. De groep van experts waarvan sprake in de regeringsbeslissing en die wordt belast met de actualisering van het financieel plan en van het aanbod en de doelstelling van het GEN, is het bureau Sustrat, dat reeds de eerste studies heeft gerealiseerd in 1991.

Het GEN-project kwam hier ter sprake naar aanleiding van de vraag van mevrouw Laloy. Het gaat inderdaad om een project inzake vervoersaanbod en een reeks begeleidende maatregelen om het gebruik van het openbaar vervoer aan te moedigen.

Het GEN-aanbod vergt noodzakelijkerwijze een studie van de vereiste middelen, waaronder met name, maar niet uitsluitend de infrastructuur.

Een belangrijk aspect van de verbetering van het transportaanbod is de verhoogde bedieningsfrequentie. Op dit ogenblik is de frequentie bijzonder laag. In alle stations van het gewest zullen de Brusselaars gebruik kunnen maken van een zeer snel openbaar vervoer – zes minuten rijden van Ukkel-Stalle naar Brussel-Zuid – met een frequentie die vergelijkbaar is met die van de M.I.V.B. De stations en de treinen dienen ook voor de verplaatsingen binnen de stad.

Een ander voordeel is de vermindering van het wegverkeer: automobilisten zullen hun wagen laten staan en zowel vanuit de voorsteden als in de stad zelf gebruik maken van het openbaar vervoer. Ingevolge de begeleidende maatregelen die in het GEN-project zijn opgenomen.

De mogelijkheid om de frequentie op lijn 124 te verhogen, zal worden onderzocht en er zullen maatregelen worden genomen op korte termijn, zonder te wachten op eventuele nieuwe infrastructuur.

Een belangrijk hoofdstuk van het GEN-project zal kortetermijnmaatregelen bevatten die erop gericht zijn de infrastructuur, het rollend materieel en het personeel optimaal te gebruiken. De eerste maatregelen zullen worden bestudeerd bij de herziening van het N.M.B.S.-vervoersplan. De herziening is overeengekomen in het tweede aanhangsel bij het beheerscontract.

Er zal worden onderzocht of er nieuwe infrastructuur nodig is, waarbij ernaar wordt gestreefd de bestaande infrastructuur optimaal te gebruiken en nieuwe infrastructuur te beperken tot wat nodig is voor het GEN en voor de andere treinen die Brussel bedienen.

Het lijkt me aangewezen om een studiebureau een globale studie te laten uitvoeren over de vervoerscapaciteit van het spoorwegnet en dit bureau te laten onderzoeken of de bestaande infrastructuur aangepast is aan de toekomstige

sont nécessaires pour le RER, sans oublier les autres trains qui doivent rejoindre Bruxelles. En fait, il me semble opportun de demander à un consultant d'effectuer une étude globale de la problématique de la capacité du réseau ferroviaire et de vérifier l'adéquation de l'infrastructure ferrée au service prévu. Cette demande a d'ailleurs été formalisée par le Parlement de la Région de Bruxelles - Capitale dans une récente résolution. Je prendrai l'initiative vis-à-vis de mes collègues pour mettre en œuvre cette étude dans le cadre de l'accord de coopération Etat fédéral – Région bruxelloise.

Dans cette logique, il va de soi que les possibilités offertes par des formules faisant usage d'une troisième voie et/ou de voies latérales localisées, permettant le dépassement des trains lents par des trains rapides seront étudiées, de même que les possibilités en matière de signalisation, de procédures d'arrêt et de départ des trains. Les caractéristiques dynamiques d'un matériel roulant moderne adapté seront prises en considération.

Je confirme qu'aucune étude n'a été réalisée à ce jour.

Le Gouvernement a bien demandé à la SNCB, et je cite : « de mettre au point le plus rapidement possible les dossiers requis pour l'obtention des permis de bâtir relatifs, notamment, à la mise à quatre voies de la ligne 124 jusqu'à Nivelles ». Cela couvre des travaux à caractère technique nécessaires en cas d'élargissement de la ligne. Cette demande ne préjuge pas de la nécessité de mettre la ligne à quatre voies ni, le cas échéant, sur quels tronçons.

Ainsi, je vous rappelle que sur la ligne Nivelles-Bruxelles, il y aura plus de trains entre Nivelles et Moensberg qu'entre Moensberg et Bruxelles - Midi. On peut dès lors aisément comprendre que les capacités nécessaires sur cette dernière section puissent être inférieures à celles de la première citée.

Il est évident que des éléments – même non « monétisables » – tels que le respect du patrimoine ou de l'environnement interviendront largement dans les décisions à prendre.

Enfin, pour en revenir au fond, ma position ne s'écarte pas de la logique suivie dans les travaux du RER, à savoir que les besoins d'infrastructures doivent être déterminés par l'offre, c'est-à-dire le service de trains. Les premières indications dont je dispose ne confirment pas la nécessité de réaliser quatre voies entre Uccle et Bruxelles-Midi pour assurer le service envisagé.

Par ailleurs, je suis d'avis que le RER doit être également un outil de déplacements internes à la ville. Des arrêts complémentaires devront être créés, notamment au Vivier d'Oie à Uccle, comme le prévoit d'ailleurs le second avenant au contrat de gestion.

Enfin, la révision du plan décennal d'investissements, prévue pour l'automne de manière à ce qu'il soit d'application dès janvier 2001, prendra en compte les infrastructures décidées dans le cadre du RER.

Mme Marie Nagy (ECOLO). – Je remercie la ministre pour cette très intéressante réponse témoignant d'une approche globale du dossier. L'annonce d'une amélioration à court terme de la desserte de cette ligne, sur laquelle ne circule qu'un train par heure, est un point positif. L'infrastructure actuelle autoriserait une fréquence de trois trains par heure. J'ignore si la SNCB a l'intention d'aller au-delà. Trois trains

treindienst. De Brusselse Hoofdstedelijke Raad heeft hier trouwens onlangs in een resolutie op aangedrongen. Ik zal die studie laten aanvatten in het kader van het samenwerkingsakkoord tussen de federale Staat en het Brussels Gewest.

Volgens dezelfde logica zal ook worden onderzocht welke mogelijkheden worden geboden door een derde spoor, inhaalsporen, het seinstelsel, de procedures bij aankomst en vertrek van de treinen. Er zal ook rekening worden gehouden met de dynamische kenmerken van aangepast modern rollend materieel.

Ik bevestig dat tot op heden nog geen enkele studie werd uitgevoerd.

De regering heeft de N.M.B.S. wel gevraagd om zo snel mogelijk de dossiers voor te bereiden voor het bekomen van de bouwvergunningen voor het op vier sporen brengen van lijn 124 tot in Nijvel. Het gaat om werken die nodig zijn als de lijn wordt verbreed. Deze vraag betekent echter niet dat het ook nodig is de lijn of gedeelten ervan op vier sporen te brengen.

Tussen Nijvel en Moensberg zullen meer treinen rijden dan tussen Moensberg en Brussel-Zuid. De capaciteit hoeft dus niet overal dezelfde te zijn.

Ook elementen die moeilijk in geld kunnen worden uitgedrukt – zoals eerbied voor het patrimonium en het leefmilieu – zullen meespelen bij het nemen van de beslissingen.

Ten gronde wijkt mijn standpunt niet af van de logica die werd gevolgd bij de GEN-werken, met name dat de behoefte aan infrastructuur wordt bepaald door het aanbod, d.w.z. de treindienst. De eerste aanwijzingen waarover ik beschik, bevestigen geenszins de noodzaak om het baanvak Ukkel-Brussel-Zuid op vier sporen te brengen.

Het GEN moet ook een vervoersmiddel zijn binnen de stad. Er moeten stopplaatsen bijkomen, onder andere bij Diesdelle in Ukkel, zoals opgenomen in het tweede aanhangsel bij het beheerscontract.

In het tienjaren-investeringsplan, dat tegen de herfst klaar moet zijn om vanaf januari 2001 te kunnen worden uitgevoerd, zullen infrastructuurwerken voor de GEN worden opgenomen.

Mevrouw Marie Nagy (ECOLO). – Ik dank de minister voor dit bijzonder interessante antwoord waaruit een globale benadering van het dossier blijkt. De verbetering op korte termijn van de verbindingen op deze lijn, waarop maar één trein per uur rijdt, is positief. De bestaande infrastructuur maakt een frequentie van drie treinen per uur mogelijk. Dit komt tegemoet aan de wens van de reizigers en vergt geen

par heure est une fréquence qui me paraît raisonnable. Elle correspond à la demande des usagers et pourrait être mise en place sans augmenter l'infrastructure. Il reste à savoir exactement ce que signifie l'expression « à court terme » car les usagers manifestent quelque impatience.

Par ailleurs, deux décisions suscitent des inquiétudes : tout d'abord, la décision prise par la Conférence interministérielle pour les infrastructures en date du 30 mars 1999 et, ensuite, la décision la confirmant prise par le gouvernement le 12 février 2000. L'incertitude étant déstabilisatrice pour tout le monde, il conviendrait de la dissiper aussitôt que possible. J'espère donc que les résultats des études relatives à ce problème nous seront bientôt communiqués, soit en séance plénière, soit en commission, et que l'augmentation de la fréquence deviendra réalité.

– L'incident est clos.

Demande d'explications de Mme Sabine de Bethune au ministre de l'Intérieur sur « l'occupation de femmes dans les services d'incendie » (n° 2-165)

Mme Sabine de Bethune (CVP). – Seulement 1% des pompiers sont des femmes. Les raisons en sont les lourdes tâches physiques qu'implique cette profession, la difficulté d'intégrer des femmes dans la culture masculine, l'exigence de diplômes typiquement masculins, le fait que cette profession ne soit ouverte aux femmes que depuis peu, la difficulté de la combiner avec une vie sociale et familiale.

Une enquête menée par le Conseil de l'égalité des chances entre hommes et femmes montre que les corps de pompiers comptent à peine 1% de femmes. Il n'y a pas de femmes dans la moitié des corps de pompiers.

Je ne plaide absolument pas pour la parité hommes-femmes, mais l'accès à la profession semble plus difficile pour les femmes. Le ministre ne pense-t-il pas que les services publics doivent refléter dans une certaine mesure la société ? Une meilleure représentation des femmes n'améliorerait-elle pas la qualité du travail des pompiers ? La présence plus importante de femmes dans la police prouve qu'un meilleur équilibre entre les hommes et les femmes améliore la qualité des prestations et l'ambiance au sein du corps.

Comment le ministre explique-t-il le nombre peu élevé de femmes au sein des services de pompiers ? Quelles mesures prendra-t-il pour remédier à cette situation ? Le ministre n'est-il pas d'avis que les épreuves physiques ne devraient plus être discriminatoires envers les femmes ?

Seules 13 commissions de stage sur 103 comptent au moins une femme. Ne faudrait-il pas appliquer la règle des deux tiers à ces organes ?

Le ministre prendra-t-il des mesures permettant de mieux combiner la vie professionnelle et familiale des pompiers ? Quelles sont les possibilités actuelles ?

108 corps sur 130 ne disposent d'aucune réglementation protégeant le personnel contre le harcèlement sexuel.

L'étude montre en outre que 28 casernes sur 130 ne sont pas

nieuwe infrastructuur. Alleen moeten we nog precies te weten komen wat wordt bedoeld met de uitdrukking "op korte termijn", want de gebruikers worden ongeduldig.

Twee beslissingen zorgen trouwens voor onrust. Eerst en vooral de beslissing van de interministeriële conferentie voor de infrastructuur van 30 maart 1999 en vervolgens de regeringsbeslissing van 12 februari 2000 die de eerste beslissing bevestigt. Onzekerheid moet zo snel als mogelijk uit de wereld worden geholpen. Ik hoop dat de resultaten van de studies spoedig zullen worden medegedeeld, hetzij in plenaire vergadering, hetzij in commissie, en dat de verhoging van de frequentie werkelijkheid wordt.

– Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Sabine de Bethune aan de minister van Binnenlandse Zaken over « de tewerkstelling van vrouwen bij de brandweer » (nr. 2-165)

Mevrouw Sabine de Bethune (CVP). – Slechts ongeveer één procent van de tewerkgestelden bij de brandweer, zijn vrouwen. Daarvoor zijn er belangrijke redenen, onder meer de zware fysieke taken die met deze job gepaard gaan, het moeizaam integreren van vrouwen in de mannencultuur, de vraag naar typische mannelijke diploma's zoals mechanica en elektronica, de vrij recente openstelling van die job voor vrouwen, de moeilijke combinatie met een sociaal- en gezinsleven.

De Raad voor gelijke kansen voor mannen en vrouwen heeft bij alle brandweerkorpsen een enquête gehouden over de aanwezigheid van vrouwen binnen hun diensten. Dat heeft een vrij interessant beeld gegeven van de aanwezigheid van vrouwen bij de brandweer en van de moeilijkheden die zij er ondervinden.

Op basis van deze peiling heeft de raad, op zeven april jongstleden, een advies uitgebracht over de ondervertegenwoordiging van vrouwen bij de brandweerkorpsen. Ik heb deze enquête gebruikt als basis voor mijn vraag om uitleg, omdat ik geen weet heb van ander onderzoek in verband met deze problematiek. De enquête werd naar 250 Belgische brandweerkorpsen gestuurd; 130 korpsoversten, dus meer dan vijftig procent, hebben geantwoord.

Uit de enquête blijkt ook dat op een totaal van 16.342 brandweperlui er slechts 154 vrouwen zijn, dus één procent. Een ander belangrijk gegeven is dat amper één brandweerkorps op twee, vrouwen tewerkstelt. In de helft van de brandweerkorpsen zijn tot op vandaag dus geen vrouwen tewerkgesteld. Deze cijfers inspireren mij om de minister een aantal vragen te stellen.

Uit de hierboven aangehaalde cijfers blijkt dat de aanwezigheid van vrouwen bij de brandweer nog lang geen vanzelfsprekendheid is, om het eufimistisch uit te drukken. Vanuit het oogpunt dat de brandweer, als openbare dienst, de

équipées de vestiaires, toilettes et douches séparées pour les femmes, ce qui constitue une violation flagrante du RGPT.

Quelles mesures le ministre prendra-t-il pour remédier à cette situation?

weerspiegeling moet zijn van de samenleving in haar geheel, moeten dringend concrete maatregelen worden genomen teneinde op alle niveaus en in alle diensten een evenwichtige aanwezigheid van vrouwen te bekomen. Het is helemaal niet mijn bedoeling om te pleiten voor een fifty-fifty-verhouding. Mensen moet de kans worden gegeven om het beroep uit te oefenen dat ze graag en goed kunnen uitoefenen. Uit de grote ondervertegenwoordiging blijkt dat er drempels bestaan voor vrouwen. Dit kan niet meer in de éérentwintigste eeuw. Graag vernam ik de mening van de minister over de stelling dat openbare diensten tot op zekere hoogte een weerspiegeling van de samenleving moeten zijn. Zou een grotere vertegenwoordiging van vrouwen bij de brandweer ook niet de kwaliteit van de dienstverlening ten goede komen? De politiediensten staan een heel stuk verder met de aanwerving van vrouwen, hoewel daar ook nog grote inspanningen moeten worden geleverd. Uit hun ervaring blijkt alleszins dat een evenwichtiger verhouding tussen vrouwen en mannen, een positieve invloed heeft op de kwaliteit van de dienstverlening en op de sfeer binnen het korps.

Hoe verklaart de minister het geringe aantal vrouwen bij de brandweerdiensten? Beschikt de minister over studiemateriaal dat wij niet kennen?

Welke beleidsmaatregelen zal hij nemen om hierin verandering te brengen?

Denkt de minister niet dat de proeven inzake lichamelijke geschiktheid aangepast moeten worden voor vrouwen? Niet dat de proeven anders moeten zijn voor vrouwen dan voor mannen: de aanwervingsproeven moeten seksneutraal worden gemaakt. Dat is enkele jaren geleden gebeurd bij de politiediensten, waar de fysieke proeven werden aangepast opdat ze niet discriminerend zouden zijn voor het ene of het andere geslacht.

Uit de studie blijkt dat de stagecommissies bijna uitsluitend zijn samengesteld uit mannen. In slechts 14 van de 103 stagecommissies vindt men één of meerdere vrouwen terug. In 89 commissies is dus geen enkele vrouw aanwezig. Dit beantwoordt niet meer aan de realiteit.

Acht de minister het niet aangewezen dat voor de samenstelling van deze commissies de tweederdereg, waarbij ten hoogste 2/3 van de leden van organen van hetzelfde geslacht mogen zijn, zou worden toegepast? Voor andere niveaus is de regering deze regel genegen, er kan dus geen probleem rijzen.

Zal de minister maatregelen nemen om het gezins- en beroepsleven van het brandweerpersoneel beter op elkaar af te stemmen?

Dit is toch een prioriteit in onze moderne samenleving.

Welke mogelijkheden bestaan nu reeds om deeltijds te werken, ouderschapsverlof of loopbaanonderbreking te nemen?

Ik vermoed dat deze rechten bij de brandweer onvoldoende gewaarborgd zijn. Een en ander stemt niet overeen met de moderne tewerkstellingscultuur voor zowel vrouwen als mannen.

Op de vraag of er binnen het korps een reglementering werd opgesteld om het personeel te beschermen tegen ongewenste

M. Antoine Duquesne, ministre de l'Intérieur. – Je suis tout à fait favorable à la promotion des femmes sapeurs-pompiers, pour autant qu'elles le souhaitent et qu'elles en aient les aptitudes, compte tenu spécialement des problèmes de sécurité qui sont liés à ce métier. L'intervention des services d'incendie se caractérise, en effet, par la rapidité et exige une disponibilité permanente et immédiate. Traditionnellement, le travail du sapeur-pompier est un travail très lourd. Jusqu'à la fin du 19^{ème} siècle, les échelles étaient transportées, soit par chariot, soit à la main. À cette époque, le déploiement des échelles se faisait encore à la main. Grâce au développement technologique, une partie du travail lourd a été reprise par du matériel moderne tel que les autopompes, les auto - échelles, les auto - élévateurs, les tuyaux à haute pression et le matériel hydraulique. Toutefois, la charge physique reste considérable. L'équipement réglementaire de protection individuelle constitué par la tenue d'intervention et l'appareillage respiratoire, pèse entre vingt et vingt-cinq kilos suivant les matériaux utilisés. Cet équipement est obligatoirement porté pendant toute la durée de l'intervention. Les ciseaux – ou écarteur hydraulique – pèsent trente-cinq kilos. La manipulation de ce matériel exige d'ailleurs deux personnes. Un tuyau de refoulement avec une section de 70 millimètres et une pièce de raccordement pèse dix kilos. Son déploiement exige que l'on puisse le tenir à une main.

Je cite ces exemples pour vous montrer que les épreuves sportives imposées lors du recrutement n'ont pas pour but d'éliminer ou de décourager les candidats à une fonction de sapeur-pompier, mais de disposer de personnel opérationnel qui supporte ce lourd travail physique, sans mettre sa propre santé ou sa propre sécurité en danger.

Cela n'empêche cependant pas que les épreuves sportives telles qu'organisées actuellement soient susceptibles de critiques. Les sapeurs-pompiers eux-mêmes, en grande majorité de sexe masculin, plaident aussi pour une révision de ces épreuves sportives en fonction, notamment, des missions et de l'âge. Une étude sérieuse, à caractère scientifique, me paraît tout à fait indiquée à cet égard.

J'en viens au recrutement par le conseil communal. Les conseils communaux sont ce qu'ils sont. Les femmes y sont heureusement mieux loties que dans les corps de sapeurs-

intimités op het werk, antwoordden 108 korpsen op de 130 dat dit niet het geval was. Dat valt ten eerste te betreuren, te meer daar de openbare diensten een voorbeeldrol hebben te vervullen op dat vlak. De kaderwet kwam reeds jaren geleden tot stand. Het zou goed zijn dat zij ook wordt toegepast bij de brandweer en de gemeentepolitie.

Uit de studie blijkt ook dat slechts 29% van de brandweerkazernes, 28 op 130, zijn uitgerust met afzonderlijke voorzieningen als verkleedruimtes, toiletten en douches, voor vrouwelijk personeel. Dit is een flagrante overtreding van het ARAB. Hoe wil men nu bij de brandweer vrouwen aanwerven wanneer zij niet over de aangepaste infrastructuur kunnen beschikken?

Welke maatregelen zal de minister nemen om dit te corrigeren?

Ik kijk met spanning uit naar de toelichting bij de beleidsintenties van de minister.

De heer Antoine Duquesne, minister van Binnenlandse Zaken. – Ik ben er voorstander van dat vrouwen worden aangemoedigd om bij de brandweer in dienst te treden, voor zover zij dat zelf willen en over de nodige bekwaamheid beschikken, rekening houdend met de risico's van het beroep.

Kenmerkend voor het optreden van de brandweerdiensten is snelheid en die vereist permanente en onmiddellijke beschikbaarheid.

Een brandweerman verricht traditioneel ook zeer zware arbeid. Dank zij de ontwikkeling van de technologie wordt een gedeelte van het zware werk door modern materiaal overgenomen, maar toch blijft de fysieke belasting zeer zwaar. De reglementaire individuele beschermkledij en ademhalingsapparatuur weegt tussen 20 en 25 kilo. De brandweerlieden zijn verplicht die uitrusting te dragen gedurende de hele interventie. Ook het gebruikte materiaal is zwaar; sommige delen van het gereedschap moeten zelfs door twee personen gehanteerd worden.

Het doel van de lichamelijke proeven die deel uitmaken van de aanwervingsprocedure, is niet de kandidaten af te schrikken, maar wel mensen te selecteren die dit zware werk aankunnen zonder hun eigen gezondheid en veiligheid in gevaar te brengen.

Dit wil nog niet zeggen dat die proeven in hun huidige vorm niet vatbaar zouden zijn voor kritiek. Ook de – overwegend mannelijke – brandweerlieden bepleiten een herziening ervan naargelang van de opdracht en de leeftijd. Ik denk dat een wetenschappelijke studie hierover aangewezen is.

Wat de rekrutering door de gemeenteraden betreft, is het zo dat vrouwen daar gelukkig beter in vertegenwoordigd zijn dan bij de brandweerkorpsen zelf.

De stagecommissies die de prestaties van de stagiairs moeten beoordelen zijn vanzelfsprekend samengesteld uit leden van de brandweerdiensten. Als daar geen vrouwen deel van uitmaken, kunnen ze dus ook niet in de commissie zitten en daar kan ik met een circulaire niets aan veranderen. Beroepsbrandweerlieden zijn gemeenteambtenaren en hebben dus alle voordelen die dit statuut biedt. De meesten onder hen werken in een continu-stelsel, d.w.z. 24 uur werken gevolgd door 48 uur rust. Het klopt dat zeer weinig brandweerlieden

pompiers.

Quant aux commissions de stages qui ont pour mission d'évaluer les prestations quotidiennes des sapeurs-pompiers stagiaires, il va de soi qu'elles sont composées de membres du service d'incendie. Faute de femmes dans le service, il n'y en a pas non plus, bien entendu, dans la commission de stages. C'est une réalité que je ne puis changer par l'envoi d'une circulaire ministérielle. Les sapeurs-pompiers professionnels ont la qualité de personnel communal et ils jouissent donc de tous les avantages prévus par ce statut. La majorité de ce personnel professionnel observe un régime de travail en continu, c'est-à-dire 24 heures de travail et 48 heures de repos ou un régime comparable. Dans le premier cas, le sapeur-pompier qui le désire est à la disposition de sa famille 48 heures d'affilée. Vous avez raison de dire que très peu de sapeurs-pompiers prennent des pauses – carrières ou des congés pour des raisons familiales, ou travaillent dans un régime de prestations réduites. En tout cas, l'application de ces mesures signifierait une augmentation considérable du coût de la protection contre l'incendie. En effet, afin d'assurer à tout moment un premier départ standardisé, du personnel supplémentaire devrait être engagé.

Chaque sapeur-pompier, qu'il soit professionnel ou volontaire, doit disposer d'un équipement de protection individuel. Le coût de celui-ci atteint facilement 100.000 francs. Une veste et un pantalon coûtent 20.000 francs, l'appareil respiratoire avec masque 40.000 francs, une ceinture 5.000 francs, un bon casque 12.000 francs, une bonne paire de bottes 8.000 francs. Ajoutez-y une tenue de travail en coton et vous atteignez à peu près 100.000 francs.

De plus, chaque pompier doit être formé. L'évaluation de cette formation est plus difficile, ce qui fait que je ne dispose pas à cet égard de chiffres détaillés. Je veux, en tout cas, vous indiquer par ces quelques exemples l'implication financière de certaines propositions formulées.

L'expérience du terrain est, en outre, une condition essentielle pour la qualité de l'intervention. C'est la raison pour laquelle les possibilités de prestations réduites sont peu communes dans les services de pompiers.

En ce qui concerne le harcèlement sexuel, un cas précis m'a été rapporté. Les victimes étaient toutes de sexe masculin. En tout cas, la réglementation en vigueur impose déjà d'établir un règlement d'ordre intérieur qui reprend les obligations et les droits de chacun, ainsi qu'un régime disciplinaire. Il appartient, bien sûr, aux communes de prévoir toutes les mesures nécessaires.

En ce qui concerne les installations sanitaires séparées dans les casernes, vous avez raison. Je vais voir ce que je pourrais faire dans les limites de mes compétences.

Pour conclure, je voudrais ajouter que les tâches et missions d'un service d'incendie moderne ne se limitent plus à la seule extinction du feu. Il existe tout un spectre de tâches nouvelles et beaucoup plus étendues, par exemple, des missions de prévention. Le management même du service joue un rôle de plus en plus important. Il me semble que là, les femmes pourraient davantage déployer leurs talents. En tout cas, dans le cadre de la réforme des services de la sécurité civile, je prêterai une attention toute particulière aux mesures qui

loopbaanonderbreking of familiaal verlof nemen of deeltijds werken. De toepassing van die maatregelen zou de kostprijs van de brandweerdiensten aanzienlijk verhogen, al was het maar doordat bijkomend personeel moet worden aangeworven.

Elke brandweerman, zowel een beroepsbrandweerman als een vrijwilliger, moet over zijn eigen beschermkledij beschikken. Die uitrusting kost al gauw 100.000 frank.

Bovendien moet elke brandweerman opgeleid worden. De evaluatie van die opleiding is moeilijker zodat ik niet over gedetailleerde cijfers beschik. Wat ik met deze voorbeelden wil aantonen, is het prijskaartje van sommige voorstellen.

Voldoende praktijkervaring is ook een wezenlijke voorwaarde voor de kwaliteit van de dienstverlening. Daarom komt de mogelijkheid om deeltijds te werken weinig voor in de brandweerdiensten.

Inzake ongewenste intimiteiten heb ik van één geval kennis gekregen. De slachtoffers waren allen mannen. De geldende wetgeving legt het opstellen van een intern reglement op. Daarin moeten de rechten en plichten van eenieder en een tuchtreglement zijn opgenomen. De gemeenten moeten hiervoor de nodige maatregelen treffen.

U heeft gelijk wat de sanitaire installaties in de kazernes betreft. Ik zal zien wat ik hieraan kan veranderen binnen de grenzen van mijn bevoegdheden.

Tot slot wil ik nog zeggen dat de opdrachten van een moderne brandweerdienst veel uitgebreider zijn dan alleen het blussen van branden. Preventie en het beheer van de dienst zelf zijn van steeds groter belang. In die domeinen zijn er wellicht meer taken die door vrouwen kunnen worden ingevuld. Ik het kader van de hervorming van de civiele veiligheid zal ik bijzondere aandacht besteden aan de rekrutering van vrouwen bij de brandweerdiensten.

Niet alle mannen en vrouwen beschikken over de vereiste mentale en fysieke eigenschappen om brandweerman te worden. Bij de organisatie van de dienst en bij de aanwerving van het personeel moeten twee prioriteiten voor ogen gehouden worden: de veiligheid van de bevolking en die van het interventieteam. Wij moeten ons laten leiden door het principe dat de veiligheid in geen geval in gevaar mag worden gebracht door een gebrek aan fysieke paraatheid van een lid van het team, weze het een man of een vrouw.

Als u meer details wenst over de ongewenste intimiteiten waarvan een groep mannelijke brandweerlieden het slachtoffer is geweest, kan ik u die bezorgen.

favorisent l'engagement de femmes dans les services d'incendie.

Je voudrais dire, malgré tout, que tout homme n'est pas apte à devenir sapeur-pompier, tant sur le plan mental que physique, et que cela est vrai aussi pour les femmes. Lors de l'organisation du service d'incendie et lors du recrutement du personnel opérationnel, deux priorités doivent impérativement être respectées : la sécurité de la population et la sécurité de l'équipe intervenante. Du point de vue des conditions physiques, il ne peut y avoir de maillon faible dans la chaîne, que ce soit un homme ou une femme. C'est ce souci qui, je le crois, doit nous guider.

Si vous désirez plus de détails en ce qui concerne le cas de harcèlement sexuel dont toute une équipe d'hommes a apparemment été victime, je suis prêt à vous les donner.

Mme Sabine de Bethune (CVP). – *Je me réjouis que le ministre n'ait pas de préjugés à l'égard de la présence de femmes au sein des corps de pompiers, ce dont je ne doutais pas.*

Je partage son opinion selon laquelle un service de pompiers moderne exige une diversité de talents, ce qui offrira à l'avenir plus d'opportunités aux femmes.

Je note que le ministre s'engage, lors de la réforme de la protection civile, à accorder une attention spécifique au recrutement des femmes chez les pompiers. Le ministre n'est pas sans savoir qu'une importante délégation du Sénat s'est rendue à la conférence de Pékin+5 des Nations unies. La vice-première ministre, Mme Onkelinx, nous a indiqué que le gouvernement comptait intégrer l'égalité des sexes dans sa politique. Cela signifie que le ministre accordera une plus grande attention à l'égalité des sexes au sein de son propre département.

Que l'on n'hésite pas, dans la note de l'Intérieur relative à l'égalité des sexes, à consacrer un chapitre au renforcement de la présence des femmes au sein des corps de pompiers.

En ce qui concerne les épreuves physiques, je suis convaincue que les corps de pompiers pourront utiliser le savoir-faire de la police. S'il est vrai que les hommes sont plus forts physiquement, il est statistiquement prouvé que les femmes sont beaucoup plus souples. En outre, le matériel devient de plus en plus léger.

Si les commissions de stage comptaient plus de femmes, elles pourraient trouver de nouvelles compétences pour les femmes.

Le ministre insiste sur la nécessaire disponibilité du personnel lorsqu'il s'agit de sécurité. Je lui ferai remarquer qu'il en va de même pour les hôpitaux, le service 100 etc. Bien que les femmes soient très nombreuses dans ces services, elles parviennent à concilier travail et vie de famille parce que l'organisation du travail tient précisément compte de cet aspect. Il serait possible d'organiser le travail de la même façon chez les pompiers. Le coût de cette organisation n'est pas une objection valable. Il est normal que le prix de l'équilibre entre le travail et la vie de famille soit supporté solidairement par toute la société.

Enfin, je plaide pour un changement de mentalité en général. Une présence accrue des femmes ne peut que profiter aux

Mevrouw Sabine de Bethune (CVP). – *Het verheugt mij de minister te horen bevestigen dat hij geen vooroordelen heeft tegen de aanwezigheid van vrouwen in de brandweerkorpsen, maar daaraan twijfel ik niet.*

Ik deel zijn mening dat een moderne brandweerdienst een diversiteit aan talenten vereist, waardoor de vrouwen in de toekomst meer kansen kunnen krijgen..

Ik noteer dat de minister zich engageert om, in het kader van de hervorming van de civiele bescherming, specifiek aandacht te besteden aan een grotere aanwerving van en gelijke kansen voor vrouwen bij de brandweer. Ik pleit er voor die beleidsintenties te concretiseren in een genderbeleidsnota. De minister weet dat er een belangrijke senaatsdelegatie naar New York is geweest voor de Peking+5-conferentie van de Verenigde Naties. Vice-eerste minister Onkelinx heeft ons medegedeeld dat de regering zich engageert om een mainstreamingsbeleid te voeren. Dat betekent dat de minister in zijn eigen departement systematisch meer aandacht zal moeten hebben voor gelijke kansen voor vrouwen en mannen.

In de mainstreaming gendernota van Binnenlandse Zaken kan gerust een hoofdstuk worden besteed aan een grotere aanwezigheid van vrouwen bij de brandweer.

Wat betreft de fysieke proeven is er bij de politie een grote know-how opgebouwd. Ik ben ervan overtuigd dat die ook voor de brandweer kan worden gebruikt om zowel vrouwen als mannen tegemoet te komen. Het is correct dat mannen meer fysieke kracht hebben dan vrouwen, maar het is statistisch bewezen dat vrouwen veel soepeler zijn dan mannen. Dat heeft zijn belang in het geheel van de brandweerooperaties. Bovendien, en gelukkig, wordt het gebruikte materiaal steeds lichter.

Ik wil nog een bedenking maken bij de aanwezigheid van vrouwen in de stagecommissies. Het is waar dat vrouwen niet vertegenwoordigd zijn bij het deskundig personeel dat specifiek over brandweeraangelegenheden kan oordelen. Als er in die commissies naar een zekere diversiteit wordt gestreefd, kunnen er aanvullende competenties voor vrouwen worden gevonden. Dat kan in de commissies een heel nieuwe sfeer creëren, een andere cultuur invoeren en de kwaliteit ervan verhogen.

Ik wil even blijven stilstaan bij het aspect gezin en arbeid. De minister legt terecht de nadruk op de nood aan beschikbaarheid van het personeel wanneer het over

services de pompiers, mais j'ai pu comprendre que le ministre y est favorable. J'attends avec impatience ses propositions concrètes.

– L'incident est clos.

Demande d'explications de M. Frans Lozie au ministre de l'Intérieur sur «l'organisation des contrats de sécurité à partir de 2001» (n° 2-159)

M. Frans Lozie (AGALEV). – Sous la précédente législature, des moyens financiers importants ont été mis à la disposition des communes, par le biais des contrats de sécurité, afin de mettre sur pied des projets de prévention et d'assistance dans le cadre de la problématique de la drogue. Dans certains cas, les personnes collaborant à ces projets ont des contrats renouvelables chaque année, ce qui est particulièrement défavorable à la qualité et à la continuité du travail fourni sur le terrain.

Le plan élaboré par le gouvernement en matière de drogues sera seulement prêt à l'automne. A ce moment, les discussions sur le budget 2001 seront terminées et il sera trop tard pour intervenir.

Dans le cadre de la nouvelle philosophie à la base de la politique en matière de drogues, il serait logique qu'une partie des moyens mis à disposition par le biais des contrats de sécurité soit transférée à la Santé publique, le département qui coordonne la politique en matière de drogues. Encore faut-il avoir connaissance du nouveau plan et savoir sur quels montants doit porter ce transfert.

Le ministre est-il disposé à ventiler le budget des contrats de sécurité entre le secteur de la police d'une part et celui de l'assistance et de la prévention d'autre part, ce dernier pouvant à son tour être confié à d'autres départements ?

Le ministre peut-il également garantir pour 2001 la continuité des contrats de travail en cours dans ce secteur et

veiligheid gaat. Ik vestig er toch even de aandacht op dat hetzelfde geldt voor ziekenhuizen, voor de dienst 100, voor de dringende opvang in ziekenhuizen, enzovoort, en dat vrouwelijke artsen en verpleegsters in die diensten zeer sterk vertegenwoordigd zijn. Zij slagen er wel in hun beroep met hun gezin te combineren, precies omdat er in de organisatie van het werk aan dat aspect aandacht wordt besteed. Diezelfde cultuur kan bij de brandweer perfect worden ingevoerd, maar dan moet de wil er zijn om rekening te houden met de familiale toestand van eenieder. Ik weet wel dat dit geld zal kosten, maar ik vind dit geen geldig bezwaar. We gaan immers naar een samenleving waarin we bereid moeten zijn om een prijs te betalen voor de harmonie tussen gezins- en beroepsactiviteiten. Wanneer die prijs niet op de werkvloer wordt betaald, moet hij in het gezin worden betaald, want er is altijd iemand die betaalt voor de combinatie gezin en arbeid. In de emancipatorische visie op de arbeidsmarkt is het normaal dat die kost voor een deel solidair door de hele samenleving wordt gedragen.

Tot slot pleit ik voor een mentaliteitsverandering in het algemeen. Een grotere aanwezigheid van vrouwen kan de brandweerdiensten alleen maar ten goede komen, maar ik heb begrepen dat de minister hiervoor open staat en ik kijk uit naar zijn concrete voorstellen dienaangaande.

– Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Frans Lozie aan de minister van Binnenlandse Zaken over «de regeling voor de veiligheidscontracten vanaf 2001» (nr. 2-159)

De heer Frans Lozie (AGALEV). – Tijdens de vorige legislatuur werd er door de toenmalige minister van Binnenlandse Zaken Johan Vande Lanotte via de veiligheidscontracten heel wat geld ter beschikking gesteld van de gemeenten om preventie- en laagdrempelige hulpverlening in de drugsproblematiek uit te bouwen. Niettegenstaande hierbij heel wat verdienstelijk werk werd geleverd, lijden een aantal van deze projecten sterk onder het statuut van de medewerkers. Vaak gaat het om projecten waarbij het personeel jaarlijks een contractverlenging moet krijgen. Dat is bijzonder nadelig voor de continuïteit van het project, maar ook voor de kwaliteit van het personeel zelf. De huidige krapte op de arbeidsmarkt leidt ertoe dat heel wat goed personeel naar ander, meer zeker werk solliciteert. Zeker in de laagdrempelige drugshulpverleningssector, die zo dicht mogelijk bij de doelgroep zit, is ervaring noodzakelijk. Wanneer de betrokken mensen niet lang genoeg in dat werk kunnen blijven, is dat nadelig voor de kwaliteit van het werk.

Het drugsplan van de nieuwe regering zal pas in het najaar klaar zijn. Dat is te laat om nog invloed te hebben op de begrotingsbesprekingen voor 2001 die binnenkort beginnen. In het raam van de nieuwe filosofie in het drugbeleid zou het logisch zijn dat een deel van de middelen die hiervoor via de veiligheidscontracten van Binnenlandse Zaken werden ter beschikking gesteld, overgeheveld worden naar de begroting Volksgezondheid, het departement dat nu het drugsbeleid coördineert. Maar voor deze operatie moet er eveneens worden gewacht op het nieuwe geïntegreerd drugsplan. Het is

rassurer ainsi les personnes qui ont un statut précaire ?

Le ministre peut-il me dire quels moyens ont été mis à disposition par les autorités fédérales par le biais du Plan global antidrogue en précisant les montants provenant de l'Intérieur et de l'INAMI ?

(Mme Sabine de Bethune, première vice-présidente, prend place au fauteuil présidentiel.)

M. Paul Galand (ECOLO). – En raison de mon expérience liée à une longue pratique de médecin généraliste dans des quartiers populaires comme Schaarbeek et pour avoir suivi ces questions de façon très régulière en tant que député à la Région de Bruxelles-Capitale, je tiens à souligner combien il importe de distinguer prévention sécuritaire et prévention médico-sociale, particulièrement du point de vue du toxicomane à problèmes. Je ne parle pas ici des personnes qui consomment de façon modérée et occasionnelle et dont l'insertion sociale est satisfaisante, mais bien des toxicomanes à problèmes pour lesquels la clarté des rôles et la possibilité d'identifier les interventions du secteur prévention sécuritaire de celles du secteur prévention médico-social sont extrêmement importantes.

En effet, une partie de leur problématique est précisément le manque de structuration de leur personnalité et le manque de capacité d'identifier clairement ce qui, dans leur vie, relève de tel ou tel domaine, ce qui est permis ou non, sans oublier la difficulté de situer clairement les vis-à-vis sociaux. Ces toxicomanes se réfugient d'ailleurs souvent dans cette confusion liée à leur problématique. Quand le manque de clarté des rôles vient renforcer cette confusion, ils en font parfois usage pour ne pas affronter leurs problèmes.

Cette distinction est également importante pour les travailleurs médico-sociaux eux-mêmes. Ils doivent bien distinguer quelles sont les autorités responsables de la prévention sécuritaire et celles qui le sont de la prévention médico-sociale. Le fait de distinguer les rôles ne signifie pas qu'il ne doit pas y avoir de concertation. Distinguer ne veut

pas met dit plan dat men weet welke middelen naar waar moeten gaan.

Is de minister bereid om zijn budget voor de veiligheidscontracten uit het verleden op te delen in een politieel deel enerzijds en een deel hulpverlening en preventie anderzijds, waarbij dit laatste deel kan worden doorgespeeld naar andere departementen? Voor mij mag het totale budget zodanig stijgen dat het deel Binnenlandse Zaken niet hoeft te verminderen. Het aspect hulpverlening en preventie hoort in elk geval meer thuis bij volksgezondheid en het zou goed zijn dat dit ook zo zou gebeuren in de begroting.

Is de minister bereid op zeer korte termijn voor de lopende contracten de continuïteit voor het jaar 2001 te waarborgen zodat de uittocht uit de sector kan worden beperkt en de beperkte maar zeer nuttige ervaring die thans op het terrein ontstaat, behouden kan blijven? Een signaal van de regering hierover is dringend noodzakelijk. De hoofdbedoeling is dat de mensen die nu in onzekere statuten zitten, een signaal krijgen van de federale overheid dat ze er volgend jaar kunnen voortwerken en kunnen stoppen met zoeken naar ander werk.

Kan de minister mij meedelen welke middelen de voorbije jaren via het Globaal Plan Drugs vanuit de federale overheid werden ter beschikking gesteld en hoeveel daarvan via de begroting Binnenlandse Zaken en hoeveel via het RIZIV en de RIZIV-conventies ging? Daar bestaat op het terrein geen duidelijkheid over omdat dat erg versnipperd is. Kan de minister daarover meer duidelijkheid geven?

(Voorzitter: mevrouw Sabine de Bethune, eerste ondervoorzitter.)

De heer Paul Galand (ECOLO). – *Als huisarts heb ik een jarenlange praktijkervaring in volksbuurten als Schaarbeek en ook als lid van de Brusselse Hoofdstedelijke Raad heb ik deze problematiek van nabij gevolgd.*

Vooral voor de drugsverslaafden is het belangrijk dat er een duidelijk onderscheid bestaat tussen de preventie uit veiligheidsoverwegingen en de medico-sociale preventie.

Voor mensen met een gebrekkige persoonlijkheidsstructuur, onvoldoende inzicht in de verschillende domeinen van hun leefwereld, een te vaag normbesef en een ontoereikend maatschappelijk bewustzijn is de onduidelijke structuur van de preventie een bijkomend alibi waarachter zij zich verschuilen om hun problemen niet aan te pakken.

Ook voor de medico-sociale werkers zelf is het van groot belang te weten wie de verantwoordelijkheid draagt voor welk soort preventie. Dit betekent niet dat er geen overleg kan zijn. Ik wil er alleen op wijzen dat een duidelijk onderscheid de doeltreffendheid van de verschillende preventieve acties en van eventueel overleg en samenwerking bevordert. Ik zeg niet dat de preventie uit veiligheidsoverwegingen minder belangrijk zou zijn dan de medico-sociale preventie.

pas dire séparer totalement, mais il faut savoir que la clarté renforce la pertinence des interventions de prévention sécuritaire, d'une part, et de prévention médico-sociale, d'autre part, ainsi que les concertations et les coopérations quand elles sont nécessaires. Je ne dis pas que la mission de prévention sécuritaire est de moindre importance. Il me semble d'ailleurs que, parfois, la prévention de sécurité est plus difficile à porter. Etant donné l'importance de cette identification, un rapport clair aux autorités de tutelle me semble renforcer l'impact des deux types de prévention.

Tel est le point de vue que je souhaitais exposer en complément de l'intervention de mon collègue Agalev.

M. Antoine Duquesne, ministre de l'Intérieur. – Je voudrais tout d'abord rassurer M. Galand. Il n'est pas question de confondre ces deux modes d'action ni d'autres d'ailleurs. Il n'y a certainement pas de confusion entre les interventions policières et la prévention policière, d'une part, et la prévention médico-sociale ou la prévention de type socioculturel, d'autre part. Ces différents modes d'intervention ne sont pas exclusifs mais complémentaires. Il faut simplement s'assurer de la cohérence de l'ensemble des actions.

Près de 3.000 contractuels interviennent dans ce domaine et il faut s'assurer de leurs qualifications et veiller à ce qu'ils agissent selon un code déontologique clair et de manière compétente, mais il n'y a pas de confusion.

Je répondrai à M. Lozie que la philosophie du *fédéral drugsbeleidsplan* n'est pas, comme il l'indique, de regrouper tous les moyens budgétaires consacrés à la prévention et à la lutte contre le phénomène de la drogue et de la toxicomanie au profit du ministre de la Santé publique mais bien de définir entre les différents ministres concernés, une politique coordonnée et intégrée afin de répondre efficacement à ces phénomènes particulièrement préoccupants.

Sur la base de ce plan toujours en cours d'élaboration, et selon une procédure similaire au plan fédéral de sécurité, je serai amené au titre de ministre de l'Intérieur en charge de la politique de sécurité et prévention, et dans le cadre de mon budget, à mettre en œuvre une série d'initiatives et de priorités qui auront été fixées par le gouvernement.

En ce qui concerne plus particulièrement les projets relatifs à la prévention de la drogue existant actuellement dans les différents contrats de sécurité et de société et dans les contrats de prévention, je tiens à vous rassurer. Il n'entre nullement dans mes intentions de supprimer ce volet que je considère comme fondamental et qui est appliqué de manière satisfaisante.

Sur la base du résultat de l'évaluation qui se termine aujourd'hui et que je soumettrai prochainement au gouvernement, certains projets de prévention de la toxicomanie devront faire l'objet d'améliorations sur le plan qualitatif. Ces améliorations seront détaillées, d'une part, dans l'évaluation globale qui sera remise à chaque commune et, d'autre part, dans un manuel à l'attention des communes dont l'objectif est de préciser les différentes notions et étapes méthodologiques de la mise en place des projets de prévention et de sécurité intégrés.

Je répète que je constate, d'après l'évaluation, la bonne

De heer Antoine Duquesne, minister van Binnenlandse Zaken. – Vooreerst wil ik de heer Galand geruststellen. Er mag geen verwarring bestaan tussen enerzijds de interventies van de politie en de politiepreventie en anderzijds de medico-sociale of socio-culturele preventie. Zij vullen elkaar aan. We moeten er alleen op letten dat coherent wordt opgetreden.

Zowat 3000 contractuelen doen aan dit soort preventie. We moeten ervoor zorgen dat zij over de nodige bekwaamheid beschikken en zich aan een deontologische gedragscode houden, maar er is zeker geen verwarring.

Mijn antwoord aan de heer Lozie is dat de filosofie van het federaal drugsbeleidsplan er niet in bestaat alle budgettaire middelen voor de preventie van drugsverslaving samen te brengen onder de minister voor de Volksgezondheid, maar wel een gecoördineerd en geïntegreerd beleid af te spreken onder de betrokken ministers zodat dit onrustwekkend fenomeen op doeltreffende wijze kan worden aangepakt.

Als minister van Binnenlandse zaken belast met het veiligheids- en preventiebeleid zal ik binnen de grenzen van mijn begroting uitvoering moeten geven aan een reeks initiatieven en prioriteiten die door de regering werden vastgelegd.

Meer bepaald met betrekking tot de bestaande drugspreventieprojecten in de verschillende veiligheids- en preventiecontracten wil ik u geruststellen. Het ligt helemaal niet in mijn bedoeling dit luik te schrappen. Het is mijns inziens van fundamenteel belang en het wordt op behoorlijke wijze uitgevoerd.

Uit de evaluatie, die ik binnenkort aan de regering zal voorleggen, blijkt dat sommige drugspreventieprojecten kwalitatief moeten worden bijgestuurd. Die verbeteringen zullen worden uiteengezet in een globale evaluatie, die aan alle gemeenten zal worden bezorgd, en in een handleiding die tot doel heeft de verschillende begrippen en methodologische stappen bij de uitvoering van geïntegreerde preventie- en veiligheidsprojecten te verduidelijken.

Over het algemeen scoren de drugspreventieprojecten goed. Ons doel is ze nog te verbeteren.

Het federaal drugsbeleidsplan is nog niet klaar. Ik kan dan ook niet zeggen over hoeveel middelen ik voor de uitvoering ervan zal kunnen beschikken. Er is geen reden om die middelen te verminderen en als de regering zou beslissen om mij meer middelen te geven, zal ik daar uiteraard blij mee zijn.

qualité générale des projets de prévention de la drogue et que notre objectif est d'en améliorer.

Enfin, le *federaal drugsbeleidsplan* étant toujours à l'état de projet, il m'est impossible de déterminer les moyens qui seront consacrés dans l'avenir à sa mise en œuvre, dans le cadre de mes attributions. En tout cas, je ne vois pas de raison à ce que ces moyens soient réduits par rapport à ce qui est prévu actuellement. Si le gouvernement m'accorde plus de moyens, monsieur Lozie, je m'en réjouirai.

M. Frans Lozie (AGALEV). – *Le ministre a partiellement rencontré le but essentiel de ma question, surtout pour les personnes qui travaillent dans le cadre de ces projets, qui vivent dans l'incertitude et ne savaient peut-être pas que le ministre apprécie le travail de qualité fourni sur le terrain. Le ministre s'engage aussi à ne rien supprimer et à faire des efforts pour améliorer encore la qualité. Si cela dépend de lui, ce service d'assistance peut continuer à bénéficier de la même attention. En ce moment, c'est un signal important pour le secteur.*

– **L'incident est clos.**

Demande d'explications de Mme Erika Thijs au ministre de l'Intérieur sur «les éloignements des Tsiganes Rom» (n° 2-168)

Mme Erika Thijs (CVP). – *En avril dernier, le ministère de l'Intérieur a décidé d'appliquer des mesures d'éloignement à l'encontre des Rom slovaques et bulgares qui sont en Belgique sans documents de séjour valables. En théorie, les premiers rapatriements ont eu lieu le 19 juin 2000.*

Un certain nombre d'organisations mettent en évidence le fait que les Rom sont fréquemment victimes de violations des droits de l'homme et de discriminations extrêmes. En outre, les promesses qui avaient été faites en matière de logement et d'accompagnement social aux Rom slovaques rapatriés en 1999 n'ont manifestement pas été tenues.

Tient-on suffisamment compte des conséquences sociales de telles mesures d'éloignement pour les personnes rapatriées ? Quelles garanties sont données aux Rom slovaques concernant la reconnaissance de leurs enfants nés en Belgique, l'accès à l'enseignement des enfants qui ont été scolarisés en Belgique et, de manière plus générale, en matière de respect des droits de l'homme dans la société slovaque ?

Ne serait-il pas préférable de contrôler et d'évaluer la façon dont les rapatriés d'octobre 1999 ont été accueillis, et, si nécessaire, de prendre des mesures complémentaires, avant de procéder à de nouveaux rapatriements ?

M. Georges Dallemagne (PSC). – Neuf mois après l'expulsion très contestable et contestée des 74 tziganes slovaques en octobre dernier, le gouvernement a donc décidé

De heer Frans Lozie (AGALEV). – Ik dank de minister voor zijn antwoord. Aan het belangrijkste doel van mijn vraag is vandaag voor een stuk tegemoetgekomen, vooral voor de mensen op het terrein die in onzekerheid leven en wellicht nog niet wisten dat de minister wat op het terrein gebeurt als kwalitatief goed bestempelt. De minister engageert zich er ook toe terzake niets te schrappen en inspanningen te doen om de kwaliteit nog te verbeteren. Als het van hem afhangt kan deze hulpverlening op dezelfde aandacht blijven rekenen. Dit is op dit ogenblik een vrij belangrijk signaal voor de sector.

– **Het incident is gesloten.**

Vraag om uitleg van mevrouw Erika Thijs aan de minister van Binnenlandse Zaken over «de verwijderingen van de Roma-zigeuners» (nr. 2-168)

Mevrouw Erika Thijs (CVP). – Het ministerie van Binnenlandse Zaken heeft in april besloten over te gaan tot een verwijderingsmaatregel tegen uitgeprocedeerde Slovaakse en Bulgaarse Roma die zich zonder geldige verblijfsdocumenten in België bevinden. In theorie zouden de eerste verwijderingen van Roma die in Gent verblijven, plaatsvinden op 19 juni 2000.

Een eerste collectieve repatriëring vond plaats in oktober 1999. Een aantal gezaghebbende organisaties toont in rapporten nochtans aan dat Roma frequent slachtoffer zijn van mensenrechtenschendingen en verregaande discriminaties. Bovendien is het duidelijk dat de garanties op het vlak van huisvesting en sociale begeleiding, die werden beloofd bij de vorige verwijderingsoperatie gericht tegen de Slovaakse Roma in oktober 1999, geenszins werden gerealiseerd.

Wordt met het oog op het humanitair karakter van de verwijderingen wel genoeg rekening gehouden met een aantal sociale gevolgen van de verwijderingsmaatregel voor de betrokkenen? Welke garanties zijn er voor de betrokkenen in Slovaakse na hun terugkeer met het oog op de erkenning van in België geboren kinderen, de toegang tot het onderwijs van kinderen die in België school hebben gelopen, en meer in het algemeen, op het vlak van het respect van de mensenrechten in de Slovaakse maatschappij?

Zou het niet beter zijn eerst de sociale opvang van de gerepatrieerden van oktober 1999 te controleren en te evalueren en indien nodig aanvullende maatregelen te nemen, alvorens tot nieuwe verwijderingen over te gaan?

De heer Georges Dallemagne (PSC). – *Negen maanden na de betwistbare en betwiste uitwijzing van 74 Slovaakse zigeuners heeft de regering beslist tot een nieuwe golf van*

de procéder à une nouvelle vague d'éloignements et d'expulsions de tziganes en provenance de Slovaquie et de Bulgarie. Selon les sources, 800 à 1500 personnes seraient cette fois concernées par ces nouvelles expulsions.

Plusieurs réflexions et questions méritent d'être soulevées par ces éloignements. Tout d'abord, la population tzigane semble être une cible privilégiée de la politique d'éloignement et d'expulsion mise en place par le gouvernement depuis quelques mois. On risque de stigmatiser cette population et de renforcer des idées souvent négatives qui sont véhiculées au sein même d'une partie de notre population. De plus, il y a quelque chose de choquant à s'en prendre spécifiquement à un groupe paraissant vulnérable parce qu'isolé et montré du doigt, sans protection et peu soutenu, même s'il est vrai que plusieurs associations sont montées au créneau en octobre déjà et ces dernières semaines encore afin d'exprimer leur désapprobation face à cette politique d'éloignements ciblés. Il est également choquant de voir renvoyés dans leur pays des gens – et ma collègue Erika Thijs en a fait mention – dont on sait qu'ils y seront discriminés. Les associations humanitaires sont toutes d'accord à ce sujet et je peux l'attester moi-même pour m'être rendu en Slovaquie en octobre dernier avec la première vague d'expulsions. Ils sont discriminés en matière d'aide sociale, d'emploi et d'éducation. Ils sont parfois parqués dans des ghettos et font l'objet d'attaques de la part de l'extrême droite, parfois des forces de l'ordre et même, en tout cas verbalement, de certains responsables politiques locaux. Bref, ils sont indésirables dans leur pays et sont poussés à le quitter puisque l'on parle souvent de campagnes de promotion les invitant à émigrer vers l'ouest.

Même s'il est vrai que la Slovaquie et la Bulgarie ne sont pas considérés par l'Office des Etrangers comme des pays violant les droits de l'homme et qu'ils sont donc repris dans la liste des pays où on n'expulse pas, il est tout aussi vrai que les Roms y sont victimes de graves discriminations. Je pense que la Belgique ne peut pas fermer les yeux sur cette réalité et renvoyer les tziganes de Belgique dans ces pays, sans s'assurer en tout cas qu'ils y seront accueillis le mieux ou le moins mal possible, et sans œuvrer en parallèle auprès des autorités de ces pays en faveur d'une amélioration du sort des populations tziganes.

Quelles sont donc, dans ce cadre, les actions concrètes menées par le gouvernement depuis les premières expulsions de tziganes, en octobre 1999, en dehors du simple échange d'informations entre gouvernements ? Je rappelle qu'à l'époque, le gouvernement belge s'était engagé à suivre la réintégration des tziganes expulsés et à s'investir concrètement dans l'amélioration de leurs conditions de vie ? Le ministre de l'Intérieur a annoncé récemment, en commission de l'Intérieur du Sénat, qu'un bureau serait ouvert à Bratislava pour aider les populations roms. Quel sera exactement le rôle de ce bureau ? Il faut espérer qu'il ne se limitera pas au seul accueil de personnes expulsées, mais qu'il collaborera également avec les autorités locales à la mise en place d'actions concrètes, en vue d'améliorer la situation sociale, économique, générale des Roms sur place et de prévenir la discrimination et la xénophobie dont ils sont les victimes. Le gouvernement a-t-il prévu, ou envisage-t-il de le faire, de développer des moyens de coopération sur place et de débloquer les éventuels moyens financiers, humains et logistiques nécessaires pour les mener à bien ? Je pense à des

uitwijzingen van uit Slovaquie en Bulgarije afkomstige zigeuners. Het zou nu om 800 tot 1500 personen gaan.

De zigeuners lijken het mikpunt te zijn van het uitwijzingsbeleid van de regering. Men loopt daardoor het risico die mensen te brandmerken en de afkeer van een deel van onze bevolking aan te wakkeren. Het heeft trouwens iets choquerends een groep aan te pakken die kwetsbaar is omdat hij geïsoleerd is, geen bescherming en steun geniet en met de vinger wordt gewezen, zelfs al zijn bepaalde verenigingen voor hen opgekomen. Het is ook choquerend mensen terug te sturen naar hun land, terwijl men weet dat ze er worden gediscrimineerd. Alle humanitaire verenigingen zijn het daarover eens en ik zelf kan dat getuigen. Zij worden gediscrimineerd inzake sociale hulp, werkgelegenheid en onderwijs. Zij zitten in getto's en worden aangevallen door extreem-rechts, de ordetrijdkrachten en verbaal zelfs door sommige lokale politici. Kortom, zij zijn ongewenst in hun land en worden zelfs aangemoedigd naar het Westen te emigreren. Al heeft de Dienst Vreemdelingenzaken Slovaquie en Bulgarije niet opgenomen in de lijst van landen waarheen men niet uitwijst, toch zijn de Roma-zigeuners er slachtoffer van discriminatie. België kan de zigeuners niet terugsturen naar hun land zonder er zeker van te zijn dat ze er zo goed mogelijk worden opgevangen en zonder er bij de overheden van die landen op aan te dringen het lot van de zigeunerbevolking te verbeteren.

Welke concrete maatregelen heeft de regering genomen sinds de eerste uitwijzingen in oktober 1999? De regering ging toen de verbintenis aan om de reïntegratie van de zigeuners op te volgen en inspanningen te doen voor de verbetering van hun levensvoorwaarden. De minister van Binnenlandse Zaken kondigde onlangs in de senaatscommissie aan dat in Bratislava een bureau zou worden geopend om de Roma-bevolking te helpen. Wat zal de rol van dat bureau zijn? Ik hoop dat het zich niet zal beperken tot het onthaal van uitgewezen personen, maar zal samenwerken met de lokale autoriteiten om de sociale en economische situatie van de Roma-bevolking te verbeteren en om discriminaties en xenofobie te voorkomen. Overweegt de regering steun aan projecten zoals die in Kosovo werden opgezet en waarnaar minister Michel verwees naar aanleiding van de interpellatie van de heer Hordies op 11 mei laatsleden. Het betreft projecten voor onderwijs, gezondheidszorg en huisvesting. De zigeuners zijn wellicht het enige echte paneuropese volk dat problemen en discriminaties kent in alle Europese landen, zeker in Centraal-Europa, maar ook in ons land. Het is een bijzonder volk door zijn levenswijze en zijn cultuur, door zijn aanwezigheid in bijna alle Europese landen en zijn niet altijd gemakkelijke relaties met andere volkeren. Ik pleit voor bijzondere maatregelen voor de bescherming en het rondreizen van dit volk, voor een eigen statuut en voor maatregelen op Europees niveau om de ontplooiing van die mensen te vergemakkelijken, voor de strijd tegen de xenofobie waarvan zij het slachtoffer zijn en voor de verbetering van hun levensvoorwaarden, hun onderwijs en de toegang tot de gezondheidszorg. Wat is uw houding ter zake? Bestaat er aandacht voor deze voorstellen op Europees niveau?

projets du type de ceux qui ont été imaginés au Kosovo et auxquels M. Michel, le ministre des Affaires étrangères, a fait référence lors d'une interpellation de M. Hordies, le 11 mai dernier. Il pourrait s'agir de projets en matière d'éducation, de politique de santé ou de logement, par exemple. Enfin, le peuple tzigane, rom ou gitan – selon les pays et les appellations – est peut-être le seul peuple véritablement paneuropéen qui connaît des difficultés et des discriminations dans tous les pays européens. Il faut le souligner. C'est certainement le cas en Europe centrale mais aussi dans nos pays. C'est un peuple spécifique par son mode de vie, par sa culture, par sa présence dans pratiquement tous les pays européens, par ses rapports pas toujours faciles avec les autres peuples. Je plaide pour que l'on réfléchisse à des dispositions spécifiques pour la protection et la circulation de ce peuple, pour qu'un statut particulier lui soit accordé, pour que des mesures soient prises au niveau européen en vue de faciliter l'épanouissement de ces personnes, pour lutter contre la xénophobie dont ils font l'objet, pour améliorer leurs conditions de vie, leur niveau d'éducation et aussi leur accès aux soins. J'aimerais connaître votre sentiment à ce sujet et savoir si cette proposition fait aujourd'hui l'objet d'une attention au niveau européen.

Mme Meryem Kaçar (AGALEV). – *Nous estimons aussi qu'il faut accorder l'attention requise à l'aspect humanitaire.*

Parmi les personnes qui doivent être éloignées se trouvent de toute évidence des personnes qui ont introduit un recours en annulation au Conseil d'État contre une décision du Commissariat général aux réfugiés. Ces recours en annulation devraient normalement suspendre les décisions prises, mais ce n'est pas le cas, comme le font apparaître les arrêts rendus au cours des dix dernières années.

Nous estimons pourtant préférable que les personnes ayant introduit un recours en annulation ne figurent pas sur les listes des personnes devant être rapatriées.

M. Antoine Duquesne, ministre de l'Intérieur. – Les éloignements ont lieu en Belgique conformément à la loi et notamment à la jurisprudence du Conseil d'État. Il n'y a pas deux régimes. La loi est appliquée de manière uniforme. Les éloignements de tous ceux qui sont en situation irrégulière se poursuivront quelle que soit leur nationalité ou leur origine. Il n'y a dans cette affaire aucune volonté de stigmatiser la population slovaque visée. Cette décision n'est d'ailleurs pas la mienne. Ce sont les autorités locales qui ont attiré l'attention de mes services sur l'existence de ce nombre important de citoyens en situation irrégulière à Gand et à Tirlemont. J'ai demandé que l'on essaye de procéder aux rapatriements sur une base volontaire. Grâce à la collaboration de l'Organisation Internationale pour les Migrations, c'est une réussite puisque, sur près de neuf cents personnes concernées, plusieurs centaines sont reparties volontairement. Il en reste à peu près cent vingt que nos services s'emploient encore à convaincre.

Ces éloignements ne sont pas une décision arbitraire du gouvernement mais la simple exécution de décisions prises après un examen individuel de chaque cas par le

Mevrouw Meryem Kaçar (AGALEV). – Ik sluit mij aan bij de vorige sprekers. Ook wij vinden dat aandacht moet gaan naar het humanitaire.

Bij de keuze van de personen die moeten worden verwijderd, zijn blijkbaar ook personen opgenomen die bij de Raad van State een vernietigingsberoep hebben aangetekend tegen een beslissing van het Commissariaat-Generaal voor de Vluchtelingen. Normalerweise werken dergelijke vernietigingsberoepen bij de Raad van State opschortend, wegens het ernstig en niet te herstellen nadeel, maar voor dergelijke zaken is dit niet het geval. Dat blijkt uit arresten van de afgelopen tien jaar. Voordien was dit wel zo.

Toch achten wij het wenselijk dat personen die een vernietigingsberoep bij de Raad van State hangende hebben, niet worden opgenomen in de lijst van personen die moeten worden uitgezonden.

De heer Antoine Duquesne, minister van Binnenlandse Zaken. – *In België geschieden de verwijderingen overeenkomstig de wet en, inzonderheid, de rechtspraak van de Raad van State. De wet wordt op uniforme wijze toegepast, ongeacht de nationaliteit of de herkomst van de uitgezonden personen. De Slovaakse bevolking wordt hierbij geenszins gestigmatiseerd. Ik lig niet aan de basis van die beslissing. De plaatselijke overheden hebben zelf de aandacht van mijn diensten gevestigd op de aanwezigheid van een groot aantal illegalen in Gent en in Tienen. Ik heb gevraagd over te gaan tot vrijwillige repatriëringen. Dankzij de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM) was dit een succes: honderden personen zijn vrijwillig vertrokken. Van de ongeveer negenhonderd betrokkenen blijven er nog maar 120 over, mijn diensten proberen hen ook te overtuigen.*

De beslissing tot verwijdering wordt door de regering niet willekeurig genomen. De verwijdering steunt louter op beslissingen die door het Commissariaat-Generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen worden genomen na individueel onderzoek van elk afzonderlijk geval. De uitgezonden personen beantwoorden niet aan de bepalingen

Commissariat général aux réfugiés et aux apatrides qui est une instance indépendante. En outre ce commissariat a rendu à chaque fois un avis sur l'absence de danger à faire exécuter cette décision. Les personnes expulsées ne sont donc pas des réfugiés au sens de la convention de Genève ni de l'article 3 de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme.

Il faut en réalité essayer de remédier aux causes de leurs problèmes ; c'est pourquoi – c'est encore un effort modeste mais si chacun le faisait, cela aurait un effet d'entraînement – le Gouvernement soutient financièrement le programme de retour et d'assistance de l'OIM vers la Slovaquie, en prévoyant un bureau d'accueil et d'assistance à Kosice afin d'aider ces personnes à défendre leurs droits dans le pays où ils vivent.

Aujourd'hui encore, à l'occasion de la signature d'une convention de coopération avec le gouvernement slovaque, j'ai rappelé au ministre ses devoirs en la matière et notre préoccupation. Je lui ai fait part aussi de ce que nous entendions suivre attentivement l'évolution de la situation. Sa réponse, publique, fut claire : il s'engage à accueillir ces personnes dans de bonnes conditions et à améliorer leurs conditions de vie.

Le ministère des Affaires étrangères est, quant à lui, associé à un groupe de travail chargé des questions de politique d'accompagnement. Le gouvernement belge, je le répète, participe au programme de l'OIM pour l'assistance au retour des réfugiés dans leurs pays d'origine. Mon collègue Eddy Boutmans, secrétaire d'État à la Coopération, finance un projet d'aide aux Roms et aux Tziganes du Kosovo dans la région de Belgrade. Je souhaiterais qu'il fasse de même ailleurs. À ce propos, je relaierais avec plaisir le souhait de M. Dallemagne car la bonne coopération n'est pas nécessairement lointaine.

La politique des minorités menée par les pays candidats à l'Europe est, selon les critères de Copenhague, une des pierres de touche des conditions de leur adhésion à l'Union européenne. Je l'ai encore répété ce matin au représentant du gouvernement slovaque.

En outre, la Belgique participe à un groupe de travail de l'Union européenne qui se penche sur le problème de la minorité rom en Europe centrale et orientale. Il a été convenu que, lors de leurs contacts bilatéraux sur cette problématique, les partenaires européens attireraient l'attention des pays candidats sur notre souci d'amélioration du traitement des minorités ainsi que du respect des droits fondamentaux.

Cette question est également suivie par l'OSCE et le Conseil de l'Europe. En outre, des programmes européens PHARE intègrent cette dimension.

Dans le courant du mois d'octobre, l'OSCE devrait organiser une conférence qui entamerait au niveau européen un premier dialogue politico-culturel avec la communauté rom.

Ce problème semble davantage lié aux mentalités qu'à une volonté arrêtée des autorités locales, qui s'efforcent de répondre aux attentes de l'Union dans ce domaine, de manière à résoudre cette question dans le respect des droits de l'homme et des minorités. Je crois que nous devons non seulement insister mais aussi les aider concrètement.

Mme Erika Thijs (CVP). – Je remercie le ministre de sa

van het Verdrag van Genève en ook niet aan artikel 3.

We moeten proberen iets te doen aan de redenen voor de migratie. Daarom steunt de regering financieel het programma van de IOM voor de terugkeer naar en bijstand in Slovakije.

Vandaag nog heb ik, ter gelegenheid van de ondertekening van een samenwerkingsakkoord met de Slovaakse regering, de minister op zijn plichten en op onze bezorgdheid gewezen. Zijn antwoord was duidelijk: hij verbindt zich ertoe deze personen in goede omstandigheden te ontvangen en hun levensomstandigheden te verbeteren.

Het ministerie van Buitenlandse Zaken is vertegenwoordigd in een werkgroep die belast is met de begeleiding van uitgewezen personen. De Belgische regering neemt deel aan het programma van de IOM dat de vluchtelingen bijstand verleent om terug te keren naar hun land van herkomst. De staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking financiert een project dat steun verleent aan de Roma's en zigeuners van Kosovo in de streek van Belgrado. Ik zou graag hebben dat hij dat ook elders doet, en zal hem zeker op de hoogte brengen van de wensen van de heer Dallemagne daaromtrent.

Het minderhedenbeleid van de kandidaat-lidstaten is volgens de criteria van Kopenhagen één van de toetsstenen voor hun toetreding tot de Europese Unie. Dat heb ik vanochtend nog tegen de vertegenwoordiger van de Slovaakse regering gezegd.

België neemt ook deel aan een werkgroep van de Europese Unie die zich bezighoudt met het probleem van de Roma-minderheid in Centraal- en Oost-Europa. Het probleem wordt ook gevolgd door de OVSE en de Raad van Europa. Ook Europese PHARE-programma's schenken er aandacht aan.

In oktober organiseert de OVSE wellicht een conferentie waar op Europees niveau een eerste politiek-culturele dialoog met de Roma-gemeenschap zal worden aangevat.

Dit probleem heeft blijkbaar meer te maken met de mentaliteit dan met de wil van de lokale overheden. Die proberen aan de verwachtingen van de Unie te voldoen en dit probleem met respect voor de rechten van de mens en van de minderheden op te lossen. Ik geloof dat we ze daarbij ook concreet moeten helpen.

Mevrouw Erika Thijs (CVP). – Ik dank de minister voor

réponse mais je voudrais répliquer brièvement.

Il demande aux collectivités locales quels groupes peuvent éventuellement entrer en ligne de compte pour des mesures d'expulsion. Je me demande si d'autres groupes encore seront expulsés. En automne, il s'agissait des Tsiganes Rom. D'autres groupes sont-ils visés dans un proche avenir ?

M. Antoine Duquesne, ministre de l'Intérieur. – Il convient de le faire non parce qu'il s'agit de groupes mais parce que l'on a affaire à des personnes en situation irrégulière. Ainsi, des personnes ont été expulsées voici peu de temps vers l'Albanie.

Je répète simplement que les personnes en situation irrégulière doivent faire l'objet d'une expulsion, qu'elles soient isolées ou regroupées plus particulièrement à certains endroits.

– **L'incident est clos.**

Demande d'explications de M. Georges Dallemagne au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur «la résolution de l'OIT sur le travail forcé en Birmanie (Myanmar)» (n° 2-171)

Mme la présidente. – M. Antoine Duquesne, ministre de l'Intérieur, répondra au nom de M. Louis Michel, vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères.

M. Georges Dallemagne (PSC). – L'Organisation internationale du travail vient de voter ce 14 juin la résolution la plus radicale de son histoire, relative au travail forcé. Cette résolution recommande, entre autres, à l'ensemble des membres de l'OIT – les États, travailleurs et employeurs – de revoir leurs relations avec le Myanmar si celui-ci n'a pas éradiqué le travail forcé au 30 novembre 2000.

Il s'agit en fait d'obliger le gouvernement du Myanmar – la Birmanie – à appliquer la convention numéro 29 sur le travail forcé que la Birmanie a ratifiée en 1955 et qu'elle ne respecte manifestement pas.

Cette résolution est sans précédent car fondée sur l'article 33 de la Constitution de l'OIT, qui n'avait jamais encore été utilisé en 81 ans de fonctionnement de cette organisation. La procédure fondée sur cet article ne peut être utilisée que dans des cas où un pays ne se conforme pas, dans le délai prescrit, aux recommandations d'une commission d'enquête, les commissions d'enquête n'étant instituées qu'en cas de violations graves et persistantes des normes internationales du travail.

C'est sur la base d'une commission d'enquête de 1998, composée de trois juristes internationaux renommés, que la Conférence internationale du travail de l'OIT s'est prononcée à une très large majorité en faveur de cette résolution : 257 voix pour, 41 contre et 31 abstentions. Cette commission d'enquête avait conclu que "l'obligation de supprimer l'emploi du travail forcé ou obligatoire est violée au Myanmar dans la législation nationale, ainsi que dans la pratique, de façon généralisée et systématique, avec un mépris total de la

zijn antwoord, maar wil toch bondig repliceren.

Hij vraagt de lokale gemeenschappen welke groepen eventueel voor uitwijzing in aanmerking kunnen komen. Ik vraag me af of nog andere groepen zullen worden uitgewezen. In het najaar ging het om de Roma-zigeuners. Zullen nog andere groepen in de nabije toekomst worden uitgewezen?

De heer Antoine Duquesne, minister van Binnenlandse Zaken. – *Wij moeten dat doen, niet omdat het om groepen gaat, maar om personen die hier illegaal verblijven. Zo zijn onlangs nog personen uitgewezen naar Albanië.*

Ik herhaal dat personen die hier illegaal verblijven, moeten worden uitgewezen, ongeacht of ze hier alleen verblijven of in groep en op bepaalde plaatsen.

– **Het incident is gesloten.**

Vraag om uitleg van de heer Georges Dallemagne aan de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over «de resolutie van de IAO over de dwangarbeid in Birma (Myanmar)» (nr. 2-171)

De voorzitter. – De heer Antoine Duquesne, minister van Binnenlandse Zaken, antwoordt namens de heer Louis Michel, vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken.

De heer Georges Dallemagne (PSC). – *De Internationale Arbeidsorganisatie heeft op 14 juni een resolutie aangenomen die al haar leden aanbeveelt hun relaties met Myanmar te herzien als dat land tegen 30 november 2000 de dwangarbeid niet heeft uitgeroeid.*

Daarmee wordt Myanmar verplicht de overeenkomst nummer 29 betreffende dwangarbeid toe te passen. Birma had die in 1955 geratificeerd, maar past ze duidelijk niet toe.

Deze resolutie is zonder voorgaande omdat ze steunt op artikel 33 van de Grondwet van de IAO. De procedure waarin artikel 33 voorziet, mag maar worden toegepast voor een land dat binnen de voorgeschreven termijn geen gevolg geeft aan de aanbevelingen van een onderzoekscommissie, die maar mag worden opgericht in het geval van ernstige en voortdurende schendingen van de internationale arbeidsnormen.

Steunend op een onderzoekscommissie van 1998, heeft de Internationale Arbeidsconferentie van de IAO zich met een zeer ruime meerderheid voor deze resolutie uitgesproken. De onderzoekscommissie kwam tot het besluit dat de verplichting om dwangarbeid af te schaffen in Myanmar zowel in de nationale wetgeving als in de praktijk op algemene en systematische wijze met de voeten wordt getreden. De onderzoekscommissie had de regering van Myanmar gevraagd erop toe te zien dat de overheden, en inzonderheid de militairen, geen dwangarbeid meer zouden opleggen en dat zondig sancties zouden worden getroffen.

In een brief van 27 mei 2000 verklaarde de minister van Arbeid van Myanmar dat hij de nodige maatregelen heeft

dignité humaine, de la sécurité, de la santé et des besoins essentiels du peuple du Myanmar". La commission d'enquête avait demandé au gouvernement du Myanmar de veiller à ce que les autorités, et notamment les militaires, n'imposent plus de travail forcé ou obligatoire et que des mesures juridiques ainsi que des sanctions soient prises à l'encontre de ceux qui imposent du travail forcé ou obligatoire.

Dans une lettre datée du 27 mai 2000, le ministre du Travail du Myanmar avait déclaré avoir pris et continuer à prendre les mesures nécessaires pour qu'aucun cas de travail forcé ne se produise plus dans son pays. Il ajoutait, je cite, que son pays « est prêt à envisager des mesures administratives, gouvernementales et législatives propres à assurer que de telles pratiques ne se reproduiront pas dans l'avenir ».

Tout en reconnaissant que la lettre du ministre « contient des éléments qui semblent refléter des intentions encourageantes des autorités du Myanmar de prendre des mesures en vue de donner effet aux recommandations de la commission d'enquête », la Conférence a jugé, je cite, que « la situation de fait n'en demeure pas moins inchangée à ce jour ».

Aux termes de la résolution adoptée par l'OIT le 14 juin, une série de mesures prendront effet le 30 novembre 2000 sauf si, avant cette date, le Conseil d'administration a pu se convaincre que les intentions manifestées par le ministre du Travail de Birmanie se sont traduites en un dispositif d'ensemble législatif, gouvernemental et administratif « suffisamment concret et détaillé pour montrer que les recommandations de la commission d'enquête ont été mises en œuvre ».

La résolution prévoit également que la question du travail forcé en Birmanie sera régulièrement inscrite à l'ordre du jour des futures sessions de la Conférence tant qu'il n'est pas avéré que le Myanmar s'est acquitté de ses obligations.

La question de la Birmanie a déjà été évoquée récemment au Sénat, notamment lors de l'adoption d'une proposition de résolution. Je pense que la résolution que vient de voter l'OIT est l'occasion pour le gouvernement de notre pays de s'affirmer davantage encore dans ce dossier, comme il l'a fait dans d'autres ces derniers mois en matière de défense des droits de l'homme.

C'est dans ce cadre que je souhaite vous poser trois questions.

Premièrement, quelles suites concrètes le gouvernement belge compte-t-il donner à cette résolution de l'OIT?

Deuxièmement, à l'image de la prise de position du gouvernement britannique, le gouvernement belge envisage-t-il de demander officiellement et publiquement à TotalFina de se retirer de Birmanie ou de faire publiquement pression sur la junte pour le rétablissement de la démocratie et le dialogue avec Aung San Suu Kyi?

Troisièmement, quelles ont été les actions du gouvernement belge pour mettre en œuvre les recommandations de la résolution sur la Birmanie votée au Sénat le 25 mai dernier?

M. Antoine Duquesne, ministre de l'Intérieur. – Les pérégrinations de notre ministre des Affaires étrangères à travers le monde me donnent régulièrement le plaisir, monsieur Dallemagne, de vous répondre en son nom. Il se trouve pour l'instant en Afrique centrale.

genomen en blijft nemen opdat dwangarbeid in zijn land niet meer zou voorkomen.

Volgens de Conferentie bevat de brief van de minister bemoedigende elementen, maar is er toemogtoe in de praktijk niets veranderd.

Krachtens de door de IAO op 14 juni aangenomen resolutie, treedt op 30 november 2000 een reeks maatregelen in werking, behalve indien de raad van bestuur vóór die datum merkt dat de voornemens van de minister van Arbeid van Birma zijn omgezet in voldoende concrete en gedetailleerde administratieve, regerings- en wetgevende maatregelen, die aantonen dat de aanbevelingen van de onderzoekscommissie worden nageleefd.

De resolutie bepaalt ook dat de kwestie van de dwangarbeid in Birma geregeld op de agenda van de Conferentie zal staan, tot blijkt dat Myanmar zijn verplichtingen nakomt.

De zaak-Birma kwam in de Senaat onlangs aan bod toen een voorstel van resolutie werd goedgekeurd. De IAO-resolutie biedt onze regering de gelegenheid zich nog meer te doen gelden in dat dossier.

Welke concrete gevolgen zal de Belgische regering aan deze IAO-resolutie geven?

Zal ook de Belgische regering TotalFina vragen zich uit Birma terug te trekken of openlijk druk uit te oefenen op de junta voor het herstel van de democratie en de dialoog met Aung San Suu Kyi?

Wat heeft de Belgische regering ondernomen om uitvoering te geven aan de aanbevelingen van de Birma-resolutie die de Senaat op 25 mei goedkeurde?

De heer Antoine Duquesne, minister van Binnenlandse Zaken. – Ik ben mij bewust van de situatie in Birma en de rapporten van de Internationale Arbeidsorganisatie zijn verpletterend. Ook de Vijftien hebben in een resolutie de dwangarbeid in Birma veroordeeld. Samen met mijn collega's

Je suis bien conscient de la situation qui prévaut en Birmanie et les rapports de l'Organisation internationale du travail sont accablants. Dans une résolution, les Quinze ont également condamné la pratique du recours au travail forcé en Birmanie. J'ai déjà abordé, avec mes collègues de l'Union européenne, la question des mesures commerciales à l'encontre de la junte birmane. Mais, à ce stade, il n'existe pas de consensus au sein des Quinze. Or, un consensus est indispensable pour la prise de telles mesures.

Je suis au courant de la prise de position du gouvernement britannique. Je tiens néanmoins, par souci de clarté, à apporter une précision. Londres a appelé la compagnie pétrolière « Premier Oil » à stopper les négociations qu'elle avait entamées avec le régime militaire de Rangoon. « Premier Oil » était donc toujours en phase de négociation.

Pour TotalFina, la situation est différente. Le groupe est déjà installé. En 1992, il a investi un milliard de dollars pour la construction d'un gazéoduc. C'était à l'époque un investissement de Total dans lequel la Petrofina n'avait jamais été impliquée.

J'ai fait part à l'actuelle direction du groupe pétrolier issu d'une fusion franco-belge, de mes plus vives inquiétudes et de ma désapprobation à l'égard d'une politique exclusivement commerciale qui ne tient pas compte des exigences démocratiques les plus élémentaires.

J'ai également fait état de ces préoccupations à mon collègue français.

En ce qui concerne la résolution votée par le Sénat, le gouvernement ne peut être accusé d'immobilisme. Vous nous demandiez d'insister auprès du gouvernement birman afin qu'il entame une concertation tripartite avec la *National league for democracy*, y compris avec Mme Aung San Suu Kyi, et avec les représentants des minorités ethniques. Il y a quelques semaines encore, le dialogue au niveau ministériel entre la Birmanie-Myanmar et les Européens était coupé. Il n'y a plus eu de sommet Union européenne-Asean – les dix pays du Sud-est asiatique, dont la Birmanie-Myanmar – depuis 1996, justement à cause du dossier birman, certains États refusant de s'asseoir à la même table que la junte birmane.

La Belgique a toujours plaidé pour la reprise de ce dialogue au niveau ministériel, précisément parce que, les ponts étant coupés, les Européens ne disposent plus de canaux officiels pour expliquer à la junte leur façon de penser, ni les exhorter à entamer des négociations avec l'opposition, ni aborder avec eux les questions qui nous préoccupent tous, à savoir le sort des prisonniers politiques, la fermeture des universités et l'accès du rapporteur spécial des Nations unies pour la Birmanie. La position que la Belgique a défendue a finalement été acceptée par les autres États membres. Un sommet Union européenne-Asean des ministres des Affaires étrangères aura lieu au second semestre en Asie. La date et le lieu doivent encore être précisés.

La Belgique ne manquera pas l'occasion d'exprimer aux Birmans son point de vue quant à la nécessité d'un dialogue entre les différents acteurs. Et, je le répète, c'est précisément parce qu'elle veut pouvoir parler directement, clairement et franchement avec le régime birman que la Belgique a soutenu et défendu la nécessité de reprendre le dialogue entre l'Union

van de Europese Unie heb ik het gehad over handelssancties tegen de Birmaanse junta. De Vijftien hebben echter nog geen consensus bereikt, wat essentieel is om soortgelijke maatregelen te nemen.

Ik ben op de hoogte van de stellingname van de Britse regering. Voor alle duidelijkheid wil ik er echter op wijzen dat Londen de petroleummaatschappij "Premier Oil" gevraagd heeft de onderhandelingen met het militaire regime van Rangoon stop te zetten. "Premier Oil" bevond zich dus nog in het stadium van de onderhandelingen.

Voor TotalFina is de situatie verschillend. Die groep is er al gevestigd. In 1992 heeft Total één miljard dollar geïnvesteerd in de bouw van een gaspijpleiding. Petrofina was daar toen niet bij betrokken.

Ik heb de huidige directie van het Frans-Belgische olieconsortium gewezen op mijn ongerustheid en op mijn afkeuring van een handelsbeleid, dat geen rekening houdt met de meest elementaire democratische regels.

Ik heb het daarover ook gehad met mijn Franse collega.

Met betrekking tot de door de Senaat aangenomen resolutie kan de regering geen immobilisme worden verweten. U vraagt ons bij de Birmaanse regering aan te dringen op een driepartijenoverleg met de National league for democracy en met de vertegenwoordigers van de etnische minderheden. Enkele weken geleden is de dialoog, op het niveau van de ministers, tussen Birma-Myanmar en Europa afgebroken. Sedert 1996 is er geen topontmoeting meer geweest tussen de Europese Unie en de Asean omdat sommige Staten weigeren aan de tafel te gaan zitten met de Birmaanse junta.

België heeft altijd gepleit voor de hervatting van die dialoog op ministerieel niveau, omdat de Europeanen anders geen officiële kanalen meer hebben om hun standpunt mede te delen aan de junta, om ze aan te sporen tot onderhandelingen met de oppositie, of om de zaak van de politieke gevangenen, van de sluiting van de universiteiten of van de toegang van de speciale VN-rapporteur voor Birma aan te kaarten. Het Belgische standpunt is uiteindelijk door de andere Europese Staten overgenomen. In de tweede helft van dit jaar zal in Azië een topontmoeting plaatshebben tussen de ministers van Buitenlandse Zaken van de Europese Unie en de Asean. Plaats en datum moeten nog worden bepaald. België zal daar zeker zijn standpunt over de noodzakelijke dialoog tussen de verschillende partijen mededelen.

U vraagt ons ook bij de Europese Raad van Ministers aan te dringen op nieuwe sancties tegen het Birmaanse regime. De Vijftien zijn het ermee eens om die sancties strenger te maken. Er zijn drie soorten sancties. Ten eerste, een exportverbod voor politiematerieel en voor uitrusting die kan dienen voor repressie. Ten tweede, een uitbreiding van de lijst van personen aan wie geen visum voor het buitenland mag worden uitgereikt, tot de militairen en hun familie. Een uitzondering kan worden toegestaan, bijvoorbeeld als ministeriële vergaderingen tussen de Asean en de Unie plaatshebben in Europa. Ten derde, de bevrozing van de tegoeden in het buitenland van de personen die voorkomen op de lijst van personen aan wie geen visum mag worden uitgereikt.

De Vijftien willen de humanitaire hulp verhogen op

européenne et l'Asean.

Vous nous recommandiez également d'insister au sein du Conseil des ministres européen pour que de nouvelles sanctions soient prises contre le régime birman. Les Quinze se sont mis d'accord pour les renforcer. Il y a trois types de sanction. Tout d'abord, un embargo sur l'exportation de matériel de police et de tout équipement pouvant servir à la répression. Ensuite, un élargissement de la liste des personnes interdites de visa pour l'étranger : les militaires, leur famille. Les noms de ces personnes y figurant pourraient être publiés. Une exception à la délivrance de visas pourra être faite chaque fois que les intérêts de l'Union le nécessitent, par exemple si des réunions ministérielles avec les dix pays de l'Asean devaient se tenir en Europe. Enfin, un gel des avoirs à l'étranger des personnes figurant sur la liste des interdits de visas.

Concernant l'aide humanitaire, les Quinze souhaitent l'augmenter à condition que son acheminement soit contrôlé et que l'aide parvienne réellement aux destinataires.

Vous nous demandiez aussi de favoriser les contacts avec l'opposition birmane. Comme je l'avais annoncé à la Chambre le 21 mars, j'ai reçu le premier ministre birman en exil, le docteur Sein Win, le 13 avril dernier. Cet entretien fut l'occasion pour moi de lui exprimer le soutien du gouvernement belge.

M. Georges Dallemagne (PSC). – Je remercie le ministre de l'Intérieur d'avoir eu l'obligeance de répondre en lieu et place de M. Michel qui, effectivement, voyage beaucoup.

J'ai cru comprendre que la Belgique serait disposée à suivre la résolution de l'OIT à condition que les Quinze parviennent à un accord à ce sujet. Je présume que dans l'hypothèse contraire, nous ne suivrions pas la résolution de l'OIT alors que nous avons voté cette résolution historique. Il y aurait un réel problème si, à un moment donné, les États membres de l'Union européenne devaient se trouver en contradiction avec l'OIT. En effet, l'OIT demande clairement de s'abstenir de toute relation commerciale avec la Birmanie.

M. Antoine Duquesne, ministre de l'Intérieur. – Un consensus est indispensable pour la prise de telles mesures.

M. Georges Dallemagne (PSC). – Se poserait donc un problème entre une recommandation que notre pays a votée et une position qui, en tout cas aujourd'hui, n'obtient pas de consensus au sein de l'Union européenne. Je le regrette.

Deuxième élément : je comprends que l'on n'interviendra pas auprès de TotalFina pour lui demander de s'abstenir de toute activité commerciale en Birmanie. Je rappelle pourtant qu'il a été prouvé que du travail forcé a été organisé dans le cadre du chantier de TotalFina. Par ailleurs, lors de la dernière assemblée générale de TotalFina à laquelle j'ai eu le plaisir de participer en tant qu'actionnaire momentané, la société a dit que ses activités en Birmanie ne généraient aucun revenu, ce que d'autres sources contestent. Dès lors, on comprend mal pourquoi elle poursuit ces activités, compte tenu des témoignages faisant savoir que celles-ci sont liées, soit indirectement soit au corps défendant des responsables, à du travail forcé et à la présence importante de militaires.

Je ne comprends pas non plus l'argument selon lequel le

voorwaarde dat gecontroleerd wordt of deze wel terecht komt bij de bestemmingen.

U vraagt ons ook de contacten met de Birmaanse oppositie te bevorderen. Ik heb op 13 april laatstleden de Birmaanse eerste-minister in ballingschap ontmoet. Ik heb hem gezegd dat de Belgische regering hem steunt.

De heer Georges Dallemagne (PSC). – *Ik meen begrepen te hebben dat België de IAO-resolutie alleen wil toepassen als de Vijftien daaromtrent overeenstemming bereiken. Niettemin hebben wij deze historische resolutie goedgekeurd. Er zou een probleem rijzen als de lidstaten van de Europese Unie tegen de IAO ingaan. De IAO vraagt immers uitdrukkelijk geen handelsrelaties met Birma te onderhouden.*

De heer Antoine Duquesne, minister van Binnenlandse Zaken. – *Om zulke maatregelen te nemen is een consensus onontbeerlijk.*

De heer Georges Dallemagne (PSC). – *Er zou dus een probleem rijzen omdat er binnen de Europese Unie geen consensus bestaat over de uitvoering van een aanbeveling die ons land heeft goedgekeurd. Dat vind ik jammer.*

Ik besef ook dat TotalFina niet zal worden gevraagd af te zien van handelsactiviteiten in Birma. Nochtans is bewezen dat TotalFina voor een bouwverf een beroep deed op dwangarbeid. Het bedrijf verklaart dat zijn activiteiten in Birma niet winstgevend zijn, wat andere bronnen betwisten. Het is dan ook moeilijk te begrijpen waarom het zijn activiteiten, die gekoppeld zijn aan dwangarbeid of aan een belangrijke militaire aanwezigheid, voortzet.

Ik begrijp ook niet waarom de Britse regering er goed aan doet om Premier Oil die uitdrukkelijke aanbeveling te geven, terwijl wij niets tegen TotalFina ondernemen.

gouvernement britannique aurait raison de donner une telle injonction à Premier Oil et que nous aurions raison de nous abstenir par rapport à TotalFina.

– **L'incident est clos.**

Demande d'explications de M. Johan Malcorps au premier ministre sur «l'exécution par la Belgique des engagements pris dans le protocole de Kyoto» (n° 2-169)

Mme la présidente. – M. Olivier Deleuze, secrétaire d'État à l'Énergie et au Développement durable, répondra au nom de M. Guy Verhofstadt, premier ministre.

M. Johan Malcorps (AGALEV). – *Conformément au protocole de Kyoto, notre pays doit réduire de 7,5% les émissions de gaz à effet de serre d'ici 2010. Il s'agit d'une mission difficile, comme le prouve le fiasco du plan de 1994 sur les changements climatiques. En effet, une action sporadique sur certaines sources bien déterminées ne suffit pas. Il faut une action structurelle sur l'économie, la fiscalité et des secteurs comme les transports, l'agriculture, l'énergie et l'industrie.*

Le projet de Plan fédéral pour un développement durable fait référence à un nouveau plan national sur les changements climatiques qui doit formuler une politique nationale cohérente et mentionner des objectifs opérationnels clairs par secteur et niveau de compétence. Ce plan, fruit d'une concertation avec les milieux concernés et les régions, devrait être prêt pour le milieu de l'an 2000. Je crains toutefois que ce délai ne soit pas respecté.

En effet, un seul fonctionnaire des services fédéraux de l'environnement travaille actuellement à ce plan, et seulement à temps partiel. De plus, une coordination sérieuse entre les départements fait totalement défaut. Le suivi des négociations internationales relatives aux changements climatiques pose, lui aussi, problème.

Comme le soulignait la Commission interdépartementale du développement durable, il est indispensable d'accroître le personnel et les moyens et d'assurer une meilleure coordination.

Ma question s'adressait au premier ministre car ce problème concerne l'ensemble du gouvernement. Nous devons considérer les objectifs de Kyoto avec autant de sérieux que la norme de Maastricht en son temps. La manière dont nous concrétiserons un plan sur les changements climatiques sera non seulement décisive pour nos objectifs en matière d'énergie et d'environnement mais aussi pour la façon dont nous organiserons notre économie, la compétitivité et les entreprises. La plupart des pays européens ont compris l'importance de l'enjeu, en particulier la Suède, qui a publié ses priorités pour une politique européenne relative à l'environnement et au climat, et la France où le premier ministre, Lionel Jospin, s'est impliqué personnellement dans une commission interdépartementale sur l'effet de serre et a déjà présenté le nouveau plan français sur les changements climatiques.

Où en est la Belgique ? Les efforts déployés jusqu'à présent

– **Het incident is gesloten.**

Vraag om uitleg van de heer Johan Malcorps aan de eerste minister over «de uitvoering door België van de in het Kyoto-protocol aangegane verbintenissen» (nr. 2-169)

De voorzitter. – De heer Olivier Deleuze, staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling, antwoordt namens de heer Guy Verhofstadt, eerste minister.

De heer Johan Malcorps (AGALEV). – In het raam van het Kyoto-protocol moet ons land de uitstoot van broeikasgassen tegen 2010 met maar liefst 7,5% verminderen. Dit is een zware opgave, vooral omdat een sporadisch ingrijpen op welbepaalde bronnen niet zal volstaan. Een reductie van de uitstoot van CO₂ en van andere broeikasgassen is maar mogelijk als structureel wordt ingegrepen op economie, fiscaliteit en sectoren zoals transport, landbouw, energie en industrie. Dat dit geen eenvoudige opdracht is, bleek ten overvloede uit het feit dat het vorige klimaatsplan van 1994 een totaal fiasco is geworden. De toen overeengekomen vermindering van 5% ten opzichte van 1990 werd hoegenaamd niet gehaald. Integendeel, volgens het Federaal Rapport Duurzame Ontwikkeling stoten we in 2000 10% meer CO₂ uit dan in 1990.

In het ontwerp van Federaal Plan Duurzame Ontwikkeling wordt terzake verwezen naar een nieuw nationaal Belgisch klimaatsplan, dat een samenhangend nationaal beleid moet bevatten met operationele doelstellingen per sector en per bevoegdheidsniveau. Het plan moet opgemaakt worden in overleg met alle betrokkenen én met de gewesten. Het gaat immers om een “nationaal” plan, niet enkel om een “federaal” plan. Volgens het ontwerp van federaal plan zal het nieuwe klimaatsplan klaar zijn tegen midden 2000. Ik vermoed echter dat we deze deadline niet zullen halen, tenzij de staatssecretaris zodadelijk het tegendeel aantoot.

In de praktijk blijkt dat aan dit nieuwe Nationale Plan inzake Klimaatswijziging slechts gewerkt wordt door één enkele ambtenaar op de federale diensten van leefmilieu en dat niet eens voltijds, maar deeltijds. Van een ernstige coördinatie over de departementsgrenzen heen is geen sprake. Er wordt wel veel vergaderd, maar dat betekent niet automatisch hetzelfde als coördineren. Niet alleen de opmaak van ons eigen klimaatsplan, ook de opvolging van de hele reeks internationale onderhandelingen inzake klimaat, blijkt een probleem van formaat te zijn. De Interdepartementale Commissie voor Duurzame Ontwikkeling sprak in haar ontwerp van federaal plan terzake duidelijke taal: er zijn zowel meer personeel en middelen nodig, als meer coördinatie. Ik zal niet het hele voorstel overlopen, want ik veronderstel dat de staatssecretaris het wel gelezen heeft.

Ik had mijn vraag gericht tot de eerste minister, omdat dit een zaak van de hele regering is. We moeten de Kyotodoelstellingen even ernstig nemen als destijds de Maastrichtnorm. De hele regering en de eerste minister

pour atteindre la norme de Kyoto sont décevants. Où en est la mise en œuvre de l'accord de gouvernement en ce qui concerne l'instauration d'une taxe sur l'énergie, par exemple ? Le Conseil fédéral du Développement durable a pourtant, lui aussi, souligné que nous ne pourrions pas atteindre les objectifs de Kyoto sans une taxe sur le CO₂.

Si nous voulons, au cours de la présidence belge de l'Union européenne au deuxième semestre de l'année prochaine, faire preuve d'une certaine autorité en matière d'environnement, de développement durable en général et de politique relative aux changements climatiques en particulier, il est grand temps que nous donnions le « bon exemple ».

Quand le nouveau plan national sur les changements climatiques sera-t-il prêt ?

Combien de personnes sont actuellement chargées de l'élaboration puis de la réalisation de ce plan ? Envisage-t-on d'accroître le personnel et les moyens ? Quel est le calendrier de la mise en œuvre du nouveau plan ? Améliorera-t-on le soutien et la coordination des négociations internationales sur le climat, tout en veillant à un feed-back permanent vers les structures de coordination, le gouvernement, les conseils consultatifs compétents, la population et les régions ?

Dans quelle mesure le premier ministre suivra-t-il personnellement l'élaboration du plan sur les changements climatiques et les négociations sur ce thème ?

moeten zich garant stellen en ervoor zorgen dat voldoende personeel en middelen ter beschikking worden gesteld om deze doelstellingen te kunnen halen. In de meeste Europese landen is inderdaad het inzicht gegroeid dat de nationale klimaatsplannen een staatszaak van eerste orde zijn en dat de regeringsleider zelf verantwoordelijk is voor de opmaak van een geloofwaardig actieplan en voor de coördinatie van de onderhandelingen terzake. De manier waarop we een klimaatsplan gestalte geven is niet alleen beslissend voor onze doelstellingen inzake energie en milieu, maar zelfs voor de manier waarop we onze economie, competitiviteit en bedrijfsleven organiseren. De Franse premier Jospin bijvoorbeeld heeft dit goed begrepen. Hij nam persoonlijk de verantwoordelijkheid op zich voor de goede gang van zaken in een al in 1998 opgerichte interministeriële commissie rond het broeikaseffect. In januari van dit jaar pakte hij uit met het Nieuwe Franse Klimaatsplan met een honderdtal concrete maatregelen per sector en duidelijke stappen om tegen het jaar 2010 te komen tot een koolstoftaks van 500 Franse frank per ton. Frankrijk is dus ruim op tijd klaar om zowel tijdens het Portugese voorzitterschap als nadien tijdens zijn eigen voorzitterschap van de EU mee te kunnen sturen. Ook in andere landen zien we eenzelfde tendens. Er wordt hard gewerkt en de regeringsleiders en de hele regering nemen de zaak in handen.

Waar blijft België? In vergelijking met de inspanningen die België zich getroost heeft om op het vlak van de Maastrichtnorm de beste leerling van de klas te worden, zijn de inspanningen die we nu doen om de Kyotonorm te halen, teleurstellend. Hoe staat het met de uitvoering van het regeerakkoord inzake de invoering van een energieheffing bijvoorbeeld? Ik weet dat er afspraken zijn gemaakt dat hiervoor tijdens het Belgisch voorzitterschap van de Europese Unie zal worden geijverd. Het is belangrijk dat dit alles ook wordt voorbereid en dat we het nodige doen om in het Europese kader en nadien nationaal of met enkele buurlanden samen die belangrijke maatregelen ook effectief te nemen. Ook de Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling heeft er in zijn laatste advies met de sociale partners op gewezen dat we zonder CO₂-taks de doelstellingen van Kyoto niet kunnen halen.

Als we inzake milieu, duurzame ontwikkeling in het algemeen en klimaatbeleid meer in het bijzonder, in het najaar van volgend jaar tijdens het Belgisch voorzitterschap van de Europese Unie echt met enig gezag willen spreken, dan is het dringend nodig dat we iets doen om het "goede voorbeeld" te geven. Als we na het Zweeds voorzitterschap van de EU geen modderfiguur willen slagen, moeten we ons dringend herpakken. Zweden heeft nu al zijn prioriteitenprogramma inzake Europees klimaats- en milieubeleid bekendgemaakt. Zoals het nu loopt ziet het ernaar uit dat we ook half 2002, op de "Rio plus 10 conferentie", tien jaar dus na de belangrijke Conferentie van Rio van 1992, ootmoedig het hoofd zullen moeten buigen.

Wanneer zal het Klimaatplan klaar zijn? Daarna moeten we immers nog beginnen met de uitvoering van het plan en dat is de moeilijkste hindernis.

Hoeveel mensen en middelen worden er nu ingezet voor de opmaak en nadien voor de realisatie van een nieuw Nationaal Klimaatplan? Zijn er plannen om het aantal mensen en

M. Olivier Deleuze, secrétaire d'État à l'Énergie et au Développement durable. – *Une personne et demie s'occupe actuellement, au département de l'Environnement, de l'élaboration du nouveau plan national sur les changements climatiques et du suivi des négociations internationales. Un montant global de 8 millions de francs a été dégagé pour la problématique atmosphérique. Le projet de Plan fédéral pour un développement durable prévoit d'affecter à chaque fois deux personnes à cette matière au département de l'Environnement et à celui de l'Économie, Administration de l'énergie, une personne étant chargée de ce dossier au département de la Coopération au développement.*

Le volet fédéral du nouveau plan national sur les changements climatiques est en préparation. La concertation avec les régions aura lieu à l'automne de cette année. Nous espérons que le plan sera prêt au milieu de l'an 2001 au plus tard.

L'accroissement des effectifs aura un effet positif sur le suivi et la coordination des négociations sur les changements climatiques au niveau international. Le premier ministre veillera à ce qu'un feed-back soit assuré par le biais d'un accord de coopération destiné à soutenir le plan sur les changements climatiques.

Le premier ministre accorde beaucoup d'importance à l'élaboration de ce plan et suivra de près les négociations. Un spécialiste a d'ailleurs été engagé à cette fin par son cabinet.

M. Johan Malcorps (AGALEV). – *Une personne et demie s'occupant du suivi des changements climatiques, c'est beaucoup trop peu. J'insiste sur le fait que la mesure dans laquelle nous concrétiserons le plan sur les changements climatiques et atteindrons l'objectif de Kyoto, qui prévoit une réduction des émissions de gaz à effet de serre de 7,5%, sera décisive pour le développement futur de notre économie. Nous faisons preuve de l'amateurisme le plus complet dans ce domaine.*

Je ne peux en outre accepter que notre plan sur les changements climatiques soit seulement prêt vers la moitié de 2001, alors que la plupart des pays voisins, notamment la Grande-Bretagne, ont déjà présenté leur plan. De plus, en tant que prochain président de l'Union européenne, nous participerons, dès le début de l'année prochaine, aux négociations de la Troïka et devrons assumer une part de plus

middelen te verhogen? Wat is de huidige planning voor de realisatie van het Nieuwe Nationaal Klimaatplan? Wanneer zal het klaar zijn? Komt er een sterkere ondersteuning en een betere coördinatie van de klimaatonderhandelingen op internationaal vlak, met aandacht voor een voortdurende terugkoppeling naar de coördinatiestructuren, maar ook naar de regering, de bevoegde adviesraden en de bevolking? Ook een terugkoppeling naar de gewesten is, rekening houdend met hun bevoegdheid terzake, van belang. In welke mate zal de eerste minister ook persoonlijk de opmaak van het Klimaatplan en de Klimaatonderhandelingen opvolgen?

De heer Olivier Deleuze, staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling. – Momenteel wordt bij het departement Leefmilieu, zowel voor de opmaak van het nieuwe nationale klimaatplan als voor de internationale onderhandelingen, anderhalve persoon ingezet. Voor de atmosferische problematiek is er een globaal bedrag van 8 miljoen frank per jaar uitgetrokken. Het ontwerp van federaal plan inzake duurzame ontwikkeling voorziet, zowel op het departement Leefmilieu als op het departement Economie, Bestuur Energie telkens in twee personen voor deze materie en op het departement Ontwikkelingssamenwerking is één persoon met die materie belast.

Het federaal gedeelte van het nieuwe nationale klimaatplan is in voorbereiding. Het overleg met de gewesten zal doorgaan in de herfst van dit jaar. We wensen het klimaatplan ten laatste tegen midden 2001 klaar te hebben, aangezien we dan enerzijds het voorzitterschap van de Europese Unie waarnemen en anderzijds hierover moeten rapporteren aan het secretariaat van het Klimaatverdrag.

Het verhogen van de ondersteuning, zoals onder punt 1 gegeven, zal een positief effect hebben op de ondersteuning en coördinatie van de klimaatsonderhandelingen op internationaal niveau. De eerste minister zal ervoor zorgen dat de terugkoppeling gebeurt onder de noemer van het nog op te richten samenwerkingsakkoord ter ondersteuning van het Klimaatplan, zoals voorgesteld in het ontwerp van federaal plan inzake duurzame ontwikkeling.

Uiteraard hecht de premier groot belang aan de opmaak van het Klimaatplan en zal hij de onderhandelingen op de voet volgen. Daartoe is overigens op zijn kabinet een specialist aangeworven belast met die materie. Dit laat hem toe de evolutie van dit dossier van nabij te volgen.

De heer Johan Malcorps (AGALEV). – Ik moet toegeven dat ik een beetje te pessimistisch ben geweest, aangezien niet een halve maar anderhalve persoon bezig is met de opvolging van de klimaatsverandering. Dat is dus liefst drie keer meer. Het gaat dus de goede kant op.

In alle ernst, dit is veel te weinig, ook als we rekening houden met de enkele mensen op andere departementen en met een speciaal iemand op het kabinet van de eerste minister. Ik wijs erop dat de mate waarin we het klimaatplan gestalte geven en we de Kyotodoelstelling van een 7,5% reductie van de uitstoot van broeikasgassen halen, beslissend is voor de verdere ontwikkeling van heel onze economie. De manier waarop we daar nu aan werken is totaal onvoldoende en compleet amateuristisch.

Het kan ook niet dat we pas half 2001 klaar zouden zijn met ons klimaatplan. Natuurlijk ligt daar een grote

en plus grande des responsabilités. Si nous ne progressons pas dans la réalisation des objectifs fixés dans l'accord de gouvernement en matière de développement durable et de changements climatiques, nous perdrons toute crédibilité lorsqu'il s'agira de plaider pour la réalisation de ces objectifs à l'échelon européen, d'autant plus que la relève de la Suède, un exemple en la matière, sera particulièrement difficile à assurer.

– **L'incident est clos.**

Mme la présidente. – L'ordre du jour de la présente séance est ainsi épuisé.

Les prochaines séances auront lieu le jeudi 6 juillet 2000 à 10 h, à 15 h et à 19 h.

(La séance est levée à 19 h 40.)

Excusés

MM. Santkin, Geens et Ceder, en missions à l'étranger, MM. Malmendier et Monfils, à l'étranger, M. Wille, pour d'autres devoirs, Mme van Kessel, pour raisons de santé, demandent d'excuser leur absence à la présente séance.

– **Pris pour information.**

verantwoordelijkheid bij de vorige regering, maar aan de andere kant zien we ook dat de meeste ons omringende landen daar al mee rond zijn. In Groot-Britannië is men al bezig met een groot openbaar onderzoek van het klimaatsplan en wordt de bevolking daar al over geraadpleegd. Bijkomende reden waarom half 2001 veel te laat is, is dat onze verantwoordelijkheden als volgend Europees voorzitter groeien en de onderhandelingen in de Troïka begin volgend jaar al van start gaan. Het regeerakkoord zegt dat de Belgische regering echt werk willen maken van duurzame ontwikkeling, van de invoering van een CO₂- en een energietaks op Europees niveau in 2002, van een klimaatsplan en van de realisatie van de doelstellingen van Kyoto. Het feit dat we met deze uitdagingen vandaag nog nergens staan, ondergraaft compleet onze mogelijkheden om met enige geloofwaardigheid op Europees niveau voor die doelstellingen te pleiten. Daarbij komt dat België het voorzitterschap overneemt van Zweden, waardoor we nog meer met rode kaken zullen komen te staan.

– **Het incident is gesloten.**

De voorzitter. – De agenda van deze vergadering is afgewerkt.

De volgende vergaderingen vinden plaats op donderdag 6 juli 2000 om 10, om 15 en om 19 uur.

(De vergadering wordt gesloten om 19.40 uur.)

Berichten van verhindering

Afwezig met bericht van verhindering: de heren Santkin, Geens en Ceder, met opdracht in het buitenland, de heren Malmendier et Monfils, in het buitenland, de heer Wille, wegens andere plichten, mevrouw van Kessel, om gezondheidsredenen.

– **Voor kennisgeving aangenomen.**

Annexe

Bijlage

Votes nominatifs

Vote n° 2

Présents: 57
 Pour: 18
 Contre: 38
 Abstentions: 1

Pour

Michel Barbeaux, Ludwig Caluwé, Frank Creyelman, Georges Dallemagne, Mia De Schamphelaere, Clotilde Nyssens, Roeland Raes, Gerda Staveaux-Van Steenberge, Erika Thijs, René Thissen, Hugo Vandenberghe, Luc Van den Brande, Chris Vandembroeke, Joris Van Hauthem, Patrik Vankrunkelsven, Vincent Van Quickenborne, Wim Verreycken, Magdeleine Willame-Boonen.

Contre

Marcel Cheron, Christine Cornet d'Elzius, Mohamed Daif, Olivier de Clippele, Armand De Decker, Jean-Marie Dedecker, Jacinta De Roeck, Alain Destexhe, Nathalie de T' Serclaes, Jacques Devolder, Josy Dubié, Paul Galand, Jean-Marie Happart, Marc Hordies, Jean-François Istasse, Meryem Kaçar, Mimi Kestelijn-Sierens, Marie-José Laloy, Jeannine Leduc, Kathy Lindekens, Frans Lozie, Michiel Maertens, Chokri Mahassine, Philippe Mahoux, Johan Malcorps, Guy Moens, Jacky Morael, Philippe Moureaux, Marie Nagy, Didier Ramoudt, Jan Remans, Louis Siquet, Martine Taelman, Louis Tobback, Myriam Vanlerberghe, Iris Van Riet, Paul Wille, Alain Zenner.

Abstentions

Sabine de Bethune.

Vote n° 3

Présents: 57
 Pour: 56
 Contre: 0
 Abstentions: 1

Pour

Michel Barbeaux, Ludwig Caluwé, Marcel Cheron, Christine Cornet d'Elzius, Frank Creyelman, Mohamed Daif, Georges Dallemagne, Olivier de Clippele, Armand De Decker, Jean-Marie Dedecker, Jacinta De Roeck, Mia De Schamphelaere, Alain Destexhe, Nathalie de T' Serclaes, Jacques Devolder, Josy Dubié, Paul Galand, Jean-Marie Happart, Marc Hordies, Jean-François Istasse, Meryem Kaçar, Mimi Kestelijn-Sierens, Marie-José Laloy, Jeannine Leduc, Kathy Lindekens, Frans Lozie, Michiel Maertens, Chokri Mahassine, Philippe Mahoux, Johan Malcorps, Guy Moens, Jacky Morael, Philippe Moureaux, Marie Nagy, Clotilde Nyssens, Roeland Raes, Didier Ramoudt, Jan Remans, Louis Siquet, Gerda Staveaux-Van Steenberge, Martine Taelman, Erika Thijs, René Thissen, Louis Tobback, Hugo Vandenberghe, Luc Van den Brande, Chris Vandembroeke, Joris Van Hauthem, Patrik Vankrunkelsven, Myriam Vanlerberghe, Vincent Van Quickenborne, Iris Van Riet, Wim Verreycken, Magdeleine Willame-Boonen, Paul Wille, Alain Zenner.

Contre

N.

Abstentions

Sabine de Bethune.

Vote n° 4

Naamstemmingen

Stemming nr. 2

Aanwezig: 57
 Voor: 18
 Tegen: 38
 Onthoudingen: 1

Voor

Tegen

Onthoudingen

Stemming nr. 3

Aanwezig: 57
 Voor: 56
 Tegen: 0
 Onthoudingen: 1

Voor

Tegen

Onthoudingen

Stemming nr. 4

Présents: 57
 Pour: 9
 Contre: 43
 Abstentions: 5

Aanwezig: 57
 Voor: 9
 Tegen: 43
 Onthoudingen: 5

Pour

Voor

Michel Barbeaux, Ludwig Caluwé, Georges Dallemagne, Clotilde Nyssens, Erika Thijs, René Thissen, Hugo Vandenberghe, Luc Van den Brande, Magdeleine Willame-Boonen.

Contre

Tegen

Marcel Cheron, Christine Cornet d'Elzius, Frank Creyelman, Mohamed Daif, Olivier de Clippele, Armand De Decker, Jean-Marie Dedecker, Jacinta De Roeck, Alain Destexhe, Nathalie de T' Serclaes, Jacques Devolder, Josy Dubié, Paul Galand, Jean-Marie Happart, Marc Hordies, Jean-François Istasse, Meryem Kaçar, Mimi Kestelijn-Sierens, Marie-José Laloy, Jeannine Leduc, Kathy Lindekens, Frans Lozie, Michiel Maertens, Chokri Mahassine, Philippe Mahoux, Johan Malcorps, Guy Moens, Jacky Morael, Philippe Moureaux, Marie Nagy, Roeland Raes, Didier Ramoudt, Jan Remans, Louis Siquet, Gerda Staveaux-Van Steenberge, Martine Taelman, Louis Tobback, Joris Van Hauthem, Myriam Vanlerberghe, Iris Van Riet, Wim Verreycken, Paul Wille, Alain Zenner.

Abstentions

Onthoudingen

Sabine de Bethune, Mia De Schamphelaere, Chris Vandembroeke, Patrik Vankrunkelsven, Vincent Van Quickenborne.

Vote n° 5

Stemming nr. 5

Présents: 57
 Pour: 38
 Contre: 10
 Abstentions: 9

Aanwezig: 57
 Voor: 38
 Tegen: 10
 Onthoudingen: 9

Pour

Voor

Marcel Cheron, Christine Cornet d'Elzius, Mohamed Daif, Olivier de Clippele, Armand De Decker, Jean-Marie Dedecker, Jacinta De Roeck, Alain Destexhe, Nathalie de T' Serclaes, Jacques Devolder, Josy Dubié, Paul Galand, Jean-Marie Happart, Marc Hordies, Jean-François Istasse, Meryem Kaçar, Mimi Kestelijn-Sierens, Marie-José Laloy, Jeannine Leduc, Kathy Lindekens, Frans Lozie, Michiel Maertens, Chokri Mahassine, Philippe Mahoux, Johan Malcorps, Guy Moens, Jacky Morael, Philippe Moureaux, Marie Nagy, Didier Ramoudt, Jan Remans, Louis Siquet, Martine Taelman, Louis Tobback, Myriam Vanlerberghe, Iris Van Riet, Paul Wille, Alain Zenner.

Contre

Tegen

Ludwig Caluwé, Frank Creyelman, Mia De Schamphelaere, Roeland Raes, Gerda Staveaux-Van Steenberge, Erika Thijs, Hugo Vandenberghe, Luc Van den Brande, Joris Van Hauthem, Wim Verreycken.

Abstentions

Onthoudingen

Michel Barbeaux, Georges Dallemagne, Sabine de Bethune, Clotilde Nyssens, René Thissen, Chris Vandembroeke, Patrik Vankrunkelsven, Vincent Van Quickenborne, Magdeleine Willame-Boonen.

Vote n° 6

Stemming nr. 6

Présents: 57
 Pour: 20
 Contre: 29
 Abstentions: 8

Aanwezig: 57
 Voor: 20
 Tegen: 29
 Onthoudingen: 8

Pour

Voor

Michel Barbeaux, Ludwig Caluwé, Marcel Cheron, Georges Dallemagne, Olivier de Clippele, Mia De Schamphelaere, Nathalie de T' Serclaes, Josy Dubié, Marc Hordies, Jacky Morael, Marie Nagy, Clotilde Nyssens, Erika Thijs, René Thissen, Hugo Vandenberghe, Luc Van den Brande, Chris Vandembroeke, Joris Van Hauthem, Patrik Vankrunkelsven, Magdeleine Willame-Boonen.

Contre

Tegen

Christine Cornet d'Elzius, Mohamed Daif, Armand De Decker, Jean-Marie Dedecker, Jacinta De Roeck, Alain Destexhe, Jacques Devolder, Jean-Marie Happart, Jean-François Istasse, Meryem Kaçar, Mimi Kestelijn-Sierens, Marie-José Laloy, Jeannine Leduc, Kathy Lindekens, Frans Lozie, Chokri Mahassine, Philippe Mahoux, Johan Malcorps, Guy Moens, Philippe Moureaux, Didier Ramoudt, Jan Remans, Louis Siquet, Martine Taelman, Myriam Vanlerberghe, Vincent Van Quickenborne, Iris Van Riet, Paul Wille, Alain Zenner.

Abstentions

Onthoudingen

Frank Creyelman, Sabine de Bethune, Paul Galand, Michiel Maertens, Roeland Raes, Gerda Staveaux-Van Steenberge, Louis Tobback, Wim Verreycken.

Vote n° 7**Stemming nr. 7**

Présents: 57

Aanwezig: 57

Pour: 32

Voor: 32

Contre: 17

Tegen: 17

Abstentions: 8

Onthoudingen: 8

Pour

Voor

Christine Cornet d'Elzius, Frank Creyelman, Mohamed Daif, Olivier de Clippele, Armand De Decker, Jean-Marie Dedecker, Jacinta De Roeck, Jacques Devolder, Jean-Marie Happart, Jean-François Istasse, Meryem Kaçar, Mimi Kestelijn-Sierens, Marie-José Laloy, Jeannine Leduc, Kathy Lindekens, Frans Lozie, Chokri Mahassine, Philippe Mahoux, Johan Malcorps, Guy Moens, Roeland Raes, Didier Ramoudt, Jan Remans, Louis Siquet, Martine Taelman, Chris Vandembroeke, Myriam Vanlerberghe, Vincent Van Quickenborne, Iris Van Riet, Wim Verreycken, Paul Wille, Alain Zenner.

Contre

Tegen

Michel Barbeaux, Marcel Cheron, Georges Dallemagne, Mia De Schamphelaere, Nathalie de T' Serclaes, Josy Dubié, Paul Galand, Marc Hordies, Jacky Moraël, Marie Nagy, Clotilde Nyssens, Erika Thijs, René Thissen, Louis Tobback, Luc Van den Brande, Patrik Vankrunkelsven, Magdeleine Willame-Boonen.

Abstentions

Onthoudingen

Ludwig Caluwé, Sabine de Bethune, Alain Destexhe, Michiel Maertens, Philippe Moureaux, Gerda Staveaux-Van Steenberge, Hugo Vandenberghe, Joris Van Hauthem.

Vote n° 8**Stemming nr. 8**

Présents: 56

Aanwezig: 56

Pour: 55

Voor: 55

Contre: 0

Tegen: 0

Abstentions: 1

Onthoudingen: 1

Pour

Voor

Michel Barbeaux, Ludwig Caluwé, Marcel Cheron, Christine Cornet d'Elzius, Frank Creyelman, Mohamed Daif, Georges Dallemagne, Olivier de Clippele, Armand De Decker, Jean-Marie Dedecker, Jacinta De Roeck, Mia De Schamphelaere, Alain Destexhe, Nathalie de T' Serclaes, Jacques Devolder, Josy Dubié, Paul Galand, Jean-Marie Happart, Marc Hordies, Jean-François Istasse, Meryem Kaçar, Mimi Kestelijn-Sierens, Marie-José Laloy, Jeannine Leduc, Kathy Lindekens, Frans Lozie, Michiel Maertens, Chokri Mahassine, Philippe Mahoux, Johan Malcorps, Guy Moens, Jacky Moraël, Philippe Moureaux, Clotilde Nyssens, Roeland Raes, Didier Ramoudt, Jan Remans, Louis Siquet, Gerda Staveaux-Van Steenberge, Martine Taelman, Erika Thijs, René Thissen, Louis Tobback, Hugo Vandenberghe, Luc Van den Brande, Chris Vandembroeke, Joris Van Hauthem, Patrik Vankrunkelsven, Myriam Vanlerberghe, Vincent Van Quickenborne, Iris Van Riet, Wim Verreycken, Magdeleine Willame-Boonen, Paul Wille, Alain Zenner.

Contre

Tegen

N.

Abstentions

Onthoudingen

Sabine de Bethune.

Vote n° 9

Présents: 54
Pour: 10
Contre: 35
Abstentions: 9

Stemming nr. 9

Aanwezig: 54
Voor: 10
Tegen: 35
Onthoudingen: 9

Pour

Voor

Ludwig Caluwé, Frank Creyelman, Mia De Schamphelaere, Roeland Raes, Gerda Staveaux-Van Steenberge, Erika Thijs, Hugo Vandenberghe, Luc Van den Brande, Joris Van Hauthem, Wim Verreycken.

Contre

Tegen

Marcel Cheron, Christine Cornet d'Elzius, Mohamed Daif, Olivier de Clippele, Armand De Decker, Jean-Marie Dedecker, Jacinta De Roeck, Alain Destexhe, Nathalie de T' Serclaes, Josy Dubié, Paul Galand, Jean-Marie Happart, Marc Hordies, Jean-François Istasse, Meryem Kaçar, Mimi Kestelijn-Sierens, Marie-José Laloy, Jeannine Leduc, Kathy Lindekens, Frans Lozie, Michiel Maertens, Chokri Mahassine, Philippe Mahoux, Johan Malcorps, Guy Moens, Jacky Morael, Philippe Moureaux, Jan Remans, Louis Siquet, Martine Taelman, Louis Tobback, Myriam Vanlerberghe, Iris Van Riet, Paul Wille, Alain Zenner.

Abstentions

Onthoudingen

Michel Barbeaux, Georges Dallemagne, Sabine de Bethune, Clotilde Nyssens, René Thissen, Chris Vandembroeke, Patrik Vankrunkelsven, Vincent Van Quickenborne, Magdeleine Willame-Boonen.

Vote n° 10

Présents: 54
Pour: 38
Contre: 0
Abstentions: 16

Stemming nr. 10

Aanwezig: 54
Voor: 38
Tegen: 0
Onthoudingen: 16

Pour

Voor

Marcel Cheron, Christine Cornet d'Elzius, Mohamed Daif, Olivier de Clippele, Armand De Decker, Jean-Marie Dedecker, Jacinta De Roeck, Alain Destexhe, Nathalie de T' Serclaes, Josy Dubié, Paul Galand, Jean-Marie Happart, Marc Hordies, Jean-François Istasse, Meryem Kaçar, Mimi Kestelijn-Sierens, Marie-José Laloy, Jeannine Leduc, Kathy Lindekens, Frans Lozie, Michiel Maertens, Chokri Mahassine, Philippe Mahoux, Johan Malcorps, Guy Moens, Jacky Morael, Philippe Moureaux, Jan Remans, Louis Siquet, Martine Taelman, Louis Tobback, Chris Vandembroeke, Patrik Vankrunkelsven, Myriam Vanlerberghe, Vincent Van Quickenborne, Iris Van Riet, Paul Wille, Alain Zenner.

Contre

Tegen

N.

Abstentions

Onthoudingen

Michel Barbeaux, Ludwig Caluwé, Frank Creyelman, Georges Dallemagne, Sabine de Bethune, Mia De Schamphelaere, Clotilde Nyssens, Roeland Raes, Gerda Staveaux-Van Steenberge, Erika Thijs, René Thissen, Hugo Vandenberghe, Luc Van den Brande, Joris Van Hauthem, Wim Verreycken, Magdeleine Willame-Boonen.

Vote n° 11

Présents: 53
Pour: 39
Contre: 13
Abstentions: 1

Stemming nr. 11

Aanwezig: 53
Voor: 39
Tegen: 13
Onthoudingen: 1

Pour

Voor

Michel Barbeaux, Marcel Cheron, Christine Cornet d'Elzius, Mohamed Daif, Georges Dallemagne, Olivier de Clippele, Armand De Decker, Jean-Marie Dedecker, Jacinta De Roeck, Alain Destexhe, Nathalie de T' Serclaes, Josy Dubié, Paul Galand, Jean-Marie Happart, Marc Hordies, Jean-François Istasse, Meryem Kaçar, Mimi Kestelijn-Sierens, Marie-José Laloy, Jeannine Leduc, Kathy Lindekens, Frans Lozie, Michiel Maertens, Chokri Mahassine, Philippe Mahoux, Johan Malcorps, Guy Moens, Jacky Morael, Philippe Moureaux, Clotilde Nyssens, Jan Remans, Louis Siquet, Martine Taelman, René Thissen, Louis Tobback, Myriam Vanlerberghe, Iris Van Riet, Magdeleine Willame-Boonen, Alain Zenner.

Contre

Tegen

Ludwig Caluwé, Frank Creyelman, Mia De Schamphelaere, Roeland Raes, Gerda Staveaux-Van Steenberge, Erika Thijs, Hugo Vandenberghe, Luc Van den Brande, Chris Vandembroeke, Joris Van Hauthem, Patrik Vankrunkelsven, Vincent Van Quickenborne, Wim Verreycken.

Abstentions

Onthoudingen

Sabine de Bethune.

Dépôt de propositions

Propositions de loi

Article 81 de la Constitution

Proposition de loi relative au contrat de soins médicaux et aux droits du patient (de Mme Ingrid van Kessel; Doc. **2-486/1**).

Proposition de loi modifiant l'article 66 de la loi provinciale et insérant un article 242bis dans la nouvelle loi communale, en ce qui concerne le programme de politique générale (de M. Paul Wille et consorts; Doc. **2-490/1**).

Proposition de loi complétant la loi sur les hôpitaux, coordonnée le 7 août 1987, en ce qui concerne le droit de plainte du patient (de Mme Ingrid van Kessel; Doc. **2-492/1**).

Proposition de loi modifiant les articles 5 et 6 de la loi du 10 avril 1990 sur les entreprises de gardiennage, sur les entreprises de sécurité et sur les services internes de gardiennage (de M. Chokri Mahassine; Doc. **2-493/1**).

Proposition de loi instaurant une pause payée pour l'allaitement maternel (de Mme Sabine de Bethune; Doc. **2-495/1**).

Proposition de loi insérant un article 54bis dans la loi du 30 juin 1994 sur le droit d'auteur et les droits voisins (de M. Philippe Monfils; Doc. **2-496/1**).

Proposition de loi relative à la création du Comité supérieur des sports (de M. Philippe Monfils; Doc. **2-497/1**).

Proposition de loi créant un Institut pour l'égalité des chances entre hommes et femmes (de Mme Sabine de Bethune; Doc. **2-498/1**).

– **Ces propositions seront traduites, imprimées et distribuées.**

– **Il sera statué ultérieurement sur la prise en considération.**

Propositions de résolution

Indiening van voorstellen

Wetsvoorstellen

Artikel 81 van de Grondwet

Wetsvoorstel betreffende het medisch zorgcontract en de rechten van de patiënt (van mevrouw Ingrid van Kessel; St. **2-486/1**).

Wetsvoorstel tot wijziging van artikel 66 van de provinciewet en tot invoeging van een artikel 242bis in de nieuwe gemeentewet, inzake het beleidsprogramma (van de heer Paul Wille c.s.; St. **2-490/1**).

Wetsvoorstel tot aanvulling, wat het klachtrecht van de patiënt betreft, van de wet op de ziekenhuizen, gecoördineerd op 7 augustus 1987 (van mevrouw Ingrid van Kessel; St. **2-492/1**).

Wetsvoorstel tot wijziging van de artikelen 5 en 6 van de wet van 10 april 1990 op de bewakingsondernemingen, de beveiligingsondernemingen en de interne bewakingsdiensten (van de heer Chokri Mahassine; St. **2-493/1**).

Wetsvoorstel tot instelling van een betaalde borstvoedingspauze (van mevrouw Sabine de Bethune; St. **2-495/1**).

Wetsvoorstel tot invoeging van een artikel 54bis in de wet van 30 juni 1994 betreffende het auteursrecht en de naburige rechten (van de heer Philippe Monfils; St. **2-496/1**).

Wetsvoorstel houdende instelling van een Hoog Comité voor de sport (van de heer Philippe Monfils; St. **2-497/1**).

Wetsvoorstel tot oprichting van een Instituut voor gelijke kansen voor mannen en vrouwen (van mevrouw Sabine de Bethune; St. **2-498/1**).

– **Deze voorstellen zullen worden vertaald, gedrukt en rondgedeeld.**

– **Er zal later over de inoverwegingneming worden beslist.**

Voorstellen van resolutie

Proposition de résolution relative à Chypre (de MM. Philippe Monfils et Louis Siquet; Doc. **2-494/1**).

Proposition de résolution relative à la création d'une commission d'évaluation des prérogatives royales (de M. Vincent Van Quickenborne et consorts; Doc. **2-500/1**).

- **Ces propositions seront traduites, imprimées et distribuées.**
- **Il sera statué ultérieurement sur la prise en considération.**

Propositions prises en considération

Proposition de loi

Article 81 de la Constitution

Proposition de loi modifiant le Code pénal, en ce qui concerne la maltraitance des personnes âgées (de M. Olivier de Clippele; Doc. **2-440/1**).

- **Envoi à la commission de la Justice.**

Proposition de résolution

Proposition de résolution relative à la sécurité routière sur le chemin de l'école (de M. Johan Malcorps et Mme Meryem Kaçar; Doc. **2-450/1**).

- **Envoi à la commission des Finances et des Affaires économiques.**

Envoi d'une proposition de loi à une autre commission

Il est proposé au Sénat d'envoyer à la commission de l'Intérieur et des Affaires administratives, la proposition de loi modifiant les lois coordonnées sur le Conseil d'État, en ce qui concerne la nomination des conseillers d'État (Doc. 2-368/1).

Cette proposition de loi avait été envoyée précédemment à la commission de la Justice.

Demandes d'explications

Le Bureau a été saisi des demandes d'explications suivantes:

de Madame Erika **THIJS** au Ministre de la Défense sur «*l'hôpital militaire à Neder-over-Heembeek*» (n° 2-170)

- **Cette demande est envoyée à la commission des Relations extérieures et de la Défense.**

de Monsieur Vincent **VAN QUICKENBORNE** au Ministre de l'Agriculture et des Classes moyennes sur «*le statut des personnes régularisées déployant une activité de travailleur indépendant*» (n° 2-174)

de Madame Sabine **de BETHUNE** au Ministre de l'Intérieur sur «*l'attention accordée à l'égalité des chances des femmes et des hommes dans la réforme des services de police*» (n° 2-175)

Voostel van resolutie over Cyprus (van de heren Philippe Monfils en Louis Siquet; St. **2-494/1**).

Voorstel van resolutie betreffende de oprichting van een commissie ter evaluatie van de koninklijke prerogatieven (van de heer Vincent Van Quickenborne c.s.; St. **2-500/1**).

- **Deze voorstellen zullen worden vertaald, gedrukt en rondgedeeld.**
- **Er zal later over de inoverwegingneming worden beslist.**

In overweging genomen voorstellen

Wetsvoorstel

Artikel 81 van de Grondwet

Wetsvoorstel tot wijziging van het Strafwetboek, wat de mishandeling van bejaarden betreft (van de heer Olivier de Clippele; St. **2-440/1**).

- **Verzonden naar de commissie voor de Justitie.**

Voorstel van resolutie

Voorstel van resolutie over verkeersveiligheid op de weg van en naar de school (van de heer Johan Malcorps en mevrouw Meryem Kaçar; St. **2-450/1**).

- **Verzonden naar de commissie voor de Financiën en voor de Economische Aangelegenheden.**

Verzending van een wetsvoorstel naar een andere commissie

Aan de Senaat wordt voorgesteld het wetsvoorstel tot wijziging van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, wat de benoeming van de staatsraden betreft (St. 2-368/1), te verzenden naar de commissie voor de Binnenlandse Zaken en voor de Administratieve Aangelegenheden.

Dit wetsvoorstel werd eerder verzonden naar de commissie voor de Justitie.

Vragen om uitleg

Het Bureau heeft volgende vragen om uitleg ontvangen:

van Mevrouw Erika **THIJS** aan de Minister van Landsverdediging over «*het militair hospitaal in Neder-over-Heembeek*» (nr. 2-170)

- **Deze vraag wordt naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen en voor de Landsverdediging verzonden.**

van de heer Vincent **VAN QUICKENBORNE** aan de Minister van Landbouw en Middenstand over «*het statuut van geregulariseerde personen die activiteiten als zelfstandige ontplooiën*» (nr. 2-174)

van Mevrouw Sabine **de BETHUNE** aan de Minister van Binnenlandse Zaken over «*de aandacht voor gelijke kansen van vrouwen en mannen bij de hervorming van de politiediensten*» (nr. 2-175)

de Monsieur Vincent **VAN QUICKENBORNE** au Premier Ministre et au Ministre de la Fonction publique et de la Modernisation de l'administration sur *«la diminution des charges administratives»* (n° 2-176)

de Monsieur Vincent **VAN QUICKENBORNE** au Ministre de l'Économie et de la Recherche scientifique sur *«la note d'orientation sur le commerce électronique»* (n° 2-177)

de Madame Nathalie **de T' SERCLAES** au Ministre des Affaires sociales et des Pensions et au Ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur *«la création et le financement du dépistage organisé du cancer du sein»* (n° 2-178)

de Monsieur Philippe **MOUREAUX** au Vice-Premier Ministre et Ministre des Affaires étrangères sur *«la possibilité de saisine de la Cour européenne des droits de l'homme par la Belgique en raison de la contrariété du programme Échelon avec les principes de la Convention européenne des droits de l'homme»* (n° 2-179)

de Monsieur Vincent **VAN QUICKENBORNE** au Ministre de l'Économie et de la Recherche scientifique sur *«la suppression du système de bonus-malus et la disparition des sauts tarifaires fixes et automatiques»* (n° 2-180)

de Monsieur Michiel **MAERTENS** au Vice-Premier Ministre et Ministre des Affaires étrangères sur *«l'absence de base juridique pour la coopération transfrontalière entre les collectivités territoriales et les autorités dans le cadre d'Interreg III»* (n° 2-181)

de Monsieur Michiel **MAERTENS** au Vice-Premier Ministre et Ministre des Affaires étrangères sur *«la position de la Belgique à l'égard de la République populaire démocratique de Corée»* (n° 2-182)

de Madame Myriam **VANLERBERGHE** au Ministre des Affaires sociales et des Pensions et au Ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur *«le dépistage du cancer du sein en Belgique»* (n° 2-183)

de Monsieur Michiel **MAERTENS** au Ministre de la Justice et au Ministre des Finances sur *«les nouveaux trafics illégaux d'armes par l'aéroport d'Ostende»* (n° 2-184)

de Madame Jacinta **DE ROECK** au Ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur *«le dépistage du cancer du sein en Belgique»* (n° 2-185)

de Monsieur Frans **LOZIE** au Vice-Premier Ministre et Ministre du Budget, de l'Intégration sociale et de l'Économie sociale sur *«les séquelles des problèmes de l'AGCD pour ceux qui ont abordé la problématique»* (n° 2-186)

de Madame Anne-Marie **LIZIN** au Ministre de l'Intérieur et au Secrétaire d'État à l'Énergie et au Développement durable sur *«la situation de sûreté de Tihange I»* (n° 2-187)

van de heer Vincent **VAN QUICKENBORNE** aan de Eerste Minister en aan de Minister van Ambtenarenzaken en Modernisering van de openbare besturen over *«de vermindering van de administratieve lasten»* (nr. 2-176)

van de heer Vincent **VAN QUICKENBORNE** aan de Minister van Economie en Wetenschappelijk Onderzoek over *«de oriëntatienota over de elektronische handel»* (nr. 2-177)

van Mevrouw Nathalie **de T' SERCLAES** aan de Minister van Sociale Zaken en Pensioenen en aan de Minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over *«de georganiseerde opsporing van borstkanker en de financiering ervan»* (nr. 2-178)

van de heer Philippe **MOUREAUX** aan de Vice-Eerste Minister en Minister van Buitenlandse Zaken over *«de mogelijkheid tot het beroep dat België bij het Europees Hof voor de rechten van de mens dient in te stellen wegens strijdigheid van het Echelon-programma met de beginselen van het Europees Verdrag ter bescherming van de rechten van de mens»* (nr. 2-179)

van de heer Vincent **VAN QUICKENBORNE** aan de Minister van Economie en Wetenschappelijk Onderzoek over *«de afschaffing van het bonus-malussysteem en het verdwijnen van de automatische vaste tariefsprongen»* (nr. 2-180)

van de heer Michiel **MAERTENS** aan de Vice-Eerste Minister en Minister van Buitenlandse Zaken over *«de afwezigheid van een juridische grondslag voor de grensoverschrijdende samenwerking tussen territoriale collectiviteiten en autoriteiten in het kader van Interreg III»* (nr. 2-181)

van de heer Michiel **MAERTENS** aan de Vice-Eerste Minister en Minister van Buitenlandse Zaken over *«de Belgische houding t.o.v. de Democratische Volksrepubliek van Noord-Korea»* (nr. 2-182)

van Mevrouw Myriam **VANLERBERGHE** aan de Minister van Sociale Zaken en Pensioenen en aan de Minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over *«de borstkankerscreening in België»* (nr. 2-183)

van de heer Michiel **MAERTENS** aan de Minister van Justitie en aan de Minister van Financiën over *«de nieuwe illegale wapentrafiëken via de luchthaven van Oostende»* (nr. 2-184)

van Mevrouw Jacinta **DE ROECK** aan de Minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over *«het georganiseerd screenen naar borstkanker in België»* (nr. 2-185)

van de heer Frans **LOZIE** aan de Vice-Eerste Minister en Minister van Begroting, Maatschappelijke Integratie en Sociale Economie over *«de naweeën van de ABOS-problemen voor hen die de problematiek aankaartten»* (nr. 2-186)

van Mevrouw Anne-Marie **LIZIN** aan de Minister van Binnenlandse Zaken en aan de Staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling over *«de veiligheid in de kerncentrale van Tihange I»* (nr. 2-187)

de Madame Sabine **de BETHUNE** au Vice-Premier Ministre et Ministre des Affaires étrangères sur «*la peine de mort aux États-Unis*» (n° 2-189)

de Madame Sabine **de BETHUNE** au Ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement et au Ministre des Affaires sociales et des Pensions sur «*le dépistage systématique du cancer du sein*» (n° 2-190)

de Monsieur Paul **GALAND** au Ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement et au Ministre des Affaires sociales et des Pensions sur «*les problématiques de lutte contre le cancer du sein et plus spécialement son dépistage*» (n° 2-191)

de Madame Magdeleine **WILLAME-BOONEN** au Ministre des Affaires sociales et des Pensions sur «*la problématique du dépistage du cancer du sein*» (n° 2-192)

de Monsieur René **THISSEN** au Vice-Premier Ministre et Ministre des Affaires étrangères et au Ministre de l'Intérieur sur «*la situation des réfugiés Kosovars*» (n° 2-193)

de Monsieur René **THISSEN** au Ministre de la Justice sur «*l'arrêté royal en matière d'analyse ADN qui devrait être pris*» (n° 2-194)

– Ces demandes sont envoyées à la séance plénière.

Non-Évocations

Par messages des 27 et 29 juin 2000, le Sénat a retourné à la Chambre des représentants, en vue de la sanction royale, les projets de loi non évoqués qui suivent :

Projet de loi modifiant la loi du 22 juillet 1985 sur la responsabilité civile dans le domaine de l'énergie nucléaire (Doc. **2-466/1**).

Projet de loi relatif à l'exécution de l'avenant, signé à Bruxelles le 8 février 1999, à la convention entre la Belgique et la France tendant à éviter les doubles impositions et à établir des règles d'assistance administrative et juridique réciproque en matière d'impôts sur les revenus, signée à Bruxelles le 10 mars 1964 (Doc. **2-487/1**).

– **Pris pour notification.**

Messages de la Chambre

Par messages du 22 juin 2000, la Chambre des représentants a transmis au Sénat, tels qu'ils ont été adoptés en sa séance du même jour :

Article 78 de la Constitution

Projet de loi portant modification de limites entre la ville de Waregem et la commune de Wielsbeke (Doc. **2-488/1**).

– **Le projet de loi a été reçu le 23 juin 2000; la date limite pour l'évocation est le lundi 10 juillet 2000.**

van Mevrouw Sabine **de BETHUNE** aan de Vice-Eerste Minister en Minister van Buitenlandse Zaken over «*de doodstraf in de Verenigde Staten*» (nr. 2-189)

van Mevrouw Sabine **de BETHUNE** aan de Minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu en aan de Minister van Sociale Zaken en Pensioenen over «*de systematische opsporing van borstkanker*» (nr. 2-190)

van de heer Paul **GALAND** aan de Minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu en aan de Minister van Sociale Zaken en Pensioenen over «*de problemen rond de strijd tegen borstkanker en meer bepaald de opsporing ervan*» (nr. 2-191)

van Mevrouw Magdeleine **WILLAME-BOONEN** aan de Minister van Sociale Zaken en Pensioenen over «*de problematiek van de opsporing van borstkanker*» (nr. 2-192)

van de heer René **THISSEN** aan de Vice-Eerste Minister en Minister van Buitenlandse Zaken en aan de Minister van Binnenlandse Zaken over «*de situatie van de Kosovaarse vluchtelingen*» (nr. 2-193)

van de heer René **THISSEN** aan de Minister van Justitie over «*het koninklijk besluit inzake DNA-analyse dat zou moeten genomen worden*» (nr. 2-194)

– **Deze vragen worden naar de plenaire vergadering verzonden .**

Non-Evocaties

Bij boodschappen van 27 en 29 juni 2000 heeft de Senaat aan de Kamer van volksvertegenwoordigers terugbezorgd, met het oog op de koninklijke bekrachtiging, de volgende niet geëvoceerde wetsontwerpen :

Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 22 juli 1985 betreffende de wettelijke aansprakelijkheid op het gebied van de kernenergie (St. **2-466/1**).

Wetsontwerp betreffende de tenuitvoerlegging van het avoent, ondertekend te Brussel op 8 februari 1999, bij de overeenkomst tussen België en Frankrijk tot voorkoming van dubbele belasting en tot regeling van wederzijdse administratieve en juridische bijstand inzake inkomstenbelastingen, ondertekend te Brussel op 10 maart 1964 (St. **2-487/1**).

– **Voor kennisgeving aangenomen**

Boodschappen van de Kamer

Bij boodschappen van 22 juni 2000 heeft de Kamer van volksvertegenwoordigers aan de Senaat overgezonden, zoals ze ter vergadering van dezelfde dag werden aangenomen :

Artikel 78 van de Grondwet

Wetsontwerp tot wijziging van de grenzen tussen de stad Waregem en de gemeente Wielsbeke (St. **2-488/1**).

– **Het wetsontwerp werd ontvangen op 23 juni 2000; de uiterste datum voor evocatie is maandag 10 juli 2000.**

– **La Chambre a adopté le projet le 22 juin 2000.**

Projet de loi modifiant, en ce qui concerne les dépenses électorales, certaines lois relatives à l'élection des conseils provinciaux, communaux et de district et des conseils de l'aide sociale (Doc. 2-489/1).

– **Le projet a été reçu le 23 juin 2000; la date limite pour l'évocation est le lundi 10 juillet 2000.**

– **La Chambre a adopté le projet le 22 juin 2000.**

Article 80 de la Constitution

Projet de loi relatif à l'exécution de l'avenant, signé à Bruxelles le 8 février 1999, à la convention entre la Belgique et la France tendant à éviter les doubles impositions et à établir des règles d'assistance administrative et juridique réciproque en matière d'impôts sur les revenus, signée à Bruxelles le 10 mars 1964 (Doc. 2-487/1).

– **Le projet de loi a été reçu le 23 juin 2000; la date limite pour l'évocation est le mercredi 28 juin 2000.**

– **La Chambre a adopté le projet le 22 juin 2000.**

Cour d'arbitrage – Arrêts

En application de l'article 113 de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage, le greffier de la Cour d'arbitrage notifie au président du Sénat :

- l'arrêt n° 75/2000, rendu le 21 juin 2000, en cause la question préjudicielle relative aux articles 23, §1er, 3°, 28, 49 et 53, 1°, du Code des impôts sur les revenus 1992, posée par la Cour d'appel de Liège (numéro du rôle 1618) ;
- l'arrêt n° 76/2000, rendu le 21 juin 2000, en cause le recours en annulation de l'article 103 du décret de la Communauté flamande du 14 juillet 1998 relatif à l'enseignement IX, introduit par le Conseil des ministres (numéro du rôle 1633);
- l'arrêt n° 77/2000, rendu le 21 juin 2000, en cause les questions préjudicielles relatives à l'article 6 de la loi du 2 juin 1998 modifiant l'arrêté royal n° 22 du 24 octobre 1934 portant interdiction à certains condamnés et aux faillis d'exercer certaines fonctions, professions ou activités et conférant aux tribunaux de commerce la faculté de prononcer de telles interdictions et à l'article 3 de l'arrêté royal n° 22 du 24 octobre 1934 précité, posées par le Tribunal correctionnel de Mons, par le Tribunal correctionnel de Bruges et par le Tribunal de première instance de Bruxelles (numéros du rôle 1641, 1663 et 1713 : affaires jointes);
- l'arrêt n° 78/2000, rendu le 21 juin 2000, en cause les questions préjudicielles relatives à l'article 87, §§2 et 4, de la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles, modifiée par la loi spéciale du 8 août 1988, posées par le Conseil d'Etat (numéros du rôle : 1657, 1658, 1659 et 1660

– **De Kamer heeft het ontwerp aangenomen op 22 juni 2000.**

Wetsontwerp tot wijziging van sommige wetten inzake de verkiezing van de provincie-, gemeente- en districtsraden en raden voor maatschappelijk welzijn, wat de verkiezingsuitgaven betreft (St. 2-489/1).

– **Het ontwerp werd ontvangen op 23 juni 2000; de uiterste datum voor evocatie is maandag 10 juli 2000.**

– **De Kamer heeft het ontwerp aangenomen op 22 juni 2000.**

Artikel 80 van de Grondwet

Wetsontwerp betreffende de tenuitvoerlegging van het avoent, ondertekend te Brussel op 8 februari 1999, bij de overeenkomst tussen België en Frankrijk tot voorkoming van dubbele belasting en tot regeling van wederzijdse administratieve en juridische bijstand inzake inkomstenbelastingen, ondertekend te Brussel op 10 maart 1964 (St. 2-487/1).

– **Het wetsontwerp werd ontvangen op 23 juni 2000; de uiterste datum voor evocatie is woensdag 28 juni 2000.**

– **De Kamer heeft het ontwerp aangenomen op 22 juni 2000.**

Arbitragehof – Arresten

Met toepassing van artikel 113 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, geeft de griffier van het Arbitragehof kennis aan de voorzitter van de Senaat van :

- het arrest nr. 75/2000, uitgesproken op 21 juni 2000, inzake de prejudiciële vraag betreffende de artikelen 23, §1, 3°, 28, 49 en 53, 1°, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, gesteld door het Hof van Beroep te Luik (rolnummer 1618);
- het arrest nr. 76/2000, uitgesproken op 21 juni 2000, inzake het beroep tot vernietiging van artikel 103 van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 14 juli 1998 betreffende het onderwijs IX, ingesteld door de Ministerraad (rolnummer 1633);
- het arrest nr. 77/2000, uitgesproken op 21 juni 2000, inzake de prejudiciële vragen over artikel 6 van de wet van 2 juni 1998 tot wijziging van het koninklijk besluit nr. 22 van 24 oktober 1934 waarbij aan bepaalde veroordeelden en aan de gefailleerden verbod wordt opgelegd bepaalde ambten, beroepen of werkzaamheden uit te oefenen en waarbij aan de rechtbanken van koophandel de bevoegdheid wordt toegekend dergelijk verbod uit te spreken en over artikel 3 van voormeld koninklijk besluit, gesteld door de Correctionele Rechtbank te Bergen, de Correctionele Rechtbank te Brugge en de Rechtbank van eerste aanleg te Brussel (rolnummers 1641, 1663 en 1713 : samengevoegde zaken);
- het arrest nr. 78/2000, uitgesproken op 21 juni 2000, inzake de prejudiciële vragen betreffende artikel 87, §§2 en 4, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij de bijzondere wet van 8 augustus 1988, gesteld door de Raad van State (rolnummers 1657,

affaires jointes);

- l'arrêt n° 79/2000, rendu le 21 juin 2000, en cause la question préjudicielle concernant les articles 192, 195, 196, 197, 199 et 200 du Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe, posée par le juge de paix du canton de Torhout (numéro du rôle 1666);
- l'arrêt n° 80/2000, rendu le 21 juin 2000, en cause les questions préjudicielles concernant l'article 42, §1er, des lois relatives aux allocations familiales pour travailleurs salariés, coordonnées le 19 décembre 1939, modifié par l'arrêté royal du 21 avril 1997, qui a été confirmé par la loi du 12 décembre 1997, posées par le Tribunal du travail de Courtrai et le Tribunal du travail de Termonde (numéros du rôle 1688 et 1810 : affaires jointes);
- l'arrêt n° 81/2000, rendu le 21 juin 2000, en cause le recours en annulation de la loi du 18 décembre 1998 réglant les élections simultanées ou rapprochées pour les Chambres législatives fédérales, le Parlement européen et les Conseils de région et de communauté et de la loi du 18 décembre 1998 organisant le dépouillement des votes automatisés au moyen d'un système de lecture optique et modifiant la loi du 11 avril 1994 organisant le vote automatisé, introduit par L. Michel et autres (numéro du rôle 1707).

– **Pris pour notification.**

Cour d'arbitrage – Questions préjudicielles

En application de l'article 77 de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage, le greffier de la Cour d'arbitrage notifie au président du Sénat :

- la question préjudicielle concernant les articles 141, 146 et 156 de la loi coordonnée du 14 juillet 1994 relative à l'assurance obligatoire soins de santé et indemnités, posée par la Commission d'appel instituée auprès du service de contrôle médical de l'Inami (numéro du rôle 1975);
- les questions préjudicielles concernant les articles 101 et 103 de la loi de redressement du 22 janvier 1985 contenant des dispositions sociales et l'article 39 de la loi du 3 juillet 1978 relative aux contrats de travail, posées par la Cour du travail de Bruxelles (numéro du rôle 1947);
- la question préjudicielle concernant l'article 370, §5, *junctis* les articles 346, alinéa premier, et 368, §3, alinéa premier du Code civil, posée par la Cour d'appel de Gand (numéro du rôle 1970);
- la question préjudicielle concernant les articles 2, 1°, e), et 23 de la loi du 11 avril 1995 visant à instituer "la charte" de l'assuré social et/ou l'article 26 de la loi du 16 avril 1963 relative au reclassement des handicapés, posée par le Tribunal du travail de Mons (numéro du rôle 1949);
- la question préjudicielle relative aux articles 278 à 292 du Code des impôts sur les revenus 1964, posée par la Cour de cassation (numéro du rôle 1916).

1658, 1659 en 1660 : samengevoegde zaken);

- het arrest nr. 79/2000, uitgesproken op 21 juni 2000, inzake de prejudiciële vraag betreffende de artikelen 192, 195, 196, 197, 199 en 200 van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten, gesteld door de vrederechter van het kanton Torhout (rolnummer 1666);
- het arrest nr. 80/2000, uitgesproken op 21 juni 2000, inzake de prejudiciële vragen over artikel 42, §1, van de wetten betreffende de kinderbijslag voor loonarbeiders, gecoördineerd op 19 december 1939, zoals gewijzigd bij het koninklijk besluit van 21 april 1997 dat bekrachtigd werd bij wet van 12 december 1997, gesteld door de Arbeidsrechtbank te Kortrijk en de Arbeidsrechtbank te Dendermonde (rolnummers 1688 en 1810 : samengevoegde zaken);
- het arrest nr. 81/2000, uitgesproken op 21 juni 2000, inzake het beroep tot vernietiging van de wet van 18 december 1998 tot regeling van de gelijktijdige of kort opeenvolgende verkiezingen voor de federale Wetgevende Kamers, het Europees Parlement en de Gewest- en Gemeenschapsraden en van de wet van 18 december 1998 tot organisatie van de geautomatiseerde stemopneming door middel van een systeem voor optische lezing en tot wijziging van de wet van 11 april 1994 tot organisatie van de geautomatiseerde stemming, ingesteld door L. Michel en anderen (rolnummer 1707).

– **Voor kennisgeving aangenomen.**

Arbitragehof – Prejudiciële vragen

Met toepassing van artikel 77 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, geeft de griffier van het Arbitragehof aan de voorzitter van de Senaat kennis van :

- de prejudiciële vraag over de artikelen 141, 146 en 156 van de gecoördineerde wet van 14 juli 1994 betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gesteld door de Commissie van Beroep ingesteld bij de dienst voor geneeskundige controle van het RIZIV (rolnummer 1975);
- de prejudiciële vragen betreffende de artikelen 101 en 103 van de herstellwet van 22 januari 1985 houdende sociale bepalingen en artikel 39 van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten, gesteld door het Arbeidshof te Brussel (rolnummer 1947);
- de prejudiciële vraag betreffende artikel 370, §5, *junctis* de artikelen 346, eerste lid, en 368, §3, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek, gesteld door het Hof van Beroep te Gent (rolnummer 1970);
- de prejudiciële vraag betreffende de artikelen 2, 1°, e), en 23 van de wet van 11 april 1995 tot invoering van het "handvest" van de sociaal verzekerde en/of artikel 26 van de wet van 16 april 1963 betreffende de sociale reclassering van de mindervaliden, gesteld door het Arbeidsrechtbank te Bergen (rolnummer 1949);
- de prejudiciële vraag betreffende de artikelen 278 tot 292 van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1964, gesteld door het Hof van Cassatie (rolnummer 1916).

– **Pris pour notification.**

Cour d'arbitrage – Recours

En application de l'article 76 de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage, le greffier de la Cour d'arbitrage notifie au président du Sénat :

- les recours en annulation de :
 - la division organique 11, programme 3, allocation de base 33.05, et de l'article 1er, en tant qu'il porte sur cette allocation de base, du décret de la Communauté française du 17 juillet 1998 contenant le premier ajustement du budget général des dépenses de la Communauté française pour l'année budgétaire 1998;
 - la division organique 11, programme 3, allocation de base 33.05, et des articles 1er et 37, en tant qu'ils portent sur cette allocation de base, du décret de la Communauté française du 7 juillet 1998 contenant le budget général des dépenses de la Communauté française pour l'année budgétaire 1999,

introduits par le président du Parlement flamand et le Gouvernement flamand (numéros du rôle 1971 et 1972 : affaires jointes).

– **Pris pour notification.**

– **Voor kennisgeving aangenomen.**

Arbitragehof – Beroepen

Met toepassing van artikel 76 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, geeft de griffier van het Arbitragehof aan de voorzitter van de Senaat kennis van :

- de beroepen tot vernietiging van :
 - de organisatieafdeling 11, programma 3, basisallocatie 33.05 en artikel 1, in zoverre het betrekking heeft op die basisallocatie, van het decreet van de Gemeenschap van 17 juli 1998 houdende de eerste aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Franse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1998;
 - de organisatieafdeling 11, programma 3, basisallocatie 33.05, en de artikelen 1 en 37, in zoverre zij betrekking hebben op die basisallocatie, van het decreet van de Franse Gemeenschap van 17 juli 1998 houdende de algemene uitgavenbegroting van het begrotingsjaar 1999,

ingesteld door de voorzitter van het Vlaams Parlement en de Vlaamse Regering (rolnummers 1971 en 1972 : samengevoegde zaken).

– **Voor kennisgeving aangenomen.**